

*Issued — 3-4-1955*



## **ANDHRA LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

# **OFFICIAL REPORT**

**TUESDAY, 2nd NOVEMBER, 1954**

**VOLUME X—No. 2**

### **C O N T E N T S**

	PAGES
I. Questions and Answers .. .. .	145—165
II. Adjournment Motion re :	
Re. Assault on Members of Tenants' Co-operative Society, Kolliparā. .. .. .	165—169
Re. Arrest of cultivators of forest lands in Kammappalli reserve forests. .. .	169
Re. Andhra-Oriya clash in Parlakimedi .. .. .	170
	229—238
III. Discussion on the Governor's Address .. .. .	171—229
Paper laid on the Table of the House .. .. .	238

**PRINTED FOR ANDHRA GOVERNMENT PRESS  
BY GORDON PRESS, GUNTUR-2.**

**1954**

**PRICE, 6 annas**



# THE ANDHRA LEGISLATIVE ASSEMBLY.

TUESDAY, 2nd November 1954.

The House met in the Assembly Chamber, Kurnool, at Eleven of the Clock, Mr Speaker (The Hon Sri N Venkatramaya) in the Chair.

## I. QUESTIONS AND ANSWERS

### STARRED QUESTIONS

#### LANGUAGE TESTS FOR REVENUE DIVISIONAL OFFICERS AND OTHER GAZETTED OFFICERS IN THE STATE

\* 16 Q Sri G Rama Rao —Will the Hon. the Chief Minister be pleased to state whether there is any proposal with the Government to abolish language tests for the Revenue Divisional Officers and other gazetted officers in the Andhra State ?

The Hon Sri N. Sanjeeva Reddi —The entire question of the language tests to be passed by members of the different services in the Andhra state is under examination by the Government

Sri G Rama Rao — ఏ ఏ భాషల్లో గెజెటెడ్ అఫీసర్లు Special Test examinations పెడుతున్నారు ? ఆ భాషలు తెలుగు దేశంలో అవసరమా ? ఆ tests పాసుకాకపోతే promotions కు age bar అవుతుంది కాబట్టి తీసివేస్తారా ?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi —ఇదివరలో ఈ టెస్టులు అరవం, కన్నడంలో వుండేవి. ఇప్పుడు హిందీ, హిందూస్తానీ పెడదాం అని ఆలోచిస్తున్నాము. అరవం గాని కన్నడం గాని పాసుకాక పోవడంవల్ల ప్రమోషన్లు ఆపుచేయడం జరగదని చెబుతున్నాను.

Sri P. Venkatasubbayya —గెజెటెడ్ అఫీసర్లు మాత్రమే కాకుండా, నాన్ గెజెటెడ్ అఫీసర్లకూడా ఈ language tests ప్యానుకావాలి. ఉదాహరణకు కో ఆప రేటివు సబురిజిస్ట్రార్లు ఈ టెస్టులు ప్యాను కాకపోతే increments draw చేయకుండా వుండడం జరుగుతుంది. దీని దృష్ట్యా nongazetted officers కైనా పీటిని తొలగిస్తారా ?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi. —చట్టం మార్పుచేస్తే అందరికీ వర్తిస్తుంది. అరవం, కన్నడం మనకు అవసరం కాకపోయినా మరొక language వుంటే మంచిది. హిందీ గాని హిందూస్తానీ గాని పెడదాం అని ఆలోచిస్తున్నాం. ఇంకా ఏనిర్ణయానికి రాలేదు.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—ఇప్పుడు అరవం గాని కన్నడం గాని అవసరంలేదని మంత్రిగారే చెబుతున్నారు. మన State వ్యవహారాలు నడపటానికి వేరే

[2nd November 1954]

second language అవసరమేముంది. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో వ్యవహారం నడపడానికి ఇంగ్లీషు వుండనేవున్నది. అందుచేత ఈ second languages ను insist చెయ్యకుండా వుంటుందా ప్రభుత్వం?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—Language test పాను అవడం ఆనేది ఏ రెండు మూడు సంవత్సరాలకో కాదు. ఎప్పుటికి పనికివచ్చేట్లావుండాలి. హిందీ అనేది national language ఇంగ్లీషు మాదిరిగా ఇక ముందు ఉపయోగకరంగా వుండబోతుంది. అందువల్ల హిందీ పెట్టడం వల్ల నష్టంవుండదు.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah—ఇది వచ్చేలోగా rules abeyance లో వుండితే మంచిదేమో ఆలోచిస్తారా?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi.—సలహా బాగానేవుంది ఆలోచిస్తాము.

Sri M. Hanumantha Rao—హిందీ, ఇంగ్లీషు రెండు వుంటుంది అంటున్నారు. ఇప్పుడు మూడు భాషలవుతాయి, తెలుగు మాతృభాషతో కలసి. ఇంకా రెండు భాషలు నేర్చుకొని పరీక్షలకు కూర్చోవాలంటే కష్టం అవుతుంది. ఎదో ఒకే భాష మాత్రమే నేర్చుకునేట్లా చేస్తారా?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—ఇంగ్లీషు ప్రత్యేకంగా అవసరంలేదు. B. A. పాసయిన వాళ్ళు కాబట్టి ఇంగ్లీషు వచ్చునని భావించబడుతుంది. క్రొత్తగా నేర్చుకోవలసింది హిందీ మాత్రమే.

Sri R. Siddanna Gowd:—ఆంధ్ర రాష్ట్రం వచ్చినప్పటికిన్నీ ఆంధ్ర రాష్ట్రం లో పనిచేస్తుండే రెవిన్యూ డివిజన్ లో అఫీసర్లు, కలెక్టర్లు కొందరికి తెలుగు భాష రాదు. ఇప్పుడు వారిని వేరే రాష్ట్రాలకు పంపించి తెలుగు వచ్చిన వాళ్ళను ఇక్కడకు transfer చేస్తారా?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—పెద్ద ఉద్యోగాల సంగతి అడిగి వుంటారు. I. A. S., I. P. S. వంటి All India Services లో అంతా తెలుగువాళ్లే వుండాలి అనుకుంటే చట్ట విరుద్ధంగా వుంటుంది. ఇతర రాష్ట్రాల వాళ్ళకూడా వుంటారు. చూసే చేయగలిగింది వాటినికూడా తెలుగు నేర్చుకోమని చెప్పడం, అందుకే second language అని ఒకటి వున్నది.

Sri P. Pundarikakshacharyulu:—Second language tests అనేవి ముఖ్యంగా bilingual areas లో వుండటానికి ఉద్దేశించబడినవి. హిందీ కాని హిందూస్తానీ కాని లిప్తరూపం ఎట్లా fit in అవుతుందో చూపించేస్తారా?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—హిందీ national language కాబట్టి ఉపయోగపడుతుండేమో అని ఆలోచిస్తున్నాము. కొంత కాలానికి ఢిల్లీనుంచి హిందీలో communications రావచ్చు. National language అయిన హిందీని నేర్చుకోడం వల్లం లేదని అది చూసే interest కు మంచిదేమో ఆలోచిస్తున్నాము.



2nd November 1954]

Sri S. Vemaiah — ఇదే విషయంగురించి సంవత్సరం క్రిందట ఒక వుత్తరం గవర్నమెంటుకు వ్రాశాను. ఈ విషయమై ఎంతకాలంలో నిర్ణయం చేస్తారో చెప్పగలరా ?

The Hon Sri N Sanjeeva Reddi — త్వరలోనే చేస్తాము. కాని ఇది తక్షణం తీసుకోవలసినంత urgent matter కాదు. వీలైనంత త్వరలో decision తీసుకుంటాము.

Sri G Latchanna — All India Services విషయంలో అందరూ తెలుగువాళ్లే వుండాలనడం చట్ట విరుద్ధం అంటున్నారు. కనీసం తెలుగువాళ్ళలో యోగ్యత బున్న వాళ్ళను మన తెలుగు రాష్ట్రానికి రప్పించుకునే అవకాశం వుంటుందా ?

The Hon Sri N Sanjeeva Reddi — వుంటే అడగవచ్చు. కాని మన తెలుగు వాళ్ళలో All India Services లో I.A.S., I.P.S వాళ్లు తక్కువగా వున్నారన్న సంగతి లచ్చన్న గానికి కూడా తెలిసేవుంది. తెలుగువాళ్లు లేకపోయినప్పటికీ ఇతర రాష్ట్రాలకు చెందిన వాళ్లైనా తీసుకోవలసి వుంటుంది.

Sri R Venkata Jagga Rao — Increments కూడా ఆగిపోయాయి. ఎందుచేతనంటే second language pass కాకపోతే increments ఇవ్వకూడదు అని వున్నది. ఇప్పుడు ఏదో ఆలోచిస్తున్నాం అంటున్నారు కాబట్టి ఆలోచించినాక ఆగిపోయిన గత increments కూడా ఇప్పించడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తారా ?

The Hon Sri N Sanjeeva Reddi. — Decision తీసుకోవడం వల్ల ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగివుంటే సవరించడానికి ప్రభుత్వం చూస్తుంది.

Sri P Gunnayya — Prohibition Department లో ఎనిమిదవ తరగతి చదివితే చాలు ఉద్యోగానికి అన్నారు. అలా ఎనిమిదవ తరగతి చదివిన వాళ్లకు ఎత్తు ఒక inch చాలకపోతే Prohibition Officers ఉద్యోగా లివ్వకుండా ఇబ్బంది పెడుతున్నారు వాళ్లు యధానికి వెళ్లేదేదు. పాట్రివాల్లే మద్యనిషేధం విషయంలో చాలా ఆలోచన చేస్తారు. కాబట్టి Constitution మార్చితినా వాళ్ల ఉద్యోగానికి ప్రభుత్వం తోడ్పడుతుందా? ఒకే inch పొడవు తక్కువైనా, వారిని ఉద్యోగానికి తీసుకుంటారా ?

No answer.

#### BANNING OF THE BOOK "ADARSA KUTUMBALU" IN TELUGU.

\* 17. Q. Sri K. Malakondaiah. — Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state—

- Whether the book "Adarsa Kutumbalu" in Telugu written by Sri G. Venkateswara Rao is banned, and
- if so, the reason to ban it after two years of its publication ?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi. —

- "Yes, Sir, the book has been forfeited to the Government."

[2nd November 1954]

(b) "The book published in August, 1953, was brought to this Government's notice in November, 1953 and the book was forfeited in July, 1954

అవునండి ఈ పుస్తకం ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుంది ఏకే నవంబరులో ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకుని రాబడగా యీ పుస్తకాన్ని 1954 జూలైలో స్వాధీన పరచుకోవడం జరిగింది.

Sri Pillalamarri Venkateswarulu — Reasons యేమిటండీ ?

The Hon Sri N Sanjeeva Reddi — ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఈ పుస్తకంలో ఆక్షేపణకరమైన విషయాలున్నాయి కనుక స్వాధీనపరచుకోవడం జరిగింది.

Sri K. Malakondaiah. — ఆ ఆక్షేపణ కరమైన విషయాలేమిటో శలవిస్తారా ?

The Hon Sri N Sanjeeva Reddi — ప్రభుత్వంపై అసూయ ఈర్ష్య కలిగించే విషయాలున్నాయి కాబట్టి.

Sri K. Rajagopala Rao — అధ్యక్షా ! మంత్రి చాల vague గా జవాబు దెప్పారు. ఈ పుస్తకంలో ఎటువంటి ఆక్షేపణీయమైన విషయాలు లేవనీ, ఆంధ్ర దేశంలోని వాస్తవిక ప్రజా జీవితాన్ని చిత్రించుచున్నదని చాలమంది అభిప్రాయము. అలాంటప్పుడు నిషేధించడానికి గల కారణాలేమిటో, ఏయే అంశాలు ఆక్షేపణీయాలో వివరించి సభ్యుల్ని enlighten చేస్తారా ?

The Hon. Sri N Sanjeeva Reddi. — ఆక్షేపణకరమైన విషయాలున్నాయి. కొన్ని అసభ్యకరమైన విషయాలు కూడా వున్నాయి. శ్రీలంక, పోలీసుల దుండగాలు అని చెప్పి చదవడానికి కూడా అసభ్యకరమైన, అసభ్యకరమైన విషయాలున్నాయి కనుక action తీసుకోవలసిన అవసరం కలిగింది.

Sri T. Nagi Reddi. — అసభ్యకరమైన విషయాలున్నా అవి వాస్తవిక జీవితానికి సంబంధించిన వైనపుడు వాటిని గురించి వ్రాస్తే నిందించవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చింది ?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi. — వాస్తవిక విషయాలని మీరంటారు. అవి వచ్చి అబద్ధాలని మేము అనుకుంటాము.

Sri T. Nagi Reddi. — అవి అబద్ధాలని కోర్టు ఋజువు చేయడానికి బదులు నాడ్డి చారి ఎందుకు పట్టవలసి వచ్చింది.

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi. — కట్టు కథలు అల్లిన ప్రతి వాటిమీదా కోర్టుకు వెళ్లడం సాధ్యంకాదు.

Sri C. V. K. Rao. — మంత్రిగారు ఆ పుస్తకం చదివారా ? ఆ పుస్తకాన్ని సభ్యులు చదవడానికి కాపీలు అందజేస్తారా ?

2nd November 1954]

The Hon Sri N Sanjeeva Reddi — నేను చదివాను "రెండవ" సాక్ష్యం కాదు.

Sri B Krishnamurthy Rao — ప్రభుత్వ వ్యవస్థాపన అంతరించి విషయాల కొన్ని కొన్ని గతి మద్రాసు అసెంబ్లీలో రాజగోపాలాచారిగారు అంతరించి విషయాలు చెప్పకూడ దన్న వాటిని మంత్రిగారు చెప్పడానికి ఉపక్రమిస్తున్నారా?

The Hon Sri N Sanjeeva Reddi — ఏమైతే చెప్పడానికి వీలయితే అనే వాస్తవిక విషయాలు చెబుతున్నాము.

# PEDDAVARAM FORESTS OF NANDIGAMA TALUK.

\* 18-Q—Sri V Rama Rao — Will the Hon the Minister for Land Revenue be pleased to state—

- (a) the total extent of the Peddavaram forests, Nandigama taluk, Krishna district,
- (b) whether the Government have taken possession of these forests under the Estates Abolition Act, and
- (c) if not why?

The Hon Sri K. Koti Reddi —

- (a) The total extent of Peddavaram forests, Nandigama taluk Krishna District is 1585 14 acres
- (b) No
- (c) It has been reported that the forests in Peddavaram village in the Chintalapadu Vantu (Muktyala) Estate are private forests belonging to the wife of the Zamindar of Chintalapadu Vantu (Muktyala) Estate, having been assigned to her by the Zamindar in 1917 and that hence the question of the Government taking them over did not arise. However the question whether the Zamindar is entitled to the grant of a ryotwari patta in respect of these lands has to be determined by the Settlement Officer under the provisions of the Abolition Act

Sri Pillalamarru Venkateswarlu — తెలుగులో చెప్పండి.

The Hon Sri K. Koti Reddi — మంచి తెలుగు కాదు.

Sri T. Nagi Reddi — కోసిండి. అండను తెలుగులోనే చెప్పండి.

The Hon Sri K. Koti Reddi — (a) పెదవరం గ్రామంలో యీ forest క్రింద వున్నటువంటిది 1585.14 ఎకరాలు.

(b) — లేదు.

[2nd November 1954]

(c) ఈ area 1917 సంవత్సరంలో జమీందారు తన భార్యచేరిట పట్టా చేసివున్నాడు. అందులో ఏదయినా forest area వుంటే అది Private Forests Preservation Act అనే దానిక్రిందకు వచ్చే వీలుంటే దానికోసం ప్రత్యేకంగా చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

Sri V Rama Rao:—ఈ Private Forests Preservation Act క్రింద ప్రస్తుతం తాత్కాలికంగా చర్యతీసుకోవ్వని memorandum ఇచ్చాము. దాని విషయమై ఆలోచించారా ?

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—దానిక్రింద enquiry జరుగుతుంది.

Sri G Latchanna:—Estate Abolition Act చర్చలో వున్నప్పుడే private forest preservation Act అమలులోకి వచ్చింది. అలాంటప్పుడు దీనిని ఎందుకు consider చేయలేదు. Private Forests Preservation Act లోకి వస్తుందో లేదో సందేహం కలగడానికి కారణం ఏమిటి ? రెవెన్యూ అధికారులు రిపోర్టు చేయలేదా ?

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—అసలు దీనికి పట్టా ఇవ్వవచ్చునా లేదా అన్న సంగతి ఆలోచిస్తున్నాము. పట్టా Estates Abolition Act క్రింద ఇచ్చినారు. 1917 సంవత్సరంలో పట్టా ఇచ్చినారు. పట్టాక్రింద రైతీలాండ్ అంతా పట్టా ఇవ్వవచ్చు. రైతీలాండ్ అవునా, కాదా, Estate Land Act క్రింద ఉన్నదా రాదా అని చూడవలసింది. యీ భూములలో రాళ్లు, గుట్టలు, shrubs వున్నాయి.

Sri G. Latchanna:—ఈ భూములు Estate Abolition Act క్రింద వుండగా Private Forests Preservation Act క్రిందకు వస్తుందా రాదా అన్న సందేహం ఎందుకు వచ్చిందని నా ప్రశ్న ?

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—గవర్న మెంటుకు అధికారం వున్నది. ఏదయినా private forest వుపయోగం వున్నదా లేదా విచారించి వుపయోగకరమైన స్థలాలు మాత్రం private forest preservation Act క్రింద వస్తుందా లేదా అని రిపోర్టు అడిగి గాము. రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత Private Forest Preservation Act క్రిందకి వస్తే చర్యతీసుకుంటాము.

Sri V. Rama Rao:—ఈ forest అంతా కూడా రాళ్లు, గుట్టలతో కూడినదని మంత్రిగారు చెప్పబోయినట్లుంది. కొండలు, గుట్టలు వుంటే forest అని సందేహం ఎందుకు రావలసి వచ్చింది ?

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—సందేహం అనేది లేదు. గవర్న మెంటు విచారణ చేసినది యేమిలేదు. పట్టా ఇచ్చినప్పుడే రిపోర్టు అడిగితే దాంట్లో shrubs వున్నాయని రిపోర్టు వచ్చింది. అది సాగుకు పయోగిస్తుందో లేదో చూచి వుపయోగం వుంటే తగిన చర్య తీసుకుంటాం.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—Estates Abolition (Amendment) Act పాసయి ఆరు సంవత్సరాలయినా యీ ప్రైవేటు ఫారెస్టు కూడా జమీందారుల తమ

2nd November 1954]

భార్య బిడ్డలపేర వ్రాసి సొంతకమతంలోకి తీసుకోవడం ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినప్పటికీ 6 సంవత్సరాలుగా అధికారంలోవున్న పూర్వ ప్రభుత్వంగాని, ఒక సంవత్సరంగావున్న ఆంధ్ర ప్రభుత్వంగాని ఏమిచర్య తీసుకుంది ?

The Hon Sri K. Koti Reddi—ఎక్కడో చెబితే చానుంటుంది.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu—ఈ పెద్దవరం private forest విషయం చెప్పండి.

The Hon Sri K. Koti Reddi—ఇది Private Forests Preservation Act క్రిందికి వస్తుందో రాదో రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత చర్య తీసుకుంటాం.

Sri K. Varadachari—అయ్యో ఈ Private Forests అనేది private proprietors చేతులలో ఉంటే వాటికి సంబంధించింది కాబట్టి Private Forest Reservation Act అని పేరు పెట్టారు. కాని ఈ private forests లో ప్రవేశించడానికి గవర్నమెంటుకు అధికారమున్నదా ?

The Hon Sri K. Koti Reddi—ఆ చట్టము ప్రకారం, ప్రభుత్వానికి అధికారమున్నది. నూరు ఎకరాలకుపైగా ఉండే ఏ స్థలమైనాగాని, అక్కడ ఉన్న చెట్లను గవర్నమెంటు ఉత్తరువు లేనిచే destroy చేయకూడదు. ఈ విషయంలో గవర్నమెంటుకు అధికారము ఉన్నది. దాన్ని గురించి విచారణగూడా జరుగుచున్నది.

Sri T. Nagi Reddi—దానిని destroy చేయకుండా చూడవలసిన అధికారము గవర్నమెంటుకు ఉన్నదని చెప్పారు. ఈ విధంగా అటువంటి వాటిని destroy చేయకుండా చూడడానికి ప్రభుత్వము ప్రత్యేక సిబ్బందిని నియమించిందా? ఆ forests ను ప్రభుత్వము స్వాధీనంలో ఉంచుకోడానికి ప్రయత్నం లేమైనా జరుగుతున్నాయా ?

The Hon. Sri K. Koti Reddi—దీని విషయంగురించి department ను అడిగి తెలుసుకోవలసి యుంటుంది. అడిగి తెలుసుకోంటాము. నాకు తెలిసినంతవరకు ఈవిధంగా ఎందుకు చేయకూడదని వారి report అడిగాము.

COMMUNICATION FROM THE FINANCE MINISTRY OF THE UNION  
GOVERNMENT REGARDING SUBSIDY TO COVER UP  
BUDGET DEFICITS.

\* 19- Q - Sri K. Krishna Rao:— Will the Hon. the Minister for Finance and Law be pleased to state—

- (a) whether it is a fact that the Finance Ministry of the Union Government has informed the State Government that the ways and means advances to the State, and the subsidy to cover up budget deficits will not be given unless the State Government impose fresh taxes, and augments its revenue by fresh and additional taxation; and

[2nd November 1954]

- (b) Whether the State Government are taking any steps to raise money in the open market by floating treasury bills, and if so, whether it is a fact that the Reserve Bank and the Union Finance Ministry have been discouraging the State Government from independently raising money through treasury bills, and if so, the steps that the Government are taking to steer clear of the day-to-day needs of keeping up its ways and means position?

The Hon. Sri T. Viswanatham —

- (a) No, Sir, no such communication has been received from the Finance Ministry of the Union Government
- (b) The Ways and Means position of the Government has not so far been found to be unsatisfactory. It has not been found necessary to consider the question of raising treasury bills

(a) లేదు. అటువంటి జవాబు ఏమిన్నీ Union Finance Ministry దగ్గరనుంచి రాలేదు. కాని Planning Commission వారు ఈ Five-years plan implement చేసుకోవడానికి కొత్త taxes వేస్తే బాగుంటుందని వ్రాశారు

(b) Ways and means position ఇప్పటివరకు సంతృప్తికరంగా ఉన్నది. అందుచేత Treasury Bills అనేటటువంటివిని float చేయనక్కర్లేలేదు.

Sri K. Krishna Rao — ఈ విధంగా Planning Commission వాళ్లే చెప్పినా రనుకోండి. కాని, మీరు కొత్త taxes వేస్తేగాని ఈ planning కార్యక్రమము చేయడానికి లేదు అనేటటువంటి pre-condition ఏమైనా ఉన్నదా, అలాంటి నిబంధన ఏమైనా పెట్టారా ?

The Hon. Sri T. Viswanatham — ఆ విధంగా communication ఏమిరాలేదు కాని, Planning Commission వాళ్లు, మీరు additional taxes వేసి revenue ను raise చేసుకోవాలని, Five-years plan implement చేయాలంటే ఆవిధంగా చేయడం అత్యవసరమని చెండు, మూడు పర్యాయములు చెప్పారు

#### LANGUAGE PANDITS CONFERENCE AT CUDDAPAH.

\*21- Q.—Sri P. Narasimha Reddi on behalf of Sri N. Sivaram Reddi Will the Hon. the Minister for Education and Industries be pleased to state the action taken upon the resolution passed by the Language Pandits Conference which was held on the 2nd January 1954 at Cuddapah requesting the Government to remove the condition requiring language pandits to possess S. S. L. C. qualifications?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao:—

After careful consideration, Government were unable to comply with the request.

వారి కోరికలను జాగ్రత్తగా పరిశీలించినమీదట ప్రభుత్వంవారు వాటిని మన్నించలేదున్న నిర్ణయానికి వచ్చారు.

2nd November 1954]

Sri P. Narasimha Reddi — ధాన్య పండితులు వాచలకు పోషిస్తూ ఉంటారు. అటువంటివానికి, ఇంగ్లీషుభాష, Science మొదలగు subjects తో కూడిన S S L C పరీక్ష పాసే కావాలని అవసరమేమి కనుక వారికి ఈ qualification ప్రధాన condition గా ఉండవలసిందా ?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao — ఈ తెలుగు పండితులలో రెండు grades ఉన్నాయి. First grade, Second grade అని ఉన్నాయి. First grade పండితులు, IV Form, V Form, School Final classes కు teach చేయాలి. ఈ higher forms కు మోడం చెబుతూ ఇంగ్లీషులోనుంచి తెలుగులోకి, తెలుగులోనుంచి ఇంగ్లీషుకు translation వగైరా చెయ్యవలసి ఉంటుంది. అటువంటిప్పుడు, వారికి ఇంగ్లీషులో పూర్వము ఉంటే తప్ప, first grade పండితులుగా వేయడానికి వీలండదు. కనుక first grade పండితులుగా వేయాలంటే School Final knowledge ఉండాలి, School Final పరీక్ష అయినవారినే appoint చేయాలి అనే జేసులేదు. పండితుడుగా చేరిన తరువాత School Final పరీక్ష ప్రయోజనంగా పాసే అయితే, అటువంటి వారికి first grade ఇస్తున్నారు.

Sri S. Narayanappa — ఈ తెలుగు పండితుల విషయంలో ఇంగ్లీషు పరీక్ష pass కావాలనేటటువంటి చిట్కం లేకపోయినా, ఈ S S L C పరీక్ష కావాలి అనేది తీసివేయడానికి ప్రభుత్వము పూనుకుంటుందా. అది ఎంతకాలంలో చేస్తారు దీన్ని గురించి చాలా కాలముగా ఆందోళన ఉన్నది కాబట్టి వెంటనే చర్య తీసుకొని పండితులకు ఈ సౌకర్యము కలుగజేస్తారా ?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao — నేను చెప్పింది వారు అర్థం చేసుకోలేదనుకుంటాను మళ్ళీ చెప్పతాను. Grade I పండితుడుగా ఉండడానికి School Final పరీక్ష కావాలి. Grade II పండితుడుగా ఉంటే వారికి, ఇది అవసరం లేదు. First grade పండితుడు higher Forms కు teach చేయాలి. కనుక వారికి general knowledge of all subjects, English knowledge ఉండాలి. అందుచేత first grade పండితులకు School Final పరీక్షను నియమించడం అవసరమని నా అభిప్రాయము.

Sri K. Govinda Rao — ఈ తెలుగు పండితులలో చాలామంది వయోవృద్ధులు ఉన్నారు. అటువంటి వారిమరిల School Final పరీక్ష pass కష్టమడం ఏమి భావ్యం. అటువంటి వారికి కొంత శిక్షణ ఏదైనా యిచ్చి ఒక test పెట్టవచ్చు. అంతేగాని, వారికి మరల School Final పరీక్ష పెట్టి ఖచ్చితంగా కేవల మార్కులు అన్నిటిలోను తీసుకురావాలనేది ఏమి సబబుగా ఉంటుంది, దీనికి ఏమంటారు మంత్రిగారు ?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao. — ఏమంటాను నేను ! ఏమి అనను. కాని first grade పండితుడుగా ఉండడానికి మాత్రము ఆ qualification అవసరం. అటువంటివారినే appoint చేస్తామని అంటాను.

Sri V. Sri Krishna — Higher Forms లో English teachers కూడా ఉన్నారు. అటువంటిప్పుడు, ఏదైనా తల్లిదండ్రులు చేయవలసి ఉంటే, వారు చేయగలరు.

[2nd November 1954]

అందుచేత తెలుగు పండితులు ఇంగ్లీషు నేర్చుకోవలసిన అవసర మేమో తెలియడంలేదు. అసలు ఈవేళ మాతృభాషలో విద్య నేర్పేవారు కూడా పరభాష ఇంగ్లీషు నేర్చుకోవలసిన దుస్థితి యింకా ఎంతవరకు ఉంటుందో సెలవిస్తారా?

The Hon Sri S B P Pattabhirama Rao — ఇప్పుడున్న standards ప్రకారం నడవాలంటే ఆయా subjects చెప్పడానికి, కొన్ని నియమాలు, prescriptions పెట్టారు. ఆ standard కు తగినట్లుగా, కొన్ని డిగ్రీలు ఉండాలని, కొన్ని పరీక్షలు pass కావాలని, నియమించారు. ఇప్పటికే విద్యార్థుల standards చాలా poor గా ఉన్నాయని, Secondary Education Committee వారైతే సేమి, మరొక కమిటీ వారైతే సేమి చెప్పతున్నారు. ఆ standards ను tighten చేయాలంటే, sufficient qualification ఉన్నవారిని ఉపాధ్యాయులుగా వేస్తేనే సరిపోతుంది. ఈ విషయంలో ఏమాత్రం relax చేసినా అది సరియైన పద్ధతి కాబాలదని మనవిచేస్తున్నాను.

#### DISTRIBUTION OF FERTILISERS TO THE RYOTS IN THE STATE

\* 22 Q. Sri S Vemaiah Will the Hon the Minister for Local Administration and Agriculture be pleased to state—

- (a) the manner in which the fertilisers are distributed to the ryots (Agriculturists) in the State now, and
- (b) whether there is any preferential treatment for poor ryots?

The Hon Sri P. Thimma Reddi —

- (a) The distribution of Ammonium Sulphate in the State during the current year (1954) has been entrusted to eight Tender Firms approved by Government and Co-operative Societies selected by the Registrar of Co-operative Societies (Andhra). In 9 of the 11 districts both Tender Firms and Co-operative Societies operate side by side, within the remaining 2 districts (Anantapur and Kurnool) the distribution is entrusted to Co-operative Societies only. The Tender Firms sell the manure through their agents in the districts.

(b) No Sir.

(a) రాష్ట్రంలో ఎరువుల పంపకానికి ప్రతిజిల్లాలోనూ Co-operative Societies కు అవకాశం యివ్వబడింది. ఈ కాసన సభ్యులతోపాటు, కొంతమంది వ్యాపారస్తులకు కూడా ఈ ఎరువుల పంపకానికి అవకాశమివ్వబడింది. ఈ పంపకం ఏర్పాటులో, రాష్ట్రంలోయొక్క అవసరాన్నిబట్టి ఎంతకావాలనో అంత సిండిక్యాట్లకు నునప్రభుత్వము తరపున indent చేస్తాము. తరువాత అక్కడనుంచి సరుకు వస్తువున్నట్లుగానే, ఏదో ప్రాంతానికి ఎంతెంత అవసరమో, దానిని Co-operative Societies, వ్యాపారస్తులు ఏజెంట్లును Sub-stations ను పెట్టి పంపకం చేస్తున్నారు.

(b) రీడరైతులకు ప్రత్యేకముగా ఏమి ఏర్పాటు చేయలేదు.



2nd November 1954]

Sri K Subba Reddi — Agricultural Department రెండు, మూడు రికార్డులయినటువంటి ఎరువులకు పొలాలకు వేయమని చెప్పకుంటే, ప్రభుత్వము ప్రస్తుతము ఒకే రకమైన ఎరువును supply చేయుచున్నది. దాన్ని మిగిలేమైనా గమనించారా అని అడుగుతున్నాను.

The Hon Sri Thimma Reddi — ఆ information పూర్తిగా మీకు దొరికేదేమో అని అనుకుంటాను. వాళ్ళయిష్టంవచ్చిన ఎరువులు కొనుక్కోవచ్చు. ఒక కోటి 25 లక్షల రూపాయలవరకు రైతులకు వాళ్ళ వాళ్ళ acreage ని బట్టి, విస్తీర్ణమును బట్టి అప్పలుగా ఇస్తున్నారు. కాని ఒకే ఎరువును తీసుకోవలెవని ఎక్కడా ప్రత్యేకంగా లేదు.

Sri K. Venkaiah — ఇప్పుడు ఈరసాయనిక ఎరువులు రైతాంగానికి అందక చాలాయిబ్బంది పడుతున్నారు. అందులో Department వారు అప్పలు యిచ్చేవివయం లోకూడ, ఏదో ఒకచోట ఉన్నటువంటి డిపోలకు వెళ్ళండి అని చెప్పడం, అక్కడవాళ్ళు యివ్వకపోవడం, ఇవ్వడంలోకూడ చాలా ఆలస్యం కావడం జరుగుతూ, చాలా ఇబ్బంది పడేపరిస్థితిలో ఉన్నారు. రెండవవైపున ఆ డిపోలన్నీకూడ, రు. 35½ కు అమ్మవలసినట్టి దానిని రు. 39, 40, 42 దాకా అమ్ముతున్నారు. ఈ పరిస్థితిని గమనించి, దీనిని అరికట్టి రైతాంగానికి ఇవి సక్రమంగా అందించటానికి చర్యలు తీసుకుంటుందా?

The Hon. Sri P Thumma Reddi — ఈ యేడు ఎరువులపంపకం కొంచెం బాధకరంగా ఉన్నది. మనకు కావలసినది కనీసం 79 వేల టన్నులైతే, ఈ సిండ్రి ఫ్యాక్టరీనుంచి 40 వేల టన్నులు వచ్చేది కష్టంగావుంది. బేరంఅడగంగా, అడగంగా, ఇప్పటికేమో 65 వేల టన్నులదాకా వచ్చినట్లు కనిపిస్తున్నది. మన ఫ్యాక్టరీలలో తయారు అయ్యేదే కాకుండా, ఇతరదేశాలనుంచి 27 వేల టన్నులు దిగుమతి చేస్తున్నారు. ఈ మాసములో రాబోతున్నది.

రెండవది మీరుచెప్పిన ప్రకారం, ధరలు అక్కడకూడ హెచ్చుగా ఉండడం వాస్తవమే. కొంతమంది మామూలుగా loans తీసుకుని, డిపోలలో ఎరువులుతీసుకుని black market లో అమ్ముకోవడం జరుగుతోంది. అది మీకు తెలియదేమో మాకు తెలుసును. అదికూడ జరుగుతున్నది. కాని ప్రభుత్వము చేయగలిగింది. చేసింది డిపోలు open చేయడము. అప్పలు యిస్తున్నాము. మరి అక్కడక్కడ black market చేస్తున్నారంటే, దానిని పట్టుకునేదానికి, మీరు, ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్తులు అందరూకూడ ప్రయత్నం చేయాలి.

Sri D. Dasaratharamaiah :— ఈ ఎరువుల పంపకంలో కొంతప్రదేశం సాపైటీలకు కొంతప్రదేశం ప్రయివేటు వ్యాపారులకు యిచ్చామని మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. సాపైటీలు ఉన్నప్రాంతంలో సాపైటీలు సరిగాపని చేయడం లేదనే అభిప్రాయంతో మంత్రిగారు ప్రయివేటు వర్తకులకు యిచ్చారా?

The Hon. Sri P Thumma Reddi — లేదండీ! ప్రతిజిల్లాలోకూడా సాపైటీలు గాఉండాలనే కో ఆపరేటివ్ సాపైటీవారు ప్రయివేటుగాఉండే వాళ్ళయిద్దరూకూడా ఒకేచోట అమ్ముడానికి ఏలాటి అభ్యంతరం లేదా చేశాము.

[2nd November 1954]

Sri K. Rajagapala Rao — ఈ దశాబ్దం తే తక్కువగావుంటే ప్రయోజనం ఉన్న లోని ఉచ్చేదితలకుండు సమస్య మొదలైతే మున్నగు రాష్ట్రాలకు సంపదానికి ప్రభుత్వం ఆరుమిస్తున్నది తెలుస్తోంది ము ఆలాంటివి ఏమైనా ఉన్నాయి?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi — అట్లాగ మొదలైతే మొదలైన సమస్యలకు సంపదానికి బిస్వకోలేదు ఇంక రాష్ట్రాలనుంచి, ఎక్కువగావుంటే తేమవ్వకోడానికి మనం సిద్ధంగాయ్యాము.

Sri Pagada Kotamra — అధ్యక్షా! ఈ ఎరువుల సంపకంలో ఈ ఎరువులకు control rates ఉన్నాయికదా! ఆటువంటిప్పుడు black market రేటు ఉన్నది అని మంత్రిగారు తెలివిచ్చారు. అని ఏలాసంభవం సహకార సంఘాలు ఉండగా మధ్య వర్తికులకు కూడా సంపకం బిస్వచెప్పడంలో ఉద్దేశ్యమేమిటి? సహకార సంఘాలకు మాత్రమే సంపకం పూర్తిగా వప్పచెప్పటానికి ప్రభుత్వానికి అధ్యంతరం ఏమిటి?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi — అయితే సహకార సంఘాలకు సంబంధించి మీకు ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిందేదు. కొంతమటుకు ఈ కో ఆపరేట్లుకు సామెటలకు సంబంధించి పనిచేస్తుండేవారు కోటయ్యగారు. వీరిని healthy competition అంటారు. వాళ్ళు, విళుకూడా పోటీపడవల తప్పలు జరుగకుండా ఉంటాయని, ఈ co-operative society లతో కూడా పోటీ private వ్యాపారస్తులకు మధ్య పోటీ ఆగత్యం ఏర్పడింది.

Sri A. Venkata Rama Raju — సరకు కావలసిన దానికంటే తక్కువగా supply అవుతున్నదని చెప్పారు కొద్దిగా వుంటేకూడా పోటీవుంటే ధర తగ్గుతుందని మంత్రిగారు అభిప్రాయమాండి?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi — అయితే ధరలు తగ్గుతాయని కాదు. పోటీ ఉంటే ధరలు పెరిగకండా తప్పలు జరుగకుండా ఉండటంపడుతుందని పోటీ పెట్టాము.

#### APPOINTMENT OF A DEVELOPMENT AND STATISTICAL OFFICER

\* 23. Q — Sri Vavilala Gopalakrishnaiah Will the Hon. the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether the Andhra State Government have appointed a Development and Statistical Officer, and

(b) If so what are his functions?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi

(a) Yes sir,

The correct designation of the officer is Development Commissioner and Economic Adviser to Government, and Ex-officio Additional Secretary to Government, Home Department.

2nd November 1954]

- (a) The officer is in charge of matters relating to Planning (including Five Year Plan), execution of Community projects and National Extension Service Scheme including Rural Welfare Cottage Industries, Palm Oil Industry, Handicrafts, Welfare and Statistics. The last item is dealt with by him as Economic Adviser to Government.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah — ఆర్థికాధికారిగా ఈ Economic Advisor పోస్టు ఎక్స్ట్రా డ్యూటీలో పనిచేస్తున్నాడేమో తెలుసుకోవాలి, మళ్లీ వారిని ముందు ఇక్కడికి తీసుకొనిరావలసి ఉంటుంది. ఆచట పనిచేసేవానిని ముందు అడ్మినిస్ట్రేటర్ ఎందుకయినా పనిచేస్తాడని వేసుకున్నారా? అదేనాత Additional Secretary post ఇప్పుడు Chief Secretary యివాత cadre ఆయన అవుతాడా? ఈ రెండూ చెప్పారా?

The Hon Sri N. Sanjeeva Reddi, — పనికిరాని అయినను ఎక్స్ట్రానులో ఎందుకు తీరాలో నాకు తెలియదు కాని ఇక్కడ పనిచేస్తాడనే తీసుకొన్నాం.

(2) Additional Secretary అంటే Chief Secretary యివాత ఆయనే Chief Secretary అవుతాడనకుంటున్నారు. కాని ఆ విధంగా ఎప్పుడూకారు. సరళిం హంగాను Home Department లో Joint Secretary గా ఉన్నారు అంటే ఆయన Chief Secretary అవుతారనికాదు. అలాగ ఆయన Additional Secretary అంటే మిగిలిన Secretary లకన్న ఎక్కువ పేర్లు ఉన్నాకాదు Secretary లకన్న కొంచెం తక్కువే. అంటే కాని Chief Secretary తరువాత ఆయనే Chief Secretary అనికాదు. Home Department లో సరళిం హంగా రోజు Joint Secretary, నటరాజన్ గారోక Additional Secretary వాళ్లు మిగతా Secretary ల కన్న పైవాళ్లు కాదు. Secretary post ప additional అన్నమాట. Almost equal rank. ఇంకా కొంచెం తక్కువేనేమో కూడా.

Sri C. Pulla Reddi — ఆ ఆఫీసరువారి పేరేమిటండే.

The Hon Sri N. Sanjeeva Reddi — ఇది ప్రశ్నలో లేదేమో, ఆయన చెప్పాను. Dr. B. Natarajan.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah — వారికి planning work కూడా ఉన్నావు నుంటున్నారు. ఈ planning work ఈయన వచ్చిన తరువాత నుంటున్నది నడుస్తున్నదని ప్రభుత్వానికి తెలుసునాండి? దానికి కారణం ఈయనను వేసినందువల్లనేనని ప్రభుత్వానికి తెలుసునాండి?

The Hon Sri N. Sanjeeva Reddi — ఈ Planning కాపు Development లో ఉండేది. అది అప్పుడు చాలా చురుకుగా నడవడం లేదని చెప్పి దానిని విడదీసి వేశారు. అప్పుటినుంచి చురుకుగానే నడుస్తోందని, వారు వచ్చిన తరువాత ఇంకా ఎక్కువగా చురుక్కు నడుస్తోందని అనుకుంటున్నాను.

[2nd November 1954]

Sri K V S Padmanabha Raju — పీఠని contract basis మీద తీసుకొచ్చారా పర్మనెంటుగా తీసుకొచ్చారాండి?

The Hon. Sri N Sanjeeva Reddi — Contract basis మీదే మూడేళ్లకు.

#### FIRE ACCIDENTS IN THE STATE.

\* 24 Q Sri S Vemaiah — Will the Hon the Deputy Chief Minister be pleased to state—

(a) the number of fire accidents that took place from 1st January to 30th June 1954 in the State, and

(b) the loss, if any?

The Hon Sri N Sanjeeva Reddi —

(a) The total number of fire calls excluding false alarms was 1033

(b) Property worth about Rs 27,85,430 and 9 human lives were lost

Sri S Vemaiah — May I know Sir, the kind of protection given to the victims of these accidents

The Hon Sri N Sanjeeva Reddi — ఎప్పుడైనా ఇలాంటి వార్త చేసిన వెంటనే fire engines ను ambulance ను పంపి వారికి కావలసిన సహకారాన్ని యిస్తూ వుంటాము.

Sri T. Potha Raju :— అధ్యక్షా! ఈ fire accidents కు గురియైనటువంటివికొన్ని తూరిపోకలు. అవి తగులబడిపోయినట్లయితే ఇప్పుడున్న ప్రభుత్వంవారి ఆర్డర్ ప్రకారము హరిజనులకైతే 30 రూపాయలు, Non-Haryjans కు 20 రూపాయలు యిస్తున్నారు. ఈ 20, 30 రూపాయలు రిజంగా సరైన సహాయం కాదనుకుంటా. అయినప్పటికీ పేదవాళ్ల పాకలు పోయినప్పుడు అంతా సమానంగా పేదవాళ్లయినప్పుడు, డబ్బు అందరికీ సమానంగా 30 రూపాయలు యిచ్చేటట్లు ప్రభుత్వం ప్రస్తుత order సవరిస్తారా?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi.— అదే యిప్పుడు సవరించాలనుకొంటున్నాము. దానికి త్వరలో ఉత్తర్వులు జారీ చేయబడతాయి అనుకుంటాను. పేదవాళ్లందరికీ సమాకారం చేయాలని, దానికి త్వరలో ఉత్తర్వులు జారీచేయాలని అనుకొంటున్నాము.

Sri T. Nagi Reddi:— ఏ ఏ జిల్లాల్లో ఎన్నెన్ని accidents జరిగాయో ఏమైనా చెప్పగలరా?

The Hon Sri N. Sanjeeva Reddi:— ఇప్పుడు తాత్కాలికంగా నా దగ్గరి ఏమీ సమాచారము లేదు. కావాలంటే తెప్పించి సమాధానం యిస్తాను.

2nd November 1954]

Sri G Latchanna — ఏటా ఈ fire accidents ఎక్కువవుతున్నాయా, తక్కువవుతున్నాయా? ఎక్కువైతే ఆ accidents ను తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు? వేదవానికి relief యిస్తున్నామంటున్నారు. కాని, అని వారికి సకాలంలో అందటంలేదు అందువల్ల relief వారికి సకాలంలో అందేట్లుగా అంటే 15 రోజుల లోపుగా వారికి relief ఇచ్చేవానికి ప్రభుత్వము ఏమైనా ప్రోత్సహిస్తుంటారా?

The Hon Sri N Sanjeeva Reddi — ప్రతి సంవత్సరం ఒక సంవత్సరికన్న ఇంకొక సంవత్సరం accidents తగ్గుతున్నాయా పెంచుతున్నాయా అనేది ఆయన మొదటి ప్రశ్న. ఈ విషయంలో comparative statistics లేవు నా దగ్గి. Fire accidents ఎక్కువవుతూవుంటే వాటిని తగ్గించడానికి ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు అంటే, ప్రతి ఒక్క తాలూకాకు fire engines పెట్టాలని ఆమోదించుకున్నాము. ఇంకా పెట్టలే. అలాగ fire stationsను ఏర్పాటు చేయడానికి ఇంకా కొంతకాలం పడుతుంది. ఆ విధంగా instructions యిచ్చాము. ఇక compensation యివ్వడం విషయంలో అసలు ప్రభుత్వంవరకు రావలసిన అవసరంలేదు. Accidents జరిగినచోట్ల 30 రూపాయలలో 25 రూపాయలలో compensation యివ్వమని ఆయా ప్రాంతాలలోని కలెక్టరులకు instructions పంపిస్తున్నాము. అందుచేత వారే ఆ compensation యిచ్చేస్తారు. ఎక్కడైనా ఆలస్యం అయితే అలాంటి ఉద్యోగస్థులకు చెప్పి త్వరలో వారికి relief పెంటనే యిప్పించేటట్లు చేస్తాము. ఈ విధమైనటువంటి instructions ప్రభుత్వం, వారందరికీ జారీచేసింది.

# CELEBRATION OF 'VANAMAHOTSAVA' IN EACH DISTRICT.

\* 25 Sri S Vemaiah — Will the Hon the Minister for Local Administration and Agriculture be pleased to state—

- (a) the amount sanctioned to celebrate Vanamahotsavams in each district, and
- (b) whether it is a fact that the Vanamahotsavam has to be celebrated every year in the 1st week of July in the entire State?

The Hon Sri P. Thimma Reddi —

- (a) A lump sum of Rs. 1,000/—was placed at the disposal of each Collector to meet the expenditure in connection with the observance of the National Tree Planting Campaign (Vanamahotsava) in 1954. The Government also sanctioned an additional allotment of Rs 500/— to the Collector, Kurnool for making special arrangements in the State Capital.

(b) Yes.

ఈ వనమహోత్సవానికి ప్రభుత్వం ప్రతి ఒక జిల్లాకు రూ. 1000/—లను యిస్తున్నాము. కర్నూలు town కు మటుకు ఈ సంవత్సరం 5 వందల రూపాయలను కూడా యివ్వడమైనది. ఆ తరువాత ఏటా ఈ వనమహోత్సవం జరుగుతుందా అని అంటే జరుగుతుందని చెప్పవచ్చును.

[2nd November 1954]

**Sr. B. Sankaravya** — ఇవ్వను వనమహోత్సవానికిచ్చే ఈ డబ్బు అంతా సర్వీసి యోగం ఆవుతుందా? ఏ ఏ జిల్లాలో గాని వనయోగం యెంతవరకు వివరిస్తారా? అన్ని జిల్లాలోలలో కూడా చూడతే నెల్లూ పోషించుచున్నానని ఒక్కొక్క జిల్లాలో ఏ జననంబట్టి పోషించుతారా? నేనుజే ఈ డబ్బు ఇంకెన్నా సర్వీసియోగం చేసేమాటం ఆలోచిస్తారా?

**The Hon. Sri P. Thimma Reddi** — డబ్బు అనేది ఎక్కువ ఏవిధంగా ఎక్కువ పెట్టినా సర్వీసియోగంమే ఆవుతుంది. చెట్లను చూడతే నెల్లూ నాడుతున్నానన్నాడు. ఈ ప్రభుత్వం చూడతే నెల్లూ నాడుతుంది. ఇంకో ప్రభుత్వమైనా ఎంతాకాలంలో April నెలలో గాని, చూడతే నెల్లూ గాని నాటి ఉండేదేమో తెలియదు. చూడతే నెల్లూ వన్నాకాలం, ఋతువు ప్రాంతమై తొలి ముంగారువారలు వస్తాయి. కాబట్టి అప్పుడు దానిని సర్వీసి యోగం చెయదానికి చెట్లను నాటుతారు. దానిని సర్వీసియోగం చేస్తున్నారా అని అడిగారు సర్వీసియోగం చేయాలనే మేమూ ప్రయత్నిస్తున్నాము. కావాలంటే దగ్గరిలోనే ఉన్నది, కొత్తగా కట్టిక వచ్చి పెంబు colony కి పాటుగ్రం walking కు పోయి చూచినట్లుయితే అది ఎంతవరకు సర్వీసియోగం ఆవుతోంది అనే కొంతమటుకు బోధపడుతుంది.

**Sri G. C. Kondayya** — ఈ వనమహోత్సవానికి ఇస్తున్న డబ్బు మొత్తం దండగ ఆవుతున్నది అని నా అనుమానం. ఈ విధంగా కాకుండా forests చాలా చెట్లు తింటున్నాయని తెలుస్తోంది. కాబట్టి forests లోనే ఎక్కువగా ఈ చెట్లుజేస్తే forests అభివృద్ధి చేయడానికి వీలౌతుంది, ఈ డబ్బును పంచాయితీలకు, మునిసిపాలిటీలకు ఇచ్చినట్లైతే వాళ్లు బాధ్యతతో పని చేయడానికి వీలౌతుంది. ప్రభుత్వం ఈ విషయం ఆలోచిస్తుందా?

**The Hon. Sri P. Thimma Reddi** — అడవులు చాలా పాడైపోయిన మాట వాస్తవం. అడవులలో కూడా ప్రతి సంవత్సరం కొన్నివందల ఎకరాల ప్రాంతంలో చెట్లు నాటిస్తున్నాం. కాని ప్రజలనుంచికూడా ఈ విధమైన కొంత శ్రద్ధవస్తే బాగుంటుందేమో అన్న ఉద్దేశంతో Agricultural Department వారు Forest Department వారు నాడుపోసి, మొక్కలను నాటుతున్నాడు. కొన్నిచోట్ల పంచాయితీలు కూడా వారింతవారే ఉత్సాహంతో చెట్లను నాటుతున్నాడు.

**Sri G. Joseph** — అయ్యో, ఈ వనమహోత్సవానికి జిల్లాకి రు. 1000/—లు ఇస్తున్నాం అని అంటున్నారు. ఇందులో ఉచ్యోగుల T. A. ల క్రింద ఎంత ఆవుతున్నది చెప్తారా?

**The Hon. Sri P. Thimma Reddi** — చూడలోయేవానికి కూడా T. A. ఇస్తే బాగుంటుంది. ప్రత్యేక ప్రశ్నవేస్తే జవాబు చెప్తాను.

2nd November 1954]

REPRESENTATION FROM PULIDINDI FIELD LABOUR  
CO-OPERATIVE SOCIETY FOR GRANT OF LANKAS.

\* 26 Q. SRI G Nageswara Rao — Will the Hon the Minister for Land Revenue be pleased to state—

- (a) whether the Government have received any representation on 9th January 1954 from Pulidindi Field Labour Co-operative Society requesting to grant Kottavuta lanka, Northern lanka Southern lanka and Pedaravigadda lanka, and
- (b) if so, the action taken thereon ?

The Hon SRI K Koti Reddi —

- (a) Yes
- (b) As the Field Labour Co-operative Society was not willing to take the lankas on lease at the average rentals as required under the existing rules, the request of the Field Labour Co-operative Society was not complied with

(a) అవును.

- (b) 3 సంవత్సరాల సగటు రెంట్ ఆ కోపరేటివ్ సొసైటీవారు ఇచ్చేదానికి ఒప్పకోనందువల్ల ఇది ఇతరులకు ఇవ్వడం జరిగింది.

SRI G Nageswara Rao—Average rent చాలా ఎక్కువనా ఉందని 1953, ఆగస్టు వరదలవల్ల లంకలన్నీ ఇసుకతో మేటలేసి ఉన్నాయని అందుచేత తగ్గించమని సొసైటీవారు అడిగినారు. ఇది ప్రభుత్వంవారికి నేనుకూడా ఎన్నోసార్లు చెప్పి యున్నాను. అయితే సగటు రేటు తగ్గించియ్యడానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు అంగీకరించలేదో చెప్తారా ?

The Hon SRI K Koti Reddi:—చెప్పింది వాస్తవమే కాని, ఈ rent fix చేసినప్పుడు ఇదివరకు రైతులకు ఏలంపాట ద్వారా ఇస్తున్నాం. కొంతమంది పేద ప్రజలకు ఇవ్వడానికి ఏర్పాట్లు చేసినప్పుడు, 3 సంవత్సరముల సగటు rent ఇచ్చేవారికి మాత్రం ఆ కోపరేటివ్ సొసైటీ రిజిస్టరుచేసి, పేదవాళ్లుగా ఉన్నవాళ్లకు అది యివ్వాలని నిర్ణయం చేయబడ్డది. అది లేకుండాపోతే competition చాలా ఉంది. 100 ఎకరాలు ఉంటే ఎన్నో సొసైటీలవారు కావాలని అంటున్నారు. అందువల్ల ఏదో ఒక limit పెట్టుకొని చేస్తున్నారు. దానివల్ల వరుమానంకూడా రావాలికదా? ఇవన్నీ ఆ విధంగా చేసినమాట నిజం. దీనికిమాత్రం మేము పూర్తిగా rent ఇవ్వలేమని సొసైటీవాళ్లు చెప్పారు. 4 వేలవైన ఇవ్వవలసినదానికి రు. 2,500/—లు మాత్రమే ఇస్తామని చెప్పారు. అందువల్ల వాళ్లకు ఇవ్వలేదు. వీరికి ఇంకా కొన్ని లంకలు 3 సంవత్సరాల సగటు rent కు ఇస్తాం అని చెప్పినాము. అవి వారికి ఇచ్చాం కూడా.

SRI P. Syamasundara Rao —అధ్యక్షా! ఈ లంకలు సొసైటీలు పెట్టుకొన్నటువంటి వాళ్లకు, హరిజనులకు, పేదవాళ్లకు అయితే ఎక్కువకు ఇవ్వడం, తదితర భూస్వా

[2nd November 1954]

మొలకు, పట్టాదారులకు బొత్తిగా తక్కువకు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఉదాహరణకు పేదమల్లంక అనే గ్రామాల స్వంత భూములు కలిగిన కొందరు 6 వేలకు ఇచ్చారు. అదే పేదవాళ్లు, సానైటీవాళ్లు అడిగితే 13 వేలు చెప్పారు. అందుచేత పేదవాళ్లకు, ధనికులకు రెట్టలా చూపించే భేదం తప్పని చెప్పాం. అందుచేత దీన్ని వెంటనే తొలగించడానికి ఎందుకు ప్రయత్నం చేయడంలేదు ?

The Hon Sri K. Koti Reddi — పేదవాళ్లకు ఇవ్వకుండా, పేదవాళ్లకు ఇవ్వవలసినది మొత్తంగా ఇతర భాగ్యవంతులకు ఇచ్చారంటే మీరు తప్పు పట్టవచ్చును. ఆక్షన్ వేళాం, ఆక్షన్ వేసినప్పుడు ఒకసారి ఎక్కువ అవుతుంది. అందువల్ల మనం ఆక్షన్ పెట్టకుంటే విధిలేదు. ఆక్షన్ పెడితేనే దానివల్ల మనకు ఎంత అవాయం వస్తుంది తెలుస్తుంది. తెలిసిన దానిపై ఆ మొత్తానికి ఇతరులకు ఇచ్చేదానికి బదులు పేదవాళ్లకు ఇస్తున్నాం. దీనిలో తప్పేముంది ?

Sri M. Hanumantha Rao — అధ్యక్షా ! మంత్రిగారు auction లో పేదవాళ్లకు ఇస్తున్నాం అని చెబుతున్నారు Auction లోనే ఎప్పుడూ పేదవాళ్లకురాదు. గత మూడు సంవత్సరాల auction తీసుకుంటే సుమారు భూస్వాములే auction లో ఎక్కువ పెట్టకలుగుతారు. అదే రేటుకు పేదవాళ్లకు ఇచ్చామని చెప్పడం అది పేరుకు ఇవ్వడం తప్ప ఏ విధంగానూ పేదవారికి ప్రయోజనకారికాదు. అందుకని ఆ విషయం గమనించి పేదవాళ్లకు గిట్టుబాటు ఆద్యేవిధంగా ఇస్తారా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi — మీరు చెప్పింది చాలా పొరపాటు. ఎందు వల్లంటే ఇప్పుడుకూడా గోదావరి, కృష్ణా గుంటూరు జిల్లాలలో లంకలలో చాలాభాగం ఈ labour co-operative societies తీసుకొంటున్నారు. ఈ 3 సంవత్సరముల average rent ఇవ్వడం వాళ్లకు గిట్టుబాటుగా ఉంది. వాళ్లు తీసుకుంటున్నారు. ఒకవేళ నష్టం వస్తే రెమిషన్ ఆడుగుతున్నారు, అది ఇస్తున్నాము.

Sri K. Venkaiah:—అయ్యో, వాళ్లకు నష్టం వస్తే రెమిషన్ ఇస్తాం అంటున్నారు. వాళ్లు పేదలు అని, labour society అని, దానిలోవచ్చే అయివేజుమీద వాళ్లు జీవించాలనీ వాళ్ల దగ్గరనుంచి 3 సంవత్సరాల average rent అనిగాని, వేలం పెట్టడానికి ప్రయత్నించడంగాని అన్యాయం అని చెప్పింది, ఇప్పుడైనా ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందా ?

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—ఎక్కడ అన్యాయం జరిగిందో నాకు తెలియదు. కాని యావత్తు భూమికూడా పోటీలేకుండా పేదవాళ్లకు ఇచ్చేకాలం వస్తే వేస్తాం. హెచ్చు తగ్గులను సరిచేసి ఒక average లో ఇవ్వడంలో తప్పేమీలేదు. అందువల్ల గవర్న మెంట్ కు వరుమానం వచ్చేప్పుడు ఆ వరుమానం సద్వినియోగం చేసి పేదలకు ఆసక విధాల ఉపయోగిస్తున్నాం. గవర్న మెంట్ కు రెవెన్యూలేకుండా ఏమిటి చేసేది ?

Sri G. Nageswara Rao:—ఇప్పుడు ఈ నాలుగు లంకలుకూడా ఎవరికి ఇచ్చారు? ఎంత మొత్తం ప్రభుత్వానికి వచ్చిందో చెప్తారా? ఇప్పుడు ఆ నాలుగు లంకలు అసానైటీ ఇవ్వలేదని ఆ సానైటీ average rent ఇవ్వలేదని చెప్పారు. అయితే ఎవరికి దాన్ని



2nd November 1954]

ఇచ్చారు ఏ ఎంతమొత్తం వచ్చిందో విధి ఇస్తానన్న మొత్తంకంటే ఎక్కువో, తక్కువో శాతమైనా ?

The Hon Sri K Koti Reddi — Information లేదు. ఇతర నాలుగు లంగాలు average కే తీసుకున్నారు. మీరు అడిగిన దానికి వేరే ప్రశ్న వేస్తే చెప్తాను

COMMUNICATION FROM GOVERNMENT OF INDIA REGARDING  
FOOD POSITION IN ANDHRA

\* 27 Q Sri K Krishna Rao—Will the Hon the Minister for Finance and Law be pleased to state —

- (a) whether it is a fact that the Union Government, as per the statements of the Union Finance Minister made during his tour in Andhra stated that since the food position in the country is rosy, no further investment on irrigation projects in Andhra is called for or desirable, and whether the Union Government informed the State Government that no subvention, grant or other help will be given to the State for taking up any irrigation schemes big, medium or small, and
- (b) the steps that the State Government are taking to raise a State Development Loan, to tap the capital in Andhra, and utilise it for irrigation, electricity and industrial development of Andhra, instead of waiting for the financial help from the Union Government and at what stage the matter stands to-day ?

The Hon Sri T Viswanatham .—

- (a) No, Sir, no such communication has been received from the Government of India
- (b) This year the Government of India decided that a National Plan Loan should be floated to meet the requirements of the Centre as also of the States. The response to the loan was satisfactory in Andhra. The State Government do not propose to raise any separate loan. They are confident that all possible assistance will be given by the Centre for financing the irrigation, power, and other projects of the State Government included in the Five Year Plan.

(a) లేదు. ప్రశ్నలో చెప్పినట్లు Government of India దగ్గరనుంచి సమాచారం ఏమీ రాలేదు.

(b) ఈ సంవత్సరం National Plan Loan వసూలు జరిగిన సంగతి అందరికీ తెలుసు. దానిలో మన అంధ్ర దేశమునుంచి కూడా సంతుష్టికరంగా ఋణ మొత్తం వసూలు అయినది. ప్రత్యేకంగా ఈ State Government ఏవిధమైన ఋణంకోసం market పే

[2nd November 1954]

తైలు చేరిదు. మనకు కావలసిన irrigation, power Project లకు, Central Government తగినంత సహాయం చేస్తుందనే విశ్వాసం ఉంది మాకు

Sri K. Krishna Rao — ఇది గ్రాంట్ గానా లేక లోన్ గానా ? లోనే ఆయిలే rate of interest ఎంత ?

The Hon Sri T. Viswanatham — మనకు ఇచ్చేది అప్పు గానే. Subventions అనేది ఎక్కడా లేవు. బహుశా వడ్డీ rate 4% వరకు ఉంటుంది. ఒక్కొక్కప్పుడు 1/7%, 1/8% ఓ హెచ్చు కూడా కావచ్చు.

Sri K. Krishna Rao — ఇంతకంటే తక్కువ rate లో open మార్కెట్ లో రావడానికి వీలు లేదనే మీ అభిప్రాయమా ? ఇండియా గవర్నమెంటు 4% కు ఇస్తోంది.

The Hon. Sri T. Viswanatham — ఇంతకంటే తక్కువ రేటుకు వస్తుందని ఎలా నమ్మగలం ?

Sri K. Krishna Rao — గవర్నమెంటు ప్లాట్ చేస్తున్న లోను 4% కు కాదండీ ?

The Hon. Sri T. Viswanatham — ఇది అందుచేతి మారుతోంటుంది. సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు హెచ్చు రేటుకు గిడిలే మనకు కూడా హెచ్చురేటు పడుతుంది. అప్పటి conditions వేరు. ఇప్పటి conditions వేరు.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah — అయ్యో, ఈ మధ్య ఆంధ్ర దేశంలో National Plan Loan వసూలు చేశారని చెప్పారు. Plan Loan కన్నా కూడా commission క్రింద ఎక్కువదబ్బు వసూలుచేశారు. అది గవర్నమెంటుకు తెలుసునా ?

The Hon. Sri T. Viswanatham — Commission క్రింద ఎవరు వసూలు చేశాలో మాకు తెలియదు. కొంతమంది ఎప్పుడూ కూడా loan underrate చేసినవాళ్లు కొంత commission తీసుకుంటారు. అది banking విధానము.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah: — ఆ విధంగా తీసుకునేది కాదు. తాలూకా అధికారులు పూర్వలాకి పోయి, మీరు ఆ loan మొత్తం అంతా ఇవ్వబనిలేదు, Bombay Banks లోని పెద్ద పెద్ద లంతా కొనడానికి తెలియగా వున్నారు, వడ్డీ లేదా మీరు యిస్తే మీ పూర్వపేర జమ వ్రాస్తామని చెప్పి, ఆ లేదా దబ్బు వసూలుచేసి, వాళ్ల పేరులో కొంత, గవర్నమెంటు పేరులో కొంత జమ వ్రాశారు. అందువల్ల, ఆ వడ్డీ విషయము యేమైనా గవర్నమెంటుకు తెలుసునా అని అడుగుతున్నాను.

The Hon. Sri T. Viswanatham: — ఇందులో చాలా assumptions కనుపిస్తున్నాయి. ఆ question split up చేస్తే, ఒక్కొక్కటే, నేను మనవిచేస్తానని చెప్పుకున్నాను.

2nd November 1954]

\* Mr Speaker —Question No 28 will not be taken up to-day because the Minister for Public Health is not in town Question No 29 also will be taken up tomorrow

#### TOBACCO CULTIVATION IN THE STATE

\* 30 Q Sri S Vemiah — Will the Hon the Minister for Local Administration and Agriculture be pleased to state

Whether it is a fact that the Government propose to restrict tobacco cultivation in the State ?

The Hon Sri P Thimma Reddi —The answer is in the negative

అధ్యక్షా, పాగతోటల క్రింద వుండే విస్తీర్ణాన్ని తగ్గించే ఆలోచన యేమీలేదు.

\* Mr Speaker —The question hour is over to-day ten minutes in advance

There are some adjournment motions I am glad we are able to save ten minutes to-day The first is the adjournment motion of Sri Pillalamarri Venkateswarulu

Sri K Ramiah Chowdary —On a point of order, Sir ఇది యంతకు ముందుగానే చెప్పాలనుకున్నాను. నేను చేయి యెత్తి యెత్తి, చాలా బాధపడ్డాను. మామిద మీ దృష్టి పడటంలేదు. కాబట్టి, మీ దృష్టి పడేచోట కూర్చోమంటారా ? కూర్చో పద్దంటారా ?

#### II ADJOURNMENT MOTIONS

##### ASSAULT ON MEMBERS OF TENANTS CO-OPERATIVE SOCIETY, KOLLIPARA

Mr. Speaker Sri Pillalamarri Venkateswarlu will read his adjournment motion I want to hear the member for 5 minutes I have not decided either to admit or disallow it

Sri Pillalamarri Venkateswarlu . Mr Speaker, I move “That the business of the House do stand adjourned to discuss a matter of urgent public importance namely

“the negligence and failure of the Government to intervene effectively and take immediate steps in the matter of a serious assault on the members of Tenants’ Co-operative society, Kollipara on 27-10-1954 by a group of persons led by Sri K Atchyutaramaiah of Munagalapalli Lanka, Krishna District, resulting in the death of Sri Pilli Subba Rao, a member of the society and serious injuries to Sri A. Yesudas and many others who are all members of the

[Sr. Pillalamaru Venkateswarlu]

[2nd November 1954]

Society, in their attempt to forcibly occupy the lanka lands which were under the possession and occupation of Kollipara Tenants Co-operative society, since years"

అధ్యక్షుడు ' ఇదిచాలా ముఖ్యమైన విషయంఅని, మీకు, మీద్వారా Home Minister గారికి తెలియజేస్తున్నాను. దీనిలో ప్రధానంగా వున్నటువంటి ముఖ్య విషయము యేమిటంటే, కొల్లిపారాలోవున్న Harijan Tenants Co-operative Society వారు కృష్ణలో తేలిన లంకిలను ఆనుభవిస్తూ, నాగుచెనుకుంటున్నారు. కాని అక్కడ వున్న భూస్వాములు K అచ్యుతరామయ్య మొదలైనవారు ఒక మగాగానే, లంకభూములను హరిజనులనుండి కాజేయడానికి విపరీతమైన కుట్రలుపన్నుతూ వచ్చారు. ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వానికి అనేక petitions పంపించబడ్డాయి. గతన్న మెంటు యేవిధం గానూ జోక్యం కలుగజేసుకోలేదు. జోక్యం కలుగజేసుకోకపోవటంవల్ల, యీ భూస్వాములు ప్రభుత్వము తమవైపుననే వున్నారని, పోలీసులను కూడగట్టుకొని, వారిమీదికి దొమ్మిగా 27 వ తాదీఖున వెళ్లారు. వెళ్లి, అక్కడ కొంతమంది గూండాలను తీసుకొని, దెబ్బలాట, rioting కలుగజేశారు. పిల్లి సుబ్బారావు అనే హరిజను నాయకుడు. యీ సొసైటీలో భాగ్యతగలవాడు, యీ మురారీచేత చంపబడ్డాడు. తరువాతి, A. ఏను దాను అనేటువంటి అతనికి కాలివిరిగింది. ఇందులో ఒకపార్టీ ప్రమేయం యేమిలేదని తెలియజేస్తున్నాను. యీ సొసైటీలో కాంగ్రెసుపార్టీకి చెందినవారున్నారు. కమ్యూనిస్టుపార్టీకి చెందినవారున్నారు. అందరికీ చెందినటువంటివారున్నారు కాని ప్రభుత్వము మాత్రము భూస్వాముల పక్షమునహించి, యెప్పుడూ ఆ భూస్వాములకే సహాయం చేస్తున్నారు. వీరందరికీ దెబ్బలుతగలటం, మరుఘ్నలు హత్యగావించబడటం యివన్నీ జరిగినవి. హత్యజరిగిన తరువాతకూడ ప్రభుత్వము నేటివరకూ, యీ హత్యచేసిన వ్యక్తులనుగాని, దానికి బాధ్యతవహించిన వ్యక్తులనుగాని, K. అచ్యుతరామయ్యకు, దీనితో సంబంధము వుండినదని యెంతోమంది చెప్పవచ్చును అరెస్టులుచేయాలనే ప్రయత్నంకూడా యిప్పటి వరకూ జరుగలేదు. అందువల్ల, దీనివిషయం యిప్పుడు మీదృష్టికి తీసుకురావలసిన అవసరంవచ్చింది. దీనివిషయంలో ప్రభుత్వానికి అసలుబాధ్యత యేమైనావున్నదా? లేదా? దెబ్బలేనివారికి తేనులుపెట్టి జయప్రదంగా నిర్వహించుకొనుటకు ఎంతవరకూ శక్తి వుంటుందో మీకందరికీ తెలుసు. ఒక murder case జరిగిన తరువాత, దానిని ఋజువు చేసుకొనడానికి private complaint పెట్టకుంటే దాని పుషయోగము యెంతవరకు వుంటుందో నేను చెప్పకుండానే, మీకు గతంలో వుండేటువంటి ఆనుభవంద్వారా తెలుస్తుంది. ప్రభుత్వబాధ్యత యేమైపోయింది. ఎన్నో దెబ్బలాటలు జరుగుతున్నాయి, ఎన్నో complaints వస్తున్నాయి. అట్లాంటప్పుడు పోలీసువారు జోక్యం కలుగజేసుకోవలసిన అవసరం వుందా? లేదా? ఈ tenants కు అక్కడవుండే భూస్వాములకు జరిగిన దెబ్బలాటలు, ఖూనీజరిగానారే ప్రభుత్వము నిర్దురపోతూ కూర్చున్నదంటే దానికి యేమనుకోవాలి? "ఖూనీ చేసినవారు దొరుకుతారా? వెంటనే దొరుకుతారా?" అని సందేహరెడడిగారు చెప్పవచ్చు. దెబ్బలాటలు జరిగిన అనేకచోట్ల గుంటూరు జిల్లాలో చూస్తున్నాం. వాటితో సంబంధం వున్నారే లేకపోయినవారే 25 మందిని

2nd November 1954]

[Sri Pillalamarri Venkateswarlu]

నమస్కరణ arrest చేసి, జైల్లో పంపేయటం అనేది యిప్పటివరకు కలిగిన అనుభవం. అక్కడ ఖానీలేదు, యేమీలేదు, చిన్న చెబ్బలాటకూడలేదు, వాళ్ళే కొన్ని అత్యాచారాలు చేసినప్పటికీకూడా, కూలీలను arrest చేసి జైల్లో నేరీంచుటనలు ప్రపంచ రెడ్డిగానికి తెలుసు. కాని, యక్కడకు వచ్చేసరికి సూస్వామి గారితో చెయించినా ఆయన దొంగలేదు, అతను కనపడటంలేదు అని చెప్పి తప్పించుకొంటున్నారంటే, ఆ విషయం నాకు బోధపడటంలేదు.

ఇంకొక విషయం, అక్కడ చనిపోయిన వారి శవాన్ని తీసుకొనివెళ్ళటకు, పడవల వారికూడా కూడగట్టుకొని, ఎటువంటి సహాయంలేకుండా చేశారు. అందువల్ల, దీనిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించమని, గ్రామాలలో అక్రమాలు జరుగుతూవుంటే adjournment తీర్మానం ప్రతిపాదించి వారితోపున ఒక murder జరిగిందని ప్రత్యేకంగా చెప్పినా, ఇది చాలా, serious murder అని చెప్పినా చర్య తీసుకోకపోవడం అన్యాయం. శక్తిలేనటువంటి, బలం లేనటువంటి, అతిపేదజనం అయినటువంటి హరిజనులు మీంతా అక్కడ భూస్వామి గవర్నమెంటు మద్దతు యిస్తోంది. అక్కడ పోలీసులు యే విధంగా పనిచేస్తున్నారు అని ప్రభుత్వం విచారించలేదనే విషయాన్ని గుర్తించకుండా, ప్రత్యేకంగా అక్కడ జరిగిన అత్యాచారాలను సమర్థించటమే కాద్య క్రమంగా పెట్టుకొని కూర్చుంటున్నది ప్రభుత్వం. పేదవారికి రక్షణలేదా? అంటే లేదనే చెబుతున్నాను. పోలీసు జోక్యం కలుగజేసుకోలేదనేది ఈ రోజున మేము తీసుకువచ్చి, మీయెదుట చెబుతున్నాము. దానిని యీ విధంగా కోర్టులవ్వారా వేరొక విధంగా చూస్తామంటే అది నాకు బోధపడటంలేదు అందువల్ల, యీ శాసనసభలో యీ రోజున యీ adjournment motion తీసుకొని రావటం తప్పు, వేరే గత్యంతరము లేదని చెబుతున్నాను. దీనినిగురించి మీకు యెక్కువగా చెప్పవలసినదిలేదు. ఈ సమస్య adjournment motion కు అనుకూలమైన సమస్య కాదంటే, ప్రపంచంలో యొక్కడాకూడా యీ సమస్యకంటే adjournment motion కు అనుకూలమైన సమస్య వేరొకటిలేదని నేను ఘంటాపదంగామాత్రం చెప్పగలను. ఎందువలనంటే, murder జరిగి; 4, 5 రోజులైనప్పటికీ పోలీసులు అక్కడ ఎవ్వరినీ అరెస్టు చేయలేదు. మిగిలినచోట్ల చిన్న చిన్న చెబ్బలాటలు జరిగినప్పటికీ కూడా, వందలాది కూలీలను అరెస్టుచేసి, జైల్లో పారవేస్తున్నారు అలాంటప్పుడు దీని విషయంలో యెందువల్ల చేయలేకపోయిందీ, ప్రభుత్వం యెందుకు తప్పించుకుంటున్నదో నాకు బోధపడటంలేదు. అందువల్ల యీ adjournment motion ను తీసుకోమని సవినయంగా కోరుతున్నాను. దీనియొక్క ప్రాముఖ్యతను గుర్తించి మీరు దీనిలో వుండే విషయాలను పూర్తిగా గ్రహిస్తారని ఆశిస్తూ తప్పకుండా దీనిని admit చేయమని సవినయంగా కోరుతున్నాను.

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddy — అధ్యక్షా, ఈ insinuations అన్నిటికీ కొంతమైనా జవాబు చెప్పకుండా పోతేసరికాదు. వారికి కావలసినదీ అదే. ఇదిచదవటం ఇక్కడ యీ రకంగా ప్రభుత్వం యెన్నో హత్యలు చేయించినట్లు, యేదో ప్రభుత్వమే ఖానీచేయించినదని, కొన్ని insinuations చేశారు. కాబట్టి, దీనివల్ల వారి purpose serve అయింది. ప్రభుత్వమే హత్యచేయించినదని అనుమానాలు కలుగవచ్చు. నేను ప్రభుత్వ

[Sri N Sanjeeva Reddi]

[2nd November 1954]

ప్రతినిధిగా చెప్పుకోలే, యిదన్నీ నిజమేమోనని, యిది ప్రతితిలలో అచ్చుకావటం, అని ప్రజలు చదువుకోవటం, యిలాంటివాటికి ప్రోత్సాహంకలగటం జరుగుతుంది కనుక ..(Interruption)

Sri G Latchanna —Point of order, Sir ఈ విధంగా సమాధానం చెప్పటం అనేది, వానికి హక్కులేదని నా మనవికాదు. తమరు అది allow చెస్తే, సమాధానం ఇవ్వటం అనే సమస్య వస్తుంది కాని, అలాగున చేయకుండా సమాధానం రాదనే నా మనవి. అందుచేత, దానిని గురించి (Interruption)

Mr Speaker —The fear of the Hon Minister is that I might disallow the adjournment motion even without anything coming from him

The Hon Sri N Sanjeeva Reddi —అదే చెబుతున్నాను. నేను చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. వానికి అదే చెబుతున్నాను. వారు చెప్పేవి అన్నీ చెప్పినారు. అని పొరపాటు. మేము యెవో కూలీలను తెచ్చి, యెవో వార్టీక్రింద లేవదీసి చేస్తున్నట్లు ఆరోపిస్తున్నారు. ప్రతిరోజూ యెవో రిపోర్టులు వస్తూనే వున్నాయి దినమూ ఖానీలు జరుగుతున్నాయి. గ్రామాలలో చెలకో, పాలాలకో, స్త్రీలకోమరి దేనికో దానికి ఖానీలు జరుగుతున్నాయి. ఖానీ యిక్కడ కూడా జరిగివుండవచ్చు. ఏదో తగాయిదా వచ్చివుంటే, జరిగి వుంటుంది. కాని, యిది యెవో ప్రభుత్వమే చేయిస్తున్నట్లు, యిందేవో జమీందార్లకు మద్దతు చేస్తున్నట్లు మాట్లాడారు. ఈ ప్రభుత్వం జమీందార్లను support చేస్తున్నదనేదానికి, ఖానీకి యిక్కడ సంబంధము యేమి వచ్చింది. ఈ అన్యాయానికి సంబంధం యేమిటి? ఏదో ప్రభుత్వం అట్టి దేదీ లేదని చెప్పుతున్నాను. ఇది చాలా surprising గా వుంది, చాలా embarrassing గా వుంది అని సవినయంగా మీకు విన్నవిస్తూ, యెలాంటి లోపాలు లేవని, మీరు నిర్ణయించుకొనే ముందుగా దయచేసి తగు నిర్ణయం చేయవలసిందని నేను కోరుతున్నాను.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu.—నేను చెప్పినదాని నంతాకూడా twist చేశారు. నేను చెప్పింది ఒకటి, అర్థంచేసుకున్నది ఒకటి. ఇంతవరకు ఎందువల్ల జోక్యం కలిగించుకోలేదని, వెంటనే ఏ ఒక్కరిని, ఒక్క పురుషును, కూడా అరెస్టు చేయలేదు అని నేను అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వంపై నేను insinuation చేయడములేదు.

Minister గారు Straight గా అర్థము చేసుకొని సమాధానము చెబితే సంతోషము. ఎందుకని పోలీసులు ఈనాటివరకు అరెస్టు చేయలేదు. దీనికి సమాధానం చెప్పకోదలిస్తే చెప్పకోవచ్చుంది.

Sri G Nagabhushanam.—On a point of order, Sir Is Sri Pillalamarri Venkateswarlu speaking in parliamentary language or insulting the Deputy Chief Minister. He has been offending him several times in the course of his speech. Is it parliamentary to speak like that?

2nd November 1954]

The Hon Sri N Sanjeeva Reddi —అధ్యక్షా! నేను మెంటులోకి పోవడము లేదు. ఖాసీలు జరిగిన చోటుకు పోలీసులు పోయారు. నాకు రిపోర్టు పంపారు. కాని అరెస్టు చేయలేదంటే ఏమిటి. ఈ కేసులో ఎవరిని అరెస్టు చేయాలి? వెంకటేశ్వర్లుకు పదనివాళ్ళను పట్టుకొనివచ్చి అరెస్టు చేయడము నా వుద్దేశముకాదు. ఖాసీలు అసలు ఎక్కడ జరుగుతున్నాయో తెలుసుకొని విచారణ జరపాలి. వాళ్లు ఎక్కడకయినా ఏ అండర్ గ్రౌండుకో పోయివుంటారు. వాళ్లను ఎక్కడ వెతికి పట్టుకోవాలి. ఏదో ఇది పదో ఖాసీ జేకారని వారి స్నేహితులు చెబితేనే రైతాంగాన్ని అరెస్టుచేసి జైలులో పెట్టాలని వెంకటేశ్వర్లుగారు పూహించివుంటే అది సబబుకాదు. ఏ ప్రభుత్వముకూడా అంత తెలివితక్కువగా అరెస్టు చేయరు. విచారణలు జరిపి ఖాసీ చేసినవారేనా అని అలోచించితేగాని ఎవరిని అయినా అరెస్టు చేయడము జరగదు. ఇలాంటి ఖాసీ కేసులు ఎన్నో జరుగుతున్నాయి. మీ స్నేహితులకు, మా స్నేహితులకు అసెంబ్లీలో మనస్తత్వాలను గురించి తగాదాలు ఎందుకు, ప్రతి జిల్లాలోను అక్కడక్కడ అనేక ఖాసీ కేసులు జరుగుతున్నాయి. వాటి అన్నింటికీ యజ్ఞర్ష మెంటు మోషనులు పెట్టే అసెంబ్లీని వాయిదావేస్తే ఇది డెమాక్రసీ అవడానికి వీలుండదు.

#### ARREST OF CULTIVATORS OF FOREST LANDS IN KAMAPALLI RESERVE FORESTS.

Mr. Speaker —There is another adjournment motion and that is by Sri Vavilala Gopalakrishnaiah. He will read it

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah.—Mr Speaker, Sir, I move—“That the business of this House do stand adjourned to discuss a matter of urgent public importance, namely, the situation arising out of the arrests of poor cultivators of forest lands in Kamapalli reserve forests who are cultivating since ten years

అచ్చటివారు 10 సం॥ క్రిందటనుంచి ఈ భూములను cultivate చేసుకొంటున్నారు. ఇందులో అనేక కుటుంబాలవారు దాదాపు భోధనాపురంవాళ్లు 95, గోపాలపురంవాళ్లు 50, కొల్లిపరవాళ్లు 55, అమ్మజిగూడెంవాళ్లు 52, మెల్లంపూడి 48, మొత్తం 310 కుటుంబాలవాళ్లు 11 వందల ఎకరాల భూమిని 10 సం॥ నుంచి అనేక కష్టాలపడి సాగుచేసుకొంటున్నారు. ఆ సంవత్సరానికి, ఆ సంవత్సరము రెమిషను తీసుకుంటూ సాగుచేస్తున్నారు. ఈ సంవత్సరము అలాచేయ వీలేదని చాలా యిబ్బంది పెట్టారు. అందువల్ల ఈ సంవత్సరము 260 కుటుంబాల వారిని సాగుచేసుకోకూడదని నిషేధించడం జరిగింది. వ్యతిరేకించిన కొందరిని అరెస్టు చేయడం జరిగింది. గవర్న మెంటు వారు ఈ విషయము గ్రహించారో లేదో అని భాద్యతగలవాళ్లు అంటున్నారు, కనుక ఇది చాలా ప్రమాదమైన స్థితికి వస్తున్నది. వాళ్ళ కష్టాలను గమనించి ప్రభుత్వం తగు చర్య తీసుకోమని adjournment motion తెస్తున్నాను.

Mr. Speaker:—The matter does not involve anything more than the ordinary administration of law. So the motion is disallowed.

[2nd November 1954]

## ANDHRA—ORIYA CLASH IN PARLAKIMEDI

Mr. Speaker—Sri L. Lakshmana Das will read his motion.

Sri L. Lakshmana Das—Mr Speaker, Sir, I beg to move—“That the business of the House do stand adjourned to discuss a definite matter of urgent public importance namely, the situation that arose consequent upon the rioting, looting, arson, affecting the Andhra residents in Parlakimedi

On 29-10-1954 there was rioting and looting of Andhra shops in Parlakimedi as a result of the Oriya-Telugu feeling in that border area and mass arrests of Andhras in Parlakimedi are being made by the Parlakimedi Police causing great fear and agitation in the Andhra areas. All communications to Parlakimedi and Andhra pockets in Orissa in that locality are cut off. The Andhra officers residing in Parlakimedi are by a curfew order prevented from moving out of Parlakimedi to attend their offices in Patapatnam.”

Mr. Speaker—I hold there is a prima facie case. I want to see how many members will be in favour of leave being given.

All the hon Members are in favour of this adjournment motion.

We will take it up after the usual business of the House. I will give half an hour for this motion.

ఇప్పడే adjournment motion చర్చకు తీసుకోవాలని కాదు. సాయంకాలం వాలుగు గంటల తరువాత అని ఉన్నది.

We will adjourn the business of the House for half an hour at four o'clock

I am getting the names of members who want to speak. Yesterday I requested hon Members to send in names. I received only a few names yesterday, but to-day I have received as many as fifty names.

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—Why not we take up the adjournment motion at the end of the business of the day.

Sri T. Nagi Reddi.—I think immediately after we close the business of the day, that is, after 5-30 we can take it up.

Mr. Speaker:—After 5-30 p. m. only I will touch this motion. If you think half an hour is enough, all right I have no objection.

Sri G. Latchanna:—ఈ మోషనును కానసనభ కార్యక్రమము నిలుపు చేయకుండా కార్యక్రమము అంతా అయిన తరువాత చర్చించవచ్చు. లేకపోయినట్లైతే కానసనభ నిలుపుచేయవలెను. ఈ సమస్యను చర్చించడానికి కానసనభను సాయంత్రము వరకు పోస్టుపోవచ్చేస్తే బాగుంటుందరకు.

Mr. Speaker:—కానసనభ లోనికి, వచ్చేవరకే మీ యిష్టము. వచ్చిన తరువాత చేసు పదలంచే పోవడానికి ఏలేదు. (Laughter)



2nd November 1954]

### III. DISCUSSION ON THE GOVERNOR'S ADDRESS

\* Mr Speaker —The House will now proceed to the next item in the agenda, namely, debate on the Governor's address.

SRI K V Vema Reddi —అధ్యక్షా! నిన్నటి దినము నుండి గవర్నరు ఆద్రనుపై చర్చ సాగిస్తున్నాము. వరదాచారిగారు ప్రవేశపెట్టిన Thanksgiving motion ను సమర్థిస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పతలచుకొన్నాను. మన రాష్ట్రం ఒక సంవత్సరం క్రిందట ఏర్పాటు కాబడినది ఎట్టి పరిస్థితులలో ఏర్పాటు అయినది అందరకు తెలుసును. మనకు ఎన్నో కష్టములు ఉన్నవి. రాష్ట్ర లన్నింటిలో మనది చిన్న రాష్ట్రం. ఈ చిన్న రాష్ట్రములో ఒక ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసి ప్రకాశం గారి నాయకత్వన ఈ ప్రభుత్వ రథాన్ని జయప్రదముగా ఇన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నప్పటికి ఇతర రాజకీయ పార్టీల సహకారంతో సాగిస్తున్నామంటే మన కందరకు సంతోషమే. ఒక్క ప్రతిపక్షానికే కాదు, అన్ని పార్టీలకు కూడా ఇని సంతోషకరమైన విషయము. ఇబ్బందులు, కష్టములు ఎన్నో ఉన్నవి. అయినప్పటికి ఈ 12 నెలలలో కొంత కార్యక్రమము సాగిస్తున్నాము. నిన్నటి దినము అనేకమంది ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించారు. ప్రతిపక్ష నాయకులు కొంతమంది విమర్శించారు. అయితే మంచి పనులు చేసినప్పుడు మర్చిపోయింది. కొంతవరకు మంచి పనులు చేసినప్పుడు అభినందించకపోతే ప్రభుత్వానికి జగపప, నిరుత్సాహము కలుగుతుంది. ఒక స్థిరమైన ప్రభుత్వమునకు దోహదము ఇవ్వవలెను. కనుక ప్రతిపక్షము వారే కాదు ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతములలో నమ్మకము ఉన్న వారందరు ఈ ప్రభుత్వముతో సహకారము చేస్తే కొంతవరకు అభివృద్ధి సాధించినవారము అవుతాము. కొంత సాధించినామంటే నిజముగా అది చాలా ప్రశంసనీయమైన విషయము. అంతే కాదు విశాలాంధ్ర స్థాపనకై ప్రతిపక్ష సహకారముతో కృషిచేస్తూ ఉంది ఈ ప్రభుత్వం. ఈ ఉద్యమానికి ఎంతో ఉత్సాహం చేశారంది. ఫజ్లాబి కమిషను ఎదుట ఒక నివేదిక సమర్పించింది. బళ్లారి విషయంలో కూడా ఎక్కువ క్రౌధ తీసుకొన్న దానికి నేను ప్రభుత్వానికి కృతజ్ఞత తెలుపుతున్నాను ఇంకా అనేక విషయాలు ఉన్నవి. ఏడాది లోపలనే పంచవర్ష ప్రణాళిక క్రింద ఎంతో కార్యక్రమము నకు పూనుకున్నది. ఒక్క ఎలక్ట్రిక్ స్కీములేకాదు, పెద్ద పెద్ద ఇరిగేషను ప్రాజెక్టులు పూర్తి అయ్యేటట్లు ఉన్నవి. చిన్న చిన్న ప్రాజెక్టులను కూడా ఈ పంచవర్ష ప్రణాళిక క్రింద చేర్చి డబ్బు లేవప్పటికి కేంద్ర ప్రభుత్వ సహాయముతో ఈ దినము పని సాగిస్తున్నది. నేను దానికి మర్చిపోయాను. చిన్న చిన్న చెరువులు మరమ్మత్తు చేస్తున్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీ గ్రామాలలో సరఫరా చెయ్యడానికి రు. 5 కోట్లఖర్చు అయ్యే స్కీములను తయారుచేసి అమలులో పెట్టడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము. ప్రతి సంవత్సరము గ్రామాల అభివృద్ధికి విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాకు కేటాయించింది. ఇంకా ఎంతో కార్యక్రమము ఉంది. విద్యా వ్యాప్తికి కూడా ఎంతో కార్యక్రమము ఉంది. పంచవర్ష ప్రణాళిక క్రింద అన్ని స్కీములకు డబ్బు లేకున్నప్పటికి కేంద్రప్రభుత్వ ధన సహాయముతో కొంతవరకు పనిచేస్తూ ఉన్నది.

ఇంక విద్యా విషయములో కూడా ఎన్నో స్కీములను సాధించింది. ఈదినము రాయలసీమ చిరకాల వాంఛితము పెరవేల్పిందటే, రాయలసీమకు విశ్వ విద్యాలయము ఏర్పడిందంటే మన మందరము సంతోషించవలయును. శ్రీ వెంకటేశ్వరి విశ్వ విద్యా

[Sri K V Vema Reddi]

[2nd November 1954]

లయం స్థాపించే దానికి ప్రభుత్వమే కాదు ప్రతిపక్షమువారు కూడా సహకరించి ఎంతో కృషిచేసినారు. దానికి ప్రతిపక్షం వారికి కూడా అభివందనములు తెలుపుతున్నాను. అంతే కాదు విద్యా విషయములో కుప్పస్వామి కమిటీ రిపోర్టు అంగీకరించింది. కాని దానిని అమలులో పెట్టడానికి కొంతవరకు కష్టముగా ఉంది. ఎందుకంటే డబ్బు చిక్కులు ఎన్నో ఉన్నవి. ఆ సిఫార్సులు అమలులో పెట్టేదానికి ఎన్నో కోట్ల రూపాయలు కావలెను. ఈ క్లెయిమ్ పరిస్థితులలో వాటిని అమలు పరచడం కష్టంగా ఉంది. అయితే ఒక నూవన మాత్రం చేస్తున్నాను అది ఏమిటంటే ఈ ఉపాధ్యాయుల జీతములు కొంతవరకు హెచ్చు చేయవలయును. ఎందుచేతనంటే ఈనాడు ఉపాధ్యాయుల స్థితి చాలా దుర్లభముగా ఉంది, వారి స్థితి కొంతవరకైనా బాగుపరచవలెనంటే వారి జీతనములను హెచ్చుచేయవలయును.

ఇంకొక విషయం; ఈ దినము ప్రకాశం పంతులుగారు 10 రూపాయలు అంతకు తక్కువ శిస్తు చెల్లించే వారికి శిస్తు మిచహాయింపు చేకారు అంటే పేద రైతులకు ఎంతో సహాయము చేసినారన్నమాట. ఇంక భూసంస్కరణల విషయములో కూడా భూసంస్కరణల సంఘం ఏర్పాటు చేసినారు. కంపౌజిటు స్టేటులో నుబ్రమణ్యం కమిటీ, కుమారప్ప కమిటీ ఇంకా ఎన్నో కమిటీలు ఏర్పాటు చేసినారు. మన ప్రభుత్వం కూడా ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది. ఒక రిపోర్టు ప్రభుత్వానికి అందచేయబడుతుంది. ప్రభుత్వందానిని త్వరలో ఆచరణలో పెడుతుందనుకుంటున్నాను. ఎందుచేతనంటే ఈ దినము దేశములో ప్రతి రాజకీయ పార్టీ కాంగ్రెస్ కాదు, ఇతర పక్షాలు కూడా భూవిధానములో మార్పురావలెనని అంటున్నారు. మరల భూమి పంపకం కావలెను. పేద ప్రజలకు భూమి కావలెనని గొప్ప ఆందోళన ఉంది. ఈ ఆందోళనకు అనుగుణముగా త్వరలో కమిటీ రిపోర్టులు 'పంపుతుందని దాని ప్రకారం కొద్దికాలం లోనే ల్యాండు రిఫారము గూడా ఆచరణలోనికి వస్తుందని నేను ఆశించుచున్నాను.

ఇంక బంజరు భూముల విషయమై కొంతవరకు ఒక ప్రణాళికను తయారుచేసింది. ఒక పథకము తయారు చేసుకొని ఆచరణలో పెడుతున్నది. భూములు లేని వారికి భూములు ఇప్పించడం జరుగుతుంది. కొన్ని లోపాలు ఉండవచ్చును. అక్కడక్కడ ప్రజల కష్టాలు మనకు కూడా తెలియకుండా వుండవచ్చును. ప్రతి పక్షమువారు కూడా కొన్ని నూతనాలు చేస్తే చాలా సంతోషము. బంజర్ల పంపకంలో అక్కడక్కడ అన్యాయం జరిగితే దానిని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావలెను. పంపక విధానము ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. ప్రతి పక్షమువారు కూడా అంగీకరించాలి. ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నది, ప్రతిపక్షము వారే కాదు, ప్రజలు కూడా గుర్తించవలెను. ఈ దినం ప్రభుత్వంలో లోపములు ఉండవచ్చును. లోపములను సవరణచేసే బాధ్యత మనమీద కూడా ఉంది.

Accommodation విషయం కొంత చెప్పదలుచుకున్నాను. ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఎన్నో ఇబ్బందులతో స్థాపించబడింది. గృహవసతులు లేక చాలా ఇబ్బంది కరంగా వున్నది. ఉద్యోగస్థులకు ఇతర అకు కూడా ఈ వ్యవధిలోనే ఎన్నో భవనాలు కట్టించారు కానన సభ్యులకు మాత్రం ఎంతమాత్రం సౌకర్యాలు లేవు. కానన సభ్యులు ప్రజాప్రతినిధులు వారికి కొంతవరకు సౌకర్యాలు వుండాలి. ఈస్టలు జీవితం చాలా దుర్భరంగా వున్నది. నీళ్లు లేవు. ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నాము. కర్నూలు రావాలంటే ఎంతో బాధపడ్తోంది. ఎళుదూ ఇండ్లకు పోవాలని ఆకురిక పడుతున్నాము. ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నాము.

2nd November 1954]

[Sri K. V. Vema Reddi]

ప్రభుత్వం కొంతవరకు తాత్కాలిక భవనాలైనా కట్టించి కొన్ని సౌకర్యాలు చేయాలి అని నా విన్నపం.

\* Sri Vavilala Gopalakrishnaiah — అధ్యక్షా! గవర్నరు ఉపన్యాసంలో మనకు progress చాలా వుంది. తొమ్మిది శేజీలనుంచి 19 శేజీలకు పెళ్ళాము. ఇదే progress గా లెక్క వేయవలసి వుంటుంది. ప్రధానంగా మన అందరిముందు, భారత దేశం ముందు ప్లానింగు వుంది. శుభ శాంతుల కోసము democracy లో వేసే planning democracy అమలు జరుగక పోతే ప్లానింగ్ అమలు జరుగదు అసలు ప్రజాస్వామికం అమలు జరుగుతోందా ?

పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఏమి చేస్తున్నారో చూద్దాం. ప్రజాస్వామికం అమలు జరగడం అంటే ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో శాసన సభ్యులు చేసిన తీర్మానాలను త్రోసి పారే యడం ప్రధాన బాగంగా ఆంధ్ర ప్రభుత్వ దృక్పథంగా కనిపిస్తోంది. బంజరు భూముల సమస్య ఇంతవరకు అమలుజరుగనే లేదు. చిన్న ఇండ్లలో వున్న వాళ్ళకు ground rents తగ్గించాలి అంటే ఇంతవరకు ఏమి అమలు జరుగలేదు. కృష్ణా జిల్లాలో రు 5800 లు ground rents వసూలు చేసే చోట్లు వున్నాయి. ఈ విషయం సుబ్రహ్మణ్యం కమిటీ రిపోర్టు - పార్ట్ II చదివితే తెలుస్తుంది. ఈ విషయంలో ఒక తీర్మానం చేసాము. అది అమలు జరుగలేదు. కాని ఒక ఘన కార్యం మాత్రం గవర్నరుగారు జ్ఞాపకం చేసారు. అందుకు వారికి నా అభినందనాలు.

“Democracy is the hardest of all forms of Government but it is the only system worthy of free men and women”. ఇదే మన కోరేదికూడా.

దీన్ని అమలు చేస్తున్నారా అంటే ప్రణాళికా నిర్వహణ అందుకు ఉదాహరణ. రాష్ట్ర కమిటీలు, జిల్లా కమిటీలు తాలూకా, గ్రామ కమిటీలు వేయబోతున్నాం అంటున్నారు. వీటిపని ఏమిటో ఇంతవరకు తేలలేదు. మరల సమావేశాలే లేవు. చేయవలసిన పని ఏమిటో ఇంతవరకు తేలలేదు. వాళ్ళకు ఆదాయం ఎక్కడ నుంచి వస్తుందంటే దానికి జవాబు చెప్పలేదు. పంచవర్ష ప్రణాళిక ఎదో

అమలు జరుపుతున్నాం అంటున్నారు. నిజమే ప్లానింగు కమిషను వారు ప్రకటించిన పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఒకటి వివరంగా చెప్పారు. భూ సంస్కరణలు అమలు జరుగనిచే ప్లానింగు అమలుజరుగదని చెప్పారు. ఈ విషయాన్ని ఆ ప్లానింగ్ కమిషన్ ప్రోగ్రెస్ రిపోర్టు 3 వ పేజీలో చెప్పారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రం వగైరా రాష్ట్రాల్లో భూసంస్కరణలు ఏమి చేయలేదని రిపోర్టులో వ్రాశారు.

ప్రాజెక్టుల విషయం తీసుకుంటే నందికొండ ప్రాజెక్టు విషయం ఆంధ్రదేశం అంతా తపతపా లాడుతుంటే రోజు రోజుకు ఒక రిపోర్టు Central Government కు వ్రాయడం, వారిని అడికితే మీ గవర్నరు మెంటు ఫలానా ప్రాజెక్టు కావాలని చెప్పడు, ఏదో జాబితాలు మాత్రం పంపించింది అంటున్నారు. ఆంధ్ర ప్రజాసీకం ఏమో వ్రాశాము అంటున్నారు. వ్రాస్తే ఎప్పటికీ వస్తుంది. పంచవర్ష ప్రణాళిక అయిన తరువాత అమలు చేసే పని ఏమిటో బోధపడడం లేదు. ఖర్చు పెట్టాం అంటున్నారు. భూసంస్కరణల చిల్ల మిరు తీసుకురారా ? రాకపోతే మనది, నేను ఇచ్చిన Andhra Agrarian reforms Bill, శ్రీ బి. కృష్ణమూర్తిగా రిచ్చిన Limitation of land holdings Bill వీటిని అమలు చేస్తారా అంటే సెక్షను 207 తీసుకుని వీలులేదని కాలు

[Sri Vavilala Gopalakrishnaiah]

[2nd November 1954]

అడ్డం పెట్టారు. భూస్వామ్య సంస్కరణలు ఏమి జరుగుతాయో తెలియని స్థితిలో ప్లానింగు జరగడం అసంభవము. ఇంకేమనుకు 60% ఖర్చుపెట్టాం అంటున్నారు. నిజమే మనకు allot చేసినదానిలో 60% ఖర్చుచేసారు. అయిదు సంవత్సరాల అనంతరం కాని ఆమల్లోనికి రాని పెద్ద ప్రాజెక్టు తమిళ శేవు ఈ చిన్న ప్రాజెక్టులకింద 12000 ఎకరాలు సాగవుతాయి అనుకుంటే 2000 ఎకరాలు మాత్రమే సాగులోనికి వచ్చాయి.

కమ్యూనిటీ ప్రాజెక్టుల విషయం తీసుకు చూస్తే చాలా ఆశ్చర్యం వస్తుంది. ఇందుకు ఇచ్చిన డబ్బులో మనకు ఉపయోగపడింది ఎంతఅంటే 25% మాత్రమే - అంత మాత్రమే పనిచేసారని ప్లానింగు కమిషన్ ఇచ్చిన రిపోర్టుబట్టి తెలుస్తుంది. ఈ ఖర్చు చేసిన దానిలో 52% ఉద్యోగస్థులకు మాత్రమే ఖర్చుచేసారు. ఇంక రోడ్ల విషయం.

మద్రాసు ప్రభుత్వం వేసిన పంచవర్ష ప్రణాళికలో రోడ్లు మాత్రం ముట్టుకోము, తక్కినవి ముట్టుకుంటాము అన్నారు. అందుచేత ఆరోడ్లగతి అధోగతి అయినది.

Five Year Plan of Andhra లో జిల్లాల వారిగా పంపకంలో 14 లక్షలు allot చేసాము అని చెప్పారు. ఇందులో saving ఎంత చేసారంటే, 14 లక్షలు allot చేస్తే 12 లక్షలు అందులో save చేసారు; అంటే ఖర్చుచేయలేదు. జిల్లా బోర్డులు తీసివేయడానికి సూచన చేశారు.

రు 10 లు శిస్తు తగ్గించాము అంటున్నారు. చాలా సంతోషం. దానికి అభినందించని వారు లేరు. దీనికి 130 లక్షలు ఖర్చు అవుతుంది అంటున్నారు. వీళ్ళ లెక్కలు నిజమైతే 48 లక్షలకన్న ఎక్కువ వస్తుందాదు. మీరు తెచ్చిన Surcharge Bill ప్రకారం 8 లక్షలే ఆదాయం వస్తుంది.

కుప్పస్వామి రిపోర్టును అమలు పరుస్తాం అని ఆ రోజున చెప్పి ఇప్పుడు 3 కోట్లు 4 కోట్లు ఖర్చు అవుతుంది అంటున్నారు. అది తప్పు. ఆరోజున work out చేసాము. Implement చేయడానికి 24 లక్షల నుండి 27 లక్షల వరకు అవుతుంది. చరమ దశకు వెళ్ళు నప్పటికి S. S. L. C. వారికి ఉన్నత జీతాలు తీసుకుంటే నాలుగు కోట్లు రూపాయలు అవుతుంది. వీటికి పన్నులు వేయబోతున్నామని పరోక్షపు పన్నులు వేయడానికి చూస్తున్నారు. ప్రభుత్వానికి ప్రజలు ప్రణాళికా పనులకు సహాయం చేయలేదని, డబ్బు ఇవ్వలేదని అంటున్నారు.

పొగాకు ఇండ్లలోపడి నిద్రపోతోంది. చైనానుంచి agreement రావడం మూలంగా సగం relief వచ్చింది. సత్తెనపల్లి తాలూకాలో 2 కోట్ల రూపాయల విలువగల నాటు పొగాకు విడుదలలేకుండా వుంటే అసలు నిత్యజీవితం నడువడం, వ్యవసాయ పనులు చేసుకోవడమే కష్టమై పోయింది. ఇక ప్రజలు ఆర్థికంగా ఎటుల ప్రణాళికలకు సహాయం చేయడంలోనేకాదు ఎక్కడకు బైటపవస్తారు? ఆంధ్రదేశం మొత్తంమీద నాటు పొగాకు సమస్య తీవ్రంగావున్నది. చోస్తలు కడుతాం అంటున్నారు. చోస్తలు కట్టకపోతే వస్తులేదు. చోస్తలు కట్టకండి, అసెంబ్లీ బిల్లింగు అపివేయండి, మొన్నటి నానలకు కొంపలు లేలిపోయి వుంటే కట్టుకునేందుకు సహాయం, బీదవారిండ్లు కట్టుకొనుటకు ఫ్లం assignment చేయండి. ఇందుకు బదులు Co-operative societies రు. 15000 లు ఇస్తాము అంటున్నారు. వర్తనను కాని బీదప్రజల కోఆపరేటివ్ సొసైటీ నిర్మించండి. దానికిగాను యివారే democracy work చేయడానికి కాబోలు;

2nd November 1954]

[Sri Vavilala Gopalakrishnaiah]

"In particular, we are fully seized of the importance of good, alert efficient, progressive and co-ordinated administration as a vital factor in sound and real development, and are therefore bestowing continuous attention on measures calculated to enhance promptness, efficiency and progressive spirit in all grades of the public services." అని గవర్నరుగారు అన్నారు.

సంవత్సరం అయిన తరువాత public life లో efficiency తీసుకురావలసిన ఆలోచన వచ్చినందుకు సంతోషం. కాని యివ్వాలి పరిపాలనా విధానంలో కాగితాలు యేమి అవుతున్నాయో తెలియడంలేదు. Administration లో ఎవరున్నారు? Planning లో ఎవరున్నారు? Planners కు plan వ్రాయడం మాత్రం తెలుసునని ఒప్పుకుంటాను. కాని ప్రభుత్వం భూస్వామిక విధానం రద్దుచేసి భూసంస్కరణలు అమలు పరిస్తే నేగాని ప్రజా సామ్యికం అమలుకాదు. ప్రజాస్వామికం అమలుజరగాలంటే భూస్వామిక విధానం రద్దు కావాలి, మార్పు రావాలి. లేకపోతే planning పెద్ద భూస్వాములకు, ఉన్నవాళ్ళకు సంబంధించినదే అవుతుంది. పేదవాళ్ళకు పయోగపడేటట్లు యీ planning అమలు జరపాలంటే జిల్లా బోర్డులకు తిరిగి ఎన్నికలు జరపాల్సిన అవసరం వున్నది. ప్రత్యక్ష ఎన్నికలు జరిపి ప్రజాస్వామికాన్ని అమలుపరచే తాహతు యీ ప్రభుత్వానికి వున్నదో లేదో అన్నది అసెంబ్లీ నిర్ణయాన్ని అమలుజరిపే విషయం గవర్నరుగారి 18 పేజీల వుపన్యాసంలో లేకపోవడంతో బయటపడింది. రెండు మూడు బిల్లింగులు కట్టడమేనా ప్రభుత్వ కర్తవ్యం అని ప్రజలు అడుగుతున్నారు. ప్రజల్లో నిరాశ విపరీతంగా వున్నది. ఆంధ్ర అభివృద్ధికి కావలసిన planning తీసుకురావాలి. మొదటి Five Year Plan గడువు యింకా 1½ సంవత్సరాలు మాత్రమే వున్నది. దాంట్లో నందికొండ రాలేదు. గవర్నరుగారి వుపన్యాసానికి thanks చెప్పడానికి బదులు ఆ వుపన్యాసం చదవడం కష్టం అయినది.

Sri P. Pundarikakshacharyulu — అధ్యక్షా! ప్రతిదినం మన రాష్ట్రమంత్రులు జిల్లాలమీదికిపోయి చేస్తున్నటువంటి విషయాలను 18 పేజీలలో వ్రాసి గవర్నరుగారి వుపన్యాసం చాల చక్కగా యిచ్చారు. సంజీవరెడ్డిగారు ఒక దగ్గర వుపన్యాసం యిస్తూ మేముకూడా డబ్బాలు వాయిచుకోగలం అన్నారు. ఆ పనిని చాల చక్కగా నిర్వహించారు గవర్నరుగారు 18 పేజీలలో. ఇందులో కనపడుతున్న దేమంటే ఏమీలేదు, చాలచోట్ల రాళ్లు వేశాము అన్నారు. నెహ్రూగారు ఒక చోట మాట్లాడుతూ యీ రాళ్లు వెయ్యడం పని ఎక్కువయిపోయినదగాని అవి అక్కడున్నాయో లేదో చూడడం లేదన్నారు. సంజీవరెడ్డిగారి portfolio police కాబట్టి పాతిన రాళ్లు పోకుండా అక్కడ పోలీసువాళ్ళను ఏర్పాటు చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ఉదాహరణకు మా జిల్లాలో రాజాం మౌనూలు foundation stone 1944 సంవత్సరంలో అనాటి ఉమ్మడి మద్రాసు గవర్నరు ఆర్మిబాబు నై వేశారు. ఆయన కొంతకాలంవుంటే ఆ పని జరిగివుండేదేమో. తరువాత 46 లో ప్రజాప్రభుత్వాలు వచ్చినవి. 52 లో ప్రజాప్రభుత్వం వచ్చింది. యిప్పుడు ఆంధ్రరాష్ట్రం వచ్చింది. దీని గురించి పనియేమీ జరగలేదు. ఆ రాళ్లు అక్కడ వున్నాయో లేదో తెలియని పరిస్థితి శోచనీయం. Irrigation projects కు

[Sri P Pundarikakshacharyulu]

[2nd November 1954]

foundation stones కే హెచ్చు ఖర్చు కనబడుతుంది గాని వీటికి బడ్జెటులో allotment లేదు. Supplementary budget యింకా రాలేదు.

The Hon Sri N Sanjeeva Reddi — అది budget లోకి వస్తుందో లేదో వానికి తెలియదు, అది budget లోకి రాదు. Special loans scheme లోనికి వస్తాయి. ఆ రాళ్ళపై పుకు వచ్చామో లేదో అప్పుడే మంచిపోయారు.

Sri P Pundarikakshacharyulu — ఆశోకుడు ఆయనచేసిన మంచి పనులను గురించి డబ్బా వాయించుకోలేదు. భోజరాజు తన మంచి కార్యాలగురించి డబ్బా వాయించుకోలేదు. ఇప్పుడుఅయితే మనకు యిట్టిపరిస్థితి వచ్చింది. మనది welfare state మన మంత్రులు రాజ్యం చేస్తున్నారు ప్రజల దైవంది కార్యక్రమాల్లో వారికి వచ్చే కష్టనష్టాలు తీర్చడానికి ఎక్కువ ధనం ఖర్చుపెట్టవలసిన పరిస్థితిలో వారి కష్టాలు గురించి పేర్కొనకపోవడం శోచనీయము. 18 పేజీల రిపోర్టుమాస్తా మొన్న ఆంధ్రా coastal area అంతాకూడా పెద్దపెద్ద వానలు కురిసి—మరికొంతమంది amendments యిచ్చారు, నేనుకూడా యిచ్చాను—యిక్కడ దానివల్ల కల్గిన నష్టంగురించి ఒక విచార కరమైన మాటయినా తెలుపలేదు. అందుకు relief measures ఏమి చేస్తున్నానో తెలియదు. పని చేస్తున్నది చెప్పడానికి ఏమి సిగ్గు వచ్చింది. రాయలసీమలో వర్షం పడింది, పంటలు పండడానికి చాల అవకాశం కలిగింది అనే సంతోష వార్త చెబుతూ వారి విద్యుత్ కర్రాన్ని నిర్వహించుకున్న గవర్నరుగారు ఆంధ్రకోస్తలు ఏరియాలో ముఖ్యంగా శ్రీకాకుళంజిల్లాలో మొన్న 21 సెప్టెంబరున పడిన వానలవల్ల జరిగిన భీభత్సం flood havoc గురించి చెప్పలేదు! అలా చెప్పకపోవడం చాల విచార కరమైన సంగతి. ఎందుచేతనంటే పెద్ద వర్షాలుపడి wholesale గా యిండ్లు కూలి పోవడం ఆంధ్రదేశంలో ఎక్కడా జరుగవంతగా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో జరిగినది. ఏమి relief చేశారో తెలియదు. అక్కడున్న Sub-Collector వారు కొద్దిగానైనా ప్రయత్నం చేసినందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. Irrigation కు సంబంధించిన చెరువులకు చాలవరకు గట్టులు తెగిపోయినవి. నిన్న రొక్కం లక్ష్మీనరసింహం దొరగారు చెప్పినట్లు టెక్కులి తాలూకాలో chain of tanks గట్టు తెగినట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ chain of tanks కు వెంటనే మరামత్తులు అవసరం కనీసం వీటిని దర్శించి ordinary and flood repairs చేయడానికి యిక్కడ ఏమైనా సిబ్బంది వున్నదాఅంటే లేదు. అక్కడ వారిని అడిగితే మీ మంత్రులను అడగండి staff తీసుకురండి డబ్బు తీసుకురండి పనిచేస్తాం అంటారు. ఈ విషయంలో లక్ష్మణదాసు గారు ఒక deputation కూడా తెచ్చారు. ఏకవ సంతకర్తంలో, పద్మాకిమిడి ఎస్టేటులో ఆనేకచోట్ల చెరువుల మరమ్మత్తుకు సిబ్బందిలేదు. Sanction చేయాలి. సాలూరు ఎస్టేటులో 880 irrigation sources వున్నాయి. వీటన్నిటినీ ఒక minor irrigation overseer manage చేస్తున్నారు. ఆయనకు యిచ్చిన jurisdiction పెద్దది అవడమే కాకుండా ఆపనికూడా చాలా కష్టంగా వున్నది. ఇదంతా విశాఖటన్ని, శ్రీకాకుళం జిల్లా కానవసరభ్యులందరికీ తెలిసిన విషయమే. కనుక విశ్వసాధంగానికి చేత మనవిచేయ నవసరం లేదనుకుంటాను. Flood Committee, Irrigation Committee, Development Committee చేశారు. మా జిల్లాలో Estates abolish చేసిన తరువాత బడ్జెటనుంచి కహానీలో చారులను వాళ్ళకు increase చేశారుగాని రైతుల irrigation

2nd November 1954]

[Sri P. Pundarikakshacharyulu]

sources కు flood repairs చేయడానికి తగిన సిబ్బంది చేయలేదని శ్రీ గున్నయ్య గారు చెప్పారు. ఎట్టేటు ఏరియా irrigation sources సక్రమమైన విధానంలో వుంచడానికి తగినటువంటి staff ను యివ్వవలసినదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. తరువాతి యీ సంకఠాన నాగావళినదులు పొంగినందువల్ల ప్రక్కగ్రామాలలోని valuable lands ఆవస్థకూడా అందులోకి కొట్టుకుపోయినవి ముఖ్యంగా నాగావళి ఒడ్డున అల్లన, రేగడి గ్రామాలు కొట్టుకుపోయినవి దేముడుకూడా హరిజనులకు పేదలకు వ్యతిరేకంగా వున్నాడా అనిపిస్తున్నది. ఎందుచేతనంటే ఈ నదిఒడ్డున చాల హరిజనుల యిండ్లు కొట్టుకొని పోయినవి. వీటిని గురించి petitions పెట్టుకుంటే survey settlement అడ్డు వస్తుందని చెబుతున్నారు. ఈ House sites విషయంలో District Planning Committee వారికి యీ విషయమై ప్రభుత్వం ఆర్డర్స్ యిచ్చి యీ నదిఒడ్డు నున్నటువంటి హరిజనులకు, పేదప్రజలకు యిండ్లవసతి కల్పించాలని మనవిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

Sri B. Krishnamurthi Rao — అధ్యక్షా! గవర్నరుగారు ఈ శాసనసభకు అందించినటువంటి సందేశాన్ని బలపరుస్తున్నాను. నిన్నటినుంచి ప్రతిపక్షంవారి వాదన లన్నీకూడ బాగావని ఆలోచిస్తే, అందులో వెప్పకోదగినటువంటి విమర్శ అంతగా కన్పడదంటేదని నా మనస్సుకు తోస్తున్నది ప్రభుత్వము చేస్తున్నటువంటి మంచిపనులు సమర్థించడం వారికి అలవాటు లేదు. లేక అది వారికి మంచిది కాదేమో అనుకొంటాను. కాని విమర్శించడంలోకూడ ఒక పద్ధతి, ఒక ఆచారము అనేది లేకుండా విమర్శించారు. ఈ ప్రభుత్వము చాలా మంచిపనులు చేసింది. అది గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో తెలపారు మొన్న మొన్న నే, ప్రతిపక్ష నాయకుడు, నాగిరెడ్డిగారు పత్రికలకు ప్రకటనలు ఇస్తూ, బంజరుభూముల సమస్య మేము పరిష్కరింపచేశాము, ఇంకా చాలా కార్యక్రమా లన్నీకూడా ఈ ప్రభుత్వంచేత మా బలాన్నంతా ఉపయోగించి మేము చేయించామని, ఇవన్నీ సాధించామని పెద్ద ప్రకటనలు చేశారు. పత్రికలలో ఏమో ఆవిధంగా ప్రకట నలుచేస్తూ, ఇక్కడేమో ప్రభుత్వము ఏమి చేయలేదు, బంజరుభూముల పరిష్కారం చేయలేదు. శాసనసభ చేసినతీర్మానాలను వేటినికూడ ఆచరణలో పెట్టలేదు, ఇది ప్రజా స్వామిక ప్రభుత్వము కాదు అని చాలా తీవ్రంగా మాట్లాడుతారు. ఇంకా ఎంతవరకు వెళ్లతారంటే, మంత్రులందరినీ జైల్లో పెట్టాలి అనేవరకు వెళ్లారు. ఎవరు అధికారంలో ఉన్నా ఈసాడు ఈ మంత్రీవర్గము ఉన్నది, లేవు ఇంకోపక్షము అధికారంలో ఉండ వచ్చు. ఎవరున్నప్పటికీ ప్రభుత్వంలో ఉన్నవారికీకూడ ఒకపార్టీ ఉంటుందని వారే చెప్పారు. ఆవిధంగానే, ప్రభుత్వంలో మరొకరు ఉన్నప్పటికినీ, వారికీకూడ ఒకపార్టీ అనేది ఉంటుంది, వారు చెప్పినట్లు వింటారు. ఈ ప్రభుత్వము ఇక్కడికి రాకముందు ప్రజలకు కొన్ని వాగ్దానాలు చేశారు. మీరుకూడ ప్రజలకు కొన్ని వాగ్దానాలు చేశారు. ఎవరెవరు ఏవిధంగా చెప్పారో, ఆ మాటలపైన నిలబడుతారు, అన్నపక్షాలవారుకూడ. ఇప్పుడు వీరికి ప్రధానంగా కనిపిస్తున్నవి మూడు, (1) బంజరు భూములను బీదలకు ఇవ్వ లేదని (2) రాజకీయపాథకులకు బంజరులివ్వడం అక్రమమని, (3) కల్లగితవారికి వృత్తుల కల్పించలేదని.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu — శాసనసభా తీర్మానాన్ని అమలుజరుప లేదని.

[2nd November 1954]

Sri B. Krishnamurthi Rao.—అవేమో సభాపతిగారు ఈ మాటలు వింటున్నారు. తప్ప మరేమీ కరువు కావడంలేదు. ఆ మాటలో ఉన్న తనానూ ఉంది. ప్రభుత్వ విన్నవనాన్ని తీర్మానాన్ని పెట్టేస్తున్నాను కాబట్టి ప్రభుత్వంకే కాదు ఇంకా ఇంకొకటి తాము ఉంటే నెగ్గింపుకోవలసివస్తుంది. నెగ్గి ముక్కోచ్చుటయితే, వెంటనే ఎన్నికలకు వెళ్లిపోవలసి, ఎన్నికలలో నిలబడటానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము. ప్రతిపక్షంవారు, తాగి అవసరాలాడేవారికి చట్టమిచ్చి ఎన్నికలలో గెలిపించుకొంటారేమో చూస్తాము, అయితే సభ్యుడు చెప్పాడు ఈనాడు భూస్వాముల ఏకైక ప్రభుత్వపక్షములో ఉన్నార, పీఠంవరు నియంతృత్వమును స్థాపించడానికి ఒక కార్యక్రమాన్ని ఇస్తున్నారని. ఈనాడు ప్రభుత్వము పదిరూపాయలకు లోపుగా చెల్లించే శిస్తులను నిర్దుష్ట చేసిందంటే ప్రభుత్వంలో ధనవంతులయొక్క ఏకైక పనిచేస్తున్నారనిదం ఏవిధంగా సమంజసంగా ఉందో అర్థం కావడంలేదు. ఇదే సమస్యపైన ఎన్నికలలో నిలబడటానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము. మీ పార్టీ సిద్ధాంతాలప్రకారం మీ ఆశయాలప్రకారం దేశంలో ఏవ్వైతే అస్తి ఉండకూడదు. మొన్న మీరు ప్రకటించిన 13 విషయాలు (ప్రశ్నలు) గురించి చూస్తే, మీరు రాష్ట్రంలో అదర్శ పరిపాలన చెప్తామన్నట్లు చెప్పారు.

Mr Speaker —You must address the Chair

Sri B. Krishnamurthi Rao —I am addressing the Chair, Sir.

Mr Speaker — మీరు మాట్లాడుతూ, ప్రతిపక్షంవారిని మీరు మీరు అంటూ అడ్రస్ చేస్తున్నారు.

(Interruption by the opposition Members) This is bad. You should not disturb him. I find that many of your Members are disturbing the other Members, whereas they do not interfere at all. Please do not disturb him.

Sri B. Krishnamurthi Rao. — ఈనాడు ప్రతిపక్షంవారు ఆవిధంగా చేయడం చాలాపార్టీ మూలసిద్ధాంతాలకు అనుగుణంగానా లేక ప్రజలను మభ్య పెట్టటానికా అని అడుగుతున్నాను. Poland, Hungary లో, వారు అధికారంలోకి వచ్చినతరువాత కొత్తలో ముక్కలు ముక్కలుగా భూములను అందరికీ పంచిపెట్టి, ఆవిధంగా ప్రజాభిమానాన్ని చూపగొనినతరువాత, భూమియావత్తు ప్రభుత్వము స్వాధీనం చేసుకొన్నది. మీరుకూడ అదేవిధంగా చేయదలచుకొన్నారా అని అడుగుతున్నాను. లేకపోతే మీ ఎన్నిక కార్యక్రమాలలో, అందరికీ 5 ఎకరాలు ఏవిధంగా ఇవ్వగలరు? ఈవిధంగా మీలో ఆంతరంగిక రాజకీయాలు, బహిరంగరాజకీయాలు వేరువేరుగా పెరుగుతున్నాయి. మే 27 వ తారీఖున కానసస్ లో prohibition రద్దుచేయాలని, రానున్నార్థికమిటీ నిఫాయ్లను అనుబంధపాలని తీర్మానం వచ్చింది. ఆ సమస్యపైన తమ ఘనతనుగురించి బ్రహ్మాండంగా చెప్పకొనినటువంటి ప్రతిపక్షము, దుగ్గిరాల ఎన్నికలలో నిలబడి ఏమైందో గ్రహించమంటున్నాను. దీనినిబట్టి ప్రజలు మీవెపున్నారో మావెపున్నారో చెప్పమని అధ్యక్షులవారిని అడుగుతున్నాను. అయితే ఈనాడు ఇక్కడున్నటువంటి అవకాశము ఎక్కడాలేదని చెప్పటానికి సాహసిస్తున్నాను. ఇక ప్రజలందరిని అక్రమంగా arrest చేస్తున్నారు అని అంటున్నారు. కాని ఒక ప్రభుత్వమేదీ ఉన్నప్పుడు, దానికి ఒక చట్టము, ఒక విధానము ఉంటుంది. ఆ ప్రభుత్వము సజీవంగా ఉన్నంత



2nd November 1954]

[Sri B Krishnamurthi Rao]

మనకు, ఎవరైనా ఆ చట్టాన్ని, ఆ రాసనాన్ని ధిక్కరించినట్లైతే వారిని పట్టెస్తారు. ఇక్కడ విచారణజరిపి తీవ్ర కఠినమైన కాని ప్రతిపక్షంవారు నాయకత్వం వహించిన రాష్ట్రంలో విచారణ లేకుండా తీవ్ర విధిస్తారు. Muslim చనిపోయినందువల్ల, విచారణ లేకుండా ఒకరిని మృత్యు చేతారు ఆతరువాత ఎంతోమంది మృత్యు అయిపోయారు. ఎంతోమంది అధికారి-లొకి వచ్చారు కాని ఎవరికీ తెలియకుండా ఎంతో పరిపాలన ఈ దేశంలో లేదు. స్వరాజ్యం వచ్చినందువల్ల, జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారి నాయకత్వం ఈ దేశానికి పనికిరాదని అన్నారు. నెహ్రూగారికి ఈ దేశము బాగుపడదని అన్నారు వారు బ్రిటిష్ వారికి సహాయం చేసేటటువంటి విదేశాంగ విధానంలో ఆనాడు కమ్యూనిస్టుపార్టీ అధికారిలో చాలా ఎక్కువగా విమర్శించింది. ఆనాడు పోసి ఈనాడు జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారు జాతీయ వైనాను అంతర్జాతీయంగానూ, స్థానం ఇవ్వాలనే వాదననుగాని ఆ విదేశాంగపద్ధతినిగాని బలపరుస్తారా అంటే, బలపర్చారు అని మాకు తెలుసు. వారి విమర్శ మాకు ఆవసరంలేదు. మేము దానిని ఖాతరుకూడ చెయ్యము అని ప్రతిపక్షము వారికి చెబుతున్నాను. వారు చెప్పేటటువంటిది సమంజసంగాఉంటే ప్రభుత్వం ఇప్పుటి కైనా వాటిని తీసుకొంటుంది. ప్రభుత్వంలో ఉన్న వారికి ప్రజలకంటే బాగా తెలుసును. రాళ్లువేయడం మహా ఘనకార్యమే అన్నారు. కాని, రాళ్లులేకుండా, నీళ్లు లేకుండా, సిమెంటులేకుండా, మట్టిలేకుండా కట్టడాలు కట్టడానికి ఏలేమి బ్రహ్మదేవుల్లా. లేక ప్రత్యేకాస్త్రాలు చదువుకొని వచ్చినవాళ్లేమా నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఏ కార్యక్రమమైన స్థాపించడానికి పునాదిరాళ్లువేయడం లేదా అని అడుగుచున్నాను. ఈనాడు దీనిని విమర్శించేటటువంటివారికి ఇందులో ఏలాంటి పటుత్వము లేదు, విమర్శ చేయడానికి వీలులేదు. ఎంతసేపు మాట్లాడిన నందికొండ ప్రాజెక్టు తీసుకోలేదని అంటారేగాని, తుంగభద్ర ఎగువకాలువను, దీనిని, రెంటినిగురించి చెప్పలేదని మేము విచారపడుతున్నాము. వీటి విషయంలో సంబంధిగారు అనేక పర్యాయాలు, కృషి చేస్తున్నామని చెప్పారుకూడ. అందులో నందికొండ ఒకదాని విషయమే చెబుతూ, పక్షపాతవైఖరిని ఆవలంబిస్తూ మాట్లాడడం చాలా విచారకరము. నందికొండ, తుంగభద్ర ఎగువకాలువ ఈ రెంటినిగురించి చెప్పేయంటే చాలా సంతోషించేవారము. ఒకదాన్ని మాత్రము చేర్చాలనడం చాలా విచారకరము. అయితే ప్రభుత్వము చేయవలసినటువంటి కార్యక్రమము ఇంకా చాలా ఉన్నది.

తరువాత ఒకవిషయం మనవిచేస్తాను. ఈనాడు కుప్పస్వామికమిటీ రిపోర్టు తయారు చేశారు. అన్ని పార్టీలవారు, శాసనసభ్యులు, విద్యార్థిత్వం, అందరు దానికి అయిదు కోట్లు రూపాయలు ఖర్చు అవుతుందని అంచనా వేశారు. అది సక్రమంగా లేదని మాత్రము ఆ కమిటీసభ్యుడుగా ఉన్నటువంటి నేను ప్రభుత్వానికి తెలుపుకొంటున్నాను. ఈనాడు ఆ కార్యక్రమాన్ని 60, 80 లక్షలతో ప్రారంభించవచ్చునని, దానికి ఒక మార్గము చూపిస్తామని చెబుతున్నాను. లోటు గలిగినటువంటి రాష్ట్రంలో ఆదాయం రావడానికి ఒక మార్గమున్నది. ఈ పాఠ్యపుస్తకాలన్నీ ప్రభుత్వమే అచ్చు వేయించమని చెప్పాను. Travancore ఒక చిన్న రాష్ట్రము. అచ్చట గవర్నమెంటు పుస్తకాలను అచ్చు వేయించడంవల్ల 40 లక్షలు వచ్చింది. అదేవిధంగా మైసూరు రాష్ట్రంలోకూడ ఆదాయం వచ్చింది. మన మద్రాసు University ఉమ్మడిరాష్ట్రంలో, S. S. L. C. పుస్తకాలుమాత్రం అచ్చువేయగా, 50 లక్షలకు పైగా లాభము వచ్చింది. అలాంటపుడు, 2 కోట్లు జనాభా ఉన్నటువంటి ప్రదేశములో, విద్యార్థుల పాఠ్యపుస్తకాలను అచ్చు

[Sri B Krishnamurthi Rao]

[2nd November 1954]

వేయించినట్లైతే, ప్రభుత్వానికి కావలసినంత దబ్బు వస్తుంది. ఆ దబ్బును ఉపయోగించి, అది చాలాకంటే, కొంత ప్రభుత్వము వరించి ఉపాధ్యాయుల వేతనాలను అభివృద్ధి పరిచినట్లైతే వారినుంచి సరిగా పని చేయించుకోవడానికికూడ బాగుంటుంది. ఈనాడు రాష్ట్రంలో ఇది మరొక సమస్యగా పరిణమించబోయే పరిస్థితి ఏర్పడుతుందని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. అధికమంత్రి విశ్వనాథంగారు ఏ రూపాయలు ఎక్కువచేసినా 60 లక్షలు ఖర్చు అవుతుందని, నువ్వుస్వామికమిట తీర్మానం ప్రకారం ఎక్కువ చేశామని అన్నారు. అయితే ఈ ప్రసంగంలో ఆ విషయం మాత్రము తెలుపనందుకు విచార పడుతున్నాము. Assembly సమావేశం వూర్తి అయ్యేలోపుగా ప్రభుత్వం మరింత దీర్ఘంగా ఆలోచించి ఒక నిర్ణయించేసి ఈ కార్యక్రమాన్ని అనుసరించి కొద్దిమార్పులతో చేయవలసినటువంటి Elementary Education చట్టాన్ని సవరించి ఆ మార్పు చేసినట్లైతే ప్రభుత్వం ఎక్కువగా విద్యావేతనాలుగా ఉన్నటువంటివారియొక్కయు విద్యకు పునాదిపేసే వారియొక్కయు మన్ననలకు పాత్రమవుతుంది. అది ప్రభుత్వంయొక్క కనీస ధర్మం. విద్యాసంపదను అందజేయవలసిన కర్తవ్యం మనకు ఉన్నది. మనం ఎన్ని అధిక ప్రణాళికలు దేశంలో అమలుజరిపినా విద్యాసంపద యివ్వకపోయినామంటే మన అధిక ప్రణాళికలన్నింటికీకూడా అపార్థం కూడాచేసి చెప్పే పెద్దమనుష్యులు దేశంలో తయారవుతారని చెప్పకోవచ్చని చెప్తున్నాను. (Interruption)

ఇక మనరాష్ట్రంలో ఈమధ్య పెద్దపెద్ద సత్యాగ్రహాలు మూడు జరిగాయి. ప్రతి పక్షంలో వున్నటువంటివారి ఆధ్వర్యాన మూడుసత్యాగ్రహాలు జరిగినాయి. కృషికార్ లోక్ పార్టీవారు మొట్టమొదట ప్రారంభించారు. మాజీ కలెగ్జీతపనివారికి వృత్తికల్పించాలన్నారు, అది ఎవరూ కాదనరు. వారికి వృత్తి పోయింది. దేశంలో వారు చెనేటటువంటి వృత్తి ఆనాదిగా వస్తున్నటువంటిది, మంచిది కాదనేటటువంటి వ్యతిరేకిభావంతో సంఘానికి అంతటికీ పెద్దచెడుపు గల్గజేస్తున్నదని, విధిగా ఆ వృత్తిని మాన్పించినదానితో వారికి వృత్తి పోయింది. నిజమే. వారికి భూములను యిస్తామంటే తప్పి చెందడంలేదు. నీరొ విధానాన్ని ప్రకటించి వారికి దానిలో కాస్త ఆదాయంవచ్చేలా చూస్తామంటే దానికి ఒప్పుకోమంటున్నారు. అలాకాకుండా, మేముపట్టిన కుంజేటికి మాడేకాళ్లు అనే పద్ధతిలో మాట్లాడారు మావారు. వారు పాపం వాసున్న కొద్ది బలంతో రాష్ట్రం అంతటా సత్యాగ్రహాన్ని ప్రారంభించారు. వారిబలం పూర్తయిపోయేంతవరకు, కమ్యూనిస్టు పక్షంవారు వేదివున్నారు. ఏందుకు? బొత్తిగా వారితో కలిస్తే వారికి ప్రత్యేకమైనటువంటి స్థానం లభించడమొనగేటటువంటి అభిప్రాయం పాపం వారు దూరింగా ఉండి పోయారు. K. L. P. వారిబలం అయిపోయినపిమ్మట mass movement ను ఉమ్మడిగా ఒకసారి దబాయిస్తామని ఒక రెండువేలమందిని తెచ్చి పంపించారు. తెలియక వచ్చినవారందరూకూడా ఒకటై పున ప్రభుత్వానికి apology యిచ్చి బైటికి వచ్చేవారు. తెలియక వచ్చినవాళ్లు తెలిసి వచ్చినవాళ్లు అందరూ చెప్పకునే వస్తున్నారు. ఈవిధంగా ఈ రెండుపక్షములవారు ప్రజల అభిమానాన్ని ఎక్కువగా సంపాదించుకోలేదని వాళ్లకే తెలుసు. ఇక్కడ మాట్లాడుతారు చాలా గట్టిగా ప్రభుత్వం ప్రజలకు అన్యాయం చేస్తున్నారు, ప్రజలు మాత్రపు వున్నారు, ప్రజలు కిల్లు, పోరాయి కావాలంటున్నారు అన్నారు. వాళ్లన్నీ యిక్కడ మాట్లాడుతారు కాని, బలంలేదని వారికి తెలుసు. ఈ రెంటినిమీద మా P. S. P. వారు మరో ఎత్తు ఎత్తారు. వీళ్లు వాళ్ళ ఇద్దరికన్నా కాస్త ముందుపెట్టారు. సంఘంలో కొంచెం బలం సంపాదిద్దామని ఈనాముల రెండు సత్యా

2nd November 1954]

[Sri B Krishnamurthi Rao]

గ్రహం మొదలుపెట్టారు. సజమే ఈ ఈనామాలను రద్దుచేయాలని అందరినీ నాది స్తున్నాం అందరూ ఈనామాలకు ఉండకూడదంటారు. అయితే ఈనామాల సత్యాగ్రహాన్ని ప్రారంభించినట్లువంటి నాయకులు పార్టీపైదే ఇక్కడ సత్యాగ్రహం ఈనాడు ప్రారంభించేసి ఈనాడు జైలుకు వెళతారు. వెళ్ళడానికి ముందుగా తన భూమి ల్నింటిని ఈనామాలని ప్రధర్వం declare చేస్తే Tribunal లో writ వేసి 4 అకాలు బాక్ ఉన్నటువంటివాళ్ళకు కూడా వదిలిపెట్టకండా వేదరైతుల నందరినీ నానాహింసలు పెట్టికూడా ఇక్కడ ఈనామాల రద్దుచేయాలని చెప్తున్నారు వారు మొదలు పెట్టిక ఉద్యమం మంచినికాదని ఎవరు చెప్పరు. ఈనామాల రద్దు చేయాలని సిండ్. అయితే ఇది ఆంధ్రదేశంలో ఉన్న ప్రజలందరికీకూడా తెలియదు ఈ విధానానికి, ఈ పద్ధతికి తనకు తానే వ్యతిరేకంగా ఈనామాల ఉండాలి అని పకోక్షంగా ఒప్పుకుంటూ తన గ్రామం ఈనామని ప్రభుత్వం నిర్ణయిస్తే ప్రభుత్వానిని తప్పు అని చెప్పి కోర్టులో టీ వేసి ఆ నాయకుడు మరల ఇక్కడకువచ్చి సత్యాగ్రహం ప్రారంభిస్తే ఇది నిజంగా సదుద్దేశంతో చేసే సత్యాగ్రహమో లేక రాజకీయంగా దేశంలో పలుకుబడిని సంపాదించుకోడానికి ప్రతిపక్షంలోనున్న రెండుపక్షాలను కొట్టి తాంటూలం సంపాదించుకోడానికి చేసే పనియో ఇది ఒక పాచిక వేశారు అంటే. పోలీసు సత్యాగ్రహాన్ని ప్రారంభించినట్లువంటి కఠిన గ్రామంలో 20 ఎకరాలు, 10 ఎకరాలు, 50 ఎకరాలు, 100 ఎకరాలకు పైన ఉన్నటువంటి రైతులు ఎవరూలేరు. అక్కడ ఒక ముఖ్యమైనటువంటి సూచనను అందరూ ఒప్పుకుంటున్నారు. దున్నేవాడే రైతు అని ఒప్పుకుంటున్నారు. ఈనాడు ఈనామాల రకరకాలుగా ఉన్నాయి Section, 3, 2 (D) ముందు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆ కోరడంలో నేను నాకొక ప్రత్యేకమైన అభిప్రాయం 10 ఎకరాలు, 20 ఎకరాలు, 30 ఎకరాలు ఉన్న టెవంటివారికి ఈనాడు వారు ఈనానందారు అనేటటువంటి పేరు పెట్టుకొన్నందువల్ల పాపం ఆభూమి వారికిలేకుండా వారిని ఆ భూమినుంచి బర్లిర్ ప్ చేసి ఆభూమిని ఎవరు సాగు చేసుకుంటున్నారో వారికి యివ్వడం ఒక దృక్పథంతో చూచామంటే భూమి సాగు చేసుకోనేటటువంటివారికి అధికారం యివ్వడం మంచిదే కాని, ఈనాడు వాళ్లు కోరేటటువంటి అధికారిం, చేసినటువంటి సత్యాగ్రహం, అడుగుతున్నటువంటి కోరిక ఏ వంద, రెండువందలకు సంబంధించినంత వరకు చిల్లర ఈనానందార్లు, వారుమాత్రం వెళ్లిపోవాలని ఒప్పుకొని అదే స్థలంలో ఉన్నటువంటి వందల, వేల ఎకరాలు ఉండి, ఈనానందారు అనేపేరు లేకుండా ఏ రైతులో, ఏ భూస్వాములో అని పేరు పెట్టుకొని తనభూమిని ఎవరో సాగుచేస్తానో తెలికుండా ఒకపెద్ద సగరిలో కూర్చొని రాజకీయ నాయకులుగా వ్యవహరించేటటువంటి వాళ్ళకుమాత్రం చట్టం రాకుండా కోరుతూ 20 ఎకరాల భూమిని పెట్టుకొని దానిని, ఏ కాలంలో, గుత్తకో యిచ్చి చేసుకుంటూ ఉండేటటువంటి వారిని ఈనానందారు అనేపేరుతో వారిని రద్దుచేయాలనడం చాలా తప్పు. అదిమాత్రం మంచిది కాదని నేను ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. ఈ ఈనామాల రద్దును తీసుకురమ్మంటున్నాము, దానిని మేము బలపరుస్తున్నాము. అందుకనే ఆ విషయమై తగిన నిర్ణయం చేయాలంటున్నాము. అయితే ఆ నిర్ణయించే గరిష్టప్రమాణం మనం కోరేటటువంటి భూసంస్కరణ, మనం చేయబోయేనిర్ణయం భవిష్యత్తులో వచ్చేటటువంటి భూసంస్కరణలకు ప్రాతిపదికగా ఉండాలని కోరుతూ ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు నా కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నాను.

[2nd November 1954]

Mr Speaker —I will give you time even upto 1-00 P. M

Sri B Krishnamurty Rao —Thank you for your kindness, Sir  
అందుచేత వీంటే ప్రభుత్వం ఆచుకరించవలసివస్తుంటే పద్దతి ఈ ఈనామాలను రద్దు  
చేయడంలో మాత్రం చాలా జాగ్రత్తగా చేయాలని కోరుతున్నాను ఆ విధంగా ప్రతి  
పక్షంలో చెప్పేసుంటే కార్యక్రమాలు అన్ని కూడా నిలవకుండా పోయాయని మాత్రం  
అందరికీ చెప్తున్నాను ఉంటే అందరంకూడా, 140 మందికూడా ఉంటే 6వ తారీఖు  
ఉంటూ, పెళ్లిపోతే చెట్టుంగుట్టలు స్పృకుని 6వ తారీఖు సాయంత్రమే పెళ్లిపోవడానికి  
తయారుగానే ఉన్నాము ఇక్కడ ఎవరూకూడా అంటిపెట్టుకొని కూర్చోలేరు, అంటే  
కాని, మంత్రులను జైల్లోలోపెట్టే అవసరం ఎందుకొచ్చింది ఈనాడు అని చెప్పుచున్నాను.  
ఈ విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం నెగ్గినా, వెంటనే మేము అంతా ఎన్నికలకు నిలబడడా  
నికి తయారుగా ఉన్నాం ఆ right మాకు ఉన్నది అది ప్రభుత్వం చేతిలో పెట్టుకొని  
పరిపాలన చేసేటటువంటి నాయకునికి, శాసనసభా నాయకునికి, ఎన్నికలను వెంటనే  
కోరడానికి హక్కున్నది ఆ హక్కును ఉపయోగించుకోవడానికి కృషిచేస్తాము అని  
చెప్తున్నాను.

Mr Speaker —విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం 4 వ తేదీనుంచి begin అవుతుంది.

Sri B Krishnamurty Rao —అందుకనే ఆ విషయంగురించి ఎక్కువ మాట్లాడ  
లేదు. ప్రభుత్వం చేయవలసివస్తుంటే కార్యక్రమాల్లో ఒకటి ఉంది. ప్రభుత్వం స్వాధీ  
నంచేసుకొన్న జమీందారీ ప్రాంతాల్లో తగినటువంటి సిబ్బంది లేదనేటటువంటిది మాత్రం  
చాలా విచారికరమైనది. Minor Irrigation వ్యవహారాలు జరిపించడానికి కావలసిన  
సిబ్బందిని ఎక్కువ చేయాలని మేము అనేక పర్యాయములు ప్రభుత్వానికి విన్నవించుకు  
న్నాము. అందులో నా నియోజకవర్గమైనటువంటి పుంగనూరు, తాలూకాలో దాదాపు  
వెయ్యి, రెండువేల చెరువులు ఉన్నాయి. వాటినిన్నింటిని మరమ్మత్తు చేయడానికి  
ఎక్కువ సిబ్బందిని కేయించడానికి మంత్రిగారిని కోరుకున్నాము. తొందరగా చేయించ  
మని చెప్పి ఈ అవకాశంలో కోరుచున్నాము. ఇక major irrigation వ్యవహారంలో  
అది మా ఉపముఖ్యమంత్రిగారి కాఖ. Irrigation Conference లు అనేటటువంటివి  
ఇదివరకు జరుగుతుండేనాయి. అవి, ఇప్పుడు జరగడంలేదు. మేము ఆ Conference  
లలో అనేక తీర్మానములనూ అనేక సమస్యలను, అనేక అభిప్రాయాలను చర్చించాము.  
అక్కడ వున్నటువంటి సాంకేతిక ఉద్యోగాలు, అవి అన్నికూడా మంచి ఆచరణలో  
పెట్టటానికి అనువైనటువంటి స్కీములు అన్నీ చెప్పారు. కాని, దానిని గురించి మరల  
విచారణ జరిపించి సరైన estimates తయారుచేయించాలి. ఆ Irrigation Committee  
లను మళ్ళీ పునర్నిర్మించాలి. అవి ఈనాడు ఉన్నాయా? లేవా? అనేదికూడా తెలియడం  
లేదు. వాటిని పునర్నిర్మించాలి. Loan ల విషయమై మేము చెప్పకోవలసిందికూడా  
10 percent తప్ప మిగతా 50% contribution గా ఇక్కడ కొన్నివిషయాలను  
మాత్రమే యిచ్చేటట్లు ఏ కార్యక్రమం చేయించుకోవటానికి వీలులేదు. మరల ఒకప  
ర్యాయం డిప్యూటీ మంత్రిగారిని తమకాఖకు సంబంధించిన P. W. D. వారితో సంప్ర  
తించి కాస్త కార్యక్రమాలను చురుకుగా చేయించాలని కోరుతూ తరువాత రాష్ట్రమం  
తరూ కార్యక్రమం చురుకుగా కొనసాగించుతారని ఆశిస్తూ రాష్ట్రంలో ప్రతి తాలూకా

2nd November 1954]

[Sri B. Krishnamurthi Rao]

కేంద్రానికి విద్యుచ్ఛక్తి సఫే యిస్తానని వారు హామీ ఇచ్చినందున వారి అభివృద్ధికి నాకు అవకాశం ఇచ్చిన అధ్యక్షుడు నాకు హృదయపూర్వకంగా కృతజ్ఞులను తెలుపుచున్నాను.

Sri Pragada Kotiah—అధ్యక్షా! గవర్నరుగారి ఉపన్యాసంలో ఎవరో కొంత విషయాలు తప్పక వుంటాయని అనుకున్నాం. ముందు ప్రతిపాదించిన ప్రతిపాదనలు లేవు దాదాపు సువత్సరికాలంగా ఆంధ్ర ప్రభుత్వం వివిధ సామాజిక సేవలకు కృషినిమాత్రం ఒక పెద్ద చరిత్రగా వివరించాడింది. గవర్నర్ ప్రతిపాదనలు గుంటూరునుంచి వచ్చిన నాకేకాదు, ఇంకా ఇతర మండలాల నుంచి ఆరాధనలు వచ్చి చివుంటుంది ఎందుచేతనంటే మొన్న September నెలలో ఆంధ్ర ప్రభుత్వం వచ్చిన వరదల ఫలితంగా దాదాపు ఒక లక్ష ఎకరాలు మునిగి వుంటాయి కాని అందులో కొన్ని ఎకరాలు బయటపడితే బయటపడివుంటాయి కాని మొత్తంమీద 20, 30 శేల ఎకరాలుకు చాలా విపరీతంగా నష్టం సంభవించింది అందులో ఈ వర్షమేరు, ఉన్నది. సులువు, ఆకుతోటలు ఇంకా పళ్ళతోటలు వున్నాయి. ఈ రైతులకు ప్రభుత్వం ఏవిధమైన సహాయంచేసిందన్న విషయాన్నిమాత్రం ప్రభుత్వం వివరించలేదు. నేను రెవెన్యూ మంత్రిగానికి ఈ విషయం చెప్పడంకూడా సంభవించింది. వారిని ఒకసారి ఆప్రాంతానికి వచ్చి పరిశీలించమనికూడా చెప్పాం. కాని వారు గావడం జరిగలేదు. ఈ విషయం దీక్షత్వము నకు ముఖ్యంగా కారణం ఈ డెల్టా area లో వున్న మురుగు కాలువలను బాగుచేయక పోవడమే. అక్కడ ప్రధానంగావున్న తుంగభద్ర, కొల్లిమర్తి, సాకి, నల్లమ, ఉప్పు టేరు, రొంపేరు, మండేరు ఇలాంటి మురుగు కాలువలన్నీ చాలాకాలంనుంచి డెల్టా ఏరియాలో ప్రవహిస్తున్నాయి వాటికి మరమ్మత్తు చేయకపోవడంవల్ల ఈ నష్టం ఏర్పడింది. ఈ నష్టానికి ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించవలసి వుంటుందిని చెప్పడంలో పొరపాటేమీ లేదని చెబుతున్నాను. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం రైతులకు యేవిధంగా సహాయం చేయదలచిందో ఈ మురుగు కాలువల అభివృద్ధికి యేలాంటి చర్య తీసుకొనున్నది ప్రభుత్వం వివరిస్తుందని నేను అభిప్రాయపడ్డాను.

పోతే బంజరుభూముల పంపకం రాష్ట్రంలో ప్రధాన సమస్యగా కనిపిస్తున్నది. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వము రెండు ఉత్తరపులు జారీచేసింది. ప్రత్యేకంగా రెండు సంవత్సరాలుగా గోలచేసిన తర్వాత రొంపేరు భూముల పంపకమునకు G. O జారీ చేసింది. పోతే రాష్ట్రంలో వున్న బంజరులన్నిటికీ మరొక ఉత్తరపు జారీ చేసింది. ఆ ఉత్తరపులలో వున్న లోపాలేమిటని బంజరుల గురించి విశేషంగా అందోళన చేస్తున్న ప్రతిపక్షం ఏమీ చెప్పడంలేదు. బంజరుల గురించి తగాయిదాలకు సంబంధించి వున్నటువంటివి మాత్రం వారు తెలియజేస్తున్నారు. ఇందులో వారు బయటపెట్టేవి, విశేషంగా అక్కడక్కడ రాజకీయ బాధితులకు భూములు యివ్వబడ్డాయని. వాళ్ళకు ఈ ప్రభుత్వం రాకముందే భూములు యివ్వబడినాయి. పేదలైన రాజకీయ బాధితులకుకూడా భూములు ఇవ్వమని చెబుతూవచ్చాం, ప్రభుత్వానికి ఒక నూచనకూడా చేయడం జరిగింది. వారికి 5 యెకరాలు ఇవ్వాలని అంటున్నారు. ఇప్పుడు ఉన్న పేదవాళ్ళకు భూమి తక్కువగా వుందికాబట్టి వాళ్ళకుకూడా 2 1/2 యెకరాలు చొప్పున యిస్తే సరిపోతుందని చెప్పడం జరిగింది. కాని ప్రభుత్వం G. O. లో లోపం వుండనేమాట ఏమీలేదు. అయితే ఈ బంజరు భూములను అడ్డంగా చేసుకొని ఆంధ్ర దేశంలో అక్కడక్కడ

[Sri Pragada Kotaiah]

[2nd November 1954]

ఆరాజక పరిస్థితులు లేవదీయడానికి మన మిత్రులు ప్రయత్నిస్తున్నారు. దీన్ని కాదనటానికి ఎంతమాత్రము అవకాశంలేదు. ఎందుచేతంటే నా నియోజకవర్గంలోని కారెంచేడు గ్రామంలో కాని, వేటపాలెం గ్రామంలోగాని, నా ప్రక్కనవున్న బాపట్ల నియోజకవర్గంలో కాని కొన్ని ప్రదేశాలలో ప్రత్యేక రహదారిగాలు తయారుచేయాలని తంటాలు పడుతున్నారు. కాని, ఎవరు ఏవిధంగా ఆ భూములను ఆక్రమించారు యెవరికి ఏ విధమైన అధికారాలు వున్నాయన్న విషయాలను స్పష్టంగా చెప్పారు. ఈనాడు కారెంచేడు సంఘటన అనుక్రమే భూములు రావాలనేవారుకాక ఇతరులు మాత్రమే ఔళ్లకు వెళ్లి నట్లు కనిపిస్తున్నది. అలాగే ప్రతి సమస్యలోకూడా కావాలనేవారుకాక ఇతరులు మాత్రమే ఔళ్లకు వెళ్లడం మనం చూస్తున్నాం. ఈ విధంగా అది రాజకీయాధికారం కొరే మధ్య తరగతి ప్రజలకు సంబంధించిన సమస్య లేకపోతే పేదలకు సంబంధించిన సమస్య అనేది తేలుతుంది. అయితే ఇదే పద్ధతిలో ఈ సమస్యను తీసుకొని పేదలకు బంజర్లను అడ్డం పెట్టుకొని ఏదో ఒక విధంగా ఆరాజక పరిస్థితి తీసుకురావడానికి చాలా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఇందులో సరాసరి కొందరి శాసన సభ్యులకుకూడా లోపాయికారీ భాగాలు వున్నాయి అని వ్రాశారంటే ఎంతో నీచమైన స్థితికి పార్టీలు వెడుతున్నాయనేది స్పష్టమవుతున్నది. ఈవేళ కమ్యూనిస్టులు ఒక రజక సంఘాన్ని ఉదహరించుతున్నారు. కాని ఈ వేళ భూములు పొందిన కమ్యూనిస్టు రాజకీయ బాధితులు కూడా వున్నారనే విషయం కమ్యూనిస్టులు మరచిపోకూడదు. అలాంటి ఉదహరణ కావాలంటే నేను పేర్లతోకూడా ఇస్తాను.

An Hon. Member:—పేరు చెప్పండి.

Sri Pragada Kotaiah:—నేను చెప్తాను. నరసాయపాలెంలోనే ఉంది. నాకు సరాసరి పేరురావడం లేదు. (నవ్వు) ఎందుకంటే నాకు వారితో సంబంధం లేదు. విచారించి పేరు చెప్తాను. మీరు తొందరపడవలసిన అవసరం లేదు. ఈసభ చర్చ ముగించేలోపుగా కమ్యూనిస్టు పార్టీలో భూములు ఉన్నవారు మరికొందరు రాజకీయ బాధితులనే పేరుపెట్టుకొని భూములు సంపాదించిన సంఘటనలకూడా నేను చెప్తాను. నవ్వునంతమాత్రంచేత ఉన్న సంఘటనలు పోవు. ఇది ప్రతిపక్షంలో ఉన్నవారికి పరిపాటి పోయింది. వారు దృక్పథాలను గురించి ఎలాటి ఆరోపణ చేస్తున్నా ఎలాటి అసత్యగాధలు చెప్పుతున్నా ఇవతలివారు ఎంత సమానంతో వింటున్నా, వారికి సంబంధించిన భోగట్టా ఏదైనా చెప్పి ప్రారంభించేట్టికి అందరు ఒక్కసారిగా అల్లరి ప్రారంభించడం చాలా విచారకరమైన విషయమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri T. Nagi Reddi.—Point of order, Sir, ఇక్కడ ప్రతిపక్ష సభ్యులు అల్లరి చేస్తున్నారని ప్రగడ కోటయ్యగారు అంటున్నారు. ఇక్కడవుండే ప్రతిపక్ష సభ్యులు అల్లరి చేస్తున్నారంటే ఇక్కడ కూర్చున్న స్పీకరుగారు ఊరికి వున్నారని అర్థమా? రాజకీయ బాధితులగా భూములు తీసుకొన్నారని general గా అంటే పేరు ఏదో చెప్పవలసింది అని అడిగితే అల్లరి అయితే తెలియనవ్వదు ఊరికి వుండడం భావ్యం గాని తెలియనివాన్ని గురించి మాట్లాడటంకూ ఉండడం మంచిది, భావ్యం అనికొన్ని మాటలు విట్టే చేస్తున్నారు. వారు ఏవిధంగా అవడం తప్పని విషయమూడా అంగీకరించే విషయమూడా.

2nd November 1954]

Mr Speaker—I find very, very often members on the Opposition side interrupting the hon Member and I have been requesting them not to interrupt. But, invariably members put questions and that is not proper.

The Hon. Sri N Sanjeeva Reddi—నేను చెప్పేది, వారు చెప్పేది నిజమైనా కాకపోయినా వింటూవున్నామని కదా. వారు చెప్పేదానిలో సత్యదూరమైన విషయాలు యెన్నో వున్నాయి. వుండేనాకూడా మేము వూరకే వింటున్నాం ప్రత్యక్షతరం యిచ్చేటప్పుడు మధ్య యిలా నవ్వటం *unparliamentary* యేమో నాకు తెలియదుకాని, యీ 'కిలకిల' మనటం, 'కలకల' మనటం యిది అసభ్యంగానూ, అల్లరిగానూ వుంటుందని నా వుద్దేశము. బయట యింకా నవ్వడానికి అవకాశాలు వున్నాయని చెబుతున్నాను. 'నవ్వటం' నేను *unparliamentary* అని అననుగాని, యిది అసభ్యంగా వుంటుంది. అది మానుకుంటే మంచిదికదా. ఇది నా వుద్దేశము.

Sri T Nagi Reddi—ఇక్కడ అప్పుడప్పుడు పేరు చెప్పకుండా, రాజకీయ బాధితులుగా కమ్యూనిస్టులు భూములు తీసుకొంటున్నారంటే, మేము చెప్పేది, పేరు చెప్పకుండా, యీ విధంగా చెప్పటంకంటే తమకు నేను జవాబు యివ్వడానికిగాను "పేరు చెప్పండి" అని అడిగాము *Parliamentary* సంప్రదాయాల ప్రకారం *question* చేయటానికి అవకాశం వుంది. - కాని, ఇటు ప్రక్కన ప్రగడ కొటయ్యగారు మాట్లాడుతున్నంతసేపు, నోరుకూడ యెత్తకుండా బాగ్రత్తగా వింటున్నాము. అంతకంటే, వారు మాట్లాడితే, బాగా బాగ్రత్తగా వినాలనే మా వుద్దేశం. కాని వారు మాట్లాడుతున్నప్పుడు, మరీ బాగ్రత్తగా వినాలని మా వుద్దేశము. వారు యిట్లాంటివి మాట్లాడుతారని మరీ బాగా తెలుసు. కాబట్టి "పేరు వింటే చెప్పండి" అని అన్నాము. కాని మరేమీ అల్లరి చేయలేదు. మీరు చెప్పిన దానికి అన్నిటికీ మేము బాగ్రత్తగా విని, బాగ్రత్తగా జవాబు యిస్తాము.

Mr. Speaker:—So far, when Mr. Kotiah was asked about the names of communists who got lands and who were political sufferers, it is all right. Even when he was not able to give the names immediately on the spot, members laughing is not also strictly in order. Every member sitting on the opposition side and trying to shoot questions into the other side is not proper. I have seen Mr. Sankarayya and several others doing it.

Sri K. Rajagopala Rao—నేను ఒక చిన్న విజ్ఞప్తి చేసేది యేమిటంటే, శ్రీ సంకీర్ణరెడ్డిగారు మాట్లాడేటప్పుడు *laughing* అసభ్యముగా వుంటుందని అన్నారు. ఇది యెప్పుడూ అసభ్యం కాదు. లేకపోతే అసలు యీ సభి నిష్ఠివంగా వుంటుంది. అప్పుడప్పుడు యీలాగున చేయకపోవటం కూడా అంతే. ఇంకేమైనా *heckling*, అల్లరివుంటే certainly we can understand it. Certainly we can stop it also, if such a thing is there. కనుక తమరు, నవ్వులాట అసభ్యంగా ప్రవర్తించవద్దని కోరుకుంటున్నాను.

[2nd November 1954]

Sri Pragada Kotiah—బంజర్లకు సంబంధించినంతవరకు, ప్రభుత్వ సిబ్బందిలో కొంత అసమర్థత వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ విధానంలోకూడ కొంత లోపం వున్నది. ఇది వుత్తర్యులకు సంబంధించిన లోపంకాదు. ఉత్తర్యులను ఆమలుపర్చుటలో మాత్రం ప్రభుత్వం చాలా లోపాలను చెప్పున్నది. అది యేమిటంటే, ఏ ఏ గ్రామాలలో యెంతమంది పేదలకు యెంత భూమి పంచిపెట్టటానికి అవకాశము వున్నది? అది సెంటర్లతో, పోరింజోకుగా వున్నదా? గ్రామకంఠంగా వున్నదా? లేదా assessed waste గా వున్నదా? అన్న జాబితాను గ్రామాలలోనూ తాలూకాలలోనూ, కరణాల చేత, రెవిన్యూ అధికారులచేత తయారు చేయించి, అది ప్రకటించి, ఆ భూమికి దరఖాస్తులు పెట్టుకొనడని చెప్పి, అందులో అర్హులైన పేదలకే పంచితే యేలాంటి ఆరాజక పరిస్థితులవైనా అరికట్టటానికి అవకాశము వుంటుందని ప్రభుత్వానికి చెబుతున్నాను. అంతేకాకుండా, వున్న భూములను పంపకం చేయటంకూడ, ప్రభుత్వము కీర్షుంగా చేసులేక పోతున్నది. దానికి కారణము ప్రత్యేక సర్వేయర్లు లేకపోవటమే. Surveyors లేకుండా, రాష్ట్ర మొత్తంగా మేము 13 లక్షల యెకరాలను పంపకం చేయబోతున్నామని చెప్పటం తప్పు అని ప్రభుత్వానికి మనవి చేయచున్నాను. కావలసిన సర్వేయర్లను, settlement చేయడానికి, sub-division చేయడానికి, నియమించుట అత్యవసరము. అట్టి యేర్పాట్లు చేయకుండాగా అన్ని జిల్లాలలోనూకూడ ఒకేసారిగా మేము బంజర్ల పంపకానికి ప్రానుకోబోతున్నామని చెప్పటం, సరియైన విధానము కాదు. అందువల్ల అక్కడక్కడ వున్న సిద్ధంగావున్న బంజర్ల పంపకమునకు అవసరమైన ప్రత్యేక సిబ్బందినిపెట్టి, వున్న surveyors లో యెంతవరకు పని సాగించడానికి అవకాశము వుందో, అంతమాత్రముగా అక్కడ యీ పనిని క్రమక్రమంగా ప్రారంభించివుంటే, యిది చాలా ముఖ్యంగా పరిష్కారంకావటానికి అవకాశము వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల, యిప్పుడు ఒక్క రొంపేరుకు సంబంధించినంతవరకు, 10 వేల యెకరాలు survey చేసి, sub-division చేసి సరియైన సిబ్బంది లేకపోవడం వల్ల, అక్కడ పనులు సక్రమంగా జరుగుటలేదు. అంతేకాకుండా, Revenue Department చేసిన మరొక లోపం వున్నది. Revenue Department బంజర్ల పంపకమునకు సరాసరి తహశీలుదార్లను, appoint చేయమని చెప్పింది. Tahsildars ను appoint చేసిన తరువాత, మరొక చూకుం జారీచేసింది. Projects affected areas కాబట్టి వుత్తరాత్తరా మేము ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం చేయబోతున్నాము, కాలవలకు ఫలాలు కావాలి, కంఠలకు ఫలాలు కావాలి, యివన్నీ ఒక పద్ధతిలో మినహాయించటం కష్టం, పేదలకు ఒకసారి యిచ్చిన తరువాత మరల భూములను తీసుకోవడము చాలా చిక్కుతో కూడుకొన్న సుమస్య. అసలు సిబ్బందినిచేసి మళ్ళీ వెనుకకు పిలవటం, యిదంతా ఆసంకృప్తికి దారితీస్తుంది. ఈమాత్రం ఆలోచన, యింత పెద్ద Revenue Secretariat కు గాని, యింత పెద్ద Revenue Board కు గాని, సిబ్బందిని వేయక తూర్పుము, తట్టిలేదా యని మేము ప్రశ్నించుచున్నాను. తట్టివున్నట్టే ముందు యొక్కువ సిబ్బందిని చేసి, తరువాత క్రమంగా తీసివేయవలసిన అవసరము తట్టిమీ కను వీలవుతున్నట్లు లేదు. ఇప్పుడు, యీ బంజర్ల మాత్రమేకాదు, ప్రభుత్వము మరొక విధ ఆలోచన కూడా ఆలోచించవలసివుంది. ఎన్నడో వెనుక పరాయి ప్రభుత్వము, అక్కడ పెద్ద పెద్ద అసాదులకు 500, 1,000, 200 యెకరాలు lease కు యిచ్చినట్లు ఉంది. ఈ lease అన్నికూడా విరూపక; వచ్చే సంవత్సరం రద్దీకావచ్చు. లేదా



2nd November 1954]

[Sri Pragada Kotaiah]

ఆపై వచ్చే సంవత్సరం రద్దు కావచ్చు. లేదా మళ్ళీ మరొక 50 సంవత్సరములవరకు leases వుండవచ్చు. ఈ leases అన్నీ రద్దు చేయడానికి, ప్రత్యేకంగా ఒక చట్టమును కూడా అమలులోకి తెచ్చి, అమలులోవున్న leases ను రద్దుచేసి, యీ భూములనుకూడ పేదలకు పంచడానికి ఆలోచించాలి గాని, యీ రోజున రాష్ట్ర మొత్తంగావున్న యీ leases అన్నిటిని రద్దు చేయాటానికి ప్రభుత్వం ముఖ్యంగా ఆలోచించాలి. ఈ leases ను రద్దు చేయాలంటే, వారేదో తప్పుచేస్తే, మేము రద్దు చేస్తున్నామనటం గాకుండా అవసరమొద్దీ పేదలకు పంచాలి కాబట్టి, వున్న అన్ని leases నూ, రద్దుచేయవలసిన అవసరంకూడా వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ హనుమంతరావుగారు ఒక ఆరోపణ చేశారు. అదేమిటంటే. “ప్రభుత్వము చీటికి, మాటికి కోర్టులలో జోక్యం కలగజేసుకొంటున్నది” సాధ్యమైనంతవరకు కోర్టులలో జోక్యం కలగజేసుకొని, వారికి అనుకూలంగా చేస్తున్నది. వారికే అనుకూలంగా తీర్పులు యిచ్చేదానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నదని ఒక వాదన చెప్పారు. మళ్ళీ, చివరకు వచ్చేసరికి, “అనంతపురంలో 45 కేసులు పట్టారు, రెండు కేసులు మాత్రమే నెగ్గినవి, మిగిలిన కేసులు అన్నీ ఛోయినవి” దానిలో యెంత పరస్పర ఔరుధ్యం వున్నదో చాల స్పష్టంగా బోధపడుతున్నది. పైన హనుమంతరావుగారు వివరించినట్లు కేసులకు సంబంధించినంతవరకు, కోర్టులకు సంబంధించినంతవరకు, ప్రభుత్వమునకు సంబంధము లేదని చాల స్పష్టమైనటువంటి విషయముగా మనకు బోధపడుతుంది. అందువల్ల, ఒకదానికి, మరొక దానికి సంబంధములేని విషయాలు చెప్పి వూరకనే ఆరోపణలు చేయటం మామూలైనది. రొంపేరు భూములను యెంత అక్రమంగా పంపకము చేస్తున్నట్లు చేయబడిన ఆరోపణలు వారి “వికలాంధ్ర” చూస్తే నెలలు తరబడిగా కనుపిస్తాయి. ఇప్పటికి 800 యొక్కరాలు పంపకము చేశారు. Deputy Collector వున్నారు. ఇందులో 400 మందికి పట్టాలు యివ్వటం జరిగింది. నాల్గవందలో, నాల్గవందల ఇరవైయో, యిందులో యే ఒక్క కేసు అయినాసరే అక్రమంగా భూమి యివ్వబడిందనికాని, లేదా అసందర్భంగా యివ్వబడిందనికాని, యిది ఒక భూస్వామికి యివ్వబడిందనికాని, ఒక్క కేసునైనా కమ్యూనిస్టులు బయటకుచెప్పి, అట్టి దానిమీద పునర్విచారణ పెట్టిస్తే వారు జాగ్రత్తగా యీ విషయాలను పరిశీలన చేస్తున్నారని విశ్వసింపడానికి ఆప కాళము వుంటుందికాని, యెదో యొక్కడపడితే అక్కడ అక్రమణలద్వారా, యీ భూములనంతా స్వాధీనము చేసుకోవాలని ప్రయత్నించటం అవిచేకము పొరపాటు అని అనుకొంటున్నాను.

పేదలు ఒక్క కమ్యూనిస్టు పార్టీకి సంబంధించిన ప్రజలలో మాత్రమే లేరు. అన్ని పార్టీలకు సంబంధించిన ప్రజలలో కూడా వున్నారు. పేదలని చెప్పినప్పుడు, ఒక కమ్యూనిస్టు జెండా పట్టినవారు మాత్రమే పేదలుకారు. ఇతరులకూడ పేదలు. అందువల్ల, భూమిని యివ్వవలసినది ప్రభుత్వముకాని, ప్రభుత్వ చట్టాలుకాని, వారురాధని మనవిచేస్తున్నాను. (అయ్యా, యీ మధ్య చాలా ఆలస్యం జరిగింది. కొంచెము వ్యవధి యివ్వాలి.)

ముఖ్యంగా, చేనేతకు సంబంధిన రెండు విషయాలను చెప్పతాను. చేనేత సమస్య విషయంలో, వారు ఒక పేజీ, పాపం చాలా వ్రాశారు. ఎంత Development పూరినా, యిది చేనేత పారిశ్రామికలకు సహాయం జరిగిందని చెప్పటంలేదు, పుత్తె తీర్చడా, ఇరుగుతుందని అంటున్నారు. ఇది జరగదని చెప్పుచున్నాను. రెండుకేసు

[Sri Pragada Kotaiah]

[2nd November 1954]

మందికో, మూడువేల మందికో మగ్గాలు పంచిపెట్టింది అందరికి పంచిపెట్టలేదు. ఏ నాలుగు కాన్స్టేబుల్స్, బట్టలను అమ్మించినంత మాత్రంచేత, చేనేత పారిశ్రామికలకు ప్రయోజనము జరగదు. మనం చాలా కాలంగా కోరుతున్నాము. చేనేత పారిశ్రామికలకు చీరలు, ధోవతులు కేటాయించాలి. ఈ రోజున రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి, 600 చేనేత సహకార సంఘాలకు, 300 లకు పైగా పనిచేయడంలేదు వాటికి పెట్టుబడి లేదు. ఈ రోజున మనకు వస్తున్న ఒక cess fund ను (నిధిని) యావత్తు కూడా, ఒక Finance Corporation నిర్మాణమునకు ఉపయోగించండి India ప్రభుత్వము ఏటా యిచ్చే పెన్సియన్లకు మననాలుగు సంవత్సరాలు వస్తుంది కాబట్టి ఫైనాన్సు కార్పొరేషన్ వాటాధనం క్రింద జమకట్టితే రెండుకోట్లగూపాయల పెట్టుబడి ఏర్పడుతుంది. ప్రాథమిక సంఘాలలో చేరినటువంటి ఒకలక్ష చేనేత పారిశ్రామికలకు పనివీరుతుంది. అంతేకాకుండా, యీ చీరలు, ధోవతులు కేటాయించే విషయమే కాకుండా, చేనేత పారిశ్రామికము మాత్రము కాళ్ళవరంగా మిల్కుమీద ఆధారపడకుండా, కనీసము ఆంధ్ర ప్రభుత్వము, ఒక రెండులక్షల రూపాయలను వెనవెంటనే మంజూరుచేసి, యెవరినైనా యిద్దరు టెక్నిషియనులను (Technicians) యేర్పాటుచేసి, మనరాట్న మేకాకుండా, మన రాట్నంకంటే అభివృద్ధికరమైన, రాట్నంతోటి, 45 కడుళ్లనుపెట్టి, రాట్నాన్ని ఒక దానిని రాబోయే సంవత్సరంలో తయారుకావడానికి ఒక మార్గాన్ని అవలంబించి, దానిని గ్రామ గ్రామాలలో అవలంబించుటకు వీలైన మార్గాలను అనుసరించుటకు తగినపరిశీలన జరిపించుటకుగల అవశ్యకతవుందని, అది యే Director of Controlled Commodities క్రిందనే Registrar యాజమాన్యముక్రిందనే గాకుండగా, అట్టిదానిని మనరాష్ట్ర చేనేత సహకారసంఘ యాజమాన్యముక్రింద నడిపించటంవల్ల ప్రయోజనమువుంటుందని, తరువాత చేనేతపరిశ్రమను గమనించి, యీరాష్ట్రంలో ఒక Research Handloom Institute (రిసెర్చ్ చేనేతకళాశాలను) ని యేర్పాటు చేయుటకుగల అవకాశమును ప్రభుత్వము పరిశీలించాలని కోరుతూ, యంతటితో విరమిస్తున్నాను.

Sri K. Venkaiah :—అధ్యక్షా! ఈ చర్చల సందర్భంలో బంజర్ల విషయం ఒక ప్రధాన విషయంగా చర్చకు వచ్చింది. దీని విషయంలో ఇప్పుడు జరుగుతున్నటువంటి సత్యాగ్రహము అది ఏదో దుర్మార్గహము అయినదని మన పరదాచారిగారు చాలా బోస్టాన్లదంగా కూడా మాట్లాడారు. ఆయనే కాకుండా ప్రగడ కోటయ్యగారు కూడా ఏ కారణం లేకుండానే సత్యాగ్రహము జరుపుతున్నారని అనిచెప్పి ఆయన కూడా చెప్పారు. కాని ఆయన చెప్పించాంట్లో కొన్ని కారణాలు కూడా ఏ కారణంచేత సత్యాగ్రహం ఎందుకు చేస్తున్నారనే విషయము కూడా ఈ పెద్దమనుష్యులు పరిశీలించకుండానే ఇది చాలా సుకుచితమైనది ఏదో ఏదో వాళ్ళ సంకుచిత భావాలను పెట్టడంప నటువంటిది ఆ సత్యాగ్రహం అని చెప్పే కోర్కెలను విన్నట్లయితే స్పష్టమౌతుంది. ఏమిటి వారి కోర్కెలు, వారు ఎందుకు చేస్తున్నారనేటటువంటిది పెద్దలు పరిశీలించాలని నా విజ్ఞాపన. రీజన్ ఇవ్వాలనిచెప్పి కాళ్ళకు ఇచ్చారు భూస్వాములకు, ఎన్ని ఎకరాలో. చాలా కొద్ది అని అనవచ్చును. దాదాపు వాలుగు లక్షల ఎకరాల భూమి భూస్వాములుగా త్రొవ్వేటటువంటి వాళ్ళ చేతుల్లో కాళ్ళకు ఇచ్చారు. పడమూడు సంవత్సరాలకు, పడమూడు సంవత్సరాలకు కాళ్ళకు ఇచ్చినవి ఎన్నో త్రవ్వాయని చెప్పి కొట్టిరాడ్డిగారు త్రవ్వించాడు. మా జిల్లాలో దాదాపు ఏబది, అరవది వేల ఎకరాలు త్రవ్వాయి. ఇది త్రవ్వించాడు. అక్కడ ప్రజలు కాబాలని తమ తమ సమస్యలు ఉంటాయి.

2nd November 1954]

[Sri K Venkiah]

కనపర్తిలో పదమూడు వందల ఎకరాలు ఒక ద్రాక్షారవు చంద్రహాసికి ఇచ్చాడని ఇదేవిధంగా కుప్పస్వామి గారికి ఎనిమిది వందలు ఇచ్చాడని, ఇట్లా పెద్ద భూస్వాములుగా వుండే వాళ్ళకు ఈ భూమి కౌళ్ళకు ఇవ్వబడ్డాయి. ఇది ఆక్రమమైన దని బంజరు భూమి సమస్య ఒక ప్రధాన భాగంగా వుండాలని చెప్పి మొట్టమొదటనుంచి కోరుతున్నారు. ఈ కోర్కె న్యాయమో, అన్యాయమా చెప్పకుండా ఏదో చేస్తున్నాడని చెప్పి తనసిపెట్టడం చాలా సంకుచితమైన అభిప్రాయం. అదే విధంగా ప్రగడ కోటయ్య గారు చెప్పారు. మినహాయింపు విషయం చాలా అన్యాయంగా కన్నడుతుంది. జి. ఓ. ఇచ్చారు. దానిని అమలుపరచమని చెబుతున్నారు, గుంటూరు జిల్లా గోండ్లకు కు తప్ప మిగతా అంతా మినహాయించమన్నారు. ఎదడు అంటే అది ప్రాకెట్టు వస్తుందేమో అది ఆలోచించి చూస్తాము అని. కనీసము ఇప్పుడు కొత్తగా వీరు చెప్పేది ఏమీలేదు. లేదు. ఇది ఇంతవరకు స్క్రీములో వున్నట్టుంటే దాన్ని గ్రామ కరణాలు తగాదా పెడుతున్న సందర్భంలో మాకు కొంచెము తాపేగా వ్యవసాయం కలిగించే అవకాశం కల్పించమని మాత్రమే వారు కోరుతున్నారు. దీని ఫలితంగా చాలా ఆక్రమంగా జరిగింది అనేటటువంటిది, ఒక వాస్తవమైన విషయం. అదే కాదు వారియొక్క కోర్కెల్లో మరొకటి వున్నది. అదేవిధంగా మన రాష్ట్రం మొత్తంమీద ఒకలక్ష అరువది వేల ఎకరాలు పోరంబోకులు ఆక్రమించబడి వున్నాయి. అవి ఇప్పుడు ఆక్రమించినవి కావు. 30, 40 సంవత్సరాలుగా ఆక్రమించిన భూములే. చెబువు అనకొని మన కోటిరెడ్డి గారు చెబువు నుండి ఏదో రెమిషన్ స్క్రీములు జరుగుచున్నదనేది ఆయన దృష్టి పార పాటుగా ఆయన విన్నవించుకొన్నా రన్నమాట. అలాంటి విషయంలో ఎందుకు పనికిరాని భూములు 30, 40 సంవత్సరాలుగా ఖాళీగా వున్న వాటిని వాళ్ళకు యివ్వడానికి అభ్యంతరము ఏమీ వచ్చింది. ఈ రకమైన పోరంబోకులు ఏరకమైన అభ్యంతరము పెట్టడానికి వీలేదంటే వాటిని ఇవ్వక పోవడానికి జి. ఓ. లో ప్రత్యేక వుత్తరవులు పంపి ఈ పోరంబోకు లన్నింటిని జి. ఓ. లోంచి తొలగించాలని చెప్పి ప్రత్యేక వుత్తరవులు పంపారు.

మా జిల్లాలో ఈ రకంగా 93 ఏల ఎకరాలు పోరంబోకులు వాటినుంచి తొలగించారు. ఇవి చాలా ఆక్రమమైన పని అని వాళ్లు అంతా గగ్గోలపెడుతున్నారు. ఇది ఇవ్వడానికి కనీసము ఆలోచించి వాళ్లు అన్నీ చెప్పినా కూడా మంత్రిగారికి దీని విషయంలో తీరిక దొరకలేదు. అది చాలా చిన్న కోరిక. కానీ దాంట్లో 20, 30 సంవత్సరాలు సాగుచేసు కొంటున్నటువంటి వారికి, ఇండ్ల స్థలాల్లో వేసుకుంటున్నటువంటివి కూడా ఎప్పుడో ఇరువది, ముప్పది సంవత్సరాలనుంచి వుంటున్నారు. వాళ్లను అక్కడనుంచి ఎక్కడకో వెళ్లకొట్టారు. అదే విధంగా వివిధ ప్రాంతాల్లో ఇళ్లనుంచి వెళ్లకొట్టించిన ఘట్టాలు ఎన్నోవున్నాయి. ఇవి అన్నీ శాంతంగా ఆసీంసా కార్యక్రమం ప్రకారం జరుపుతున్నదన్న మాట. ఇవి అన్యాయము అని చెబుతున్నారు. రాజకీయ బాధితులకు ఏమాత్రం ఇవ్వలేదని చెబుతున్నారు. అందులో ఇప్పుడు కొత్తగా జరిగింది ఏమీ లేదని అంటున్నారు. రాజాగోపాలాచారి గారు ఈ పరిస్థితులన్నింటినీ గమనించి రాజకీయ బాధితులకు ఇవ్వటము అనేది పొరపాటే దేశంలో జరిగిన అన్యాయం అని చెప్పి ప్రజలు గగ్గోల పెడితే ఆయన ఒక జి. ఓ. ప్రకటించారు. ఆ జి. ఓ. లో తాత్కాలికంగా ఇచ్చిన పేర్లను రద్దుచేయాలని అవి అన్నీ రద్దయిపోయాయని చెప్పి జి. ఓ. ప్రకటించింది. దానిని నగ్నంగా బయటపెట్టారు. ఇప్పుడు ఎవరు చేశారు అది.

[SRI K. Venkiah]

[2nd November 1954]

ఆ రాజకీయ బాధితులందరికి భూమి ఇవ్వాలని చెప్పి భూమి ఇవ్వడమేకాకుండా ఆ రోజునే ఆక్రమణదారు ఎవరైనా వుంటే ఆ దరఖాస్తు పెట్టిననాడు ఆక్రమించకుండా వుంటే అప్పుడు ఇవ్వమనే అని ఉపశాంతిగా మాట చెబుతారు. కాని నలుబది తొమ్మిదిలో జరిగిన ప్రభుత్వం, నలుబది ఎనిమిదిలో జరిగిన ప్రభుత్వం అదివేసిన పద్ధతి అదిచేసిన వ్యవహారము చూసినట్లయితే ఏ రకమైన రికార్డు కూడా వాళ్లు సృష్టించడానికి అవకాశం లేదు. లాండ్ ఎంక్రోచ్ మెంటు యాక్టు అనేది ఒకటి వుంది. చట్టానికి విరుద్ధంగా ఎవడి ఆక్రమణక్రింద వున్నా సరే అది రాజకీయ బాధితులు ధరఖాస్తు చేసివుంటే వాడి పేరే బి. పారమ్ వ్రాయవలసివుంది, అని చెప్పి తహసీల్దారు ఇచ్చిన ఉల్లేఖ్యును కోర్టులో ప్రాధ్యుని చేయడము వాడికి కాపీ పంపడము, కాపీ పంపిన పరిస్థితివేరు. ఆ రకంగా ఎక్కడ అవకాశం లేనటువంటి పరిస్థితిలో అది రికార్డులో లేకుండా చేసి గ్రామ కరణాలను పట్టుకొని విడుతుల అధికారులను పట్టుకొని పోలీసు నూచనను ఏ మాత్రము వుపయోగించడము లేదని శ్రీ కోటయ్యగారు చెప్పివున్నారు. నిజంగా అక్కడకు వెళ్లి చూస్తే భయానకమైన దృశ్యాలే అర్థమౌతాయి. నేను కొన్ని విషయాలను మీకు మనవి చేస్తాను. ఆ రకమైన పరిస్థితులలో ఈ రాజకీయ బాధితులకు భూములు ఇవ్వడము అన్యాయము. ఇదివరకు ప్రభుత్వం తీరస్కరించింది, మీరు ఇస్తున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయము కాదు అని అసెంబ్లీలో చర్చ జరిగింది. అసెంబ్లీలో తీర్మానము కూడా అయిదు ఎకరాల పైన వున్నవారికి ఎవరికి ఇవ్వకూడదు అని వాళ్ల దగ్గర వున్న నాని ఇతర పేదలకు ఇవ్వాలని కనీసము ఆ రాజకీయ బాధితులైనా అయిదు ఎకరాల లోపు వారికి స్థానికంగా అయినా పరిస్థితులనుబట్టి ఇస్తున్న అర్థముంటుంది. ఇది కూడా కాదు. ఆయనకు అయిదు ఎకరాలు, పది ఎకరాలు, పేదలకు రెండున్నర ఎకరాలు, అయిదు ఎకరాలు ఇస్తారు. వాళ్ళకు మాత్రం ప్రత్యేకమైన పారితోషకము ఇవ్వక తప్పదు. అంతేకాదు, వాళ్లలో భూస్వాములకు కూడా యివ్వక తప్పదు. ఎక్కడో తెనాలి తాలూకాలో వుండే వాళ్లకు బాపట్ల తాలూకాలో పోరంబోకు ప్రాంతాల్లో యిచ్చి నట్టుంది వున్నాయి. ఇవన్నీ చేయడానికి, చేసుకోడానికి ఇస్తున్నారు. లేకపోయి నట్లయితే అది స్వప్రయోజనము కోసము అమ్ముకునే వాళ్లకు ప్రయత్నం కల్పించే విషయం కూడా వుండాలి. ఇది చాలా అక్రమమైన విషయము అని చెప్పి పదే పదే ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు రావడము జరిగిందని శ్రీ వేమారెడ్డిగారు చెప్పారు. ఏదైనా నూచన వచ్చేట్లు చేయవచ్చును గదా. నేను రివెన్యూ మంత్రిగారికి వ్రాశాను కూడా. ఏమంటే ఇది చాలా అక్రమంగా కనీసము అసెంబ్లీలో తీర్మానము పెట్టించడమేలేదు. అసెంబ్లీలో మళ్లీ చర్చకు పెట్టి మీ అభిప్రాయము ప్రకటించి రాజకీయ బాధితులకు ఇవ్వాలని చెబితే ఇప్పుడుగాని, ఇప్పుడు మాత్రము తాత్కాలికంగా ఈ అవకాశాన్ని మీరు ఆపండి, ఇట్లా ఇవ్వడమనేది అని కూడా చెప్పడము జరిగింది.

ఇప్పుడు సాగుతున్న వ్యవహారం చూస్తే చాలా అక్రమంగా ఉంది అని చెప్పగలను. కోటయ్యగారు కంకటపాలెం గురించి చెప్పారు. 1947 లో వారు సాగుచేసేరు. కరణంకు లంచములు ఇచ్చిన సమాచారము పత్రికలలో కూడా చూపగలను. రజక వేర్వేరులు కొంతమంది ఉన్నారు. 25 కుటుంబములు ఉన్నవి. 150 ఎకరాలు వారికి ఇవ్వవలసి అన్నాము. ఒక రాతే కూడా చేతుకున్నారు. గాని ఆరాతే కూడా భగ్నం చేయబడిన పరిస్థితులు ఏర్పడినవి.

2nd November 1954]

Sri Pragada Kotiah — ఇప్పుడు వెంకయ్యగారు 25 కుటుంబాలు ఉన్న వన్నారు. రెవెన్యూ మినిష్టరుగారు ప్రత్యేక స్థలం పరిశీలించి తరువాత తాకీబారు, డిప్యూటీ కలెక్టరు పరిశీలించి 80 కుటుంబాల వారు ఉన్నారని 80 కుటుంబాలకు plots గా ఇవ్వడానికి అలాంటి చేసేరు. 1948-49 సంవత్సరాలలో నాకు బంజర్ సమస్య సంబంధంలేని రోజులవి. రెవెన్యూ బోర్డు తీర్పులకు లోబడి 239 ఎకరాలు వస్తవి అనే భూమిని క్రమక్రమముగా వారికి ఈనాడు దాదాపు 90 ఎకరాలు మాత్రం మివ్వడానికి ప్రభుత్వం పరిశీలన చేస్తూ ఉంది. లేనిది ఉన్నట్లుగా చెప్పడం సరైన విధానం కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri K Venkiah — అదృష్టా! ఈవిషయములో మీకు సక్రమముగా వివరించ వలసిన అవుసరంఉంది. 1947 లో స్థానిక ప్రజలు కంకట పాలెంలో ఉన్న కేదలు.

Mr. Speaker — Unless it is a point of order, when an hon Member is speaking and if another Member wants to rise on a point of personal explanation or point of information, unless the hon. Member speaking gives ground, he cannot talk. Members will please follow this.

అసలు మొదలు పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు అని పెర్సనల్ explanation చెప్పడం కాగులేదు. ఆయన అనగానే మీరు మార్చున్నారు. I am not allowing unless you yield the ground etc, etc.

Sri K Venkiah.—1947 లో కంకటపాలెంలో సాగుచేసుకోవడం, కరణం లంచం అడగడం పత్రికలలో కూడా పడ్డది. కరణం యానాదిసంఘం ఒకదానిని తీసుకువచ్చేడు మరొకరు వెళ్లి రజకసంఘం పోటీగా తీసుకొనివచ్చేరు. చివరకు వారు వీరు కలసి రాజీకి వచ్చేరు. మొత్తం కరణం లెక్కలలోవున్న 180 ఎకరాలుకు గ్రామస్థలకు 65 ఎకరాలు, 30 ఎకరాలు యానాదిసంఘానికి, 90 ఎకరాలు రజకసంఘానికి ఇస్తూ రాజీచేసుకున్నారు. నాసమక్షములో ఆరాజీ బలపరచడం జరిగింది ఈరాజీని భగ్నంచేస్తూ proportionate గా తగ్గవలెనే తగాయిదాను తీసుకువచ్చేరు. రెవెన్యూమంత్రిగారు చెప్పినారు నిన్న 25 గుడిపెలుమాత్రము ఉన్నవని 80 కుటుంబాలుగా లెక్కచేసినారు. అభూమికి సంబంధించిన వారు కారంటున్నారు. అది చాలా అన్యాయము, ఇప్పుడైనా ప్రభుత్వం పరిశీలనచేసి సక్రమ ముగా పరిష్కారం చెయ్యవలెనని లేకపోతే అన్యాయంచేసినట్లు అవుతుందని ప్రభుత్వానికి మంత్రులదృష్టికి తీసుకువస్తూ వారికి మనవిచేస్తున్నాను.

Sri R. Venkata Jagga Rao:—అదృష్టా! ఈ ప్రభుత్వానికి ఇటు అసోసియేషన్ డైరెక్షనుంచి అటుగవర్న మెంటు డైరెక్షనుంచి కూడా విమర్శలు వచ్చివేసిన మనవిచేస్తున్నాను. శుభ్యముగా నేను చెప్పేది ఏమిటంటే మొన్న వేమారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ లెజిస్లేచరు చోట్టలుగురించి కొంత అసంతృప్తి వ్యక్తంచేరు. అది ఏమిటంటే మాకు వసతులు లేవని చెప్పడం జరిగింది. అయితే మేము రోజుకు 12/- రూ నెలకు 150/- రూ. తీసుకుంటూ కూడా కొంత అసంతృప్తి వ్యక్తంచినప్పుడు బైట ఉండే ప్రజానీకం పన్నులతో ఉన్నవారి అసంతృప్తిని ఎందుకు ప్రకటించకూడదు. ప్రశ్నించినంత మాత్రంచేత నేకరూ 144 సెక్షను కూడా తీసుకొనిరావడం జరిగింది. ఇది అన్యాయమని ఎందుకు ప్రభుత్వం గుర్తించలేకుండా తీసుకుంది. ప్రభుత్వం మీద విశ్వాసం తగ్గుతుందని చెప్పేసి మనవిచేస్తున్నాను. విజముగా



2nd November 1954]

[Sri K. Venkata Jagga Rao]

నాడు ఏవిధమైన నివారణోపాయం తలపెట్టలేదు. మా తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో రామ చంద్రపురం Town లో ఒక కుష్టురోగి ఆసుపత్రి వున్నది. దానికి ప్రభుత్వం తగిన సహాయం చేయడంలేదు. ఎవరైనా జబ్బుతో బాధపడుతూ వెడితే చేర్చడానికి మంచాలు లేవు మందులులేవు అని చెప్పడం జరుగుతోంది. ఆ విధమైన అనాదరణవల్ల హాస్పిటల్ క్రంగిపోతుంది. కుష్టువ్యాధి నివారణ విషయంకూడా ఆరోగ్యశాఖకే అప్పజెప్పి ఆ వ్యాధిని సాధ్యమైనంతవరకు తగ్గించాలి అని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా ప్రభుత్వంకూడా ఈ ఆరోగ్యశాఖను చాలా చిన్నచూపు చూస్తోందని మనవిచేస్తున్నాను. ఆరోగ్యశాఖలో District Health Officer స్థానాలు 10, 12 కాశీగా వున్నాయి. వాటిని పూర్తిచేయడానికి యొక్కడనుంచి ఆఫీసర్లు రావడంలేదు. ఎందుకు రావడంలేదు అంటే ఈ డిపార్టుమెంటు అంటే ప్రభుత్వం అనాదరణ చూపించడంవల్లనని తెలుస్తోంది. డాక్టర్లు లేక కాదు. ప్రభుత్వం ఆరోగ్యశాఖనుకూడా న్యాయమైన దృష్టితో చూచి దానిని బాగుచేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికివున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. హరిజనుల House Sites గురించికూడా ప్రస్తావించారు. కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఇస్తున్నాం హరిజనులకు అనిచెప్పడమేకాని నిజంగా house sites విషయంలో వాళ్లకు ఏమైనా తగినంత న్యాయం జరుగుతోందా అంటే జరగడంలేదని మనవి చేస్తున్నాను. కొన్నిచోట్ల ఇచ్చింది చాలదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంకా హెచ్చుగా ఇవ్వాలని. కొండివరం గ్రామంలో 8 సంవత్సరాలై పిటిషన్లు పెట్టుకున్నా నేటికీ house sites ఇవ్వడం జరుగలేదు. అటువంటి నిరాదరణ స్థితిలో హరిజనులున్నారు. ఇంక వ్యవసాయ కూలీలసంగతి ఏమీ చెప్పబడలేదు. వారికి కనీస వేతనాలచట్టం అమలు చేయవలసియున్నది. గ్రామాలలో వ్యవసాయకూలీలు భూస్వాములచేత నిలువునా దోపిడీ చేయబడుతున్నారు. ఊడుపులు రోజుల్లో 0.4-0 కూలీ ఇవ్వడం ఇవ్వడంకూడా జరుగుతోందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ స్థితిలోనుంచి వారిని బాగుచేయాలంటే కనీస వేతనాల చట్టాన్ని పెట్టి అమలు జరపాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

**Sri K. Govinda Rao.**—ఉపాధ్యక్షా! గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో డెవలప్ మెంటు శాఖకు చాలా ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం జరిగింది. దాంట్లో నుమారు 70 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి పంచవర్ష ప్రణాళిక 1956 మార్చి నాటికి పూర్తిచేసుకోతున్నాం అని ప్లానును చాలా జయప్రదంగా సాగుతున్నట్లు చెప్పడం జరిగింది. ఇదే వారి రిపోర్టులో నుమారు రెండు, మూడు పేజీలు తీసుకున్నది. ఇది అంతాచూస్తే చాలా rosy picture గానే కనిపిస్తుంది. కాని మాబోటి వాళ్లకు ఈ ప్లానింగు కార్యక్రమం అమలు జరుగడం చూసిన వాళ్లకు వాస్తవిక పరిస్థితులకు భిన్నంగా వుందనిమాత్రం చెప్పక తప్పదు. నేను విశేషంగా వివరాలలోనికి పోదలనుకోలేదు. జాతీయ వికాస కేంద్రాలు ఎల్లా పనిచేస్తున్నాయో చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. మన ప్లానింగుశాఖలో ముఖ్యంగావున్నది ఈ జాతీయ వికాస కేంద్రాలను అభివృద్ధిచేయడం. 1954 లో ప్రారంభించిన 33 జాతీయ వికాస కేంద్రాలు మనకు వున్నాయి. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక పూర్తి అయ్యేటప్పటికి దేశ వ్యాపితంగా ఆంధ్రదేశం అంతాకూడా, ఈ కేంద్రాలు సెలకోల్లు పరిధిలో అని గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో వున్నది. దీనిబట్టి ఎంత తీవ్రమైన కృషి జరుగుతోంది అని అభ్యర్థనపడతాం. అయితే ఏ లెక్కలనుబట్టి ఈ నిర్ణయానికి వచ్చింది. మన దేశం కలుగుతున్నది. ప్రజలు దీనిని గురించి ఏమనుకుంటున్నారో ఒక

[Sri K. Govinda Rao]

[2nd November 1954]

మాటచెప్పి తరువాత వివరాలలోనికి వస్తాను. ఇదికేవలం ఇది అభీప్రాయం పెద్ద పెద్ద జీతా లిచ్చి పోషించడానికి ఉపయోగపడుతోందితప్ప నిజంగా ప్రజలకు ఉపయోగపడడం లేదని ప్రజలు అనుకుంటున్నారు. ఒకటి ఏమిటంటే ప్రజలు 50% భరించుకుంటేనేగాని, N. E. S. Scheme అనులో వున్నచోటకూడ, ఈ స్కీము అమలుచేయడానికి వీలు లేదు అంటున్నారు. పేద రైతాంగం ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో వున్నారని కాబట్టి తప్పనిసరి కాని ముదికాదు అనడానికిమాత్రం తోడ్పడుతున్నది. డేవలపుమెంటు ఏమీలేదు. జాతీ యవికాస కేంద్రాలు గురించి ఒక చక్కని ఉదాహరణ చెబుతాను. ఈమధ్యనే నక్క పల్లి బ్లాకుకి గవర్నరుగారు విచ్చేశారు. నక్కపల్లి జాతీయవికాస కేంద్రంలో జరిగిన కృషి గురించి ఆంధ్ర పత్రికలో డేవలపుమెంటు వారు ఒక ప్రచురణ చేసారు. ఒక మంత్రివర్యులు చెప్పినట్లు, మనం చేసింది చెప్పకోడంలేదు; అదే మనంచేసే పొరపాటు అనేదాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని బహుశా దీన్ని ప్రచురించి వుంటారు.

వారు యిచ్చినటువంటి Development కాఖవారి ప్రకటన ఆంధ్రపత్రికలో ఇచ్చి నటువంటిది 7 అక్టోబరు తారీఖుది. దానిలో సహకార ప్రదర్శన ప్లాటులు 318 ఎక రాలు ప్రదర్శన ప్లాటు 302 ఎకరాలలో 218 ఎకరాలలో మొక్కలు సంరక్షించబడి నవి. 372 కంపోస్టు గుంటలు నెలకొల్పబడినవి. ఈ గుంటలలో 1830 టన్నుల కంపోస్టు వేయబడినది. 122 యొకరాలలో కూరగాయలు వేయబడినవి. 75 యొకరాలలో Sulphate supply చేశాము. 1286 ఆంబోతులు ఆయాగ్రామాలకు supply చేశాము. 18 చిరచేపల పెంపక కేంద్రాలు పెట్టాము. 4561 వయోజన విద్యుత్ కేంద్రాలు పెట్టాము. 128 క్రియేషన్ కేంద్రాలు స్థాపించామని ఆంధ్ర పత్రికలో Development కాఖవారి ప్రకటన. అయితే మేము పెంటనే మా మిత్రులను పంపించి విచారించమన్నాం. ఎందు కంటే యిడేదో భూతలస్వర్గం వలెనున్నది యీరేటున మారిపోతే.

An hon. Member:—భయపడ్డారా ?

Sri K. Govinda Rao:—భయపడలేదు. చాలా సంతోషించాం. అక్కడ మా మిత్రులను అంపించి కనుక్కుంటే యీ ప్రదర్శనకాలలు ఎక్కడవున్నాయో గవర్నరు మెంటు అభీప్రాయం తెలియదు. 218 యొకరాలలో మొక్కలు సంరక్షించడం అనేది బరగ లేదు. రైతులు మొక్కలను నాటుకుంటే అవి తామేనాటిస్తట్టు లెక్కలలో వ్రాశారు. తరువాత అవకాశాల్లో గ్లోబిస్క్రియా అనే మొక్కలు పాతించారుకాని వాటిలో ఒకటి బ్రతకలేదు. 372 కంపోస్టు గుంటలు ఏర్పాటు చేశాము. 1830 టన్నుల కంపోస్టు సప్లయ చేశామన్నది సత్యమేనని మైన విషయం. రైతు పెంటలకుతులు త్రవ్వకుంటే అవన్నీ Development కాఖవారు తాము చేశామని ప్రకటనచేశారు. అట్లాగే ఆ బ్లాకులోని గ్రామాల్లో 63 గ్రామాలు వున్నవి. వాటిలో రైతులు కూరగాయలు 50 యొకరాలలో కూరగాయలు వేయస్తే 122 యొకరాలలో వేయించామని ప్రకటించారు. 63 గ్రామాలకు 1286 ఆంబోతులు యిచ్చినట్టు Development వారి ప్రకటన. అంటే గ్రామానికి 20 ఆంబోతులు యిచ్చినట్టు తెలుస్తున్నది. ఆ ప్రకటనకు సంబంధించి మామిత్రుడు కను క్కుంటే చిన బొడ్డిగల్లు అనే గ్రామంలో ఒకేఒక ఆంబోతు యిచ్చినట్టు తెలిసింది. చిర చేపలు పెంచుమంట యదార్థంకాదు. చిరువులలో వేసిన మూడు పంతులకు పైగా పంతులువేయవని, చేపల పెంపకం బరగడంలేదు. బ్లాకులో మొత్తం 4561 వయోజన విద్యుత్ కేంద్రాలు గలదని ప్రకటన చాలా విపరీతంగా వున్నది. మొత్తం 63 గ్రామాలలో 20



2nd November 1954]

[Sri K. Govinda Rao]

స్కూళ్లు పెట్టారు. విశ్వనాథంగానికి నమ్మకంలేకపోతే ఒకసారి పోయిమాస్తా వాగుంటుందనుకుంటాను. ఈ విధంగా National Extension Scheme అమలు జరిగినపుడు యీ రకమైన ప్రకటనలు చూచిన తరువాత మీరే ఆలోచించుకోవాలి ఇంతింతే Development కాఖను గురించి చెప్పాల్సిన అవసరంలేదని నేను అనుకుంటున్నాను. ఇదేపద్ధతిలో అయితే 1956 మార్చినాటికి మన పంచవర్ష ప్రణాళిక పూర్తికాదనుకుంటాను. ఇక డిప్రీక్టు ప్లానింగు బోర్డు విషయం మా జిల్లాలో ఒకసారి మాత్రమే meet అయినాము. తర్వాత మరేదీదు. ఈ విధంగా development అవుతున్నది.

తరువాత నేమారెడ్డిగారు మేము constructive సూచనలు యివ్వలేదని చెబుతున్నారు. మంత్రి కోటిరెడ్డిగారిని అడగండి అనేకసార్లు యిస్తున్నావచ్చాం. Rent Reduction Act తేవాలని మా జిల్లాలో వికాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో కొన్ని చోట్ల శిస్తులు ఎకరముకు 310 రూపాయలవరకు వున్నవి ఈ రెక్కలు విశ్వనాథంగానికి కూడా తెలుసును. శిస్తు తగ్గిస్తూ సవరణచేస్తే సరిపోతుంది ఎకరానికి 95 రూపాయలకు మించకుండా చిన్న సవరణచేస్తే తేలికగా పరిష్కారం అవుతుంది. అలాగనే మరొక యిబ్బంది వున్నది Estate Notification జరిగిన తరువాత రైతులు జమీందారులకు శిస్తు చెల్లించడానికి వీలులేదని నిబంధన వున్నది. ఇవ్వాళ Notification చేస్తే రేపు హైకోర్టు stay orders వస్తున్నాయి. పనులుచేసిన దబ్బును రైతు, ప్రభుత్వానికి చెల్లించవలసిన శిస్తులో adjust చేసే అవకాశం కల్పించే పద్ధతిని వెంటనే ఆలోచించవలసి యున్నది.

Sri K. V. S. Padmanabha Raju :—ఉపాధ్యక్షా! గవర్నరుగారి వుపన్యాసం చాలా అభ్యుదయకరమైన భావాలు కలిగివుంటుందని ఆశించాము. ఐతేముఖ్యంగా గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా వున్నటువంటి యినాం సమస్యగురించి వుపన్యాసంలో ఖచ్చితమైనటువంటి అభిప్రాయంవస్తుంది. యినాంరైతుల కోర్కెలు తీరుతాయి అని ఆశించాము. ప్రజలు యినాందారులు చాలమంది శాసనసభ సమావేశంలోనే మనయొక్క కోర్కెలన్నీ తీరుతాయని ఆశించారు. ఎందుకంటే గత రెండుమాసాలనుంచీ సత్వాగ్రహంజరిగి రాజకీయపక్షాలు ఒక నిర్ణయానికొచ్చాయి కాబట్టి ఆవిషయం గవర్నరుగారి వుపన్యాసంతో వస్తుందేమోనని ఆశించారు. దానికి కారణం యేమిటంటే ప్రస్తుతం ప్రభుత్వం పరిపాలిస్తున్నది కాంగ్రెసుప్రభుత్వంఅని సంజీవరెడ్డిగారు శలవిచ్చారు. నైనున్నటువంటి Provincial Congress Committee ప్రత్యేకసమావేశంలో ఇనాంసమస్య చాలాకాలబట్టి వుండిపోయిరరాజకీయపుటాందోళనగా వుండికనుక యాసనస్పృహ నిర్ణయించేయాలని బెజవాడలో సమావేశమై ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నాయి అన్నది అందరికీ తెలిసిందేమయ్యే. 1947 సంవత్సరంనుంచి యినాందారీ విధానం రద్దుకావాలని Provincial Congress Committee నుండి సంజీవరెడ్డిగారే శలవిచ్చారు. దీనికి బిల్లు పెట్టడం గురించి గవర్నరుగారి వుపన్యాసంలో చెప్పలేదు. తరువాత కృష్ణమూర్తిరావుగారు మాట్లాడుతూ — వారు కాంగ్రెసు Spokesman అనుకుంటాను—బ్రహ్మాండమైన విషయాలు చెప్పారు. యదార్థ విషయాలు తెలిసికోకుండా ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ ఇనాంరైతుల సత్వాగ్రహంచేస్తున్నట్లుగా అనుకుంటుంటుంది యేమేమోచెప్పారు. వికాఖ శ్రీకాకుళంజిల్లా ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ నాయకులు శ్రీ P. V. G. రాజుగారు వికాఖపట్నంలో రైతులను భూమినుండి తప్పించిన

[Sri K. V. S Padmanabha Raju]

[2nd November 1954]

రాజుగారా యినాంరైతుల సత్సాగ్రహం చేస్తున్నారన్నారు. దానికి నా సమాధానం యేమిటంటే ఎక్కడో పుంగనూరునుంచిచ్చి యదార్థ పరిస్థితులు తెలుసుకోకుండా మాట్లాడడం చాలపొరపాటని నాఅభిప్రాయం. దీనికి సమాధానం P V G. రాజుగారే యిస్తారు. అయితే సేనుమాత్రం నాకు తెలిసినంతవరకు ఒక విషయం చెప్పగలను. వారు యీనాడు కాసనసభలో కూర్చున్నారంటే అది భూకామందల ప్రతినిధులుగాకాదు వారు ప్రజాప్రతినిధులుగా వచ్చారు. ప్రజలే ఎన్నుకున్నారు కనుక ఇవాళ కృష్ణమూర్తి రావుగారు చెప్పినట్లు విజయనగరం రాజుగారు ఆక్రమణ చేస్తుంటే — అసలువారు చెయ్యలేదనుకొండి — యిన్నేళ్లుగా ప్రభుత్వం యేమిచేస్తున్నది అని అడుగుతున్నాను.

అలాంటి ఒకబిల్లు ఉన్నప్పుడు ఏడు సంవత్సరములవరకు ప్రభుత్వము కాసనసభలు ఏమిచేస్తున్నారనేది అందరూ తెలుసుకోవలసిన విషయము. అది Joint Property కాబట్టి విజయనగరం రాజుగారు సమాధానంలో చెప్పింది యదార్థవిషయం. ఆ Joint Property మీద వాళ్ళకు ఉన్నటువంటి హక్కులు ఈరోజువరకు ౧౮7 సంవత్సరముల పరిపాలనలో, ప్రభుత్వము తొలగించలేకపోయింది. వీళ్లేవా ఇక్కడవచ్చి బ్రహ్మాండమైన ఉపన్యాసాలు యిస్తున్నారు. 47 సంవత్సరమునుంచి ఇరాముసమస్య పరిష్కారం చేయలేక నలుగురిచేతులలో తారుమారు అయిపోయ్యారు. 47 సంవత్సరంలో బిల్లు ప్రవేశ పెట్టేముందు, ఏమంత్రులైతే, యీబిల్లును Introduce చేశారో, వారే, మేము ఈవిధంగా కాసనాన్ని తీసుకొనిరాబోతున్నాము, ఈలోపుగా మీరు దీనినుండి తప్పించుకొండి అని పెద్దపెద్ద భూస్వాములకు చెప్పారు. ఆమంత్రులు ఇక్కడవున్నారు. అటువంటి సమస్యలు ఉన్నాయి అంతేగాని, ప్రతిపక్షము ఏదోమాట్లాడుతూంది వాటికి ఒక సమాధానమివ్వాలి అనిచెప్పి ఆయన ఒకబ్రహ్మాండమైన పుపన్యాసమిచ్చారు. ప్రతిపక్షంవారు మంచిచేసి నష్టం హర్షిస్తున్నారు. కనుక యిటువంటి ఉపన్యాసం వారు యివ్వవలసిన అవసరమేమోతెలియడంలేదు. విజయనగరం రాజు తప్పుచేసియుండవచ్చు, కాని, వారేచేతులలో ఈనాడు అధికాముఉంటున్నది. వారికి ప్రభుత్వము లోంగిపోతున్నది. లేకపోయినట్లైతే ప్రభుత్వము ఒక Ordinance తీసుకువచ్చి వారిభూమి అది రైతులకు చెందినటువంటిదని ఎండకు చెప్పుకూడదు? అసలు మనము రాజకీయ కక్షలవల్ల ఈసమస్యను పరిష్కరించలేక బోతున్నాము, Socialist Party లో ఎవరైన ఒక తప్పుచేస్తే వారిని తప్పునిదిగా Socialist Party బహిష్కరిస్తుంది. విజయనగరం రాజు చేసింది మేము న్యాయమని మేము తెలుసుకొన్నాము. కాబట్టి వారినాయకత్వాన్ని Socialist Party అంగీకరించింది, కాని ఈజేబీ కాంగ్రెసుపార్టీ తీసుకొంటే దానినిర్ణయాలకు మంత్రివర్గం Bind కాదు అని చెప్పినటువంటి మంత్రులకు కాంగ్రెస్ పార్టీ దానికి తలదాపుతున్నది అన్నమాట ఈ నాటికి, కాంగ్రెసుపార్టీలోను, ప్రభుత్వపక్షములోను, చాలామంది పెద్దపెద్ద ఇనాం దారులు ఉన్నారుకూడ. వారు ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఏవిధంగావైనా 2 సంవత్సరములు నడిపిస్తామనికెట్టి ప్రయత్నంచేస్తున్నారు, ఈ విధంగా ఈ సమస్యను ప్రభుత్వము పరిష్కరించలేకుండా పోతున్నది. ఇప్పటికీ, కాంగ్రెస్ పార్టీ చెప్పింది. Binding కాదు అని కోటిరెడ్డిగారు చెప్పుకున్నారు. కాబట్టి మంత్రివర్గాన్ని అడుగడలచుకోలేదు. కాసన సభ్యులకు తమ ద్వారా తెలుపుకొంటున్నాను. Provincial Congress Committee ప్రజల చేతినుంటి నిర్ణయానికి కట్టుబడి దానికి కృషిచేయమని చెప్పి వాటి సామ్యం

2nd November 1954]

[Sri K V S Padmanabha Raju]

తరువాత Irrigation విషయంలో గవర్నరుగారు చాలావాటికి foundations వేసినట్లుగా చెప్పబడుతున్నారు. అందులో చాలా పక్షపాతం వహించినట్లువంటి విషయం ఒకటి ఉన్నది. విశాఖపట్నముకు సంబంధించినంతవరకు ఆంధ్ర ప్రభుత్వము, Planning Board కు అయిదు irrigation schemes ను recommend చేశారన్నారు. అందులో గడకొండ పెద్ద స్కీము, అదిన్నూ, ఇంక 4 ఇతర స్కీములు recommend చేశామన్నారు. ఎప్పుడైతే అవి recommend చేశారో, వాటిని తప్పకుండా తీసుకొంటారని ఆశించాము. కాని కేంద్రంలో ఒక పార్లమెంటు సభ్యులకు సమాధానమిస్తూ, నందాగారు విశాఖపట్నం జిల్లాలో ఏదైతే మీ ప్రభుత్వము recommend చేసిందో, దాన్ని తీసుకొన్నామని సమాధానం ఇచ్చారు. అంటే, విశాఖపట్నం జిల్లాలో ఈ ప్రభుత్వము ఒకే స్కీమును పంపించిందన్నమాట. గంభీరంగడ్డ స్కీమును తీసుకొన్నారు. గడకొండ ప్రాజెక్టు, కాండగిరి రిజర్వాయరు ఇటువంటివి recommend చేయలేదని, నందాగారి statement తో తేలిపోయిందన్నమాట.

సంచీవరెడ్డిగారు, ప్రకాశం పంతులుగారు విశాఖపట్నం జిల్లాకు వచ్చినప్పుడు, ఒక మహాసభ జరుపబడింది. అందులో గడకొండ ప్రాజెక్టు మొదలైనవి తప్పకుండా తీసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము అని చెప్పి వారిద్దరు హామీ ఇచ్చారు. గడకొండ scheme ను గురించి అంతమంది ప్రజలలో సంచీవరెడ్డిగారు వేదికపై నెక్కి హామీ ఇచ్చి చెప్పారు.

Sri C. V. K. Rao:—ఉపాధ్యక్షా! ఈనాడు గవర్నర్ ఇచ్చినట్లువంటి ఉపన్యాసము ప్రభుత్వముయొక్క పాలసీని తెలియజేస్తున్నట్లుగా భావిస్తాము. ఒక సంవత్సరంలో ఈ మంత్రివర్గము ఎటువంటి పనులు, కార్యాలు చేసిందో అవన్నీ ఈ గవర్నర్ గారి యొక్క ఉపన్యాసము వివరిస్తున్నది. ఆంధ్రదేశములో ఉన్నట్లువంటి ప్రజలయొక్క సమస్యలను పరిష్కరించడానికి నిజంగా ప్రభుత్వము ఇకముందు ఎటువంటి పాలసీని అవలంబిస్తుందో అది స్పష్టపరచవలసి యున్నది. కాని అటువంటిదేమీ జరగలేదు. అందుచేత ప్రభుత్వానికి ఒక పాలసీ అనేటటువంటిది లేదు. గతములో జరిగినట్లువంటి దాన్ని Departments ద్వారా జరిగినట్లువంటి సాధారణ administrative విధానాన్ని బహిరంగపరచి, అదే ఈ ప్రభుత్వము సాధించినట్లువంటి విధముగా కాసనసభలో పెట్టడానికి వూసుకొన్నది అన్నట్లైతే, నిజంగా కాసనసభకు, ఈ Cabinet కు ఉన్నట్లువంటి బాధ్యతను గుర్తించడంలేదని చెప్పవలసియున్నది. ఇది కాసనసభకు రెండవ Session. గత 4 సమావేశాలలో మా అనుభవాన్నిబట్టి, ప్రభుత్వము ఏ ఒక్క అభివృద్ధికరమైనట్లువంటి కార్యక్రమానికి గాని, ప్రజలయొక్క సమస్యలు పరిష్కరించడానికి గాని, రైతులయొక్క, కార్మికులయొక్క, అభివృద్ధికిగాని, పారిశ్రామికాభివృద్ధికి గాని తమ పరిపాలనా విధానంలో ఒక సక్రమమైనట్లువంటి పద్ధతిని చూపకుండా, గత 4 సమావేశాలలో చిల్లర మల్లర విషయాలతో కాలయాపనచేస్తూ వచ్చిందన్నమాట. కాసనసభ కార్యక్రమమంతాకూడ ఎక్కువగా Capital విషయం గురించో, High Court విషయం గురించో ఇటువంటి చిల్లర మల్లర వ్యవహారాలకు వినియోగించి ఆంధ్ర ప్రజల యొక్క చిన్న చిన్న సమస్యలను పరిష్కరించడానికి తగినట్లువంటి పంథాను అవలంబించినట్లుగా కాక కాలయాపనచేస్తూ వచ్చింది.

[SRI C. V. K. Rao]

[2nd November 1954]

ఇకపోతే, ముఖ్యమైనటువంటి సమస్యలపైన శాసనసభయొక్క ఆమోదాన్ని తీసుకొనడానికి ప్రత్యేకమైనటువంటి కార్యక్రమానికి ఏమి పూనుకోలేదు. అందుచేతనే ఈ ప్రభుత్వము, ముఖ్యంగా Cabinet ఈ శాసనసభ అంతటికీకూడ బాధ్యత వహించి పని చేయడంలేదు. కనీసం ప్రజాస్వామ్య మాత్రాన్ని కూడ గుర్తించకుండా పోయింది. అందుచేతనే, శాసనసభలో తీవ్రమైనటువంటి, అసంతృప్తి దేశంలోకూడ ఈ శాసనసభ కార్యక్రమంపట్ల పూర్తి అసంతృప్తి ప్రబలమైపోయింది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో కక్షలు, ముఠాలు, ఏర్పడి, ఒకరి తప్పులను మరొకరిపైన వేసేటటువంటి వైఖరి ఏర్పడింది. అనగా ఆంధ్ర దేశములో నిరంకుశ విధానానికి దారితీసేటటువంటి ఒక పద్ధతి వస్తున్నదన్నమాట. అందుచేత శాసనసభలో బాధ్యతగల అందరుకూడా, ఏ పార్టీకి చెందిన వారైనప్పటికీ, మొత్తము ఆంధ్ర రాష్ట్రానికంతకు బాధ్యత వహించి పనిచేయవలసి యున్నది. ఇప్పుడు Cabinet చేస్తున్నటువంటి కార్యక్రమమంతా group రాజకీయాలతో ఇబ్బడికాంది. ఇవి Secretariat లో నైతము ప్రాకి, ప్రతిపక్షములలో నైతము ప్రాకుచున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. ఇటువంటి రాజకీయాలకు దోహదం చేయడానికి విలువలేదు. ఇది చాలా సిగ్గుపడవలసినటువంటి విషయము. ఆంధ్ర దేశంలో ప్రజలు ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి, ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత, ఈ శాసనసభ ఏర్పడి ఇది ఒక కీమలాటగా పరిణమించిందనే అభిప్రాయం ప్రబలమగుచున్నది ఈ విధానానికి ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఏమాత్రము దోహద మివ్వకూడదు. ఈ విషయంలో అందరు ఒక ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవాలి. ఈనాడు శాసనసభకు, దేశానికి బాధ్యత వహించినటువంటి ప్రభుత్వము సరియైన కార్యక్రమాన్ని చేయవచ్చును, దానిని సరిదిద్ది, దానిపైన తగిన వత్తిడి తీసుకొని వచ్చి, ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించుటకు కృషిచేయవలసి యుంటుంది. ఏజెన్సుయితే Cabinet కు వ్యాపించిందో, దురిదృష్టదశాత్తు అదేజెన్సు మా మిత్రులకుకూడ వట్టింది. ఈ విషయాన్ని స్పష్టంగా చెప్పాలంటే power politics ప్రాముఖ్యం వహించియున్నది. ఈనాడు ముఖ్యంగా డిపార్టుమెంటులు చేస్తున్నటువంటివంతా ప్రభుత్వము యొక్క పాలసీ అయిపోయింది. ప్రభుత్వం ఆభివృద్ధి కార్యక్రమాన్ని ఆంధ్ర దేశంలో అమలుపర్చలేదు. మన ఈ ఆంధ్రరాష్ట్రం కూడా ఒక త్యాగం తో ఏర్పడింది. ఈ ప్రభుత్వంకూడా ఆ సందర్భంలోనే ఏర్పడింది. ఈ ప్రభుత్వం ఆభివృద్ధి కార్యక్రమాన్ని తీసుకోవడం మంచిదే కాని దీనికికూడా ఈ ప్రభుత్వానికి సాహసం లేదు. శేరోకమాల మన కమ్యూనిస్టు సోదరులు, నా మిత్రులు, ఇదుగో మంత్రిపదవులకు రెడీగా ఉన్నాం అని, శేరోకమాల కొంతమంది న్రూపులను తయారు చేసుకొని, అటువైపునున్న 7 సీట్లను ఆక్రమించ సిద్ధపడడం చూస్తే మొత్తంమీదనున్న శాసనసభ సభ్యుల పాలెకుందన్నమాట. ప్రజలతో అంటిపెట్టుకొని పనిచేసేటటువంటి విధానం పోయి రాష్ట్రంలో ప్రజాస్వామిక విధానానికే గొడ్డలిపెట్టుగా ఏర్పడిందన్నమాట. అందుచేత ఈ కామిజిన్ సరైనటువంటి ప్రజాస్వామ్య విధానాన్ని సరిగా పాటించలేకపోయింది అట్టేమైతే పూర్తిగా ఆ బాధ్యత ప్రతిపక్షం వహించవలసి వస్తుంది. ఈ నాడు ప్రతిపక్షం ఒక నిర్ణయమైనటువంటి ప్రతిపక్షంగా ఉంటేమైతే

2nd November 1954]

[Sri C V K. Rao]

సంబంధించిన అంతస్తులుగా నాగిరెడ్డిగారితో సరసస్థలాపాలు ఆదేశవారుకాదు. ప్రతిపక్షం అనేటటువంటిది ఒక కార్యక్రమం కల్గిఉండాలి. ప్రభుత్వ విధానము ప్రజాస్వామికమైనది కాకపోయి నపుడు, ప్రజాస్వామికం ఉండాలనే బట్టే ఒక కనీస కార్యక్రమాన్ని ఆచరణలో పెట్టడానికి తగినటువంటి బలాన్ని ప్రయోగించి అందుకు తగినటువంటి విధానాలు, వీలయేటట్లే బలవంతాన ఆ మంత్రివర్గాన్ని తీసుకొచ్చి బైటకోర్కొన్నట్టి, అక్కడ ఆ స్థానాలను ఆక్రమించే పద్ధతిని అవలంబించాలి. కాని మన ఆంధ్ర రాజకీయాల్లో ఈ విధమైన పద్ధతిని ఎవరూ అవలంబించి ఉండలేదు. ఈనాడు మనం అవలంబించే టటువంటి విధానాలు చదవ రంగపుటెత్తులలాగ ఉంటున్నాయి. ఈ ప్రభుత్వం, tenancy reform లాగే యీ నాడు prohibition విషయమై చేసినటువంటి బ్రహ్మాండమైనటువంటి తప్పలు ఉన్నాయి. ఈ విధంగా తప్పలుచేస్తూ యీ ప్రభుత్వం, “మేము ఒక సంవత్సరం నుంచి, ఒక విధంగా కొన్ని గొప్ప విషయాలనుసాధించాం” అని ఒక క్యాటలాగును అందజేసింది. అలాగ క్యాటలాగును అందజేసినపుడు, అసలు నిజంగా ప్రతిపక్షంలో బాధ్యత వహించవలసినటువంటి వ్యక్తులు బావమరదుల సరసస్థలాపాలాడుతూ ఒక శాసనసభకే కాకుండా, దేశానికేమీ బాధ్యత వహించవలసి ఉన్నదని గుర్తించడం లేదు. ప్రతిపక్షంయొక్క కనీస కార్యక్రమం కాకుండా పార్టీ కక్షలు లేకుండా బ్రహ్మాండమై నటువంటి గ్రూపుగా ప్రతిపక్షముల వారు కార్యక్రమాన్ని అమలుపరచాలి. అన్ని చిన్న అంశాల్లోనూ కలవడానికి ప్రయత్నించినట్లైతే ముందుకు వెళ్లడానికి వీలయ్యేది. ఇంతే కాకుండా సంకుచిత త్వంగా ఎంతోమందిని యీనాడు జైళ్లకు పంపించారు. ఈనాడు ప్రతిదీ సత్యాగ్రహ పోరాటంగా తయారైంది. ఆనాడు జైళ్లకు పోయినవారంతా స్వతంత్ర పోరాటంలో పాల్గొన్నారు. ఆ విధంగానే యీనాడు సత్యాగ్రహంలో పాల్గొని జైళ్లకు వెళదామనే ధోరణికి వచ్చింది. అందుచేతనే ఈనాడు అనేక గ్రూపులక్రింద సత్యాగ్రహాలు తయారైనాయి. సత్యాగ్రహాలు చేయటమే కాకుండా ప్రజలకు కష్టాలు వచ్చాయంటే వాటిని ఎదుర్కొనడానికి ప్రయత్నించాలి. ప్రభుత్వంవల్ల ప్రజలకు ఏ విధమైన కష్టాలు ఏర్పడినా బాధ్యతగల ప్రతిపక్షం వాటిని ఎదుర్కొనడానికి ప్రయత్నించాలి. ఈ శాసనసభలో చేయబడిన తీర్మానాన్ని ఈ నాడు ప్రభుత్వం ఛిక్కరించింది. అందువల్ల ప్రజలలో అసంతృప్తి కల్గింది. ప్రజలలో వాతావరణం మొత్తంమీద చాలా అసంతృప్తికరంగా ఉంది. ప్రభుత్వం యీ తీర్మానాన్ని, శాసనసభను ఛిక్కరించి దన్నటువంటి వాతావరణాన్ని ప్రజలలో కల్గించేయడానికి ప్రతిపక్షానికి తగినబలం, తగినటువంటి ఐకమత్యం, తగినటువంటి policy ఉండాలి. అవి కనుక ఉంటే ప్రభుత్వాన్ని ఈ నాడు విమర్శించడం కష్టమైనటువంటి పనికాదు. యీ ప్రభుత్వాన్ని తీసివేయడం కూడా యీ శాసనసభలో కష్టమైనటువంటి పనికాదు. నిజంగా ప్రతిపక్షంలో బలమైనటువంటి వర్గం ఏర్పడినపుడు అవి సాధ్యం. ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా ప్రతిపక్షంలో P. V. G. Raju గారి దగ్గరికి వెళ్లి మిగతా ప్రతిపక్షం యిస్తాం కనుక మా గ్రూపులో ఉండండి అనిపెట్టా ఉండటం కాకుండా ప్రతిపక్షంలోని వారందరం ఒకే గ్రూపుగా కలిసిఉండి, ఒక కనీస కార్యక్రమం

[Sri C. V. K. Rao]

[2nd November 1954]

విషయంలో పనిచేయాలి. ఐకమత్యంతో ప్రవర్తించాలి. గవర్నరుగారి ఉపన్యాసంలో పాలసీలు ఏమిటేవని నేను ప్రభుత్వానికి హెచ్చరిక చేస్తున్నాను. ప్రజలకు, సరైనటువంటి ప్రజాస్వామిక విధానాన్ని అమలుపరచక పోయేటట్లే ప్రజలు యీ ప్రభుత్వంపైన అవిశ్వాసమును ప్రకటించున్నారని నేను విన్నవిస్తున్నాను.

Sri M. Rajeswara Rao — అధ్యక్షా! మిత్రులు C. V. K. Rao గారు ఇంత ఉద్రేకమైన ప్రసంగంచేసిన తరువాత నేను మాట్లాడబోయేది ఎలావుంటుందో నాకే అర్థం కావడంలేదు. చాలాకాలం తరువాత ఇంతవరకు ఈ సందర్భంలో ఆంధ్ర ప్రభుత్వం చేసినటువంటి కార్యక్రమాలను గురించి, ఇకముందు భవిష్యత్తులో ప్రభుత్వం తలపెట్టిన విధానాన్ని గురించి గవర్నరుగారు చేసినటువంటి ఉపన్యాసం మీద వాటికి ధన్యవాదాలివ్వించటంలో మన వరదాచార్యులుగారితోపాటు నేను కూడా మాట్లాడడం, వారియొక్క తీర్మానమును బలపర్చడం, ఇవిచాలా ఆనందదాయకమైన విషయములు. ఇక్కడ రెండు విషయాలను మాత్రమే మీకు మనవిచేయాలనుకుంటున్నాను. ఇది గవర్నర్ గారి ఎడ్రెస్ అంటే ఇందులో ముఖ్యంగా ప్రభుత్వంయొక్క major policy ని గురించి చర్చించవలసిందేకాని, బడ్జెట్ లాగ అన్ని minor విషయాలను discuss చేయడం సరియైన పద్ధతికాదు. అందువల్ల మనం ఈ address పై discuss చేయవలసిన major policy ని మరుగుపరుస్తున్నామేమోనని భావిస్తున్నాను. ఇప్పుడే నాకు మన విశ్వనాథంగారు ఆ విషయమే చూపించారు. Constitution లో ఉంది. అసలు దాంట్లోకూడా Governor's Address ను discuss చేసేటప్పుడు ఆ ఎడ్రెస్ లో పేర్కొన్నటువంటి అంశాలమీదనే discuss చేయడం కోసం మనకు ఒక నిర్ణీతమైన procedure ను ఏర్పరచారు. అందులో ఈ విషయాలన్నీ కూడా ఉన్నాకూడా మనం వాటిని పాటించకుండా ఉన్నాం. అందుచేత దానియొక్క రూపం మరొక విధంగా తయారవుతోంది. కాబట్టి సభ్యులంతా మనముండున్న గవర్నర్ గారి యెడ్రెస్ లో ఉన్న major policy ని గురించే debate చేస్తే మనకు కొంత ఉపయోగంగా ఉంటుందని నేను భావిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఇప్పుడు గవర్నర్ గారు ఇచ్చిన address లో మనకు కనిపిస్తుండే major policy ఏమిటా అనేటటువంటిది మనం ముఖ్యంగా ఆలోచించవలసిఉన్నది. ఇప్పుడు మన సోదరులు అనేక విషయములను గురించి ఉద్రేకంగా ఉపన్యాసాలు చేశారు. ఇందులో ముఖ్యంగా మనకు కనిపించేది ఏమిటంటే ఈ సందర్భంలో మన ప్రభుత్వం పేద ప్రజలయొక్క కాని, పేద రైతాంగంయొక్క గాని కాన్ఫిడెన్స్ అన్ని ప్రాంతాలలోని ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించడంకోసం ఏమైనా చేసేదాని అని అటువంటి కార్యక్రమములను గురించి మనం బాగ్రత్తగా ఆలోచించవలసి యుంటుంది. ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏర్పడటంతోబాటే ఏర్పడిన ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆఫీసుల వర్సింటిని స్థిరపరచుకొని వారికి కావలసిన వసతులన్నిటిని ఏర్పరచుకొని ఒక సంవత్సరంలో ఎన్నో సమస్యలను చేతుగల్గింది. ఇందులో నాకు ఏమాత్రం అనుమానం లేదు. అయితే ఈ సందర్భంలో ఈ ప్రభుత్వం ఎన్నో గడ్డు సమస్యలను ఎదుర్కొంటుంది. అందుకే అటువంటివి చేయవలసింది ఎదుర్కొని వాటిని పరిష్కరించి ఇంత తక్కువ సమయంలో ఈ సందర్భంలో మన విధానాన్ని చూపించగలిగారంటే మనకు ఈ

2nd November 1954]

[Sri M. Rajeswara Rao]

ప్రభుత్వం ప్రశంశార్హమైనదని వేరే చెప్పనవసరంలేదు. ఇది మనం యెవరంకూడా ఆశించలేదు. అయితే అడ్డన్ లో ఉన్న విషయాలలో ముఖ్యంగా పేద ప్రజానీకానికి ప్రభుత్వం ఇచ్చేటటువంటి సౌకర్యముల గురించి వివరింపబడింది. ఈ విషయమును గవర్నర్ గారు, 5, 6 paragraphs లో స్పష్టంచేశారు. ముఖ్యంగా No 1142 G O. ను అమలు జరపడంలో ప్రభుత్వానికేవో సాధక బాధకాలున్నాయనుకుంటాను. ఈ G O ను అమలు జరుపలేదని చెప్పి బి. రామారావుగారు మరవి చేశారు. నిజంగా దానిని పాస్ చేయడంలోగల ఉద్దేశాలతో దానిని అమలు జరుపడంలో చాలా సాధక బాధకాలు ఉన్నప్పటికీ దానిలో కొన్ని మినహాయింపులు చేసి దానిని అమలు పరచడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఆ G O లో నుంచి 15, 16 మినహాయింపులు జరిగినవని మరవిచేశారు. ఆ మినహాయింపులు చెబుతుంటే లోపలి భాగాలు, పుంతలు, బండ్లదాల్లు మొదలైన 15, 16 రకాలుగా ఉన్నటువంటివి, ముందు ముందు మరకు ఉపయోగపడునటువంటివి వటుకు assign జేయడానికి వీలులేదని చెప్పారు. అలాగ చెప్పి అసలు బంజరుభూముల పంపక విధానంలో పేద ప్రజలలో నిరాశను కల్పించడం చాలా విచారకరమైనటువంటి విషయం. ఏవో కొన్ని తాలూకాలలో, ఆయాప్రాంతాలలో నిజంగా భూమి కనపడక పోయినప్పటికీ, కొంతమంది ధనిక వర్గంవారు వాటిని కలుపుకుపోయినందువల్ల కనపడక పోయినప్పటికీ, తిరువూరు, పోలవరం, చింతలపూడి ప్రాంతాల్లో కొంత భూమిని పేద ప్రజలకు పంచిపెట్టారు. అయితే మెరక ప్రాంతాల్లో జనసమర్థం తక్కువగా ఉన్నటువంటి ప్రాంతాల్లోని భూములను పంచడానికి అవకాశం ఉంది. ఈ భూమి పంపకం సమస్య వూర్తి అయి పోయిందనికాని, ఇంతటితో తృప్తిపడమనికాని అనడంలేదు. ఈ విషయంలో మనం నిరాశపడవలసిన అవసరంలేదని వారికి మనవిచేస్తున్నాను. పోతే పేద రైతులకు, 10 రూపాయల పన్నును exemption యిచ్చారు. రాజగోపాలాచార్యులుగారు 50 రూపాయలునుంచి 150 రూపాయలు పన్ను చెల్లించే రైతులమీద 4 అణాలు సర్కార్జి విధించారు. అయితే మరం వటుకు 50 రూపాయల వరకు సర్కార్జి లేకుండా చేయడానికి తరువాత 150 రూపాయలవరకు 4 అణాలు అనిఉంటే ఇప్పుడు 2 అణాల చొప్పున అని నిర్ణయించాం. సామాన్య రైతులకు లేకుండాచేసి 50 రూపాయలు చెల్లించేవారికి 4 అణాలనుంచి 2 అణాలకు తగ్గించి మొట్టమొదట ఈ స్లాబు విధించినట్లు కనపడుతుంది.

తక్కువ లాన్స్ ను ఆపుదలచేశారు. ఈ విషయం మనం చూస్తే ప్రభుత్వం పేద రైతులకు సహాయం చేయడం కోసం ఎంతో కృషి చేస్తున్నట్లు clear గా కనపడుతోంది. దీనిని ఎవరూ కాదనలేరు. అయితే ఇది ఎంతవరకు ఫలించిందనే విషయాన్ని వ్యక్తి చేయడానికి ఇప్పుడు time చాలదని చెబుతున్నాను.

తరువాత హరిజనుల విషయంలో ఒక్క విషయం మనవిచేయ తలచున్నాను. వారిని గురించి చాలా complaints చేశారు. కాని, ప్రభుత్వంలో ఉన్న అంతా కూడా 10 సంవత్సరాలు ఖర్చుపెట్టితే ఈ పనుల్ని పరిష్కారం చేయడానికి అనుమాన ఉకుతున్నాను. అందుచేత ఒకే సారి మనకు రాల్చే అని

[Sri M. Rajeswara Rao]

[2nd November 1954]

నిస్పృహను వ్యక్తపరచి, ప్రభుత్వం మీద విరుచుకు పడ్డం సమంజసమైనది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇదివరకు Composite State లో రాష్ట్రం మొత్తంమీద 27 జిల్లాలకు అయిదు లక్షల రూ॥ మంజూరు చేస్తూంటే, మన రాష్ట్రంలో 11 జిల్లాలకు 10 లక్షల రూపాయలను ప్రభుత్వంవారు ఈ సంవత్సరం మంజూరు చేశారంటే హరిజనాభ్యుదయానికి కృషిచేయాలనే ఉద్దేశ్యం వారికి ఉందో లేదో, వారియందు దయా దాక్షిణ్యాలు ఉన్నాయో లేవో కనపడుతోంది. ఇప్పుడు acquisition cases గురించి separate గా కొన్ని powers ఎక్కువచేసి ఇదివరకు Deputy Tahasildar లుగా ఉన్నవాళ్ళకు ఈజేర్ Deputy Collector Grade ఇప్పించడం మనం గమనిస్తే హరిజనుల యొక్క అభివృద్ధికోసం వారు కృషిచేస్తున్నారనే తప్పు వేరు కాదని చెబుతున్నాను.

తరువాత, నిన్న మనకు Inam ordinance వచ్చింది. ఈ ordinance నిజంగా ఇప్పుడు బాధల్లో వున్న రైతులకు రక్షణ ఇవ్వాలనే చేయబడినది. అయితే పోయిన రాత్రి నేను లచ్చన్నగారితో discuss చేసిపప్పుడు దీన్ని అనుల్లో పెడితే కొన్ని సాధక బాధకాలున్నాయి అని చెప్పారు. మనం అంతా బాగా ఆలోచించి చేసుకోవచ్చు. రేపు మనకు సమగ్రమైన బిల్లు వస్తుంది, అప్పుడు మనం జాగ్రత్తగా ఆలోచించి ఇందులో ఏమైనా సవరణలు చేసుకోవలసి ఉంటే చేసుకోవచ్చు. కానీ, ఇందులో లోపాలు ఉన్నాయి. కాబట్టి ప్రభుత్వం బిల్లు పెట్టేప్పుడే దురుద్దేశ్యంతో పెట్టింది అనుకోడం సబబుకాదు. ప్రభుత్వ విధానాన్ని చూచిన పేద ప్రజానీకానికి, పేద రైతులకు సహాయం చేయడం ఆరంభిస్తున్నట్లు బోధపడుతుంది. అయితే ఈ ప్రారంభించిన పని సమగ్రంగా జరగలేదని మనం అసంతృప్తి చూపించడానికి ఇది సమయం కాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అయితే మరొకటి ఉంది. ప్రభుత్వం ఇక్కడ law and order maintain చేయడంలో చాలా తీవ్రమైన కృషి చేసిందని చెప్పువలసి ఉంది. అన్ని రాష్ట్రాలలోను, law and order maintain చేయడం అంత సులభమైన పనికాదు. ఎందుకంటే అధికారంలోకి వేము రావాలంటే, వేము రావాలనే అభిప్రాయంతో చాలా మంది ప్రయత్నం చేయడం, అటువంటిప్పుడు law and order break అవడం కూడా జరుగుతుంది. కొన్ని సార్లు ప్రభుత్వం fail అవడం కూడా జరుగుతుంది. అటువంటి వేమీ మన రాష్ట్రంలో లేకుండా మన ప్రభుత్వం చాలా సమర్థతతో ప్రవర్తించిందని నేను మీకు చెబుతున్నాను. అందుచేత ప్రభుత్వం పోలీసు ఫోర్సును ఉపయోగించవలసి ఉంది. మనం law and order maintain చేయడానికి పోలీసు ఫోర్సును పెట్టుకొన్నాం. మామ మంతరావుగారు మాట్లాడుతూ వీళ్లు అపోలీసులను ఉపయోగించి సత్తాగ్రహం చేసి ex-tappers ను తైళ్ళకు పంపించారని చెప్పారు. కానీ, నేను ఒక విషయం చెబుతున్నాను. మనం pass చేసిన ఈ resolution ను అమలు పరచకపోతే, అమలుపరచడానికి మనకు constitutional విధానాలున్నాయి. ఇదివరకు salaries బిల్లు ఓడిపోతే High Court కు వెళ్ళారు. అక్కడ writ వేరారు. Constitutional గాను, legal గాను binding అయిన గవర్నమెంటు ఉన్నప్పుడు, అ విధంగా మీరు కోర్టుకు వెళ్ళకూడదు. అదేకాక అసెంబ్లీలో no-confidence motion మీరు పెట్టేవరకు అగ్ నోనెస్ నో-no-confidence motion కు సరైన విలువ లేదని అవకాశం మీరు కోర్టుకు వెళ్ళకూడదు. అసెంబ్లీలో అంతా కూడా నిస్పృహయై ప్రజలను ఈ తీరుతో



2nd November 1954]

[Sri M. Rajeswara Rao]

అనేది సరైన విధానమని నేను అనుకోవడంలేదు. వాల్టేరలో ఈనాం టెనెంట్స్ గురించి ఒక బిల్లు వస్తోందని చెప్పారు. President ఆమోదానికి పంపించాం అంటే ఆగ కూడా వెంటనే సత్కారహం మొదలుపెట్టారంటే పెద్దలైన మీరు బాగ్రత్తగా ఆలోచించాలని అధ్యక్షులవారి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. అయినా ప్రభుత్వం వెంటనే వారు మొదటనుంచి తలపెట్టిన విధానాన్ని ఆర్డినెన్స్ రూపంలో తీసుకువచ్చారు. ఇంకా వారు సమగ్రమైన legislation తీసుకురావడానికి కూడా ప్రయత్నిస్తున్నట్లు కనపడుతోంది. అయినా ఒక్క విషయం మనం గుర్తుంచుకోవాలి. Land reforms చేయాలని అన్నాం. ఈనాం abolition ను గురించి మనం బాగ్రత్తగా ఆలోచించవలసి ఉంది. ఇది తేలికైన విషయం కాదు. మన Constitution సవరింపబడనంత కాలం, 31 వ Article ఉన్నంతకాలం compensation వారికి ఇవ్వండి ఇవన్నీ abolish చేయడానికి వీలులేదు. జమీందారీలను abolish చేసి వాళ్లకు ఇవ్వవలసిన compensation ఇంతవరకు వాళ్లకు ఇవ్వక తాగాయిదాలలో ఉన్నాయి. కాబట్టి మనం compensation ఇవ్వాలి. Compensation ఇవ్వడానికి తగిన ఆర్థిక స్తోమతు మనకు ఉండాలి. ఇప్పుడు Congress Parliamentary Party వారు కూడా 31 వ Article మార్పుకోసం తీర్మానాన్ని పెట్టారు. Constitution amend అయినప్పుడు దీన్ని మార్చడానికి వీలుంటుంది. అదే విధంగా రెండు, మూడు ఎకరాలు ఉన్న ఈనాందారులు కూడా ఉన్నారు. వారికి కూడా తగిన మేలుచేయవలసి ఉంటుంది. లేకపోతే ఒకరికి మేలుచేయడానికి వెళ్లి ఇంకొకరికి కీడు చేసినటువంటి వాళ్లం అవుతాం. అందుచేత ప్రభుత్వం ఒక కమిటీని వేశారు. ఈ కమిటీ రిపోర్టును బహుబాగ్రత్తగా మనం పరిశీలించి, తరువాత ఈ land reform గురించి ఆలోచించాలే కాని, ఒక్కసారి ఇన్ని లక్షల ఎకరాల భూమికి ఒక్క కానీకూడా ఇవ్వకుండా చేయడానికి Consti-tution ఒప్పుకోదు. ఒప్పుకున్నా ఇది జరిగేదనికాదు. కాబట్టి ప్రభుత్వాన్ని మనం విమర్శించేప్పుడు ఇవన్నీ సమగ్రంగా, నిజాయితీగా ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకా నేను మాట్లాడవలసిన సమస్యలు ఎన్నో ఉన్నాయి. అయితే time లేదు. కనుక ఏదీచేసినా సరే సమస్య పరిష్కారానికి, నిజమైన ప్రయోజనం ఉండేట్లు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. అయితే ex-tappers సత్కారహం గురించి అందరికీ కూడా బాధగా ఉంది. వారికి rehabilitation కలగజేయాలని అందరికీ ఉంది. అయితే Prohibition Act ఉండగా, అచట్టానికి వ్యతిరేకంగా ఇక్కడ సత్కారహం చేస్తున్నారంటే ఏ ప్రభుత్వానికైనా ఎలావుంటుందో ఒకసారి మీరు ఆలోచించాలని చెప్తున్నాను. దానికి కావలసిన విధానం ఏమిటి? దానికి కావలసిన విధానాన్ని అనుసరించి ఆసెంబ్లీలో సభ్యులం మనం అంతా ఉన్నాం. దీని ద్వారా మనం పరిష్కారం చేసుకోవాలేకాని Prohibition Act ను వ్యతిరేకించి సత్కారహం చేస్తే law ఊరుకోదు. మొన్న ఏలూరులో ఒక చిన్న incident జరిగింది. ఒకరిని తైలునంచి విడుదల చేశారు. అతను కోర్టు దగ్గరకువచ్చి “ఇక్కడ మీరు court జరపటానికి వీలులేదండి” అని అన్నాడు. ఆయ్యా reform పు court జరగడానికి సంబంధంలేదు, మీరు కావలసినవస్తే ఇంకా ఎక్కడైనా సత్కారహం చేసుకోండి, కోర్టుకు గవర్నరు టెనెంట్స్ ఏమీ సంబంధంలేదని చెప్పారు. వినకుండా కోర్టులోకివెళ్లి గల్లంతుచేస్తే అతనికి తీరు చేయవలసివచ్చింది. మాజిస్ట్రేట్ దగ్గర ఉన్న rules అవి. కావాలంటే ఆ law తీసి అందుకు వేరుపరిపించే కాని అది ఉన్నంతకాలం కూడా మనం వ్యతిరేకిస్తే ప్రయోజనంలేదు.

[Sri M. Rajeswara Rao]

[2nd November 1954]

జనంలేదు. అయితే ప్రభుత్వం మనం అనుకున్నంతగా తప్పు చేయలేదు. ఒక సంవత్సరం కూడా కాకమునుచే ఒక ప్రభుత్వం యొక్క విధానముగాని, కృషినిగాని సమీక్షించడానికి ఇది సరైన సమయం కాదని నేను భావిస్తున్నాను ఇప్పుడు జరిగిన ప్రభుత్వ పద్ధతిపల్ల ఈ address యొక్క విధానంవల్ల ఇంకా దేశానికి కొంత భవిష్యత్తు ఉన్నదని, ఈ ప్రభుత్వం చాలా కృషి చేయకలదని నమ్మకం కలుగుతున్నది. మనం ఇంకా కొంత కాలం ప్రభుత్వానికి చెబుతున్నామోగా ఉండి మనం నూతనంగా సంపాదించుకున్న ఈ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి కృషి చేసి దీన్ని అభివృద్ధికి తీసుకురావలసి, త్వరలో విశాలాంధ్రకు కృషిచేయాలనీ ఇందుకు ప్రభుత్వానికి మనం అంతా సహకారం చేయాలని చెప్పతూ, గవర్నరుగారి ఉపన్యాసానికి అభివందనాలు తెలియచేస్తూ ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

Sri V. Sri Krishna — అధ్యక్షా! గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ప్రధాన విషయాలున్నో ఉదహరించబడ్డాయి అనేది ఒకటి ఉంది. అందుచేత ఉదహరించిన వాటిని గురించి చర్చించడంకంటే ఉదహరించిన వాటిని గురించి చర్చించడం మంచిది. ఈవేళ ముఖ్యంగా మనలను ఎదుర్కొంటున్న ప్రధాన సమస్య, రాష్ట్రం అంతరించబడిన బంజరుభూముల సమస్య. ముఖ్యంగా గుంటూరు జిల్లాలో జరుగుతున్న సత్యాగ్రహం కాని, అక్కడ రైతులయొక్క కోరికల విషయంలో కాని, అలాగే బ్యాపార పంటలలో నాలుమిగాను అది విడుదలగాక రైతులు బాధపడే విషయంలో కాని, ఈసారి రైతులు తమ మామూలును గురించి బాధపడి చేనే ఆందోళన సందర్భంలో ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగాని, వరదలువచ్చి ప్రత్యేకంగా కొన్ని ప్రాంతాలలో, ముఖ్యంగా గుంటూరు జిల్లాలో, కొన్ని లక్షల ఎకరాలు నష్టపడి, ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం అవలంబించబోయే విధానంగాని, ఆంధ్రదేశానికి నలువైపుల ఉపయోగపడే ప్రధానమైన ప్రాజెక్టుల విషయంలోగాని తనవైఖరిని ఇదమిద్దంగా నిర్ణయించి ఇక్కడవెట్టి, కాసన సభ అంగీకారాన్ని, ఆమోదాన్ని పొందడానికి ప్రయత్నం చేయకపోవడం ప్రధానంగా ఈ ప్రసంగంలోని లోపము. లేకపోతే list ఇక్కడ చదివి మేము ఇది చేకాం అది చేకాం అని చెప్పి administrative report గా ఇవ్వడం తప్పితే, ప్రముఖంగా ప్రభుత్వం policy నిర్ణయించేటటువంటి ఒక ఉపన్యాసంగాను దానికి కాసనసభ అభిప్రాయం తెలుసుకొనేదిగాను ఈ address లేదని నా అభిప్రాయం. ఈ సందర్భంలో కొన్ని అభిప్రాయాలు వచ్చాయి, మిత్రులు మాట్లాడడంలో ఈవేళ ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తున్న కార్యక్రమాలన్నీ కూడా ఉన్నమాట వాస్తవం అయినప్పటికీ, ఆ ప్రభుత్వ స్థానంలో సరిపడేగారి group వారు అరుగుకో ఏడుగుకో ఉంటే ప్రభుత్వం యొక్క ప్రయత్నం సఫలం అవుతుందా అనేదాన్ని వ్యంగ్యంగా మిత్రులు C. V. K. Rao గారు ఇప్పుడుచెప్పడం జరిగింది. అయితే ప్రభుత్వం ఎప్పుడైతే ప్రజలయెడ ఉన్న బాధ్యతను నిర్వహించడంలో విఫలం అవుతుందో ఈ కాసన సభలో ఉన్న ప్రతిపక్షం, బాధ్యత, అధికారాన్ని స్వీకరించడానికి ప్రయత్నించలేదు. అందుకే కాదు గుడ్డలు కట్టుకొని ఆశ్రయంలో ముగ్గురు.

ఈ ప్రభుత్వం చేయలేనప్పుడు, ప్రభుత్వం సరిగా నిర్వహించనప్పుడు, ఆ ప్రభుత్వం మరొకరికి తోడ్పడినప్పుడు ప్రతిపక్షం సమీక్షిస్తూ, తన సత్యాగ్రహం చేయాలంటే, కాసనసభలో నిలబడుతూ, ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తున్న ఆ కార్యక్రమాలను

2nd November 1954]

[Sri V. Sri Krishna]

తను నిర్వహించడానికి, తగినట్లుగా పూనుకోవడమే ప్రధానమైన కర్తవ్యము. మిత్రులు ప్రతికలలో చూచిఉండవచ్చును. కమ్యూనిస్టు పార్టీ తరపున అందరూ ఐక్యమై, యివ్వాలే ప్రధానంగా ఆంధ్రదేశాన్ని యెదుర్కొంటున్న సమస్యలను పరిష్కరించడానికి పడమూడు సూత్రాలతో కూడిన కార్యక్రమం పెట్టటం జరిగింది. అందువల్ల దీనిని గురించి ఒకసారి చూచినట్లైతే, ఆ కార్యక్రమం పునాదిమీదే ఏర్పడుచున్నట్లు మిత్రులకు అర్థమవుతుంది. ఈరోజు గంటూరులో జరుగుతున్నటువంటి బంజరు సత్యాగ్రహ సమస్యవుంది. గవర్నరుగారు తమ పునస్థాపనములో దానిని వుదహరించలేదు. ఆ సమస్యను యెట్లా పరిష్కరిస్తారో చెప్పలేదు. శ్రీ ప్రగడ కోటయ్యగారు అక్కడ జరిగిన సత్యాగ్రహ పోరాటం విషయంలో, “బంజరుదారులు సత్యాగ్రహంలో పాల్గొనటంలేదు, ఎవరో కొంతమంది కమ్యూనిస్టులు, ప్రత్యేకంగా దానికి సంబంధించి నటువంటివాళ్లు పాల్గొంటున్నారు”ని ఒక ఆరోపణ చేశారు. ప్రభుత్వము యేమి చేస్తున్నది? “బంజరు సత్యాగ్రహంలో నాయకులు పాల్గొనటంలేదు. Communist party వారు ప్రక్కకు తొలుగుతున్నారు. కాననసభ్యులు ప్రక్కకు తొలుగుతున్నారు. అమాయకులైన, రైతాంగాన్ని రెచ్చగొట్టి సత్యాగ్రహం చేస్తున్నారు” అని అంటున్నారు ఈ రోజున. ప్రభుత్వముకాని, అటువచ్చి కూర్చోన్న ప్రగడ కోటయ్యగారుకాని, అది ఎంత యదార్థమో తేల్చుకొనివస్తే, తరువాత దానికి మేము సమాధానము చెబుతాము. ఇప్పుడు ప్రగడ కోటయ్యగారు ఆ ప్రక్కన కూర్చొని అలాంటివి నిందారోపణలు మాత్రం చేయటం మంచిదికాదు. ఇలాంటి నిందలు లేకుండా, సత్యాగ్రహాలయొక్క కోర్కెలను శ్రీ కొల్లా వెంకయ్యగారు స్పష్టంగా వివరించారు. దాంట్లో ఫలానా తప్పు ఉంది, యిది న్యాయమైనది కాదని చెప్పగలిగితే చెప్పండి. అనేక విషయాలతో అక్రమంగా ఒకరి పక్షంలో ఒకటి న్యాయమని, అదే సూత్రము పేదలకు వచ్చేటప్పటికి వర్తింపజేయనటువంటి వుదాహరణలు ప్రభుత్వం నుందరికీ తీసుకువచ్చినటువంటివి అనేకం వున్నాయి. ప్రతికలలో బంజరు సత్యాగ్రహాలు చేసినటువంటి తీర్మానాలు వున్నవి.

పేద రైతులకు పోరంబోకులు యివ్వకూడదన్నారు. చెరువులు యివ్వకూడదన్నారు.

కాఖిమూరు గ్రామంలో గ్రామస్తులంతా వారికిపునయోగమని లోగడకూడా చెప్పినటువంటి చెరువును తేనాలి తాలూకాలోని రాజకీయబాధితులకు యివ్వడానికి అధ్యంతరము లేకపోయిందాండి మంత్రులకు?

పొన్నూరులో వున్నటువంటి చెరువు 4, 5 గ్రామాలకు, పశువులకు బాట సారులకు పునయోగపడేటటువంటి మంచినిటి చెరువు గడ్డలేసిపూడ్చి, M. L. A. అకు ఆ చెరువును పంచడానికి అధ్యంతరము లేకపోయిందాండి? అదే కాదు, యీ రోజున చెప్పాలంటే కొన్నివందల చెరువులను గురించి చెబుతాము. ఆ చెరువులు కొన్నివందలు మా జిల్లాలో మా కళ్లయెదుట పునయోగపడేటటువంటివి. గ్రామస్థులు అధ్యంతరము పెట్టినవి రాజకీయబాధితులకు, పేద భూస్వాములకు,

[Sri V. Sri Krishna]

[2nd November 1954]

కట్టబెట్టడానికి ప్రభుత్వానికి యే కాసనము అడ్డురాదు. కాని, బీదలు సంవత్సరాల నుంచి అక్రమించుకొని, యిళ్లు వేసుకుంటే, లేకపోతే సాగుచేసుకుంటావుంటే, వాళ్లకు Eviction notices యిచ్చినటువంటివి, మేము అనేక పుదహరణలు చూపించగలము. వాస్తవంగా ఋజువు చేయగలిగినటువంటివి అనేకం వున్నాయి.

రాజకీయబాధితులు బీదల అక్రమణలో వున్న పొలాలకు application పెట్టితే అక్కడవుండే ఆ శివాయిజమాదార్లను తొలగించకూడదని చెప్పి ఒక కాసనం వుంది.

ఈరోజున స్వర్ణ గ్రామంలో రాజకీయబాధితులకు భూములు grant చేసేనాటికి అవి శివాయిజమాదార్ల అక్రమణలో వున్నట్లుగా ఆధారపూర్వకంగా కోర్టులముందు ఋజువు చేసినటువంటివి వున్నాయి. కావలెనంటే, మంత్రులువస్తే, విచారణ కమిటీ ఒకటి వేస్తే, ఆ కమిటీ ముందు విచారణకు పెడతాము. రాజకీయబాధితులను తీసుకువచ్చి ఆ భూములలో కూర్చోబెట్టారు. కారంచేడునుంచి ఇలాంటి పుదహరణలు అనేకం చూపిస్తాం.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్యగారి society వుంది. 1949 లో మేము భూములలోకి వచ్చి నట్లు పుదహరణలు వున్నాయన్నారు.

Sri Pragada Kotaiah.—On a point of order, Sir శ్రీ కృష్ణగారు ప్రగడ కోటయ్యగారి society అని అంటున్నారు. ప్రగడ కోటయ్యగారికి యేమీ సొంతాటి లేదు. అసందర్భమైన మాటలు మాట్లాడవచ్చునా? అని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri V. Srikrishna:—ప్రగడ కోటయ్యగారు సమర్థించి యిప్పుడు వుపన్యాసము యిచ్చినటువంటి society అది. ఆ society కి 1949 లో సాగుకు అర్హుడు వున్నదని చెబుతున్నాను. 1947 లో 165 యెకరాలు సాగుచేసినట్లు, ఆ society కి ఆ భూమి ఇవ్వక ముందు అక్కడ సాగుచేసినట్లు 125 యెకరాలకు B. forms వున్నట్లు, ఆధారాలు కంకటపాలెం రైతులవద్ద వున్నాయి. దానికి తోడు, కోర్టులో deposition లో ఆ సొంతాటి ప్రశ్నించుకుంటు 1950 వ సంవత్సరము వరకూ ఆ పొలాల ముఖమే మేము యెరుగమని చెప్పినటువంటి సాక్ష్యం వుంది. 1363 వ ఫసలీలో యెవరి అక్రమణలో వుంటే వారికి పొలం యిస్తామని G. O. వుంటే 1363 లో Sub-Collector వుత్తేయ్య ప్రకారం B. forms పొందినటువంటి కంకటపాలెం రైతులు వుంటే, యీ మాడు ఆధారాలు కాదని, యే విధంగా యివ్వేళ్ల ఆ society ని బలపరచి, భూములు యిమ్మనమని చెబుతున్నారో ప్రభుత్వాన్ని చెప్పమనండి. చట్టాలకు కట్టు కూడా లేనటువంటి పరిస్థితి వస్తోంది. "Law is blind" అని చెప్పి, చివరకు ఆ మాటాన్నే తీసుకువచ్చి, law ను వర్తింపజేయటం జరుగుతోంది.

నాన్నాయపాలెం మనసము Board Standing Orders కు వ్యతిరేకంగా భూమిని అక్రమంగా అక్రమించుకొని, సాగు చేసుకొంటావుంటే, కరణం అక్రమంగా తీసుకుంటావుంటే, అక్రమంగా అక్రమంగా యిచ్చి బలపరచుకుంటావుంటే, B. S. O. కు వ్యతిరేకంగా

2nd November 1954]

[SRI V. SRI KRISHNA]

లేకంగా ఆక్రమించుకొని వున్నటువంటి కరణానికి పట్టాలు యివ్వడానికి Revenue Board నుంచి orders నిన్నునే వెళ్లాయి. ఇవన్నీ యెట్లా యిస్తున్నారు ? తామే కాసనాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ, చట్టాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ, చట్టాన్ని ధిక్కరిస్తున్నార కమ్యూనిస్టులు, అందుకని మేము చర్య తీసుకొంటున్నాము అని ఉప ముఖ్యమంత్రి అంటున్నారకదా, యీ చట్టానికి వ్యతిరేకించి నటువంటి ప్రభుత్వంమీద యేమి చర్య తీసుకోవాలి ? ఈ కాసనాలను చేస్తున్న ప్రభుత్వంమీద యేమిచర్య తీసుకోవాలి ? వీటినిన్నిటిని, కావాలంటే, ఆధారాలతో నిరూపిస్తాము. అందుకు ప్రత్యేకమైన ఒక కమిటీ వేయండి. నిష్పాక్షికుడైనటువంటి ఒక అధికారి అధ్యక్షతను నిష్పాక్షికులైన వారిని ఇరుపక్షాలనుంచి వేసి విచారించండి, మేము ఋజువుచేస్తాము. దానికి ఆధారాలు చూపెడతాము. వినమంటే వినరట.

హంపేరు Special Deputy Collector ఒక list తయారుచేస్తారట, దాని ప్రకారం పొలాలను యివ్వవచ్చునట, ఆ రకంగా వాళ్లు కట్టబెడుతున్నారట, ఆ రకంగా అన్నీ యిస్తున్నారట. ఇలాంటివి అన్నీ చూస్తున్నాం.

గణపవరంలో society వుంది. ఆ society, యొక్క laws యేమిటి ? byelaws యేమిటి ? Society సూత్రాలు యేమిటి ? Tenant Co-operative Society - Land Colonisation Society లలో members, "Resident Members" అవాలి. కాని Non-resident members కూడా ఉన్నారు. తెనాలిలో లాయరు ఒక ఆయన వడ్లమూడి కోటయ్యగారు వున్నారు. అది యెవరికి తెలియదండీ ? ఒక ఆయన విశాఖ పట్నంలో Veterinary Doctor. అది యెవరికి తెలియదండీ ? మరొకచోట మరొక ఆయన వున్నాడు. అది యెవరికి తెలియదండీ ? వారికి lands వున్నాయి. ఈ రోజున 2½ యొకరాలకుపైన యివ్వవంటున్నారు. కాని యివ్వాలి భూములు వున్నటువంటి వారికి 12 యొకరాలు మాగాణి ఒకరికి కట్టబెట్టారు. ఆక్రమంగా యిచ్చినటువంటి వాటిని సరిచేయండి. దానికి మేము కాదనటంలేదు. వారితోబాటు స్థానికంగా వున్న పేదలకు, అనర్హులైన వారిని తొలగించి యిచ్చండి, స్థానికంగా వుండే పేదలను వాటిలో చేర్చండి అని అడుగుతున్నాం. గణపవరంలో ఒక్క కమ్యూనిస్టు లేడు. కాని, యివ్వాలి మీరు వోట్లు తీసుకొంటే, మీకు ఒక్క ఓటుకూడా రాదు.

ఇలాంటి ఆక్రమమైన చర్యలు జరుగుతున్నప్పుడు, న్యాయంగా వాటిని పరిష్కరించడానికి, నిష్పాక్షికమైన ఒక Committee వేసి, పరిష్కరించాలని మేము అడుగుతూ సత్వార్గపూరిత కోర్కెలు న్యాయమైనవి అవునా ? కావా ? ఆలోచించి వాటిని పరిష్కరించడానికి ప్రానుకోకుండా పూరికే సత్వార్గపూరిత మీద బురద పులిమివేయటం యెవరో చెందు నిందలు వేయడం సబబుకాదు. పోరంబోకులను, అడవి జంతువుల యొక్క డెక్కడైతే సాగుకు లాభం అయినవి వుంటే, వాటిని సాగుకు యివ్వండి, న్యాయమైన ఆక్రమణ జరుగుతున్న తొలగించవద్దు, గాజీయ బాధితులలో

[Sri V. Sri Krishna]

[2nd November 1954]

పేదలను మాత్రమే తీసుకొండి. భూస్వాములకు కట్టబెట్టబడువంటిది వద్దు. పేద శివాయిజమాదార్లను యెక్కడా కూడా తొలగించవద్దు.

భూస్వాములకు యిచ్చిన కాలు పొలాలు యిదివరకే స్వంత ఆస్తులు వుండి, పట్టా పొలాలు వుండి, వేల యొకరాలు కాలుకు యిచ్చినటువంటివి వుంటే, కాలు పరతులకు అనులుపర్చండి. మేము ఋజువుచెస్తాము. అలాంటి భూములను తీసుకొని, తిరిగి పేదలకు పంచండి. న్యాయసమృతముగా కమిటీలకు జేసి, tribunals ద్వారా వాటిని పరిష్కరించడానికి వూసుకొండి. Officers మీద వదలకుండా, పుభయపక్షాలు విచారించి అలాగున న్యాయం కలుగజేయడానికి వూసుకొనండి. రాజకీయ బాధితులు ఉన్నారే అంటున్నారు. శ్రీ కోటిరెడ్డిగారి ముందు, శ్రీ ప్రకాశంగారి ముందు, క్రిందటిసారి, బంజరు తీర్మానం pass అయినపుడు నేను correspondence బయట బెట్టాను. జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీకి, రాజకీయ బాధితుల వర్కింగు కమిటీ మొదలకీ, అక్కడ శ్రీ హలాహర్వి సీతారామరెడ్డిగారు మంత్రిగా వుండగా వారికి శ్రీ కళా వేంకటరావుగారికి మధ్య జరిగిన వుత్తర ప్రత్యుత్తరాలలో గుంటూరు జిల్లాలో ఒకచోట 400 తప్పడుకేసులు, అనామకులై నటువంటివారిని, bonafide కానటువంటి వారిని రాజకీయ బాధితుల list లో యెక్కించినటువంటి విషయం వాళ్ల correspondence లో బయటపడ్డది. శ్రీ కోటిరెడ్డిగారు యిలాంటివి అనేకం వున్నాయని, దొంగ రాజకీయబాధితులు list లో వుంటే, పొలం యెట్లాగ యివ్వమంటారని, విజయ నాథుల జరిగిన సమావేశంలో, సందేహం పెలిబుచ్చారు.

మరి యివ్వక దానిని యేమైనా మార్పించారా? దానిని సరిచేసుకొన్నారా? ఈలాజుకు మళ్లీ, అదే పద్ధతిని అవలంబిస్తూ, భూములు యిస్తూవుంటే, ఆ భూములను గురించి యేమీ మార్పుచేసుకుండా, సత్యాగ్రహం చేసినటువంటి, న్యాయంగా తమ హక్కులకు పోరాడినటువంటివాళ్ల మీద నిందలుజేయడానికి, వారిని కమ్యూనిస్టుల పేరుతో యేదోవిధంగా అణచివేయడానికి చేసే ప్రయత్నం మాత్రం ప్రభుత్వము విరమించుకొని, పక్రమంగా భూసమస్య పరిష్కారానికి వూసుకోమని నా విజ్ఞప్తి. అదే రకంగా యితర సమస్యలు కూడా న్యాయబద్ధంగా పరిష్కరించుటకు వూసుకోవాలి. అలాగున వూసుకొనక పోతే, తప్పనిసరిగా ప్రతిపక్షం చేయవలసిన మార్గం యేమిటంటే, యీ ప్రభుత్వ స్థానంలో మరొక ప్రభుత్వాన్ని తీసుకురావలసిందే. ఇవన్నీ అమలు పర్చడానికి యీ కానకాలను ప్రజల పక్షంలో అమలుజరుపడానికి, ప్రతిపక్షమే వూసుకొని, ఆ బాధ్యత నిర్వహించవలసిందే, ఆ బాధ్యతనుంచి మాత్రం యెప్పుడూ వైదొలగించదు. కనుక అందుకు వూసుకోమిందని చెబుతూ, యీ విషయంలో ప్రభుత్వం న్యాయం చేయాలని చెబుతూ, యింతటితో నేను ముగిస్తున్నాను.

Sri Raja Sagi Suryanarayana Raju:—అధ్యక్షా! 29 వ తారీఖున గవర్నరు గారు పువ్వనూరునువచ్చారు. నిన్నటిరోజున దీనికి పరదాచారిగారు అభినందన తీర్మాన భూతి ప్రతిపాదించారు. దీని విషయముమీద ఇరుపక్షాలుకూడా చాలాతీవ్రంగా ఘర్షణ జరిగింది. సరేమిలా తీవ్రంగా సాగిస్తే ఏమిలెండి. మాజిల్లా గురించి నేను M. L. A. అయినప్పటికీ చాలాసార్లు చునవిచేసాను. ప్రతిబద్ధులుకూడా చునవిచేస్తున్నారు. అందుకే ఈ ప్రతిపక్షానికి సంతకం చేసినా, చివరకు ఈ ప్రతిపక్షం కూడా

2nd November 1954]

[Sri Raja Sagi Suryanarayana Raju]

అనకట్టలుగాని, మోహిగూని, ముద్దిట్టలుగాని, ఏవైనా కొన్ని ఆవుతాయని ఆశించాను. అయితే బహుశా నేను కాంగ్రెసుపార్టీలో చేరలేదని చాలా అలస్యము అయినదేమోనని భావిస్తున్నాను. ఒకవేళ తమరు మాయండు దయయించి మా ఆనకట్టలు కట్టిస్తే నేను కాంగ్రెసులో చేరడానికి అలోచిస్తాను మా ప్రజల నడిగి. శ్రీ గోవిందరావుగారు డెవలప్ మెంటు స్క్రీములగురించి నెలవిచ్చారు. నేను వారిని చాలా అభినందిస్తున్నాను. చాలా స్క్రీములు మనవిచేశారు. కాని కొన్నింటిని మన ఆఫీసర్లు మాత్రము అతిశయోక్తి కోసమో గొప్పకోసమో ఇవి అవి అని ప్రచారముచేస్తున్నారు. ముఖ్యముగా నిజమని నేను చెబుతున్నాను. అనుకొన్నంత లేకుండా కొంతమటుకు గవర్నరుగారే నెలవిచ్చారు. కాని ఇటువంటి ఉద్యోగస్తుల తాలూకు కొన్ని విషయములు ముఖ్యంగా మనవిచేయడానికి వీలేదు అనుకోండి. కాని ఇప్పుడు రెండు బ్లాకులు మటుకు రూరల్ డెవలప్ మెంటు స్క్రీముల క్రింద ఉన్నవి. చాలా కొద్దిగా పనులు జరిగినవి. కాని ఇప్పుడు 15 లక్షల రూపాయలు రెండు బ్లాకులకు sanction అయ్యాయి. ప్రజలకు అసంతృప్తి వుండదని కూడా మనవిచేస్తాను. నక్కపల్లి బ్లాకు విషయంలో ప్రజలు చేస్తున్న కంప్లెయింటు ముఖ్యంగా మేము మీకు మనవిచేస్తున్నాము. మంత్రిగారు లేరు. ప్లానింగు మంత్రిగారూ లేరు. వుంటే వారివద్ద స్వయంగానే చెప్పకొందును. తరువాత మా ఉరట్ల బ్లాకు ఆఫీసరు గారు ఎవరికీ తెలియకుండాగానే, పురట్ల బ్లాకు ఆఫీసును సర్వీసట్టణమునకు మార్పించుకున్నారు. కలెక్టరుగారితో చెప్పాను. కలెక్టరుగారు సర్వీసట్టణం మాతాలూకాకు మధ్యగా వున్న దంటారు. ఈ విషయం గురించి శ్రీ మంత్రిగారికి అప్పీలుచేసియున్నాను. కాని ఇంతవరకు శ్రీ మంత్రిగారు ఏమీ చేయలేదు.

Sri G. Latchanna :—మంత్రులు ఏమీ చేయడంలేదు.

Sri Raja Sagi Suryanarayana Raju :—శ్రీ అన్నన్నగారు 57 రోజులు మంత్రిచేసి చాలాచేశాం అని వుపన్యాసములలో తెలివిచ్చారు. (సవ్వలు) అందుచేత మంత్రులు చాలా చేకామని చెప్పకుంటే చెప్పకోవచ్చు. అయినా నేను మాట్లాడు తున్నప్పుడు మధ్య ప్రశ్నలు వస్తే ఎట్లా? తరువాత మాట్లాడుకోవచ్చు.

నిన్న మానుమంతరావుగారు మాట్లాడుతూ అయ్యా, అధ్యక్షా! రెండువందలమందిని కూసీ చేసిన ఒక సబ్ ఇన్స్పెక్టరుకో, సర్కిల్ కో, నాకు సరిగా తెలవదు లెండి, గవర్నరు గారు ఘెడలో, జార్జీ ఘెడలో ఏదో ఇచ్చారు అన్నారు. చాలా దుర్మార్గుడైన రాక్షసికి యిచ్చారని నెలవిచ్చారు. చాలామంది అమాయకులను కూసీ చేసిన దుర్మార్గులను ఈ ఇన్స్పెక్టరు కూసీ చేయవలసినచ్చింది. డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రిగారు దయవంచి వివరాలు తెలుసుకొని మాకు తెలుపకోర్రాను.

Mr Speaker —Time is over.

Sri Raja Sagi Suryanarayana Raju :—అయ్యా నాకు 3 నిమిషాలు ఇవ్వండి. తరువాత వారిని అడిగి మేము సర్దుకుంటామండి. అయ్యా నాకు 5 నిమిషాలు యిస్తే చాలా కోరుతున్నాను.

Mr C. V. K. Rao :—Point of order, Sir. కూసీ లనేమాట పార్లమెంటుకి

[2nd November 1954]

Sri Raja Sagi Suryanarayana Raju — మనవి మానీ అంటే ఎవరైనా చంప బడితే మానీ అంటారు. భాషలో భేదముతప్ప యింకేమీ కనిపించడములేదు. నిన్న నుబ్బా రెడ్డిగారు సెలవిచ్చారు. కాంగ్రెస్ పార్టీలో వారి తీర్మానంలో.

Mr. Speaker — Order, Order దయచేసి కొంచము సేపు ఆగండి. ఈ పాయింట్ ఆర్డర్స్ కొంతమంది, మెంబర్లు చాలా బాధ్యతారహితంగా, రైజ్ చేస్తున్నారు. కావాలని పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు అని మాట్లాడటము బాగుండలేదు.

Sri Raja Sagi Suryanarayana Raju —

నిన్నటితోజన ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ నుబ్బారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ కాంగ్రెసువారు A. P. C. C. వారు చేసిన తీర్మానం పాటించలేదని విమర్శించేవారు. కాని వారు మరచి పోయివుంటారు. కర్నూలు రాజధానిగావద్దని మద్రాసులో 1953 జూన్ 4వ తేదీన ఆయన వుపన్యాసమిచ్చారు. గుంటూరు, బెజవాడో చేసుకుందామని ఓటుచేశారు. తరువాత కర్నూలులో ప్రహారాలు తగిలేటప్పటికి వారు గుంటూరువద్ద, బెజవాడవద్ద, కర్నూలే కావలెనన్నారు. కోడలికి బుద్ధిచెప్పి అత్తరంకు అయిందిట. (నవ్వులు)

Mr Speaker :—Time is over.

Sri K. Santhappa:—అధ్యక్షా! గౌరవనీయులైన మంత్రులకు, అధ్యక్షులవారికి కాంగ్రెసు సభ్యులకు నా ఆభివందనాలు. ప్రభుత్వం దృష్టికి కొన్ని విషయాలు తీసుకురావలసిన నావుద్దేశ్యము. అయితే ప్రభుత్వమువారు యిదివరలో మన ఆంద్రోకేసరి తిరుడుపొందిన ప్రకాశంపంతులుగారి మంత్రివర్గము పేద ప్రజలకు బంజరు భూములు 5 ఎకరాలవంతున సహాయముచేస్తూ 10 రూ॥లు కిన్తు చెల్లించేవారికి తగ్గిస్తూ గొప్ప సహాయము చేసింది అని ప్రతి గ్రామంలో పేద ప్రజలు చాలా సంతోషిస్తున్నారు. అయితే ప్రభుత్వమువారు చేసేపనులకు ప్రతిపక్ష సభ్యులు వద్దని ఒకప్రక్క, చేయమని ఒకప్రక్క వాదిస్తున్నారు. ప్రతిపక్ష సభ్యులు పేద ప్రజలకు త్రాగుడు నీర్ని ప్రాజెక్టులు కట్టమంటారు. ఇటువంటి పనులుచేయమని చెబుతారు. ఇది చాలాదుర్భరము. ఇది కట్టగీతపనివారికి వృత్తి అంటారు. దేవుడు వాళ్ళకు కల్లగీసేదానికే సృష్టించాడా? బ్రాహ్మణులు వ్యవసారములు చేయడములేదా. ఏ పని అయినా చేసుకోవచ్చును. రైతులవలెను యితరులు భూములు సాగు చేయడములేదా. మేము భూములు దున్నుకొని వ్యవసాయ వృత్తితో జీవించగూడదా? దేవుడు ఎవరికి ఏవృత్తులు కావాలో యాపించాడంటాను. ఇదియెనుగాక యీ బంజరు భూముల విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు, రాజస్థాన్ డిపార్టుమెంటు వారు కొంత శ్రద్ధగా మూస్తే చీకవారికి భూకర్మము కలుగుతుంది. వెబ్ షేర్ డిపార్టుమెంటు హరిజనులకు ఎంతమటుకు భూములు ఇవ్వవచ్చి కొంచము శ్రద్ధగా ప్రభుత్వమువారు విచారించవలెను. ఇది మహాముఖ్యమైనది చాలామంది మాట్లాడి యున్నారు. దానివల్ల పేద యింకా



2nd November 1954]

[Sri K. Santhanappa]

క్కువ చెప్పేవిషయంలేదు. ఇది కాక మా కల్యాణదుర్గం తాలూకా పేద తాలూకా. మాకు సరియైన రోడ్లు లేవు. రెవిన్యూకాళా మంత్రి కోటిరెడ్డిగారు పోయిన నెల రెండవ తేదీన మా గ్రామానికి వచ్చారు. కంటుబురునుండి పేరూరు, ధర్మవరం పోయేరోడ్డుమీద బండ్లుపోవు, కార్లుపోవు. వారుకూడావచ్చి చూసినారు. అటువంటి పరిస్థితుల్లో మన మంత్రిగారు దానిని గమనించి త్వరలో సౌకర్యములు కలగజేయవలెనని మనవిచేస్తున్నాను. అదియునుగాక మా తాలూకాలో పేదవరినది పొరుతోంది. దీనికి ఒక కాలవ త్రవ్వితే 10, 12, వందల ఎకరాలు సాగు అవుతుంది. దీని విషయంగురించి తగిన సహాయము చేయవలెనని ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థిస్తూ ఇంతటితో ముగిస్తున్నాను.

Sri B. Gangayya Naidu — అధ్యక్షా! మనము గవర్నరుగారి ప్రసంగము వర్చ చేసుకొనేందుకు సమావేశము అయినాము. యీనేక రెండవరోజు. అయితే ఆంధ్రరాష్ట్రము ఏర్పడిన తరువాత యిది రెండవ ఆంధ్ర కాసనసభా సమావేశము. గవర్నరుగారు చేసిన ప్రసంగములో ముఖ్య అంశములను మనము అభినందించవలసి వున్నదా లేదా అనే విషయము ఆలోచించవలసి యున్నది. శ్రీ గవర్నరుగారి ప్రసంగము పరిశీలించేస్తే దానిలో సామాన్య ప్రజలను పేద ప్రజలను, పేద రైతాంగాన్ని ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను పరిష్కరించడానికి మార్గాలు ఏమీ చూపించబడలేదు. సామ్రాజ్యవాదులు మనదేశంనుండి పోయినప్పుడు వారి పరిపాలనా విధానము మనకు విడిచిపెట్టి వెళ్ళిపోయినారు. అది మనదేశమునకు పనికిరాదని అనేకమంది మిత్రులు చెబుతున్నారు. దానిని మార్చేదానికి ఏవిధమైన సూచనలు గవర్నరుగారి అడ్డెనులో కనబడలేదు. ఈ సందర్భంలో ఒక చిన్న విషయము చెప్పదలచుకున్నాను. కాంగ్రెసువాది భూపతి సత్యనారాయణరాజుగారు లక్కవల్లి పంచాయితీ జోరు ప్రెసిడెంటుగా 5000/- రూ. తినివేస్తూంటే ఒక కాంగ్రెసు మిత్రుడు మంత్రిగారికి అడ్డీ పెట్టేరు. అడ్డీ క్రమపద్ధతిని విశాఖపట్నం పంచాయితీ అసీసరుకు విచారణకు పంపబడింది. వారు విచారణచేసి పంచాయితీజోరు డబ్బు 5000/- తినివేసినట్లు రుజువు అయిందన్నారు. అంతేకాకుండా కొన్ని మొత్తములు చోడవరం ట్రెజరీ అసీసునుండి తీసుకున్నారు. కొన్ని మొత్తములు రెఖ్మలలోనికి తీసికొని రానేలేదు. వారి రిపోర్టు గవర్నరు మెంటుకు పంపించారు. ఆ పేపరు ఇప్పుడు ఎక్కడ వున్నదో తెలియదు. యీ రిపోర్టుసంగతి తెలిసికొన్న సత్యనారాయణరాజుగారు తమ మిత్రులు, ఆప్తులు అయిన సంజీవ రెడ్డిగారు, కళా వెంకటరావుగారు, బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగార్లను పట్టుకున్నారు. వార న్నారు సరిలే నీవు రానక్కరలేదు. భయపడనక్కరలేదు. ప్రాణహత్యను లేకుండా చేస్తాము. నీవు లేకుంటే కాంగ్రెసే అంతరించిపోతుంది మహా గొప్ప నాయకుడివి అని చెప్పి ఓదార్చి బుజ్జగించి పంపించారు. రెండు నెలలనుంచి ఆ కాగితము ఎక్కడ వున్నదో తెలియదు. యీ విధముగా వుంది పరిపాలనా విధానము అని చెప్పవలసివుంది.

రెండవ విషయం. విశ్వనాథంగారు మంత్రిగా అయిన తరువాత కొలు భా చట్టం చేస్తాము 10 సంవత్సరాలు రైతులకు రక్షణ కలగజేస్తాము అన్నారు. గాని ముఖ్య మంత్రిగారు దానిని అనులు చేయ్యడానికి వీలులేదని చెబుతున్నారు. దానిని పురస్కరించుకొని పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు ఇనాందార్ల కోర్టులలో దావాలు వేసి భూముల మొదటి రైతులను తొలగిస్తున్నారు. పోలీసు సిబ్బందిని లాభిరచుకుని అమానుషము వాదనలు చేస్తున్నారు. తెన్నేటి విశ్వనాథంగారు యీ ప్రకటన చేయ్యకపోయినా బాగుండే వుంటుంది. యీ విధముగా రైతాంగానికి భూస్వాములకు సంబంధం తెగిపోయింది. చాలా

[Sri B Gangayya Naidu]

[2nd November 1954]

మంచి శాసన సభ్యులు ఈ విషయమై చెప్పారు. దానినిగురించి ఏ రకమైన సంస్కరణ చేస్తామనిగాని చెయ్యమనిగాని ఆద్రనులో లేదు. దానిని గురించి విచారణ జరుపవలసి వున్నది.

మూడవది కోటిరెడ్డిగారి విషయం. బంజర్లు పేదవారికి ఇస్తామని శాసనసభలో తీర్మానము చేసాము. వీరదిల్లి తాలూకాలో నూకనాయుడు చెరువులో 4 ఎకరాల భూమివుంది. అక్కడ ఏటికాల్వ వుంది. దానిక్రింద ఇంకా 3 ఎకరాలు సాగు కావచ్చును. 5 సంవత్సరాలనుండి 20 మంది హరిజనులు సాగు చేస్తున్నారు. వానికి ఊండ దానికి ఇళ్లుకూడాలేవు. అయితే వారిని తొలగించడానికి ఆర్డరు వేసినారు. కోటిరెడ్డిగారు వచ్చారు, స్వయంగావచ్చి మాళానుగాని లేకపోతే ఏమి అయ్యేది. కలెక్టరుగారి రిపోర్టు నమ్మితే చాలా అన్యాయం జరిగేదే అని అన్నారు. 4-34. పెంట్లు తీసుకొనమని శలవు ఇచ్చేరు. వాళ్లు ఊడచేసు (fodder crop) వేసుకున్నారు గ్రామ మునసబుగారు వీటిని తీసివేయించారు. నేను మళ్ళీ కోటిరెడ్డిగారి వద్దకు వచ్చిచెబితే ఆయన అన్నారు “నేను lay man నోయి అన్నారు” అయిన B A, B Sc, Bar-at-law అటువంటి ఆయన Lay man అవుతాడా? వారు స్వయంగా చూసేరు. ఇది ప్రజాస్వామికమా? ప్రజా ప్రభుత్వములో వుండవలసిన మంత్రులూ అని నాకు చాలా సిగ్గుగా వుంది. గవర్నరుగారి ఆద్రనుకు అభినందించవలసిన అవసరంలేదని చెబుతున్నాను.

Sri G. C. Kondayya.—అధ్యక్షా! ఇప్పుడు గవర్నరుగారి ప్రసంగంమీద చర్చ జరుగుచున్నది. గత సంవత్సరంనుంచి ప్రభుత్వం సాగిస్తున్న పనులను చూసిన తరువాత ఆంధ్ర ప్రభుత్వం చేయనున్న కార్యక్రమాలను చూస్తే మొత్తముమీద ప్రభుత్వం ఏమీ చెయ్యలేదని అన్న విషయం నేను సమర్థించలేను.

ప్రధానముగా 10/- రూ. లోపు కిస్తు చెల్లించేవారికి కిస్తుమాఫీ చేకారన్న విషయము ప్రభుత్వం ఏమోటివుతో చేసిందో నాకు అక్కరలేదు. చాలా గొప్పపని చేసినారని చెప్పవలసివుంది. అదే విధముగా బంజర్ల విషయంకూడా. ఏ రాజకీయ పార్టీ అయినా మోటివు లేదని చెబితే లాభములేదు. ప్రతి పార్టీ మోటివుతోనే చేసినట్లు కనబడుతుంది. ఆచరణలో ఎంతవరకు ప్రజలకు పుపయోగపడుతుందో చూడవలసివుంది.

ప్రతి సంస్కరణకు ప్రజా ఆందోళన వుండేవేళుంది. ప్రజల కోర్కెలను ఎంతవరకు యీ ప్రభుత్వం సమకూర్చిందో చూడవలసివుంది. ప్రజల కోర్కెలను తీర్చినవాడే ప్రభుత్వం ప్రజల వున్నవలను పొందగల్గుతుంది. అయితే ఆచరణలో ఎంతవరకు ప్రభుత్వం తన కార్యక్రమాలను సరిపెట్టింది అనే అనుమానములు వున్నవి.

పర్వేను టాక్సు, సేల్సు టాక్సు వేస్తాము అని గవర్నరుగారి ఆద్రనులోవుంది. ఇది చూస్తే ఒకచేతితో ఇస్తూ ప్రజల వద్దనుంచి ఇంకొక చేతితో పనులు చేస్తున్నారని భయముగా వుంది.

ఇదే విధముగా ఇనాముల విషయము. కాంగ్రెసువారే ప్రామిసు చేసారు. లోగడ మద్రాసులో కనిపాణటు స్టేటులో ఒక బిల్లు తెచ్చుటకు ప్రయత్నంచేస్తే ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఎదిరినందునూ ఇనాము ప్రభుత్వం నిరమించుకోవలసి వచ్చింది. ఈవేళ మళ్ళీ చేస్తాము. ఇట్లున్నాము. ప్రభుత్వంకూడా చెప్పారు. కిస్తు విధక్షను తీసుకుని వచ్చుతున్నాడు.

2nd November 1954]

[Sri G. C. Kondayya]

యీ సందర్భంలో చెప్పవలసిన విషయం కొన్ని కౌశ్లలో అర్థం మక్తాక్రింద అర్థం రెంటుగానున్నది. ఇది నిజముగా ఇనాం గ్రామాలలో ఒక బ్రహ్మాండమైన తిరుగుబాటుకు కారణం అవుతోంది అని, దానిని అమలు చెయ్యవద్దని నేను చెబుతున్నాను.

బంజరు సత్యాగ్రహం, tappers సత్యాగ్రహం జరుగుతోంది వాటివెనుక ప్రజా బలం వుందా లేదా అనేది వేరేవిషయం. ప్రభుత్వం ఏమి చెబుతోంది అనే విషయంలో గవర్నరు స్పష్టంగా చెప్పలేదు. భవిష్యత్తులో తీసుకునే కార్యక్రమాలలో సందికొండపంటి major projects, పెద్ద, చిన్న ప్రాజెక్టులు కొన్ని వున్నాయి. వీటి విషయంలో ఆనేక రకాలైన అనుమానాలు, దృక్పథాలు వున్నాయి. రాయలసీమ, సర్కార్ల సంఘ రక్షణకాకుండా కమ్మ, రెడ్డి తత్వంతో కూడా యీ project విషయంలో support చేయడమా వద్దా అనేది ఆధారపడి వుందనే అభిప్రాయం ప్రజల్లో వున్నది. దీనికి సమాధానం చెప్పవలసి యుంది. కేవలం ఏమీలేదని చెప్పడంవల్ల కాదు. అల్లా ప్రజల్లో వున్న అనుమానాలను తీర్చలేము. వ్యవసాయకూలీల కనీస వేతనాలు నిర్ణయించాము అన్నారు. బంజరుల విషయం నిర్ణయించాము అన్నారు. గ్రామాలలో బంజరులను పంచి నపుడు ఎదుర్కోవలసిన సాధకభాదకాలను ప్రభుత్వం ఆలోచించినట్లు కనిపించదు. వ్యవసాయకూలీల కనీస వేతనాలు ఆచరణలో జరుగకపోవచ్చు. చట్టం ప్రకారం కూడా ఆనేకం జరుగకుండా పోతున్నాయి ఈ చట్టాన్ని అమలుజరపడానికి తీసుకోవలసిన చర్యలను గురించి స్పష్టంగా అర్థం చేసుకుని చేయవలసివుంటుంది. బంజరుల విషయంలో కేవలం అసాధనం భూములు మాత్రమే పట్టాలకు ఇస్తామ అన్నారు. సాగుకు లావాణి అయిన పోంబోకలు కూడా వున్నాయి. వీటన్నింటిని పట్టాలకు ఇవ్వడం విషయంలో ఒక comprehensive law తీసుకువచ్చి landless poor కు పంచడానికి ప్రభుత్వం ప్రాణకుంపే landless poor కు ఎక్కువ ఉపయోగం జరిగివుండేదని అభిప్రాయపడుతున్నాను. అటు వంటిది లేకపోవడం ఒక లోపంగా గుర్తిస్తున్నాను. కేవలం భూమిని ఇచ్చినంత మాత్రం చేతనే లాభంలేదు. మెట్టతాలూకాలున్నాయంటే ఆక్కడ అయిదు ఎకరాలు పంచినంత మాత్రం చేతనే ఏమిలాభంలేదు. దున్నడానికి దున్నుపోతులు కావాలి. వ్యవసాయపనిముట్లు వుండాలి. వాటిని ఇవ్వకుండా అయిదు ఎకరాల భూమి పంచినంత మాత్రాన ప్రచారానికే పనికివస్తుంది కాని ఆచరణలో ఏమీ ఉపయోగంవుండదు. ఇంకకాలం దార్ల విషయం తీసుకుంటే, నాకుముందు మాట్లాడినవారు చెప్పినట్లు, ప్రభుత్వం ఏదో చేస్తుందిని ఒక పెద్ద కల వరం మాత్రం లేవగలిగారు. ఈ విషయాన్ని పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నట్లు కనిపించదు. దీనికి సమాధానంగా Land Reforms Committee వేళామ అంటున్నారు. ఏమీలేకుండా వుండేదానికన్న ఒక కమిటీవేయడం మంచిదే అనుకోండి, అది ఎసంబ్లి తరపున వేసిన కమిటీకాబట్టి land వ్యవహారం తెలిసినవాళ్లు అందులో వుండవలసింది. కాని అందులో land వ్యవహారాలు తెలియనివాళ్లే ఎక్కువగా వుండడం కోరనీయం. ఇక్కడ ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం వహించేవారు ఆనేకమంది వున్నారు. టూత్ల ఎసంబ్లి విశ్వాసాన్ని పొందగలిగినవారిని ఇరుపక్షాలనుంచి తీసుకుని ఆ విధంగా Land Reforms Committeeని వేసివున్నట్లయితే నిజంగా ప్రజల confidence carry చేయడానికి ప్రభుత్వం చాలా జాగ్రత్త తీసుకున్నట్లు కనిపించేది. భూమికి సంబంధం లేనివాళ్లు కొంత మంది తీసి Land Reforms Committee అని వేయడం పెద్ద సంతృప్తినివ్వదు. ఈ దృక్పథం ఉంచుచున్న గవర్నరు గారి ప్రసంగం ఒక review, catalogue మాదిరిగా వున్న దే కాని వేరేమీ కార్యక్రమాలను గాని, సమస్యల పరిష్కారానికి గాని ప్రభుత్వం ఇస్తున్న సూచన

[Sri G. C. Kondayya]

[2nd November 1954]

అను తెలియజేయడంలేదు. అనేక ఆందోళనలు, ఉద్యమాలు జరిగి ప్రజలు జైల్లకు పోతున్న సందర్భంలో కొంతమందిని జైల్లకు పంపించటమే ప్రభుత్వ కర్తవ్యం కాదు. ఈ సమస్యల పరిష్కారానికి ప్రభుత్వం ఇచ్చే సమాధానం ఎమిటి? గవర్నరు ప్రసంగంలో ఏమీలేదు. ఈ దృక్పథంతో చూస్తే గవర్నరుగారి ప్రసంగం comprehensive గా లేదని ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలను ఒకటికూడా అభివృద్ధికరంగా చూపడానికి తోడ్పడదని అనుకుంటున్నాను.

Sri C. Ramalingaiah.—అధ్యక్షా! గవర్నరుగారి ప్రసంగంమీద మాట్లాడుతూ చాలామంది సభ్యులు డబ్బులేదు ఏమిచేస్తారు అని చెప్పారు. డబ్బుపెట్టి చేయాల్సినపనులనుకూడా ప్రభుత్వం చేయడంలేదన్నమాట. 1949 వ సంవత్సరంలో Estates Land Act చేశారు. ఇంతవరకు Estates Land Act ఏట్లా అమలు జరుగుతోంది అనేది విచారణ జరుగలేదు. దీనివిషయం అనేకసార్లు floor మీద తీసుకువచ్చాము. కాని అలాగించలేదు. ప్రభుత్వం ఏమిచేస్తోంది అంటే దానికి కావలసిన amendments తీసుకురావడం, ఇంకా చాలా లోటువున్నాయంటే లెక్కచేయకపోడం జరుగుతోంది. ఆఫీసుల కుపయోగపడే బిల్డింగులనుకూడా వశంచేసుకోలేదు. చట్టప్రకారం మనకు రావలసిన బిల్డింగులనుకూడా మనకుదక్కలేదు. ప్రభుత్వానికి ఈవిషయంలో ఏమీ కష్టమే తోచడంలేదు. కోటిరెడ్డిగారు సమాధానంచెబుతూ అడవులన్నీకూడా బయటకు ఇచ్చుకున్నారని చెప్పారు. కోటిరెడ్డిగారికి ఒక విషయం గుర్తుకు తెస్తున్నాను. ప్రకాశంగారి enquiry committee విచారణ చేసినప్పుడు ఈ forests గురించి కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరు తన రిపోర్టులో కటిమియెడుట సాక్ష్యం ఇవ్వడం జరిగింది. ఇట్లాంటి విషయంకూడా గోలచేసే వరకు ప్రభుత్వద్వారా రాలేదంటే అర్థంకావడంలేదు. ఇది దృష్టికెత్తినపుడుకూడా పోయాయిఅని ప్రభుత్వం బాధపడుతున్నారంటే ఏమీ కన్పించడంలేదు. 1949లో ఎట్టెట్ల తీసుకున్నారు. ఏదో ఒక ఆటంకంపెట్టి ఇప్పటివరకు విచారణలు జరక్కుండా ఆస్తులన్నీ ఆనుభవించడం జరుగుతోంది. ఇప్పుడు చల్లపల్లి జమిందారీలోచూస్తే finalise కాక పోయినా 9 లక్షల రూపాయల ఆస్తులు అమ్ముకోడం జరిగింది. అమ్ముతున్నా ప్రభుత్వం కల్లుమూనుకుని కూర్చున్నది. ఇలావుంటే ఎట్టెట్లలో వుండే బంజరులు పేదలకు ఇవ్వరా ఇవ్వరా అంటే, బ్రిట్యునలు విచారణ వూర్తీకాలేదు కాబట్టి పేదలకు బంజరులు ఇవ్వడంలేదని చెప్పారు. జమిందారులు అమ్ముకుంటుంటేమాత్రం చూస్తూఉండుతున్నారు. ఇప్పుడు 10, 15 శాతాలనుంచి ఒక సంఘటన జరుగుతోంది. లంకలలో సెక్స్ ను 12 క్రింద enquiry జరుగుతోంది. పేదలను కూలీలను పోగుచేసి మాకు రు 4000 లు ఇచ్చి మొత్తం తీసుకోండి అంటున్నారు. మాకు మాకులేదుకదా అంటే 5, 6 సంవత్సరాలు మేము ఆలస్యం చేయగలము, ఈ 5, 6 సంవత్సరాలు సాగుచేసుకుంటే ఈ డబ్బుమీకు వస్తుంది, ధూమలమీద ఎవరు కూర్చుంటే వారికే అవుతాయిఅని ప్రోత్సహిస్తున్నారు. డిస్ట్రిక్ట్ కలెక్టరుదగ్గరకు వై represent చేసినా అతడు మాట్లాడకుండా వున్నాడు. రు 4000 లు కావాలేదానికి జమిందారు నిదంగావున్నాడు; ఇప్పటికే రు 12000 లు కట్టించుకున్నాడు. ఇంకే జమిందారీ రద్దవట్టం ఎందుకు చేయబడింది; అదిసరిగ్గా అమలుజరుగుతోందా అనేది ప్రభుత్వం చూస్తుందాఅంటే ప్రభుత్వంచూడడంలేదు. పోతే బ్రిట్యునలు నిజాములో ప్రభుత్వఆస్తులు అని తెలిసినకూడా వున్నాయి. మే 28 వ బ్రిట్యునలు తీర్పులో ఇచ్చిన థంగరావురంట 100 ఎకరాలకు జమిందారుకు సంబంధంలేదని, ఇప్పటివరకు అదిజమిందారుకు లేదని అభిమానం రాలేదు. మే 28 వ అదిగి తేల్చి మొంటాకాసి రాలేదు.

2nd November 1954]

[Sri C Ramalingaiah]

ఏమిచేయము అని చెబుతున్నాడు. ప్రభుత్వయంత్రంకూడా జమీందారీయంత్రం అయి పోయింది. వచ్చిన ఆఫ్ఫలనుకూడా ప్రభుత్వం స్వాధీనంచేసుకోలేదంటే యేమి అర్థంచేసుకోవాలి. ఇదిఅంతా ఎందుకు జరుగుతోంది. విచారణ కాలంలోకూడా జమీందారులక్రింద ఆఫ్ఫలు వుండేట్లుగా Estates Land Act లో వుండడంవల్ల ఈ మధ్యకాలంలో గవర్నమెంటు అడగడానికి వీలులేకుండాపోయింది.

ఇప్పుడేమి జరిగిందంటే యీ విజయనగరం ట్రిబ్యూనల్ లో 2, 3 గ్రామాలవిషయం వ్యతిరేకంగా తీర్పు చెబితే ట్రిబ్యూనల్ మార్పుకుని చిత్తూరు ఏరియా కలుపుకొని వేరే ట్రిబ్యూనలు ఏర్పరచారు. 4 నెలలనుంచి లంకల విషయంలో యిదే జరుగుతున్నది. 4 వందల ఎకరాలు లంకలలో కూడా జమీందారు అనుభవిస్తూ రైతుల కిష్టంకూడా వుంటే చూస్తూ పూరుకున్నారు. ఈరకంగా జమీందారీ రద్దుచట్టం చేశామని ప్రజలకు చెప్పారు. ఇది జమీందారీ రద్దుచట్టం కాదు. వాళ్ల హక్కులను రక్షించే చట్టంగా కనబడుతున్నది. ఇప్పటికైనా యివన్నీ చూసి ఆసలు ఈ ప్రభుత్వం యీచట్టం ఆమలు జరుపుతున్నదాఅంటే, లేదు, ఎందుకంటే, యిది జమీందారుల ప్రభుత్వం కనుకనే అది అట్లా ఆలోచించకుండా వున్నదని చెబుతున్నాను. పోతే మరొక విషయం యేమిటంటే యిది ఎందుకని జమీందారుల ప్రభుత్వం, భూస్వాముల ప్రభుత్వం అనుకోవాలో చెబుతాను. కైకలూరు బంజర్ విషయమై నాకుముందు మాట్లాడిన మిత్రుడు చెప్పాడు. ఈ బంజర్ నీ కూడా పెద్ద పెద్ద భూస్వాములుగా వున్నటువంటి వాళ్లు యింజను పెట్టుకుని దోపిడి చేస్తున్నారు. దోపిడి చేస్తుంటే యింజనుదారుకి న్యాయంచేయడానికి అక్కడకు కోటిరెడ్డిగారు వచ్చారు. మేము రైతులను represent చేస్తూ నెమ్మదిగానే విషయాలు మనవిచేశాం. ఆయన నరసింహావతారం దాల్చి మాయుష్టం, మా భూముల్ని మా యిష్టంవచ్చిన వారికిస్తాం అంటే, వారేదో రైతులకు సాయంచేస్తారని పొరపాటు పడ్డాం, వారు ఇంజనుదార్లకు సహాయం చేయడానికి వచ్చారని అనుకున్నాం. ఎందుకంటే కరెక్టరు యివన్నీ విచారించి యింజను పెట్టుకుంటానన్న వాళ్లందరికి యివ్వాలని రాస్తే యంతవరకు పైనుంచి order క్రిందివరకు రాలేదన్నమాట. September లో వ్రాసిన దానికి అక్టోబరు ఘట్ట కాదుకదా యంతవరకు యేమీ రాలేదన్నమాట. పోతే బంజరు యిచ్చారన్నారు. బంజర్ ఫారాలు లేకపోతే అక్కడవున్న రైతు సంఘాలు ఆ ఫారాలు అచ్చునేయించి రైతులకు పంచిపెట్టింది. రైతులు పూర్తిచేయవలసినవి పూర్తిచేసిపంపారు. కాని అఫీసులలో వారు పూర్తిచేయవలసిన B ఫారాలు, లేనందువల్ల పని అగిపోయింది. కాని కాంగ్రెసు సంఘం ప్రారంభోత్సవం చేయడానికి ఎక్కడో 7, 8 ఫారాలు సంపాదించి వారి యిష్టంవచ్చిన వారికి యివ్వడానికి కృషిచేశారు గాని యీరోజువరకు కూడా ఫారాలు లేవన్నమాట. అఫీసర్లు అడిగితే మమ్మల్ని యేమిచేయమన్నారండీ ఫారాలు లేవు అంటారు. దీనినిబట్టి నిజంగా బంజరు యివ్వాలని ప్రభుత్వం కృషిచేస్తున్నదా అని అనుమానంపడాల్సిన అవసరం వున్నది. మరొక తుదామరణ చెబుతాను. ప్రభుత్వం యీ బంజర్ G. O. ను సవరణచేస్తూ ఒక ప్రకటన చేసినది. ఆ ప్రకటన ఎందుకు చేసింది? నిజంగా పేదలకు భూములు యివ్వడానికి చేసినదా అంటే కాదు. ఇదివరకు ఉన్న G. O. లో రాజీయ భాదీకులకు కిక్కులు జమీందారులన్న భూమి యివ్వకూడదని వుంటే, అట్లాంటి కిక్కులు జమీందారులు కూడా యివ్వవచ్చునని ప్రకటన చేశారు. దీనిని బట్టి చూస్తే 5, 10 ఎకరాల బంజరు భూములు కట్టబెట్టి ఒక సేవను తయారుచేసుకొన చూస్తున్నారన్నమాట. దీని తాలూ

[Sri C. Ramalingaiah]

[2nd November 1954]

కాలో బంజర్లు పొందినవారు యిద్దరు కాంగ్రెసు నాయకులు మాత్రమే. అందులో ఒకరు గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య, మరొక రొక పేరొందిన కాంగ్రెసు నాయకులు. అందు చేత యిది పేదల కుపయోగపడే ప్రభుత్వం కాదని తేలుతున్నది. ఎందుకంటే యిది చేయాలంటే డబ్బు ఖర్చు అవసరంలేదు. ఈ ప్రభుత్వం పేదవాళ్లకు ఏమీ చేయలేదని చెబుతున్నాను.

Sri D. Ramabrahmam — అధ్యక్షా! మనం యిప్పుడు మన రాష్ట్ర గవర్నరు గారి వుపన్యాసంపైన తీర్మాతని కాసనసభ్యుడు K. వరదాచారిగారు ప్రవేశ పెట్టినటువంటి అభినందన తీర్మానమును బలపరచుచున్నాను. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో మన గవర్నరు గారు ఇప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్నటువంటి, చేసినటువంటి పనుల జాబితా మన ముందర పెట్టారని చెప్పి అనేక సభ్యులు చెప్పారు. వాస్తవంగా మన ఆంధ్ర ప్రభుత్వం చేసినటువంటి పనుల జాబితా మన సభ్యులముందు పెట్టాల్సిన బాధ్యత గవర్నరుగారికి కూడా వున్నది. మన ప్రభుత్వం ఏసమస్యలను పూర్తిచేసినదని చెప్పి మీరు యోచించు కుంటే కృష్ణా రెగ్యులేటరు బ్రిడ్జి కనపడుతుంది. మనముందు బ్రిటిషువాళ్లు పడవుల్లో వున్న రోజుల్లో కూడా దానికి estimates తయారు కావడం, ఆలస్యం జరగడం మధ్యలో నిలిచిపోవడం జరుగుతూవచ్చింది. అయినా మన ఆంధ్ర ప్రభుత్వం వచ్చిన పెంటనే దానికై ప్రయత్నం చేశారు. అదే కాక ఆంధ్ర ప్రభుత్వంవారు వచ్చిన పెంటనే పైకోర్టు స్థాపించిన విషయం పెద్ద ఘనకార్యం. అదే విధంగా విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా విషయంలో ఇంతవరకు మన ప్రభుత్వం చేసినటువంటి ప్రయత్నాలు చూచికూడా దోమీ చేయలేదని చెప్పడం ప్రభుత్వం ఆంధ్రదేశానికి ఈ వన్మాత్రమైనా వుపకారం చేయలేదని కాసనసభలో కూర్చునిచెప్పడం ఆంధ్రదేశానికి, ఆంధ్రజాతికి కూడా అగౌరవమైన మాటని ప్రభుత్వ సభ్యులకే కాకుండా ప్రతిపక్ష సభ్యులకు కూడా సూచిస్తున్నాను. తరువాత, బంజరు భూములను పంచే విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమిచేసినది అని అడుగుతున్నారు. ఎందుకంటే ప్రతి జిల్లాలోను అనేక పార్టీలు - ఆంధ్రదేశంలో అనేక డిక్యుమాలిన పార్టీలు వున్నాయి. వారు ప్రజల్లో తమ బలం చేకూర్చుకోడానికి తమ పలుకుబడిని... ..

Sri C. V. K. Rao:—On a point of order, Sir, ప్రతి సెషనుముందు panel of Chairmen ఏర్పరచడం జరుగుతుంది. ఇప్పుడు రెండవ సెషను ప్రారంభం అయినది. Panel of Chairmen నిర్ణయించారా? నిర్ణయించలేదని నాకు జ్ఞాపకం.

'If no such person is present, the Assembly may, if there is a quorum, by motion elect one of its members present to preside and act as Chairman'

'At the commencement of every session the Speaker shall nominate from amongst the members of the Assembly a panel of not more than four Chairmen, any one of whom may preside over the Assembly in the absence of the Speaker and Deputy Speaker when so requested by the Speaker or, in his absence by the Deputy Speaker.' అని Rules లో ఉంది.

2nd November 1954]

[Sri C. V. K. Rao]

ప్రతి Session ముందు Speaker ఒక panel of Chairmen ను nominate చేయవలసి వున్నది.

The Hon. Sri T. Viswanatham—కొత్త panel nominate చేసేవరకు పాత panel వుంటుంది.

Sri K. Krishna Rao—Prorogation లో అన్నీ ఎగిరిపోతాయండి.

Chairman (Sri G. Nagabhushanam)—The hon. Member will please take his seat because I want to answer the point.

Sri K. Krishna Rao—I am questioning your sitting there and that is the whole trouble. Whether you can sit there or whether we can elect a member to sit there, is the point now. I am just answering the point raised by the Hon. Finance Minister. In the case of prorogation, the rule is clear 'at the commencement of every session, . . . . .'. That is why I have said it.

(At this stage Mr. Speaker resumed the Chair)

Mr. Speaker—I am aware of it. I knowingly asked Sri G. Nagabhushanam to preside because till a new panel is prepared, the previous panel continues.

Sri K. Varadachari.—Calling of any member to occupy the Chair in your absence, Sir, is tantamount to nomination of one Member out of 3 persons.

Sri K. Krishna Rao—The hon. Member Sri K. Varadachari was not here when I rose. After prorogation, the old panel goes because the rule says: 'at the commencement of every session, the Speaker shall nominate . . . . .'. Therefore it does not give room for the old panel to continue. Our friend Sri G. Nagabhushanam is of the old panel.

Sri G. Nagabhushanam—(Interruption) As a Member I am speaking and I have got every right to speak. Mr. Speaker, it is not dictatorship, it is democracy we are enjoying in this country. I am asked by the Hon. Speaker and therefore I went there. My friend put the question whether the old panel will continue. Till a new panel is elected, the old panel continues and therefore the Speaker has asked me to sit there.

Sri D. Ramabrahmam:—అధ్యక్షా! మన భారత దేశములో, ఏ రాష్ట్రమునైనా ముఖ్యమంత్రి గొప్ప కార్యాన్ని చేసిన అంధ ప్రభుత్వం చేసింది. పది రూపాయలకు కొత్త చెల్లింపటమంటే వారికి కొత్త చెల్లింపవక్కరలేదనే ఒక నిర్ణయం చేసింది. కాని ఎక్కువ మందికి, ఇది ధనహీనతగా లేదని వాదించి

[Sri D. Ramabrahmam]

[2nd November 1954]

సభ్యులు చెప్పారు. రాయలసీమలో పది రూపాయలు, అంతకులోపుగా శిస్తు చెల్లించే రైతులు ప్రతి గ్రామంలోను 60% కంటే ఎక్కువ వుంటున్నారు వారందరికూడా దీనివల్ల లాభముంటుంది. స్కూలు జిల్లాలలోకూడా మెట్టప్రాంతాలలో చాలామంది రైతులకు ఇది లాభదాయకంగా వుంటుంది. ఇది డెబ్బలోఉండే వారికి వర్తించకపోవచ్చు. అయినాకూడ మొత్తంమీద పదిరూపాయల లోపుగా చెల్లించేటటువంటి చాలామంది వేద రైతులకు ఉపయోగపడే యీ చట్టాన్నికూడ ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఆక్షేపించడం చాలా పొరబాటు. అంతేగాక దీన్ని ఒకచేతితోపెట్టి, మరొక చేతి నుంచి పన్నుల ద్వారా గుంజుకొంటున్నారని చెబుతున్నారు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఉన్నవారి దగ్గరనుంచి పనులుచేసి లేని వేద ప్రజానీకానికి ఇస్తున్నది. 150 రూపాయలు పన్ను చెల్లించేటటువంటి రైతాంగం దగ్గరనుంచి పన్నులు తీసుకొని దాన్ని బీద రైతులకు పంచిపెట్టడంలో తప్పులేదు. ఈ పద్ధతిని నాగిరెడ్డిగారుకూడ ఒప్పుకుంటామని అన్నారు. కనుక దీనికికూడ పెద్ద opposition ఏమీ ఉండవసరం లేదనుకుంటాను. అయినాకూడ, మన ప్రభుత్వం చేసినటువంటి ప్రతి కాసనానికి బయట సత్యాగ్రహాలు చేస్తున్నారు. మద్యపాన నిషేధం గురించి కాంతప్పగారు చెప్పారు. దానివల్ల కొంతమందికి వృత్తిపోయిందంటే, అటువంటివారు వేరే వృత్తులలో ప్రవేశించవచ్చు. మద్యపాన నిషేధం సరిగా అమలు జరిగితేదని, కల్లుగీతవాళ్లకు పనిపోయిందని, కనుక యీ చట్టాన్ని రద్దుపరచి, వారికి వృత్తికల్పించాలని అవడం చాలా విషాదకరమైన నూతన. ఇప్పుడు మన దేశంలో అనేకమందివృత్తులు లేకుండా వుంటున్నవారు, ఏదో చేతిపనులు చేసుకొనిో, లేదా వ్యవసాయం చేసుకొనిో యీ విధంగా జీవించే ప్రజలు చాలామంది ఉన్నారు. ఆ విధం గానే యీకల్లుగీతవారుకూడ మరొకవృత్తిని తీసుకొని జీవించవచ్చు. అట్లుగాకుండా వారికి ఆదేపని కల్పించాలని తెప్పి మద్యపానంనుండి వచ్చేదబ్బుతో, మనము పెద్దపెద్ద భవనాలను నిర్మించుకోవాలని, ప్రాజెక్టులు కట్టుకోవాలని, తారురోడ్లు, సి మెంటు రోడ్లు వేసుకొని మనం హాయిగా ఉండామనితెప్పి మద్యపానముతో బీదల జీవితాలను నాశనం చేయడం ధర్మమా అని అంటున్నాను. అటువంటి విధానం చాలా పొరబాటుగా ఉంటుంది. కాబట్టి, మద్యపాన నిషేధ చట్టాన్ని రద్దుచేయవలసిందని సత్యాగ్రహాలు చేయడం, కాసనాన్ని ధిక్కరించడం, ఎంతమట్టుకు సముచితమైనదో ఒకసారి యోచించ వలసిందని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు రాజకీయ బాధితులకు భూము లివ్వకూడదని అని అంటున్నారు. అక్కడ ఉన్న భూములను, కివాయిజను భూములను సాగుచేస్తున్నటు వంటి వారిని తొలగించి అది రాజకీయ బాధితులకు పంచిపెడుతున్నారని చెప్పారు. ఆంధ్ర ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత అటువంటి వాటికి అవకాశము ఇవ్వకుండా, ఎక్కడైతే బీడు భూములు, ఉన్నయో, బంజరు భూములున్నాయో, వాటిని మాత్రము వారికి పంచి పెట్టాలని చెప్పారు. ఇదివరకు వున్న ప్రభుత్వము ఆ విధంగాచేసి యుండవచ్చునేమోకాని ఆంధ్ర ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత అటువంటి బీడుభూములు ప్రతి రాజకీయబాధితు నికి ఇవ్వాలని చెప్పారు. రాజకీయ బాధితులకు భూములివ్వున్నారంటే, దేశ స్వాతంత్ర్యం కొరత ఎంతో పాటువడి, దేశసేవ చేసినటువంటి వాళ్లకు ఒక గౌరవ చిహ్నంగా భూములిచ్చారంటే అందులో తప్పునులేదు. కాని గతలేనివారని గాని, బీదవారనిగాని వారివ్వడంలేదు. గతలేనివాళ్ళే, బీదవారికీకూడ ఇవ్వానే ఉంటారు. తరువాత కాంగ్రెస్ వారికి రాజకీయ బాధితులకు మాత్రమే ఇచ్చారని అన్నారు. అది తప్పు. దేశంలో ప్రతి పాక్షిక



2nd November 1954]

[Sri D Ramabrahmam]

చెందిన రాజకీయ బాధితునికీకూడ భూములు పంచిపెట్టారు. కమ్యూనిస్టులను, సోషలిస్టులనుకూడ పంచిపెట్టారు.

“లేదు, లేదు”

లేదు అంటారా, చెప్పతాను.

Sri T Nagi Reddi —I have to rise again

Mr Speaker —కొంచెం ఉండండి, ఏమి చెప్తున్నారో చూస్తాము.

Sri D. Ramabrahmam.—బాపట్ల తాలూకాలో కంకిపాడు గ్రామంలో యార్లగడ్డ అంకన్న అనే అతను కమ్యూనిస్టుపార్టీకి చెందినవారు. అతనుకూడ భూములు తీసుకొన్నారు. సోషలిస్టుపార్టీ వారుకూడ తీసుకొన్నారు.

Sri K. Vekaiiah —బాపట్ల తాలూకాలో కంకిపాడు అనే గ్రామంలేదు. కాని ఆ యార్లగడ్డ అంకన్నను నేను ఎరుగుదును. అతను కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యుడు మాత్రం కాదు. ఆయన సానుభూతిపరుడు. కమ్యూనిస్టుపార్టీవైపున రాజకీయ బాధితులకు భూములివ్వడం న్యాయం కాదు అని చెప్పేటటువంటి వాళ్ళలో ఒకడు. ఆయనకు భూములు తీసుకోవాలనే పట్టుదలలేదు. వారు ఎప్పుడో కాంగ్రెసులో ఉండగానే మా సానుభూతిలేని సమయంలో దరఖాస్తు పెట్టారు. ఆయన అప్పుడు దరఖాస్తు పెట్టిందితప్ప మళ్ళీ పెట్టిందిలేదు. అతనికి భూమి ఇవ్వనూలేదు.

Sri P. Kotiah.—అతడు సానుభూతిపరుడు అని అంటున్నారు. కంకిపాడు అని ఆయన బహుశా పొరబాటుగా చెప్పి ఉంటారు. కొంపేరు రైతుల సంఘానికి ఆయన మహాధ్యక్షుడు, ఆయనకూడ రాజకీయ బాధితుడుగా 5 ఎకరాలు వుమ్మకొన్నాడు.

Sri K. Venkiah.—ఆయనది తప్పుడు information. అతను సానుభూతిపరుడు అని చెప్పాను. ఆయన అధ్యక్షుడే. కాని ఆయన దరఖాస్తు పెట్టింది కాంగ్రెసులో ఉన్న సమయంలో. ఇంకా ఆయనకు ఇవ్వలేదు.

Sri D. Ramabrahmam.—అధ్యక్షా! మొట్టమొదట, ప్రతి ఒక్కరుకూడ కాంగ్రెసు పార్టీలో సభ్యులుగా ఉన్నటువంటివారే. తరువాత కాంగ్రెసు పార్టీలో వారికి అభిరుచి లేకనో, నాయకత్వము దొరకకపోవడం చేతనో, ఇతర పార్టీలకు వెళ్లడం జరిగింది. ఇతర పార్టీలవారు, సోషలిస్టుపార్టీ వారుకూడ, మా జిల్లాలో భూములు తీసుకున్నవారున్నారు. ఫలానా పార్టీకి చెందినవారికే ఇవ్వాలి, ఇతర పార్టీల వారికి ఇవ్వకూడదు అనే నిషేధం చేసినట్లులేదు. ఇష్టంవచ్చినవారు తీసుకొన్నారు, ఇష్టం లేనివాళ్లు తీసుకోలేదు. ఇష్టంలేకుండా భూములు తీసుకోనటువంటివారు కాంగ్రెసు పార్టీలోకూడ ఉన్నారని మనవి చేస్తున్నాను.

మనకు సరిహద్దులలోనున్న రాష్ట్రాలలో కొన్ని తెలుగు ప్రాంతాలున్నాయని మనకందరకు తెలిసిన విషయమే. ఆయా ప్రాంతాలలో మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో చేరాల్సిన భూమినికూడా ఉన్నటువంటి తెలుగుప్రజలకు ఆయా రాష్ట్రములవారు చాలా కష్టపడ్డారు కదా అని మనకు తెలుసు. మన గవర్నర్ గారి ఉపన్యాసంలో ఈ విషయం లేకపో

[Sri D. Ramabrahmam]

[2nd November 1954]

యినప్పటికీ ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమై కట్టుదిట్టములను చేయవలసినదని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

Sri G. Satayanaraya — అధ్యక్షా! శ్రీ గవర్నరుగారు ఇచ్చినటువంటి ఉపన్యాసం మొత్తంమీద అందులో రెండుభాగాలనుచూస్తే వింతగాల్పిస్తుంది. ఒకటి రాష్ట్రంమొత్తంమీద police లకు ప్రజలకు మధ్యచాలా సన్నిహితత్వం, సంబంధం ఏర్పడింది అని.

ప్రజాస్వామిక నూత్రాలను ఆచరణలో పెట్టడంలో చాలాముందుకు పోతున్నామని చెప్పి, “ఇంకాకష్టపడి ప్రజాస్వామ్యాన్ని అభివృద్ధిచేయాలి” అనే భాగాలనుచూస్తే చాలా ఆశ్చర్యమేస్తోంది. వీటినిగురించి, ఉదాహరణకు సారావిధానంగురించి మిత్రులందరూ మాట్లాడారు. మా అందరికీ చెద్ద, గురువుగారైనటువంటి, తాతగారైనటువంటి వరదాచార్యులుగారు మాట్లాడుతూ దేశంలో ఆరాచకం పెరిగిపోయిందని, కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఉండడానికి వీలులేదని, దీనిని అణచివేయాలని, ప్రజాస్వామికాన్ని అమలుపెట్టాలని వారు యిచ్చినటువంటి అభినందన తీర్మాన బ్రాంఛోపన్యాసంలో అన్నారు. అలాగే నిన్ను, ఈ వేళ మాట్లాడినవారిని ఎవర్ని చూసినప్పటికీకూడ, అదేదో రకంలో మాట్లాడారు. ఇప్పుడిప్పుడే మిత్రులు నాగభూషణంగారు కూడా, “ఇక్కడ dictatorship లేదు” అని అన్నారు. Dictatorship ఉన్నదని ఎవరూ అనడంలేదు. నిజమైన ప్రజాస్వామికాన్ని వారే అనుసరిస్తున్నారన్నారు. రాజ్యాంగచట్టానికి, అందరూ కూడా పూజిస్తున్నటువంటి రాజ్యాంగచట్టానికి లోబడి పనిచేస్తున్నటువంటి కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఎప్పుడూకూడా స్వాయచ్ఛట్టానికి అనుకూలంగా ప్రజాస్వామిక సిద్ధాంతాన్ని అనుసరించే పనిచేయాలనే దృష్టితోనే పనిచేస్తున్నది. ముందుకు వెడుతున్నది. కాని ఈముందుకు వెడుతున్నటువంటి సమయంలో dictatorship ను తీసుకువచ్చి కూడా కేవలం నిరంకుశవిధానాన్ని అమలుపరుస్తున్నదివారే. నాగభూషణంగారు మాట్లాడుతూ రాత్రులు రాత్రులుగా సంచారంచేస్తున్నారు కమ్యూనిస్టులు అన్నారు. నాగభూషణంగారు మాట్లాడినపుడు, ఏమిటి! రాత్రులు వేదాలు వల్లిస్తున్నాయా అనిచెప్పి మాకు ఆశ్చర్యం కలిగినది. గుంటూరుజిల్లా, కృష్ణాజిల్లా, ఇటు పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలలో జరుగుతున్నటువంటి ఘటనలను తీసుకుచూస్తే రాష్ట్రం మొత్తంమీద ప్రజాస్వామికం ఏ విధంగా ఆచరణలో సాగుతున్నదో బోధపడుతుంది. అందులోనూ ఇవట సాగుతున్న ప్రజాస్వామ్యం ఎంతవక్రంగాఉన్నదో చెప్పాలంటే కాస్తవివరంగా చెప్పవలసి యుంటుంది. 140 మంది ఉన్నటువంటి శాసనసభలో అందరూ అంగీకరించి పాస్ చేసినటువంటి నిర్ణయాలను ఛిక్కరిస్తున్నామని అని చెప్పడంలో ప్రజాస్వామ్యం ఎక్కడ ఉన్నది? అలాంటి ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఏలా చూడవలసివస్తుంది? గవర్నర్ గారు యిచ్చినటువంటి ఉపన్యాసంలో మాకు కనపడడంలేదు. నిర్బంధ విధానం వాటి తీవ్రంగా సాగుతోంది. అందులోనూ ఈ వాడు ముఖ్యంగా, అధికారంలో ఉన్న పార్టీ, కాంగ్రెసుపార్టీ ఒక్కొక్క జిల్లాలోనూ, ఈ కమ్యూనిస్టులు ఇంక ఓర్పుతోనూ ఇంక శాంతిగానూ ప్రజాస్వామిక సిద్ధాంతాన్ని అనుసరించే వాళ్ళుగా, ప్రవర్తిస్తున్నారు ఏమిటి! అనే ముగింపుతో (శ్రీ

2nd November 1954]

[Sri G Sathyanarayana]

కజ్జాపెట్టుకొని దేశంలో అరాచకాన్ని రెచ్చకొడుతున్నారని చెప్పడానికి నేనెంతమాత్రం కూడా వెనుదీయను. బంజరుల సత్యాగ్రహం చేస్తున్నారు అంటే భూములు అక్కర్లేని వారంతా సత్యాగ్రహంచేసి జైళ్ళకు వెడుతున్నారని మన చేతనే నానాభావం గారైన ప్రగడ కోటయ్యగారు, మనకు చెప్పారు. అలానే ఈనాడు వృత్తిపొగొట్టు కున్నటువంటి గీత కార్మికులు సత్యాగ్రహంచేసి జైళ్ళకు వెరున్నారు. సరే వాళ్లు క్షమాపణయిచ్చి బైటకి వచ్చేస్తున్నారన్నారు. వాళ్లను జైలులో పెట్టి నొక్కారు. క్షమాపణ యిచ్చేవరకూ వాళ్లను నానాహింసాపెట్టారు. ఈ ప్రజాస్వామిక విధానాన్ని చూస్తే వెనకటిచరిత్ర జ్ఞాపకంవస్తోంది. 1930 వ సంవత్సరంలో మేం చదువుకొనేరోజుల్లో గాంధీగారు ఉద్యమం మొదలుపెట్టారు. అప్పుడు ఉప్పుసత్యాగ్రహం ప్రారంభమైంది. చదువుమానేసి ఆ గాంధీగారి ఉద్యమంలోచేరి చట్టాన్ని ఢిక్కరించి సత్యాగ్రహాన్ని అవలంబించినపుడు యిళ్లదగ్గర మాతల్లిదండ్రులు, మాచేత ఎలాగైనా క్షమాపణయిప్పించి బైటికి రప్పించాలనిచెప్పి, సత్యాగ్రహంచేసి అక్కడ చట్టాన్ని ఢిక్కరిస్తే అరెస్టుచేయవద్దని పోలీసులకుచెప్పి అరెస్టుచేయకుండా చూచేవారు. అసలు అరెస్టుకాకపోతే ఉల్లోసుంచి ఊళ్లకు, జిల్లానుంచి జిల్లాకు వెళ్లి చివరకు నెల్లూరు జిల్లాలో అరెస్టుచేయబడ్డాం. అరెస్టుఅయినతరువాతకూడా క్షమాపణనిప్పించి బైటకు రప్పించాలని ప్రయత్నంచేసేవారు. ఈవిధంగా బ్రిటీష్ సామ్రాజ్యశక్తి ప్రభుత్వ రోజుల్లో, ఆ బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం సాగించిన పద్ధతినే సరిగా అనుసరిస్తూ ఈ రోజున కలుగగీత కార్మికులపద్దతుంచి క్షమాపణలు యిప్పించుకొని బైటికితీసుకొని రావడానికి ప్రయత్నించింది. ఇది ఏలాంటి ప్రజాస్వామికమో బోధపడ్డంలేదు.

అలాగ ఇంక పోలీస్ నిర్బంధవిధానం దానిగురించికూడా చెప్తాను. క్రిందటి వార్తలసమావేశం వూర్తిఅయి, తిరిగి యింటికి వచ్చామోరేవో, శ్రీపర్రులో, కొల్లేటి లంకలో police హాల్స్ camp లువేసి ఒకఆతనిని అరెస్టు చేశారు. సన్న పెంకట్రాపు అనేటటువంటి జిల్లా రైతు సంఘకార్యదర్శిని అరెస్టుచేసి అక్కడ పెట్టారు. ఎవరిమీదా అతడు దౌర్జన్యం చేయలేదు. అతడు తోవమ్మట పోతుంటే పిలచి, నిన్ను అరెస్టుచేశామనిచెప్పి అక్కడకూర్చోపెట్టారు. అర్ధరాత్రి ఆతనిని నడిపించి తీసుకొనివస్తూండగా పాముకరచింది. Treatment కి పంపలేదు. తెల్లవారేసరికి, పోలీస్ లారీవచ్చేవరకు అలాగే అట్టేపెట్టారు. తరువాత Police Sub-Inspector లానిలో తీసుకుపోయి కొంతకాలంవుంచిన తరువాత హాస్పిటలుకు తీసుకువెళ్లారు. అలావారు హాస్పిటల్లో పెట్టేంతవరకూ దిక్కులేకపోయింది. ఈ నాటివరకూ ఇంకా పుండుమాన లేదు. అరెస్టుచేయడానికి కారణం ఏమిటి? అరెస్టు చేసినట్లు, Police Superintendentకు కాని, లేక Police Station కు కాని report ఇచ్చారా అంటే పోలీస్ వాళ్లు ఎన్నడూ యివ్వలేదు. ఇలా అరెస్టు చేశాం; ఇతనికి పాముకరచింది ఏమి చేయమంటారు? అని. అరెస్టు ఇచ్చారు. ఒక భూస్వామిపద్దకువెళ్లి అతనిచేత, అతడు మా భూమిలో అక్రమంగా ప్రవేశించాడు అని D. S. P. కి phone చేయించారు. అంటే జిల్లాలో పరిపాలన చేసే ప్రభుత్వానికి ప్రాతినిధ్యం వహించే Police Superintendentగారా లేకపోతే అంటే అంటే అంటే భూస్వాములూ? అని. అడుగుతున్నాడు. ఈ భూస్వాములు

[Sri G Sathyanarayana]

[2nd November 1954]

కాంగ్రెస్ యొక్క మద్దతు తీసుకొని పరిపాలనలో జోక్యం కల్పించుకొని వాళ్ల యిష్టం వచ్చినట్లు పరిపాలనను సాగిస్తున్నారు. ఇలాగే జిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీ అధ్యక్షుడు పరిపాలనావిధానంలో జోక్యం కల్పించుకొంటున్నార. భూస్వాములు పరిపాలనా వ్యవహారాల్లో జోక్యం కల్పించుకొంటున్నారు. జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు అవసరం వచ్చినపుడు పై ఆఫీసర్లకు D O లు వ్రాసి జోక్యం కల్పించుకుంటున్నాడు. ప్రతిచిన్న విషయానికి జోక్యం కల్పించుకుంటున్నాడంటే అర్థం ఏమిటి? పాలగూడెం గ్రామంలో కురోజున కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులుగా చేరలేదని చెప్పి 13 కుటుంబాలను ఇళ్లలోంచి వెళ్లకొట్టి నానాహింసలపాలూ పెడుతుంటే, ఆ విషయాన్ని September 23 వ తేదీన Police Superintendent కి తెలియజేస్తే ఇంతవరకు action ఏమీ తీసుకోలేదు.

చివరకు ఇళ్లలో ప్రవేశించి ఇళ్లలోవున్న సామాను ఎత్తుకుపోయారు., కుండలు పగలగొట్టారు, మంచాలు విరగగొట్టారు, చివరకు ఆడవాళ్ల జుట్టుపట్టుకొని వీధుల్లోకిలాగి కొట్టారక్కడ. D S. P ని తీసుకుపోయి 'నేను అంతా చూపించాను' Action ఏమైనా తీసుకున్నారా? లేదు. కారణం ఏమిటి? వెనకాల జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు ఉన్నారు. ఏమిటి ఈ ప్రజాస్వామిక పరిపాలన అని ఆలోచించారా తాళగారు. (Interruption) మీకు ఇలాంటివి బోధపడ్డారేదు, ఇలాంటివి మీరు చూడరు, చూడ్డానికి నిరాకరిస్తారు. ఇలాంటి విషయంలో ఖనీసం పరిపాలన సక్రమంగా జరిపించడానికి పూనుకోవడానికి ఏమిచేయాలి? జూన్ 5 వ తేదీన సంచీవరెడ్డిగారికి ఉత్తరం వ్రాశాను. సామాజికరచన విషయం, మొత్తం చరిత్రంతా నేను విచారణచేస్తున్నాను, కావలసిన భోగట్టా అంతా తెప్పించుకొంటాను, అనిచెప్పి జూన్ 7 వ తారీఖున చెప్పారు. కాని ఇంతవరకు ఏమీ జరిగిందో తెలియదు. కాని, వెంకటేశ్వరావుపైన కేసులు పెట్టి నడుపుతున్నారు. ఇలాగే మరోవిషయం కోటిరెడ్డిగారుకూడా చూచారు. వారు కొల్లేరులంకలు చూడ్డానికి వచ్చినప్పుడు, జిల్లా కాంగ్రెస్ వారే ఒక ప్రక్కనుంచి వచ్చి ఒక ఇంత పాడుగాటి account పుస్తకం తీసుకువచ్చి పెట్టారు. ఆ account పుస్తకంలో ఉన్నది ఏమిటి? కోటయ్యగారు ఏదో నరసాయపాలెంలో ప్రజాకోర్టు పెట్టి కమ్యూనిస్టులు పరిపాలన సాగిస్తున్నదని అన్నారు. కాని కాంగ్రెసుకు మద్దతుగా ఉండే భూస్వామి గారపాటి చినకనకయ్య అక్కడ పరిపాలన సాగిస్తోంటే ఏమిచేసింది ఈ ప్రభుత్వం? జిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీ petitions పెట్టింది అతనిపైన. కాని, అంతకు పైన ఉండే కాంగ్రెస్ కమిటీవారు కనకయ్యతో అండ, ఎక్కడ మీ నీతి అని అడుగు తున్నాను? అందులోవున్నది ఏమిటి? అక్కడ ఉండే ప్రజలు manintain చేస్తున్నారు. కాంగ్రెస్ అధీనుకుపెళ్లి మాట్లాడారని వాళ్లకష్టాలు కాంగ్రెస్ అధీనులూ చెప్పుకున్నారని, లిపోర్టు పంపిస్తున్నారని ఆ వూళ్లో కోర్టుపెట్టి, ఒక్కొక్క మనిషికీ రెండువందల రూపాయల దగ్గరనుంచి ఆరువందల రూపాయలవరకు జాల్మానా పోలీసులతో ఏకపక్ష ప్రకారం చేశారో దీన్ని ఏమైనా విచారణ చేశారా ప్రభుత్వం? కాని అది manintain క్రింద పరిపాలన సహజమైతే ఇచ్చిన రోఖు రెండువందల రూపాయల వరకు కోటిరెడ్డిగారి మాటలను అనుసరించి వారు లంకలు చూడ్డానికి వచ్చినప్పుడు

2nd November 1954]

[Sri G Sathyanarayana]

చూపించారు. నేనూ ఉన్నాను. వారికి explain చేసి అంతా చూపించాను. ఏమిటి ఇలా ఉండేమిటిదంతా, పైకి report వ్రాయలేదేమి అంటే మీరుకూడా చూడండి అని చెప్పారు. కాంగ్రెస్ వారు అంతా! చివరకు అదే విషయాన్ని మంత్రులవరకు తెలిపినా ఏమీ కదలలేదు అదే విషయాన్ని ఎడో corruption Department ఒకటి ఉంది, దానిపైన విచారణ చేస్తుందని మళ్ళీ పాత records తిరగవేసి వాళ్ళకు పంపిస్తే వాళ్ళు ముందు ఆ సబ్ ఇన్ స్పెక్టరును మరో చోటికి transfer చేశారు. ఏడో enquire చేస్తాం అని చెప్పి ఏమిటి enquire చేసింది? ఇలాంటి విషయాల్లో ప్రభుత్వం ఎమైనా చేస్తోందా అంటే భూస్వాముల పక్షంవహించి, ఇవతల వాళ్ళను అరెస్టు చేయడానికి పూనుకుంటోంది కమ్యూనిస్టు పార్టీ వాళ్ళు ఏదైనా చిన్న విషయం చేస్తే వెంటనే జైల్లో పెట్టే ప్రభుత్వం, ఈనాడు ఏమి చేస్తోంది. Anti-social elements ఎవరు? కమ్యూనిస్టు పార్టీ వారు కారు అటువంటి వాళ్ళు. అలాంటి వాళ్ళను ఎందుకు శిక్షించడంలేదని అడుగుతున్నాను. ఎక్కడ ఉంది ప్రజాస్వామికం అని ఆలోచించమని చెబుతున్నాను. గవర్నరు ఉపస్వాసంలా ఇలాంటి వాటిమీద ఎక్కువ శ్రద్ధవహించనందుకు నేను చాలా విచారితూ కలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri T. Mallayya — అధ్యక్షా! గవర్నరుగారి ప్రసంగంమీద అన్ని పక్షాల వారు తమకు తెలిసినంతగా ఇంతవరకు మాట్లాడడంజరిగింది. అయితే నాకు మాత్రం ఈ ప్రసంగంలో 3, 4 అంశాలు చాలా ముఖ్యమైనవి కనిపిస్తున్నాయి. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో 11 వ పేజీలో కుప్పస్వామి కమిటీ రిపోర్టు గురించి ప్రస్తావించడం జరిగింది అయితే దానిమీద గవర్నరుమేంట్లు ఏమి చర్య తీసుకొనేది ఇందులో బాగా వివరంగా చెప్పలేదు. బహుశః ఈ ఎలిమెంటరీ స్కూల్ టీచర్స్ సమస్య దీన్ని బట్టి చూస్తే పరిష్కారం అవుతుందా లేదా అనే అనుమానం కలుగుతోంది. వేల సంఖ్యలో ఉన్న ఈ elementary school teachers సమస్య, తత్ సంబంధమైన కుప్పస్వామి కమిటీ రిపోర్టు, దీనిమీద గవర్నరుమెంట్ ఏవిధమైన చర్య ఇప్పట్లో తీసుకుంటుందా లేదా అనే విషయం బైటికిరాలేదు. బహుశః ఇది గవర్నరుమెంట్ యొక్క consideration లో ఇంకా ఉండేమో అని నేను అనుమాన పడుతున్నాను. కుప్పస్వామి కమిటీ రిపోర్టు అనుబంధం పెడితే “Recurring cost to Government would be of the order of 3 crores and the non-recurring cost about 4 crores on the basis of existing numbers”. అన్నారు. గవర్నరుమెంట్ కు అర్థిక స్తోమకు లేనప్పుడు ఈ కమిటీ రిపోర్టు అనుబంధం పెట్టడం ఎలాగ అని అనుమానిస్తుండేమో అని వోస్తోంది. అయితే కృష్ణమూర్తి గారు చెప్పినట్లు ఈ కమిటీ రిపోర్టులో ఉన్నటువంటి కొన్ని అంశాలనైనా ఇప్పుడు ఏదో ఒక రూపంలో అనుబంధం పెడితే ఈ elementary school teachers యొక్క పరిస్థితి కొంతమట్టుకు బాగుపడుతుందని నా అభిప్రాయం. ఏమంటే ఎంతోమంది ప్రాథమిక ఉపాధ్యాయులు అనేక సంవత్సరాలుగా అనుభవిస్తున్న కష్టాలు అలాగే కాబోవాకు పెరిగిపోతుండగా ఇంకావారు రెచ్చిపోయి ఈ ప్రభుత్వం తమకు కష్టాలనుంచి రక్షించలేదని అనుమానపడిపోతారేమో అనే భయంగా ఉంది. గవర్నరుమెంట్ కు నిజంగా దీని మీద ఒక policy, ఒక తీర్మానం అంటూ ఉంటే ప్రస్తుతము ఉన్నటువంటి వారి లేకా అలాంటి వారిని దిక్కుపకావడానికి చేర్చి ఒక declaration చేస్తే నిజంగా వారికి

[Sri T. Mallayya]

[2nd November 1954]

ఉన్న బాధ, వారికి ఉన్న అనుమానం తొలగిపోతుందని చెప్పతున్నాను. ఈ సందర్భంలో 10 రూపాయలకు లాభం ఉన్న కట్టే వాళ్ళు ఉన్న కట్టక్కరలేకుండా చేయడం జరిగింది. కాబట్టి దీనివల్ల ఆర్థికంగా ఒక కోటి రూపాయలు లాభం వస్తుందని, ఈ elementary school teachers జీతాలు పెంచుతే అదనంగా 40 లక్షలు ఎక్కువ అవుతుందని, దానికి, దీనికి ముడిపెడితే మాత్రం ఇది అంత సమంజసంగా ఉండదని చెబుతున్నాను. కుప్పస్వామి కమిటీ రిపోర్టుగురించి ప్రస్తావించారు కాబట్టి గవర్నమెంట్ ఏదో రకంగా ముందుకువచ్చి, కొన్ని ప్రాజెక్టులు వెనుకబడినా సరే, ఈ elementary school teachers పరిస్థితి బాగుపడేట్టు ఖరీదైన 3 రూపాయలకు తక్కువ లేకుండా వారి జీతాలు పెంచుచేయమని కోరుతున్నాను.

Tribal welfare గురించి గవర్నమెంట్ కాస్త ప్రస్తావన చేసింది. గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో 14 వ పేజీలో దానికి సంబంధించిన పేరాలో ఇలా ఉంది.

“The Government of India have allotted a sum of Rs 15 lakhs for schemes for the amelioration of Scheduled areas and Scheduled Tribes for 1954-55. It is proposed to utilize a sum of Rs. 2 lakhs out of this grant for the initial share capital of the Scheduled Tribes Finance and Marketing Corporation Limited, which will shortly be started in the Agency area. The aim of the Corporation is to protect the tribesmen from exploitation, provide credit facilities, supply their day-to-day needs, besides seeds and agricultural implements, and also undertake the marketing of their produce.” అన్నారు.

Central Government వారు యిచ్చినటువంటి 15 లక్షల రూపాయలలో రెండు లక్షలు వీరికి కేటాయించారు. స్వతహాగా మన Government దీనికి మరొక 4, 5 లక్షలు అయినా జతపరచి, వారికి నిజంగా వుపయోగకరంగా వుండేట్టుగా Finance and Marketing Corporation ను యేర్పాటుచేస్తే, బాగుంటుందని నేను నమ్మచేస్తున్నాను. రెండు లక్షలతో వారి కష్టాలు తీరవు. కొన్ని వందల మైళ్ళ agency ప్రాంతంవుంది. అందులో, విద్య నాగరకత అనేది యేమీ తెలియకుండా బాధపడుతున్నారు. మున్ ఖండ్ ప్రాజెక్టు చూడటానికి వెళ్లి నత్తడు పేరు బాగా చూడగలిగాను. వారు చేస్తున్నదల్లా ఒకటి, చిన్న చిన్న plots భూమిని, పొగుచేయటం పంట పండించుకోవటం. అచ్చట యేమి పంట పండించుకోవో, వారేమి తింటున్నారో తెలియదుకాని, ఆ forests లో దొరికి నటువంటి products, మామిడికాయలు, పనసకాయలు, విస్త్రీక ఆకులు, యీలాంటి వస్తువులు అమ్మి సేకరించి, రాష్ట్ర ప్రక్కల వున్నటువంటి marketing societies కు తీసుకువచ్చి అమ్ముకోవటం, దానివల్ల వచ్చే స్వల్పలాభంతో తిరిగిపోవటం జరుగుతోంది. వారినుంచి నిజంగా లాభం పొందేవాళ్ళు పట్టుకానులే. ఆ వస్తువులన్నీ పట్నా లకు పోతున్నాయి. దీనిని అణగారిన ప్రజలకుంటే వాళ్ళు పట్టుకానులుగనే త్రొంటున్నారు. వాటిలో విద్యలేదు, నాగరకత అవలేదు. వైద్యం కూడా లేదు. కాబట్టి అయిదే కొద్ది కొద్దిగా సువర్ణకాలంగా బాధపడుతూ వున్నటువంటివారికి, యీ చిన్న ప్రాజెక్టు చేపాడే? అని చూడటమేమిటాను వస్తున్నది. గవర్నరు చెప్పినట్లు చేసే ప్రయత్నం

2nd November 1954]

[Sri T. Mallayya]

మాత్రం వున్నదని నేను సంతోషిస్తున్నాను. ఈ వృద్ధ్యంతో యింత చిన్న మొత్తం, యింత కొద్ది రూపంలో కాకుండా, బహుళంగా, large scale మీద, వారియొక్క పరిస్థితిని చక్కపర్చటానికి కొన్ని పథకాలు వేసి, తగురీతిగా ఖర్చుచేస్తే మేము చాలా యెక్కువగా అభివృద్ధిస్తాము.

మన ఆంధ్రరాష్ట్రంలో కూలీలుగా లక్షలాది ప్రజలున్నారు. వీరిలో ముప్పాతి మువ్వీసము హరిజనులే. జనాభావీత్యా వారికి చాలా ప్రధానమైన స్థానం మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో వున్నది. వారిని వ్యవసాయ కూలీలంటారు. ఇందులో ముప్పాతిక మువ్వీ సము హరిజనులు. వీరికి భూములలో వచ్చే ఆదాయము చూస్తే, వీరికివున్న భూములమీద ఆదాయం వారియొక్క సంసారపు ఖర్చుకే చాలదని తెలిసిపోతుంది. వారికి భూములు వున్నా లేకపోయినా, సంవత్సరములో కొన్ని మాసాలు మాత్రము వారు కూలిచేసి బ్రతకవలసినదే. ఈ హరిజనులకు కావలసినవి నివేళుకలలు అని గుర్తుకు తెచ్చారు.

“My Government have decided to utilise the whole of the special fund of Rs 10 lakhs towards the provision of more house-sites to Harijans, and it is proposed to devote this amount equitably among all the districts in the State and to spend it during the year 1954-55” అని అన్నారు.

ఇప్పుడు వున్నటువంటి Land Acquisition Act ను అనుసరించి, యీ పది లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేయాలని Government తలంచుతే, యిందులో యే 5 లక్షల రూపాయలలో ఖర్చుకాదని నేను చెబుతున్నాను. కర్నూలు జిల్లాకు ఒక లక్ష కేటాయించినట్లు నేను యెరుగుదును. మొత్తం 11 తాలుకాలు. ఈ 11 తాలుకాలలో దాదాపు యీలక్షలో నాల్గవ భాగంకూడ యింతవరకూ ఖర్చుకాలేదని తెలుతుందని నేను అనుమాన పడుతున్నాను. దగ్గరలో మార్పిసెల వస్తున్నది. మార్పి లోపలే ఈ fund ఖర్చుచేయాలని గవర్న మెంటు అనుకొంటున్నది. నిజంగా ప్రస్తుతము వున్న Act ను అనుసరించి ఖర్చు చేయాలంటే, అది సాధ్యమాకుండా? ఇది గవర్న మెంటు ఆలోచించారా? అని అడుగుతున్నాను. మా ప్రాంతాలలో famine road వేయటానికి యీ Land Acquisition Act apply చేశారా? అని అడుగుచున్నాను. ముందు ఒక demarcation, ఆ తరువాత దానిని స్వాధీనం చేసుకోవటమూ, తోడ్పడుకోవటమూ, యిప్పటికి కొన్ని యెండ్లుగా జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు Acts పరిశీలించి శాసనసభకు ధరలను నిర్ణయించటం, ఆ రెట్లకే డబ్బు యివ్వటం జరుగుతోంది. ఈ పద్ధతిన హరిజనులకు house-sites యెందుకు acquire చేయకూడదు? ఇందులోవున్న డబ్బుయెంతి? అని చెప్పి నేను Government ను అడుగుతున్నాను. ఈ పద్ధతి తరలించటానికి, గవర్న మెంటు కాస్త జంకుతోంది. బహుళ: గ్రామాలలో హరిజనులకు వుత్తమ కులస్థులకు యేవైనా కలహాలు రేగవచ్చుననీ, యీ విధంగా వుత్తమ కులస్థులకు చెచ్చిపోవచ్చుననీ, దీనిని యెదో సాఫీగా తీర్చాలనీ గవర్న మెంటు అనుకుంటున్నారని నేను అనుమానించాను. అయితే యిది యిప్పట్లో సాధ్యంకాదు. గవర్న

[Sri T. Mallayya]

[2nd November 1954]

మెంటు తనకు వున్న సత్తానంతా వుపయోగించి యివన్నీ పరిష్కరించటానికి, famine roads కు సంబంధించినంతవరకు యేవిధంగా యీ Land Acquisition Act అమలు పరచినాలో, అదే విధంగా, అదే పద్ధతిలో అమలుచేస్తేనే కాని, కేటాయించిన డబ్బు ఖర్చుకాదు. దీనివల్ల, సంపూర్ణమైన ఫలితం హరిజనులకు చేకూరదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. దీనిని గవర్న మెంటువారు గుర్తుంచుకోవా లని నేను కోరుతున్నాను.

Sri S. Kasi Reddi.—అధ్యక్షా ! యింతకుముందు ఒక మిత్రుడు మాట్లాడుతూ, “ప్రతిపక్షము, ప్రభుత్వమువారు అన్నీ చేయలేదనే విమర్శిస్తున్న” దని చెప్పారు. కాని ప్రభుత్వ పక్షము యీ సంవత్సరములో అన్నీ చేయాలని ప్రతిపక్షం కోరటం లేదు. ఈ ప్రభుత్వం చేస్తుందని చెప్పి మాకు యే ఆకామూడాలేదు. కాని, సంవత్సరం అయినా, యెటువైపునూచి చూచినా యీ ప్రభుత్వం, చేసినదేమీలేదని తెలుస్తుంది. గవర్నరుగారి వుపన్యాసంలో, తాముచేసిన భారతాన్ని చెప్పటమే కాకుండా, ప్రధాన మైన సమస్య పరిష్కారానికి యెలాంటి నూతన చేస్తున్నారనేది దానినిబట్టి మీఅంతట మీరు ఆశ్చర్యించుకోవచ్చు. ఆంధ్రరాష్ట్రాభివృద్ధి కావటానికి యెక్కువ పాత్రవహించే నందికొండ ప్రాజెక్టు, యితర ప్రాజెక్టులను గురించి ప్రభుత్వం యేవిధంగా ఆలో చిస్తున్నది? ఇప్పుడు నందికొండ ప్రాజెక్టును గురించి ఆంధ్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాల మధ్య చాలా కోణాలనుంచీ నలుగుతోంది. ఈ విషయంగురించి, ఆంధ్ర ప్రజలలో ముఖ్యంగా మెట్ట ప్రాంతాలలో చాలా కలతగావుంది. మిత్రులు చేసేటటువంటి పరస్పర విరుద్ధ మైన ప్రకటనలు ఇందుకు కారణం. ఇదే విధంగా అక్టోబరు 1 వ తేదీనుండి యింతవరకూ కొన్నినందల శంకుస్థాపనలు జరిగినవి. ఒక మంత్రుగారు ఒకటి చెబుతే, యింకొక మంత్రిగారు ‘అది యిప్పుడు కాదు, యింకా వాయిదాపడుతుంది’, అని చెప్పితే, అశేషంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం “మీ నూతన నిర్దిష్టంగా లేదు. ప్రత్యేకంగా నిర్దిష్టంగా నూచించాలని” చెబుతే, “అది అంతా మా బాధ్యతకాదు, కేంద్ర ప్రభుత్వమే చూడకో” దని చెప్పి యిద్దరూ కూడా యేవిధమైన అంగీకారానికి రాకుండా, — కేంద్ర ప్రభుత్వము, ఆంధ్ర ప్రభుత్వము, రెండూ కూడా Congress ప్రభుత్వాలైనా, నందికొండ ప్రాజెక్టును అవులులోకి తీసుకురావడానికి తగినటువంటి చర్యలు తీసుకో కుండా ఆంధ్ర ప్రజానీకాన్ని కలత పెట్టుతున్న విషయం మనకు తెలుసు. ఈ విషయంలో తాము కోరుతున్న న్యాయమైన కోర్కెలను, ఆంధ్ర ప్రభుత్వము తమయొక్క వైఖరిని నిర్దుష్టంగా నూచించకపోవటం చాలా విచారకరమైనటువంటి విషయము. అందువల్ల, ఆంధ్రరాష్ట్రాభివృద్ధికి ప్రధాన పాత్ర వహించవలసిన ప్రభుత్వము యెటువంటి వైఖరిని వహించిందోనటువంటిది ఆలోచిస్తున్నాం. కాని, యీ projects ను చైనాలో లాగ 80 శాతాలలో కట్టలేదు అని చెప్పి యేవిధంగానూ సేమ యెక్కుడా వివరించలేదు.

ఇప్పుడు ఆంధ్ర ప్రాంతాల అభివృద్ధికిగాను చిన్న చిన్న ప్రాజెక్టులు, నంది కొండ jurisdiction లోకి రానటువంటివి అనేకం నూచించాము, గత, 1, 2, 3 సంవత్సరాలనుంచి సుందర్లకు మొదలైన వాటిలో అనేక ప్రాజెక్టులు నూచి న్నీ, ప్రభుత్వం వారి విషయంలో కనీసం చర్యలకూడా తీసుకోలేదు అనేది మన



2nd November 1954]

[Sri S. Kasi Reddi]

చాలా ప్రత్యేకంగా ఆలోచించవలసిన విషయము. అందువల్ల ప్రభుత్వము వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలకు యెడో చేస్తున్నామని చెబుతున్నామనా, ఆచరణలో అలాంటి బాధ్యతాయుతమైనవి మాత్రం యేమీ చేయటంలేదు. మనం దేశాభివృద్ధికి పాటుపడవలసి వుంటుంది. అట్టి వైఖరి ప్రభుత్వం తీసుకోలేదు.

పోతే, యిప్పుడు గవర్నరుగారి వుపన్యాసంలో పోలీసులకు ప్రజలకు చాలా సన్నిహిత సంబంధం కల్గుతోందని చెప్పి చెప్పారు. గత మార్చి నెలలో రైతుకులీ యాత్ర జరిపినపుడు అక్కడ కంభంలో యెడో తీగలు త్రెంపివేశారని చెప్పి, తీగలను త్రెంచినవారిని arrest చేయమని వుత్తర్వులు జారీచేసింది. అందువల్లనే తీగలు త్రెంచినవారిని arrest చేశారు అని చెబుతున్నారు. కాని, అక్కడ జరిగినటువంటి విషయము వేరు. పోలీసులు ఆదర్శ ప్రకారము urgent గా arrest చేయాలన్నారు కాబట్టి గ్రామాల మీద పడి, యెక్కడనో ఒంగోలు తాలూకానుంచి యెద్దుల బేరానికి వచ్చినవారిని arrest చేయటం, ఆలాగుననే యివ్వాల గ్రామాలలో కలరావచ్చి వాళ్లు భాదపడుతూ చస్తూవుంటే వాళ్ళను, వుపాద్యాయులను, పోస్టు మాస్టర్లను, ధూస్వాములకు, పెత్తన దార్లకు లాంగి వుండనటువంటివారిని లారీలలో యెక్కండి అని చెప్పటం, చదువుకొనే విద్యార్థులను, 11 సంవత్సరముల విద్యార్థులను arrest చేయటం, ఆలాగుననే ధూస్వాములకు, పెత్తందార్లకు లాంగి వుండనటువంటి వారిని, Circle Inspector arrest చేసిన విషయం అందరకు తెలుసు. నేను మంత్రిగారికి చెబుతే అదేమీ ఆలాగున జరుగలేదని అన్నారు. జరుగలేదని అంటే, అక్కడ విచారణ పెట్టండి.

ఆ విషయానికి తప్పుకుండా వేలకొద్ది సాక్ష్యాలు సిద్ధంగా వున్నాయి. ప్రభుత్వం ఇంతవరకు తన హయాములో ఆశ్చర్యము కలిగించేటన్ని కట్టారా చేస్తున్నారు. అంతేకాకుండా కొద్దిలో కేసులను కొట్టివేస్తున్నారు. అది ఏదో సాక్ష్యాలు తీసుకువచ్చినట్లయితే కొట్టివేస్తున్నామని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఆ సాక్ష్యాలు ఏవో ఈ క్షేత్రంలో పడ్డవాళ్లు తీసుకువచ్చిన సాక్ష్యాలుకాదు. ఈ ప్రభుత్వోద్యోగస్తులు డిస్ట్రిక్టు నూపరింటెంటు, పోలీసు అధికారి ఇచ్చినటువంటి సాక్ష్యాలు ఆధారంగా చేసుకొని అక్కడ కేసులు కొట్టివేయడము జరుగుతోంది. మొన్న మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ పోలీసుల, ప్రజల మధ్య సన్నిహితత్వం వుంది అన్నారు. సన్నిహితత్వము అనేది అర్హులచే తీసుకుపోయినప్పుడు దగ్గర బద్ధగగా పోవడములేవని అసలు హృదయపురస్కారంగా పోలీసులకు ప్రజలకు సన్నిహితత్వము రావడమనేది ఎక్కడనూ జరుగలేదు. అంతేకాకుండా సంవత్సరము మించినా అక్కడ జరుగుచున్నటువంటి చర్యలను గురించి మంత్రులకు ప్రధానమంత్రిలకు కూడా అనేకసార్లు చెప్పడము జరిగింది. పోయిన అసెంబ్లీలో ప్రీవీలేట్ మోషన్ తెచ్చినసంగతి మీరు అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఈలోపలనే ఒక గ్రామంలో ఒక కూసీ జరిగినది. కూసీ జరిగినది నంటి వాళ్ల వద్దనుంచి రెండువేల రూపాయలు తీసుకున్నారు. కూసీ చేసినవాడి తమ్ముడివద్దనుంచి అందువలన రూపాయలు తీసుకొని కేసు ముగియచేశారు.

[2nd November 1954]

Mr Speaker — If the hon Member makes this sort of allegations, where is the opportunity for the officer to answer? If the hon Member persists in making this sort of allegations, I will have to call him to take his seat. Let him not make any allegations.

Sri S. Kasi Reddi — సన్నిహితత్వము గురించి చెబుతున్నానండి ఇలాగే అనేక చోట్లలో యీనాందార్లకు, రైతులకు తగాదాలు జరుగుతుంటే రైతులను పోలీసులు అరెస్టు చేయడముకూడా అనేక ప్రాంతాల్లో జరుగుతోంది. ఇప్పుడు పోలీసులయొక్క చర్యలను గురించి ప్రజలు చాలా తీవ్రంగా ఆసక్తిచూపుతున్నారని మంత్రులు ఇప్పటికైనా గుర్తించడము మంచిది. అలాగే ఒక గ్రామంలో భూస్వాములు పేదరైతులను కొట్టించి పోలీసులకు అర్జీలు పెట్టుకున్నారు, యింకా వారు కొట్టించడానికి ప్లానులు వేస్తున్నామూడా అపడానికి ప్రభుత్వం ఎలాంటి చర్యలు కూడా తీసుకోలేదు. అందువల్ల సన్నిహితత్వము రావడము, ప్రజాస్వామికము పెంపొందడం ఎలా ఉందో మనము గుర్తించవలసి వుంది. అలాగే ఎట్టేట్టులో ఫుల్లరకంచెలు పాడాలని ప్రభుత్వం ఆర్డర్లు పంపింది. కాని ఈనాందార్ల ప్రాంతాల్లో ఈ ఫుల్లరులు అనేది సరియైన పద్ధతికాదు, ఇది అక్రమమని చెప్పింది. ప్రజలు ఆందోళన చేసినఫలితంగా 1360 వ ఫసల్లో దానిని వసూలుచేయడము అపడానికి ఆర్డరు పంపడము జరిగింది. మూడు సంవత్సరాలు అగిన తరువాత మరల ప్రభుత్వం యీనాడు ఫుల్లరును వసూలు చేయడము అంటే సామాన్యంగా కరువుతో బాధపడే ప్రజలను అన్యాయము చేయడము పెత్తందార్లను సామాన్య ప్రజలమీదకు పంపడము జరుగుతుంది. బీదప్రజలకు ప్రభుత్వం ఏవిధమైన హక్కులు ఇస్తున్నదో చూడాలి. ఫుల్లరు పోటీ పెట్టడము చాలా అక్రమమైన విషయము. అలాగే బంజరు భూముల విషయము వుంది. బంజరుభూముల పంపకం విషయంలో ఇంతవరకు ఎలాంటి ఆర్డరు లేవు. దీనికి ప్రభుత్వము ఎలాంటి సూచనలు ఇంతవరకు చేయలేదు. అక్కడ పేదప్రజలు సాగుచేసుకోవడానికి తయారవుతుంటే ఎవరో కొంతమంది పెత్తందార్లు రిపోర్టు యిచ్చారని చెప్పి అరెస్టు చేయడం, 14 వ సెక్షను అమలు చేయడము జరుగుతున్నది. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఈ విషయాలను గుర్తించి ప్రజలకు న్యాయము కలుగజేయకుండా పోతోందని మనము గుర్తించవలసి వుంటుంది.

Sri M. Pentannaidu — కొండలలో పోడువ్యవసాయము నిషేధించడమువల్ల కొండజాతులవారు పడుతున్న బాధలను, నిర్బంధాలను నివారించటానికి, కొండజాతుల వారికి కావ్యతముగా వ్యవసాయము చేసుకునే సదుపాయాలను సమకూర్చటానికి ప్రభుత్వము ఏవిధమైన సూచనలు చేయలేదు. అందుకు నేను చాలా విచారించుచున్నాను. గత సంవత్సరము మా కష్టాలను ముఖ్యమంత్రిగారికి మొట్టమొదట నేను చెప్పుకొన్నాను. కొండలలో వుండి తేగ, దుంప, రొడ్డు, రోజి తిని జీవించుచున్నాము. ఇటీవలనే కురుస్వాం, జినిందూగుగారి మోసాపలి ఫాదెస్టు గార్లు, కంట్రాక్టర్లు వచ్చి పండే ఫలములను తిననివ్వకుండా అనేకమైన బాధలు పెడుతున్నారు. పోడువ్యవసాయము చేస్తే మనిషికి వండ్లదూమాయలు జరిమానా వేస్తున్నారు. దానిని ప్రభుత్వం గమనించడం లేదు.

2nd November 1954]

[Sri M Pentannaidu]

ఇది ప్రభుత్వమా? లేకపోతే రాక్షసులా? ప్రభుత్వం ఇట్లా పరిపాలనచేస్తే వాళ్లు యింకా జీవించివుంటారా? అందుచేత ఆ రాక్షసులందరికీ ఒక నూతన చేస్తున్నాను. ఇరువదిఏడు నక్షత్రాల్లాను తొమ్మిది రాక్షస నక్షత్రాలు. తొమ్మిది నక్షత్రాలు వరగణ నక్షత్రాలు. తొమ్మిది దేవగణ నక్షత్రాలు. ఈ రాక్షస అనే నక్షత్రంలో పుట్టినవారు ప్రజలను పీడించుకుంటారు. ఈశ్వరుడు ఇటువంటివాళ్ళకు కృతయుగంలో ఒకమంత్రము ఇచ్చాడు. గాంధీగారు వీరికి కాంగ్రెసు అని పేరుపెట్టారు. ఈశ్వరుడు రేనులు అని చెప్పి మంత్రము వుపాస చేసుకొన్నాడు. మరి వీరికి ఆ పేరుకుమించిన పేరులేదు. గాంధీ మహాత్ముడు కాంగ్రెసువాళ్ళకు అధ్యక్షుడుగా వుండి కాంగ్రెసు అని పేరు పెట్టారు.

వారికి ఒక నాయకత్వం ఉంది. దానిని గాంధీగారు కాంగ్రెసు అన్నారు. అంటే కాంగ్రెసులు అన్నమాట. రక్తం పీల్చి తింటూఉంటువి అన్నమాట. ఆ రక్తం పీల్చి తిన్నట్టి రేనులు కాంగ్రెసులు అనేవారు. కేవలంగా రాక్షసులుగాని నిరులు కారు అని మనవి చేస్తున్నాను.

### ADJOURNMENT MOTION

#### Re. ANDHRA-ORIYA CLASH IN PARLAKIMEDI

Sri L. Lakshmana Das:— అధ్యక్షా! ఈ దినం ఉదయం నేను move చేసిన అక్షేర్న మెంటు మోషను చాల ముఖ్యమైనది. ఇది ఒక వర్గానిది కాదు. మొత్తం ఆంధ్రజాతికి అంతకు సంబంధించిన విషయమని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అయితే అక్కడ జరిగిన అల్లర్లగురించి చెప్పకముందు పర్లాకిమిడి గురించి, పర్లాకిమిడి ఏవిధముగా ఒరిస్సాలో కలిసింది అనే విషయంగురించి ఒక అయిదునిమిషాలు చెప్పవలసిఉంది. అసలు పర్లాకిమిడితో కలిసి ఒరిస్సాలో కలిసినవి 253 గ్రామాలు ఉన్నవి. దానిలో 50% కు మించి ఒరియాలు ఉన్న గ్రామాలు 51. 50%కి ఎక్కువ ఉన్న తెలుగు గ్రామాలు 120. ఈవిధంగా 50% మించినవి 11 సవర గ్రామాలు. Uninhabited గ్రామాలు 44. ఈ విధముగా ఉంది అక్కడ ఉండే జనాభా. ఇప్పటి రిపోర్టు ప్రకారము తీసికొన్న నాలుగు తాలూకాలలో ఉన్న పాపులేషను 1,35,029. దానిలో 60.9% తెలుగువారు, ఒరియాలు 32.5, సవరలు 6.6 ఈవిధముగా పాపులేషను ఉన్నప్పుడు 1936 లో బౌండరీ కమిషను వేసినప్పుడు దీనిని అడ్డు పెట్టింది. పర్లాకిమిడి, గంజాంజిల్లా దీనితో కలవకూడదు అని అడ్డు పెట్టింది, అప్పటి మద్రాసు గవర్నరు మెంటు, ఇండియా గవర్నరు మెంటుకూడా ఇవి ఎంతమాత్రము కలవకూడదని చెప్పారు. తరువాత బౌండరీ కమిషను చైర్మను రేన opinion ఇస్తూ తన dissent కూడా దాంట్లో ఈవిధముగా వ్రాసినాడు. ఆ committee నివేదిక 29 వ పేజీలో ఇలా ఉన్నది.

“Language and race are abiding facts and ultimately of far greater importance than the reactions of the zamindar. More than half the population is Telugu by race, and Telugu is the mother tongue of nearly two-thirds and the subsidiary of 45,000 persons. If Parlakimedi is added to the province of Orissa, sooner or later, probably before long, an agitation will arise inside and outside the estate for its reunion with the Telugu districts which will embitter the relations between the Oriyas and Telugus.”

[Sri L Lakshmana Das]

[2nd November 1954]

ఈ విధముగా ఆయన opinion ఇవ్వడమేకాకుండా ఆనాటి బ్రిటిషు పార్లమెంటు సెలక్టు కమిటీ మెంబరు Major Atlee తన అభిప్రాయాన్ని ఈ విధముగా వ్రాసినాడు.

“We have great sympathies with the desire of the Rajah of Parlakimedi for the inclusion of his estate in the new province But in view of the racial and linguistic composition of the population therein contained we are unable to recommend that his desire should be acceded to ”

ఆ విధముగా ఆయన వ్రాయడమేకాకుండా white paper లోకూడా ఈ పరాకిమిడి కలియకూడదు అని అన్నారు. కాని ఆనాడు సెలక్టు కమిటీలో Indian Members సర్ ఎన్.ఎన్.సర్దారు, సర్ పిరోజీమా నేతనా, సర్. జఫరుల్లా ఖాను ముస్లిం దానికి against గా వ్రాసినారు. గాని తరువాతవచ్చిన Secretary of State for India సర్ కామ్యూల్ హోరు జమీందారు influence కు స్వాధీనమై పరాకిమిడిని ఒరిస్సా రాష్ట్రంలో కలుపుటకు అంగీకరించాడు.

ఇక కమ్యూనికేషన్సు విషయం చెప్పవలసివస్తే పరాకిమిడి ఒరిస్సాకు చాలా దూరముగా ఉంది. ఏ విధముగా చూసినా పరాకిమిడి చేరవలసంబు 40 మైళ్లు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు దాటవలసి ఉంది. ఒరిస్సా రాష్ట్రానికి పరాకిమిడికి మధ్యనున్న మహాపర్వతాలనీండా రోడ్డు వెయ్యడం సాధ్యంకాదు. 18 సంవత్సరాలు అయినాకూడా ఆవి వెయ్యలేదు. 180 సంవత్సరాలు అయినాకూడా రోడ్డు వెయ్యలేదు. ఈ విధముగా పరాకిమిడిలో 100 కి 60 మంది తెలుగు జనాభా. ఇంతవరకూ సన్నిహిత సంబంధములతో ప్రకాంతముగా, స్నేహముగా ఉన్నప్పుడు ఈనాడు ఫజలుఅలీ కమిషను ఎక్కడ వస్తుందో అని, చాందరా కమిషను వేస్తారేమోనని ఈ అల్లరులు ప్రారంభము అయినది. 18 సంవత్సరాలుగా ఆంధ్రులు ఎటువంటి అల్లర్లు చెయ్యకుండా చాలా జాగ్రత్తగా ఉండి, ఆంధ్ర రాష్ట్రం వస్తుంది, ఆంధ్రరాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత మన భాగములు మనకు వస్తవి అనే నమ్మకముతో ఉన్నారు. ఫజలు అలీ కమిషను న్యాయము చేస్తుందని వారు జాగ్రత్తగా ఉన్నారు. కాని దురదృష్టవశాత్తూ ఒరిస్సా ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్తులు అక్కడ చేస్తున్న విషయాలు నేను ఇప్పుడు చెబుతాను. క్రిందటి 6 మాసములనుండి అక్కడి తెలుగు అఫీసర్లను, కాలేజీ తెలుగు టీచర్లతో సహా అందరను ఉత్తర ఒరిస్సాకు ట్రాన్స్మిషన్ చేశారు. గంజాం జిల్లా అఫీసర్లను కూడా ఉత్తర ప్రదేశ్ కాలకు పంపి, ఉత్తర ప్రదేశ్ లోని ఒరియా అఫీసర్లను ఛార్ఖుడకు పంపిస్తారు. ఆ అఫీసర్ల ప్రోత్సాహమే ఈ అల్లరులకు కారణమని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక 20 వ జరిగిన విషయం నేను చెప్పవలసి వచ్చినపుడు ఆ వివాద ఘట్టము చూస్తే చాలా కష్టము అనిపించింది. 20 వ తేదీని నేనుకూడా అక్కడకు దగ్గరవున్న ఫారేవట్నుంట్లో వున్నాను. నాకు భారతంలోని ద్రావడికి మానభంగం జరుగుతూ ఉన్నప్పుడు అక్కడ ఉన్న వీరులు ఏమీ చెయ్యలేకపోయినారు. అదేవిధముగా జరిగింది. మన ఆంధ్ర D. I. G. పోలీసులు, కలెక్టరు కూడా అక్కడే వున్నారు. మన పోలీసు బలగలకూడా అక్కడే ఉన్నది. కనుకనే మేరలో ఒకటిన్నర మైళ్ల దూరములో ఉన్నారు. పరాకిమిడిలో క్రైలను, పురుషాలకు అరెస్టు చేస్తున్నారు. కరూప్టు కార్యక్రమకు సంబంధించినది గాని, ఒరిస్సావారికి సంబంధించినది కాదు అన్నారు. పోలీస్

2nd November 1954]

[Sri L. Lakshmana Das]

కొద్ది తెలుగువారిని ఆరెస్టు చెయ్యడమే కాకుండా తన్ని వ్యాన్లలో ఎక్కించి ఇళ్ళలో దూరి తీసుకుపోతున్నట్లు వార్తలు వస్తున్నవి. దీనికి కారణము ఏమిటో గమనించవలసి ఉన్నది. ఈ ప్రాంతములో ఉన్న తెలుగువారిని ఈ విధముగా అణచిపెడితే రేపు వారిలో ఉన్న ఉద్రిక్తత, ఆశ నిరాశగా మారి ఎవరి ఇంట్లో వారు కూర్చోని ఫజలు అలీ కమిషను వారికి సాక్ష్యంరాకుండా చేదామనే తలంపుతో ఒరిస్సా ప్రభుత్వం ఈ పనులు చేస్తున్నదేమోనని నాకు అనుమానంగా ఉన్నది.

కాని మన ప్రభుత్వం ఒరిస్సా ప్రభుత్వానికి ఆదర్శంగా ప్రవర్తించింది. 29వ తేది రాత్రి 12 గంటలకు మన పోలీసులు, కలెక్టరు, D I G వెంట లేకుండా ఉంటే చాలా ప్రమాదములు జరిగేవి. పాతపట్నంలో వారిని కూర్చోపెట్టి అక్కడ కాంతిని వెలకొల్పేరు. వారికి ముఖ్యముగా మన ధన్యవాదాలు అర్పించవలసి ఉంటుంది. రాత్రి 12 గంటలకు కలెక్టరు, D. I G. ఒరిస్సా ఉద్యోగస్తులకు కలుసు పంపినపుడు పర్లాకి మిడిలో ఉన్న వారు కూడా I. A. S. Officers అయినా మీరు పర్లాకిమిడి రావద్దు అక్కడ కర్ఫ్యూ ఆర్డరు ఉన్నదని చెప్పి, మూడు గంటలకు వచ్చి మాట్లాడి ఎన్నెన్నో హామీలు ఇచ్చి, తెలుగువారిని ఆరెస్టు చెయ్యమని చెప్పి ఉదయం మొదలు సాయంత్రానికి 300 మంది తెలుగులను, ఇళ్ళల్లో ఉన్న వారిని, అరుగులమీద ఉన్న వారిని ఆరెస్టుచేసి తెలుగు జాతికి అవమానకరంగా ప్రవర్తించారు. ఈ విచారకరమైన విషయాల గురించి మన ప్రభుత్వంతోను, ఢిల్లీ ప్రభుత్వంతోను సంప్రతించి అక్కడ జరిగిన అల్లర్లకు, అధాపకాలకు కారణభూతులు అయినవారిని తెలుసుకొనటానికి ఒక కమిటీని వెయ్యవలసినదిగా మన ప్రభుత్వం ఒత్తిడి చెయ్యవలెనని ఇందుమూలముగా మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఈనాడు సోదర సభ్యులకు హృదయవూర్వకముగా మనవిచేస్తున్నాను.

ఈనాడు మనమీదే ఆశలుపెట్టుకొన్న లక్షలాది ఆంధ్రులు మనవైపే చూస్తున్నారు. ఈనాడువారు ప్రక్కనఉన్న ప్రభుత్వములో ఉన్నారు. ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వంలో ఈ విధముగా జరగడం చాలా విచారకరమైన విషయము. ఈనాడు నిజముగా మన ప్రభుత్వం కాకుండా అది పరాయి ప్రభుత్వం అయితే 5 నిమిషాలలో మన ప్రజానీకం ఆపట్టకాన్ని స్వాధీనము చేసికొనేవారు. మన పోలీసువారు కర్ఫ్యూలో ఛాండరిలో కూర్చోని మనము ముందుకు వెళ్ళకుండా జాగ్రత్తగా చూస్తున్న విషయము ఒరిస్సా ప్రభుత్వం తెలుసుకొనలేదు అని మనవిచేస్తున్నాను. మన ప్రభుత్వం ఒరిస్సా ప్రభుత్వం వైనా, ఢిల్లీ ప్రభుత్వం వైనా ఒత్తిడి తీసుకొని రావలెనని మనవిచేస్తున్నాను. పర్లాకిమిడి విషయమై నాకు మూడు టెలిగ్రాములు వచ్చినవి. చాలా బాధాకరముగా ఉన్నది.

పెక్కులనుంచి ఒక టెలిగ్రామవచ్చింది Reliably learnt Orissa State Police and other concerned officers harassing Andhras under the guise of curfew, arresting and indiscriminate whipping and beating and finally dragging them to criminal courts.

ఈ విధంగా మన ఆంధ్రజాతిని అవమర్యాదచేయడం చాలా విచారకరమైన విషయం. నిజంగా భాషప్రయత్న రాష్ట్రాలు ఏర్పరచుకున్నాము అంటే పరిపాలనా పోలిస్టంతోను కాని ఒకరిపై కక్షలుపూనడానికి మాత్రంకాదని ఒరిస్సా ప్రభుత్వం గమనించాలి అని కోరుచున్నాను. నాలుగు సంవత్సరాల క్రితంకూడా All India Congress President గావున్న భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు బరంపూర్ వెళ్లి

[Sri L. Lakshmana Das]

[2nd November 1954]

నపుడు వారిని కొట్టినసంగతి ఆంధ్రజాతి మరచిపోలేదు. క్రిందటి రెండు సంవత్సరాలలో గుణపురం, జయపురం, బరంపురంలలో ఆంధ్రులను అత్రులు చేసి ఆంధ్రజాతి ఆంధ్ర రాష్ట్రం కావాలంటే జైశ్యలోనేని బాధపెట్టడం చాలా విచారకరమైన విషయం. ఢిల్లీప్రభుత్వం వెంటనే తగు చర్య తీసుకుని ఒరిస్సాలో ఆంధ్రులు మెజారిటీగావున్న భాగాలను కమిషను రిపోర్టువరకు ఆగకుండా ఢిల్లీప్రభుత్వం స్వాధీనంలో పెట్టుకోవడం మంచిదని తెలియచేస్తున్నాను ఆంధ్ర, ఒరిస్సా మధ్యన్నేహ సంబంధాలకు భంగం కలిగించే ఉత్తరాది అగ్గీసర్లను బైటపంపించి ఢిల్లీప్రభుత్వం ఈ ప్రాంతాలను స్వాధీనంలో పెట్టుకుంటే మంచిది. ఈ విషయంలో అందరు కాసనసభ్యులు ఒక్క దీటుగా వుండాలని మనవిచేస్తున్నాను. మనప్రభుత్వం ఏర్పడినప్పటినుంచి ప్రకాశం పంతులు గారినుండి మహాత్మాగమార్తి మనకు ప్రధానమంత్రిగా వుండడం మన ఆదృష్టం. ఒకటి రెండు సంవత్సరాల్లో వికలాంధ్ర స్థాపించడాన్ని ప్రధానమైన సమస్యగా పెట్టుకుని ప్రభుత్వానికి అండగావుండాలి అని కోరుతున్నాను. ఆంధ్రజాతిని ఐక్యపరచి, ఆంధ్రలో కలియని భాగాలకు రక్షణకల్పించిననాడే 'భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రాలకు ఒక పేరు, విశ్వాసం వుంటుంది. కాని కేవలం వున్న నాలుగు భాగాలతో తృప్తిపడి ఆంధ్రుడైనంత మాత్రంచేత పోలీసువాళ్ళ తాపులకు గురిఅయి జైళ్ళకు పోవలసివస్తే భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రాలవల్ల ప్రయోజనం వుండదని మనవిచేస్తున్నాను. దీనివిషయంలో ఆంధ్ర సభ్యులందరుకూడా ఏకగ్రీవముగా తమ అభిప్రాయాన్ని న్యాయం తెలియచేయాలని ఢిల్లీప్రభుత్వంతో మన ప్రభుత్వం సరియైన విధంగా సంప్రదించాలి అని మనవిచేస్తున్నాను. మరొకసారి మన ప్రభుత్వానికి ముఖ్యంగా పోలీసుశాఖ నడుపుతున్న సంజీవ రెడ్డి గారికి, ప్రకాశం పంతులుగారికి అభివందనాలు అర్పిస్తూ, మనం తీసుకున్న చర్య సరిఅయినది అన్న సంగతిని రుజువైనది అని తెలియచేస్తూ నా ఉపన్యాసాన్ని ముగిస్తున్నాను.

Sri T. Lakshminarayana Reddi :—ఆంధ్రమంత్రివర్గం కేంద్రప్రభుత్వానికి ఏదైనా అసమ్మతి తెలియచేస్తూ వ్రాసిందా?

Sri K. Govinda Rao :—అధ్యక్షా! పర్లాకిమిడిలో జరిగిన ఈ దారుణమైన సంఘటన విన్నతరువాత సహజంగా ఆంధ్రప్రజలందరిలో కొంత ఉద్రిక్తం కలగడం సహజం. ఇతర రాష్ట్రాల్లో వున్నటువంటి తెలుగు ప్రజల మాక్కులను వారి శ్రేయస్సును కాపాడడం ప్రభుత్వంయొక్క విధి అని మనం అందరం అంగీకరించే విషయం. ఈనాడు ఈ స్థితికి రావడానికి ముందుగానే, లక్ష్యబాధానుగారు చెప్పినట్లు, కొంతకాలం క్రితంనుంచి ఫజిల్ అలీకమిషను వచ్చినప్పటినుంచి చెడురు మడురుగా గుణపురం, పర్లాకిమిడి రాయగడ మొదలైన ప్రాంతాల్లో అనేకమైన complaints తెలుగు ప్రజల దగ్గరనుంచి వచ్చాయి. తెలుగువారి మాక్కులకు భంగంకలుగుతోందని, స్థానిక అధికారులు పోలీసుమాక్కు లేకుండాచేస్తున్నారని, మాక్కుల్లో తెలుగుభాష చెప్పేఅవకాశం తీసివేస్తున్నారని, వైఖ్యానికంగా అనేక విధాలుగా నాలుకాలు, ప్రదర్శనలు ఏర్పాటు చేసుకోవడానికి అవకాశంలేకుండా 144 వ సెక్షన్లు అమలుచేస్తున్నారని, పర్లాకిమిడి, రాయగడలలో ఐరక్తఫలకు కూడా 144 వ సెక్షన్లు ఉస్తున్నారని తెలియపడుతుంది. వీటన్నింటి మూలంగా ఉద్రిక్త పరిస్థితులు కలిగి వస్తున్నాయి. ఈ రకమొదల పరిస్థితులను ఏ నాగరిక ప్రభుత్వంకూడా చూస్తూ ఉండిపోయే ప్రతిరాష్ట్రానికి సరిహద్దులువుంటాయి. సరిహద్దుల్లో కొంచెం ఇబ్బందులు

2nd November 1954]

[Sri K. Govinda Rao]

వస్తుంటాయి. బాధ్యతవహించే ప్రభుత్వం ఆరాప్రస్థానంలోని మైనార్టీలకు హక్కులను రక్షించవలసి వుంటుంది. ఆంధ్రదేశం సరిహద్దుల్లోవున్న తిరుత్తినిలోగాని, ఒరిస్సా borders లోగాని వుండే అరవలకు, ఒరియాలకు వారిభాషల్లో చదువుచెప్పించడం మాని కేస్తామా? ఆంధ్రప్రాంతంలోవున్న ఒరిస్సావారికి వోటింగుహక్కు లేకుండాచేస్తామా? చేయము. చేయకూడదు. పర్లాకిమిడిలో నాకువచ్చిన భోగట్టాబట్టి కేవలం స్థానికఅధికారులే ఉండేకాలను రెచ్చకొట్టినట్లు కనిపిస్తుంది. అంతేకాని దీనికి ఒరిస్సా ప్రజలు గాని తెలుగు ప్రజలుగాని కారణం అని అనుకోడంలేదు. రెండుజాతుల ప్రజలుకూడా చాలాకాలంనుంచి శాంతియుతంగా పర్లాకిమిడి మొదలైన ప్రాంతాల్లో జీవిస్తున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో ఈ రకమైన స్థితి రావడానికి కారణం అధికారుల ప్రవర్తన అనేది మనం గుర్తించవలసిన విషయం పర్లాకిమిడి సమస్య మనందరికీతెలుసు. ఏదెందులకమిటీ టిపోర్ట్లో పర్లాకిమిడిప్రాంతం తెలుగుప్రాంతంగా చెప్పినప్పటికీ పర్లాకిమిడి రాజావారు ఒరియావాడు కావడంవల్ల ఒరిస్సాలో చేర్పించవలసి వచ్చిందన్న సంగతి స్పష్టంగా చెప్పబడింది. ఈ సమస్యను మనం శాంతియుతంగా ఫజిల్ అలీ కమిషను ద్వారా పరిష్కరించుకోవడానికి చూస్తూవుంటే స్థానిక అధికారులు ఇట్లా రెచ్చకొట్టడం సరియైన పద్ధతి అని ఎవరూ చెప్పలేరు. లక్ష్యబాధానుగానికి వచ్చినటెలిగ్రాం మాత్రమే కాకుండా గుణపురంనుంచికూడా టెలిగ్రాం వచ్చింది. ప్రజలను జిల్లాపోలీసు అధికారులు చాలా ఇబ్బందులు పెడుతున్నట్లు తెలుస్తోంది. అందువల్ల తగినటువంటి జాగ్రత్తలు తీసుకుని, ఆంధ్రప్రభుత్వం, ఒరిస్సా ప్రభుత్వం కలిసి ఇటువంటి అల్లరులు రాకుండా చూడటానికి కట్టుబట్టమైన ఏర్పాట్లు చేయకపోతే తెలుగు ప్రజలు అక్కడ జీవించడమే దుర్లభమవుతుంది. అందుచేత ఒరిస్సా ప్రభుత్వానికి మరొకసారి చేయవలసిన హెచ్చరిక ఏమిటంటే అక్కడ అధికారులు, బాధ్యతకలిగిన థాసిల్దారులు, పోలీసు అధికారులు ఇటువంటివి జరుగుతుంటే చూస్తూ ఉరుకోకుండా పరిస్థితులను కంట్రోలులోనికి తీసుకురావాలి, ఇటువంటివి జరుగకుండా చేయవలసిన బాధ్యత ఒరిస్సా ప్రభుత్వముపై వున్నది. ఆంధ్రప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని కేంద్రప్రభుత్వం, ఒరిస్సా ప్రభుత్వములతో తీసుకుని ఇటువంటి ఇబ్బందిరాకుండా చేయటానికి తీవ్రమైన ప్రయత్నం చేయగలదు అని నమ్ముతూ ముగిస్తున్నాను.

Sri G. Latchanna—అధ్యక్షా! ఈ అడ్జర్న మెంటు ప్రతిపాదనయొక్క విషయాలు అన్నీ తెలుసుకొన్న తరువాత ఒకే కేంద్ర ప్రభుత్వంకేంద్ర వున్నటువంటి రాష్ట్రాలలో వున్నామా లేక రెండు శత్రురాజ్యాలులో జరుగుతున్న వ్యవహారమా ఇది అని అనుమానించక తప్పదు. అసలు యిటువంటి దుస్సంఘటన జరగటానికి కారణం ఒరిస్సా ప్రభుత్వానిదా, ఒరిస్సా ప్రజలదా, కేంద్ర ప్రభుత్వానిదా అని చర్చించుకొనేదానికంటే, ఆంధ్ర ప్రభుత్వం అగ్రగణ్యత కలిగినవారు కారణం అని మనవిచేస్తే అన్యధా భావించరని నా విశ్వాసం. రాయఘడలో రెండు బుర్రకథలు జరిగినవి. బుర్రకథలు ప్రారంభమైన తరువాత 144 వ సెక్షను పట్టుకువచ్చారు. దానిగురించి ప్రభుత్వానికి మెమోరాండంకూడా యిచ్చారు. విశ్వసాధం పంతులుగారు విశాఖపట్టణం పర్యటన చేసినపుడు ఒరిస్సా ఆంగ్లంలు మీరు ఏవిధంగానైనా మమ్మల్ని యీ సామాన్య పౌరసత్వ హక్కులుకూడా అనుభవించలేని యీ దుర్భర స్థితినుండి రక్షించమని మెమోరాండం అందించారు. అట్లాంటి వారికి ఆంధ్ర ప్రభుత్వం యేమ

[Sri G. Latchanna]

[2nd November 1954]

యినా రక్షణ యిస్తుందేమోనని వారు చూస్తుంటే ఈ ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రయత్నాలు, కేంద్ర, ఒరిస్సా ప్రభుత్వములతో ఉత్తరప్రత్యుత్తిగాలు ఏవిధంగా జరిపాలో యిప్పుడు శలవిస్తారని నావిశ్వాసం రెండేండ్ల క్రిందట బరంపురంలో జరిగిన దౌర్జన్యం వంటిది జరగటానికి కారణం అందరికీ స్పష్టంగా కనపడుతున్నది. ఫజ్ లాలీ కమిషన్ వస్తోంది. ఫజ్ లాలీ కమిషన్ ముందు ఆంధ్రులందరూకూడా అధిక సంఖ్యాకంగావున్నాం అని చెప్పకోకుండా వారి నోరుమూయించే సంకల్పంతో యిటువంటి దౌర్జన్య విధానం అవలంబించినట్లు ప్రత్యక్షంగాకనపడుతుంది. ఇది పరైన మార్గంకాదు. ఒరిస్సా ప్రభుత్వం అక్కడ జరుగుతున్న సంఘటనలన్నీకూడా శాంతిభద్రతలు కాపాడటానికి జరిగిన సంఘటనలని అధికార ప్రకటనలుచేస్తూ వారితాలూకు సోవల్ సర్వీసెస్ డిపార్టుమెంటు ప్రచారకులను ప్రత్యేకంగా ఒరిస్సారాష్ట్ర సరిహద్దులలోని ఆంధ్ర ప్రాంతాలలో నియమించి, ఆ సిబ్బంది ద్వారానే ఒరియా ప్రజలయొక్క ఆధిక్యతను సృష్టించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంటే ప్రక్కనున్నటువంటి ఆంధ్ర ప్రభుత్వం ఒరిస్సా ప్రభుత్వం చేస్తున్నటువంటి చర్యలను అరికట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వంద్వారా అక్కడున్నటువంటి ఆంధ్రులకు విద్యావ్యాసంగములలో వుద్యోగ వ్యవహారములలో అన్యాయం జరగకుండా ప్రయత్నాలు చేయకపోవడం శోచనీయము అని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా యిప్పుడు తగినచర్య తీసుకోకపోతే అది చాలా ప్రమాదానికి దారితీస్తుంది. కనుక ఆంధ్ర ప్రభుత్వం గట్టిగా కేంద్ర ప్రభుత్వంద్వారా నిషేషిక్ మైన విచారణ జరిపి అక్కడవున్న ఆంధ్రుల పౌరసత్వాలకు వాక్వాసంత్రిత్యంకు భంగంలేకుండా రక్షణ కలిగించే చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. ఇప్పుడు ఒరిస్సా ప్రభుత్వం చేస్తున్నటువంటి అన్యాయాలు అన్యాయాలు కావని బుజువుచేసుకోవాలన్నా, న్యాయం ఔనా కాదా అని ఆంధ్రులు బుజువు చేసుకోవాలన్నా ఒక నిషేషిక్ మైనటువంటి, ఆంధ్రులకుగాని ఓడ్ర సోదరులకుగాని సంబంధం లేనటువంటి, విచారణ కమిటీ యేర్పాటు చేయవలసినదిగా యిప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వంపై ఆంధ్ర ప్రభుత్వం ఒత్తిడి చేయవలసిన అవసరం వున్నదని మనవిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah:—అధ్యక్షా! యీ సంఘటనలు బహుశః ఒరిస్సా ప్రభుత్వం, ఆంధ్ర ప్రభుత్వం, ఒరిస్సా ప్రజలు ఆంధ్ర ప్రజలు, అందరకు చాలా విచారకరమైనవి. క్రిందటి సంవత్సరం ఉగాది పండుగకు బరంపురంలో జరిగిన ఉత్సవాలలో జరిగిన సంఘటనల గురించి వార్తలు నమావేశంలో ఒరిస్సాలో నున్నటువంటి తెలుగువారు చెబితే, శ్రీ సంతీవరెడ్డిగారు motion యేమీ లేవద్దు నేను ఒరిస్సా ముఖ్య మంత్రిని కలుస్తున్నాను, కలిసినప్పుడు పరిస్థితులు వైసుంచి చర్చకుంటే ఒకస్త్రేటు మరొకస్త్రేటు మధ్య అవసరమైన వివాదాలు రెచ్చగొట్టడం తప్పుకుంది అన్నారు. వారు యిందులో మాట్లాడి చేయాలన్నది చేసివుంటారని అనుకుంటాను. ఫజ్ లాలీ కమిషను వస్తున్న యీ సమయంలో సాత చరిత్రకు భయపడి, ఫజ్ లాలీ కమిషను వచ్చినట్లయితే ఎక్కడుంది పర్లాకిమెడిలో తెలుగువారున్నారని స్పష్టంగా తెలుస్తుందని,



2nd November 1954]

[Sri Vavilala Gopalakrishnaiah]

అన్యాయంగా కాడీ మాకలను పురిగొల్పినట్లు అంగీకరిస్తున్నాను. ఇది న్యాయం కాదు అని ఆంధ్ర ప్రభుత్వం తరపున గట్టిగా చెప్పండి. రెండు రాష్ట్రాల చోదరబావం, సాంస్కృతిక సంబంధాలు చెడిపోకుండా మాడాలని కోరుతున్నాను. ఫజ్లాబీ కమిషను వస్తున్న సమయంలో నిష్పక్షికంగా ఆప్రాంతం ఒరిస్సాలో ఆంధ్రదో స్పష్టంగా తెలిపాకే తరువాత ఎవరికివారు సర్దుకుందామనే బావంతో యోచిస్తున్నాను. అంతేకాని యిటువంటి సమయంలో యిటువంటి సంఘటనలు జరగడం సహించరానిది. రాయగడలో కామేశ్వరరావుగారిని అరెస్టు చేయడంలోనూ యిదే సమస్య వచ్చింది. కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులుగా బరంపురం మాడవెల్లిన డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారిని బరంపురంలో కొట్టడంలోనూ కూడా యిదే జరిగింది. లక్ష్యబదానుగారు అన్నట్టు అనేకమైన తెలిగ్రామములు వస్తున్నవి. Borders లో అల్లకల్లోల, పరిస్థితులు యేర్పడినవని గుబుపురంనుంచి ఆంధ్ర అసోసియేషన్, ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘం కార్యదర్శులనుంచి తెలిగ్రామములు వరసగా వస్తున్నాయి.

Sri K. Varadachari — తెలిగ్రాం చదవండి.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah — Telegram Oriya officials with Goondas fermenting terrific communal disturbances in Parlakimedi. Assault and loot Andhra properties Supporting Oriya activities. Oriya officials with Goondas In Gunupur undergoing similar catastrophe Here Oriya officials conspiring Do not allow Andhras from going to Andhra areas Pray for protection Post Special Reserve battalion near Gunupur.

అనిచెప్పి A. Jaggayya Rao, President, Andhra Association, Kuppi-setti Ramamurthy, President, Andhras Congress వద్దనుంచి తెలిగ్రామములు వస్తున్నాయి. ఈ విషయంలో వెంటనే చర్య తీసుకోవాలి. Exciting speeches యివ్వడం నా వుద్దేశంకాదు. ఇది చాల ప్రమాదకరమైన స్థితి. Prompt గానూ నిబ్బరంగానూ వ్యవహరించాలని గట్టిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi — అధ్యక్షా! ఈ విషయం చూడు రోజులుగా 29 వ తేదీనుంచి కూడా ప్రభుత్వం గమనిస్తున్నే వున్నది. దీని విషయమై పలుమార్లు ప్రతిరోజూ ప్రతింటూ తెలుగుకుంటూనే వున్నాము. 28వ తేదీ రాత్రి విద్యార్థుల మధ్య కొద్దిగా ఆలజడి ప్రారంభమైనది. తెలుగు నాటకం, ఒరియా నాటకం ప్రదర్శించుకొంటున్నారు. తగ్గాయిదా ప్రారంభమై యీ తగ్గాయిదా విద్యార్థులతో నుగిసిపోనివ్వకుంటా కొందరు గుండాలు రాళ్లు విసురుకోవడం ప్రారంభమైనది. Sub-Collector సర్దుబాటు చేశారు కొద్దిగా. కాని మరుసటిదినం తగవు పెరిగిపోయి ఒకరిపై నొకరు రాళ్లు విసురుకోవడం జరిగి పరిస్థితులు పోలీసుల స్వాధీనం తప్పిపోవడం వరికు వచ్చింది. కాబట్టి అప్పుడు ఒరిస్సా ప్రభుత్వం పోలీసు వాళ్లను పంపవలసి వచ్చింది. పోలీసువాళ్లు ఆక్కడ చేరిన తరువాత అంతవరకు బలహీనంగా వున్నట్టు కనబడిన ఒరియా రొడీమాకలకు బలం చేకూరించేమో నన్నట్లయి, విజృంభించడం జరిగిందని వార్తలు వచ్చినయి. తెలుగు వారికి నష్టం కలిగిందని, తెలుగు ప్రజలను ఎదుర్కొనమం దివి. ~~Andhra~~ చేయడం తటస్థించిందని లక్ష్యబదానుగారు చెప్పివారు. పాతపట్నంలో

[Sri N Sanjeeva Reddi]

[2nd November 1954]

అంటే border లో D I G, D. S P, Sub-Collector గారు వుండి పర్లాకిమిడి సంఘటనల గురించి ఏమి చెయ్యాలని ప్రభుత్వాన్ని అడిగారు. పర్లాకిమిడి ఆంధ్రలో లేదు. పర్లాకిమిడి ఒరిస్సాలో వున్నది. కాబట్టి మన వుద్యోగస్తులు ఎవ్వరూ అక్కడకు పోవడం న్యాయంకాదు. మనము ఏమి చేయడానికి వీలులేదు. వెంటనే నేను ఒరిస్సా ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడినాను. వెంటనే తగుచర్య పుచ్చుకొని అక్కడ వున్నటువంటి ఆంధ్రులకు శాంతి ఏర్పడిందనే విశ్వాసం కలిగించ వలసినదిగా ముఖ్యమంత్రిగారిని ప్రార్థించినాను. వారుకూడా ఇప్పుడే మకాంలో నుండి కటక్ వచ్చారు. “నేనుకూడా రిపోర్టులు చూచుకుంటున్నాను. అయితే ఒకటిమూత్రం హామీ యిస్తున్నాను. రౌడిమూకలను అదుపులోనికి తెచ్చి, శాంతి ఏర్పరచి, ఆంధ్రులకు అనుమానం తగ్గించటానికి బిరుంపురంలోని ఆంధ్ర నాయకు లనే పంపుతాను, కావలసిన చర్య పుచ్చుకుంటాను, విశేషమేమయినావుంటే 8 తేదీ నాడు ఢిల్లీలో మనం కలుసుకున్నపుడు మాట్లాడుకుందాము, అక్కడ ప్రత్యేకంగా వుద్యోగస్తులద్వారా ఎలాటి యిబ్బందులు కలుగకుంటా అన్ని చర్యలు పుచ్చుకుంటా మని” ఒరిస్సా ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు.

ఈ మధ్యన, అంటే 29 వ తేదీ నాడు పర్లాకిమిడికి పోతున్న రైలు నిలిపి వేయబడింది. కొన్ని వందలమంది ఆరైలు గార్లును, డ్రైవరును రైలును వెనుకకు తీసుకురావడం జరిగింది. Curfew ఉత్తర్వు కూడ చేయబడింది. ఈ సందర్భంలో మన ఉద్యోగస్తులు, ఒరిస్సా ఉద్యోగస్తులు కలుసుకొన్నారు. మన ఉద్యోగ స్తులు అక్కడికి పోలేదు. అక్కడివాళ్లే ఇక్కడికి వచ్చారు. అక్కడి కలెక్టరును D. S. P. ని ఇక్కడికి రప్పించి, వారు, వీరు కలిసి శాంతి భద్రతలను కాపాడటానికి మార్గాలు ఆన్వేషించారు. పర్లాకిమిడిలో వున్న దాదాపు వందమంది ఆంధ్రులు ఇటువైపు పాతపట్నముకు వచ్చి మన ఉద్యోగస్తులతో మాట్లాడి పోయినారు. పర్లాకిమిడి, పాతపట్నము చాలా దగ్గరవున్నది. పాతపట్నము తాలూకా headquarters, అక్కడ ఉద్యోగస్తులకు buildings లేవు. తాలూకాఫీసుకు కూడ సరియైన buildings లేవు. మన ఉద్యోగస్తులు చిన్న ఉద్యోగస్తులుగాని, పెద్దఉద్యోగస్తులుగాని పర్లాకిమిడిలోనే కాపురము ఉంటున్నారు. ఇల్లు విడిచి బయటకి రాతేక యిండ్లలో తాళాలువేసికొని ఉన్నారు. మరుసటిదినము D. S. P. Collector లతో మాట్లాడాము. ఇప్పుడు కొంతమట్టుకు ప్రశాంతమైన పరిస్థితులు ఏర్పడినవనే భావన వారు వెల్లించారు. ఒరిస్సావాళ్లే దగ్గరనుంచి వచ్చిన రిపోర్టుకూడ ఉన్నది. కాబట్టి ఇప్పుడు అంత అందోళనపడవలసిన అవసరంలేదు. 28, 29 తేదీలలో జరిగిన అల్లరికి మనవాళ్లు భయపడి తింతులు పంపుతూఉన్నారు. ఇప్పుడు అలాంటి పరిస్థితులు ఏమిలేవు. మన I. G, అక్కడ I. G. గారితో మాట్లాడినారు. అక్కడ ఉద్యోగస్తులు, ఇక్కడ ఉద్యోగస్తులు కలిసి ఒక కార్యక్రమాన్ని వేసి ప్రశాంతమైన పరిస్థితులు ఏర్పడడానికి కృషిచేయాలని మన I. G. అక్కడ I. G. తో మాట్లాడుతున్నారు. నేను మన ఆ Chief Minister గారికి ఈ వార్త అందజేశాను, వారితో మాట్లాడి వచ్చిన వెంటనే మన Chief Minister గారికికూడ ఈ విషయాన్ని అందజేశాను. వారిసలహా ప్రకారమే ఈ కార్యక్రమాను నడిపిస్తున్నాము. నేను, ముఖ్యమంత్రిగారు 9, 10 తేదీలలో పర్లాకిమిడిలో ఉన్నాము. ఇప్పుడు అక్కడకు వెళ్లి, వీరికి సరియైన వ్యవస్థలను అందజేస్తా

2nd November 1954]

[Sri N Sanjeeva Reddi]

మని ఒరిస్సా చీఫ్ మినిస్టర్ చెప్పారు. ఆయన నాకు బాగా తెలుసును. వారు కాంగ్రెస్ Working Committee లో సభ్యులు, చాలా పెద్దమనిషి, చాలా మంచివారుకూడాను. అక్కడ వారెవరికి మంత్రులకు గాని, ఉద్యోగస్తులకు గాని ఇలాంటి చిల్లర వ్యవహారాల్లో, జోక్యము కలుగజేసుకొని తెలుగువారో మీద రాళ్లువేసి, వారిని దెబ్బించి ఆ కాస్తా తెలుగుప్రాంతాన్ని దోచుకొందామనే భావనలేదు. కాని ఇనిజర్గడం ఏదో goonda element వల్ల అయివుంటుంది. లేక ఉద్యోగస్తులలో చిల్లర రకమైవవారు చేసిఉంటారు. వారిపైన ఒరిస్సా ప్రభుత్వము తగినచర్య పుచ్చుకొంటామని అన్నారు. ఇప్పుడు కొంత ప్రకాంతమైన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. ఫజ్లాబీ కమిషన్ వచ్చినప్పుడు వారితో చెప్పకోటానికి ఆంధ్రులకు, అందరికీకూడ, సంపూర్ణమైన స్వేచ్ఛ లుంటుందని ఆశిస్తున్నాను. ఈ విషయం గురించి, నేను ప్రకాశం పంతులు గారు ఢిల్లీలోమాట్లాడుతాము. అచ్చన్నగారు విశ్వనాథంగారితో ఏదో చెప్పామని, ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చేసినదో తెలియదు అని అన్నారు. విశ్వనాథంగారు రాయగడ కొరకు డాక్టర్ కట్టాగారితోటి మాట్లాడారు. ఈ చిన్న విషయాన్ని ఢిల్లీకి తీసుకువెళ్లి, ఈ ప్రభుత్వానికి, ఆ ప్రభుత్వానికి తగాదాపెట్టి పంచాయితీకి పోషడం బాగాలేదు. ఇటువంటి చిన్న విషయాలను ఇక్కడే సర్దుకోటానికి వీలు అవుతుంది అనే విషయాన్ని ఒరిస్సా గవర్నరు మెంటుకు, ఒరిస్సా మంత్రులకు తెలియ చేస్తాను. ఒరిస్సా ప్రభుత్వముకూడ మనకు వ్యతిరేకంగా ఇటువంటి వ్యవహారాలను ప్రోత్సహిస్తున్నదని మనకు విశ్వాసం ఏర్పడితే, అప్పుడు తప్పకుండా ఢిల్లీకివెళ్లి చెప్పకొందామని, అంతేగాని, అటువంటి అనుమానాలేవి లేనప్పుడు, ఇప్పుడు ఒక complaint దాఖలుచేసి, వెంటనే విచారణచేసి చర్యలు తీసుకోమనడం, రెండురాష్ట్రాలకు మంచిదికాదు. ఎప్పటికీ రాష్ట్రములలో bilingual areas ఉంటాయి. ఆంధ్ర రాష్ట్రములో తిరుత్తనీలో అరవులు ఉంటున్నాయి. దీనివిషయమై తగాదాపెట్టించటమనేది ఏమిబాగాలేదు. ఇది కాంతి భద్రతలకు దోహదమివ్వదు. సరికా, ముందు అలజడికి అనకాశం ఏర్పడుతుందేమోనని భయపడుచున్నాను. కాబట్టి ఇలాంటి పరిస్థితులు జరగకుండా ఉండటానికి ఒరిస్సా ముఖ్యమంత్రి నవక్రిష్ణచౌదరిగారితో మరల మాట్లాడుతాను. మన ముఖ్యమంత్రిగారుకూడ అక్కడ ఉంటారుకదా! కాంతి భద్రతలు ఏర్పడటానికి ఆ గవర్నరు మెంటువారు చర్యలన్నీ తీసుకుంటారని నేను చెప్పగలను. ఇప్పుడు జరిగింది చాలా విచారకరమైన విషయమే, దీనికి ఒరిస్సా ప్రభుత్వముకూడ విచారపడుతూ ఉంటుంది. ఇంతకుమించి నాకు చేరిన వృత్తాంతం ఏమిలేదు. ఇప్పుడు రైళ్లన్నీ బాగానే నడుస్తూ ఉన్నాయి.

Sri G. Latchanna :—సంజీవరెడ్డిగారు పెరిచిచ్చిన విధంగా కాంతిని ఏర్పాటు చేయాలి అనేకంటే, రెండుప్రభుత్వాలు కలసి ఒక good will mission ఏర్పాటుచేసి, అక్కడ ప్రాంతాలన్నీ పర్యటించేసి అక్కడ ఉన్నటువంటి ఆంధ్రులకు ఓంధ్రులకు సుహృద్భావమును పెంపొందిస్తే బాగుంటుంది కనుక ఈ సందర్భంలో ఆ ప్రభుత్వముతో సంప్రదించి అధికారిత్వా ఒక good will mission ను ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

The Hon Sri N Sanjeeva Reddi :—నేను ఈ సలహా ఇవ్వకముందే ఒరిస్సా Chief Minister గారు బర్హంపూరులోని ఆంధ్రులను అక్కడికి పంపుతాను,

[Sri N Sanjeeva Reddi]

[2nd November 1954]

తక్షణం ప్రకాంత పరిస్థితి ఏర్పడటానికి, ఆంధ్రనాయకులే అక్కడికిపోయి చెప్పితే బాగుంటుంది. తరువాత కావనివస్తే, ఈ సంయుక్త సమావేశము జరిపి good will mission ఏదైనా ఏర్పాటు చేసుకొనవచ్చునని అన్నారు. కనుక ఇప్పుడు ఆందోళన పడవలసిన పరిస్థితి ఏమిలేదు. ఆంధ్రప్రభుత్వముకూడ ఈ విషయాన్ని గమనిస్తూనే ఉన్నది. కావలసినచర్య తీసుకోవటానికి, సంప్రదింపులకు సిద్ధంగా ఉన్నామని చెప్పుతున్నాను.

Sri Pragada Kotaiah.—కనీసం ఈ proceedings ను Central Government కైనా పంపించేదానికి ఏర్పాటు చేయాలని మిమ్ములను ప్రత్యేకంగా ప్రార్థిస్తున్నాను.

Mr Speaker.—The question is.

“that the House do now adjourn”.

The motion was unanimously passed.

Sri G Latchanna.—కోటయ్యగారి నూచన ననుసరించి తమ అభిప్రాయం చెప్పితే బాగుంటుంది.

Mr Speaker.—అభిప్రాయం ఎందుకండీ! It does not cost more than two annas. It may be done

I now adjourn the House to tomorrow at 11 A. M The House then adjourned.

#### PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE.

1. Survey – The Madras Survey and Boundaries (Amendment) Act, 1952 – Rules framed under the Madras Survey and Boundaries Act, 1953 – Amendments – Issued (G. O. No. 1589, Revenue, dated 21st August, 1954)

2. Ways and Means – Agreement between the Government of Reserve Bank of India (G. O. No. 604, Finance, Ways and Means), dated 22nd September, 1954),